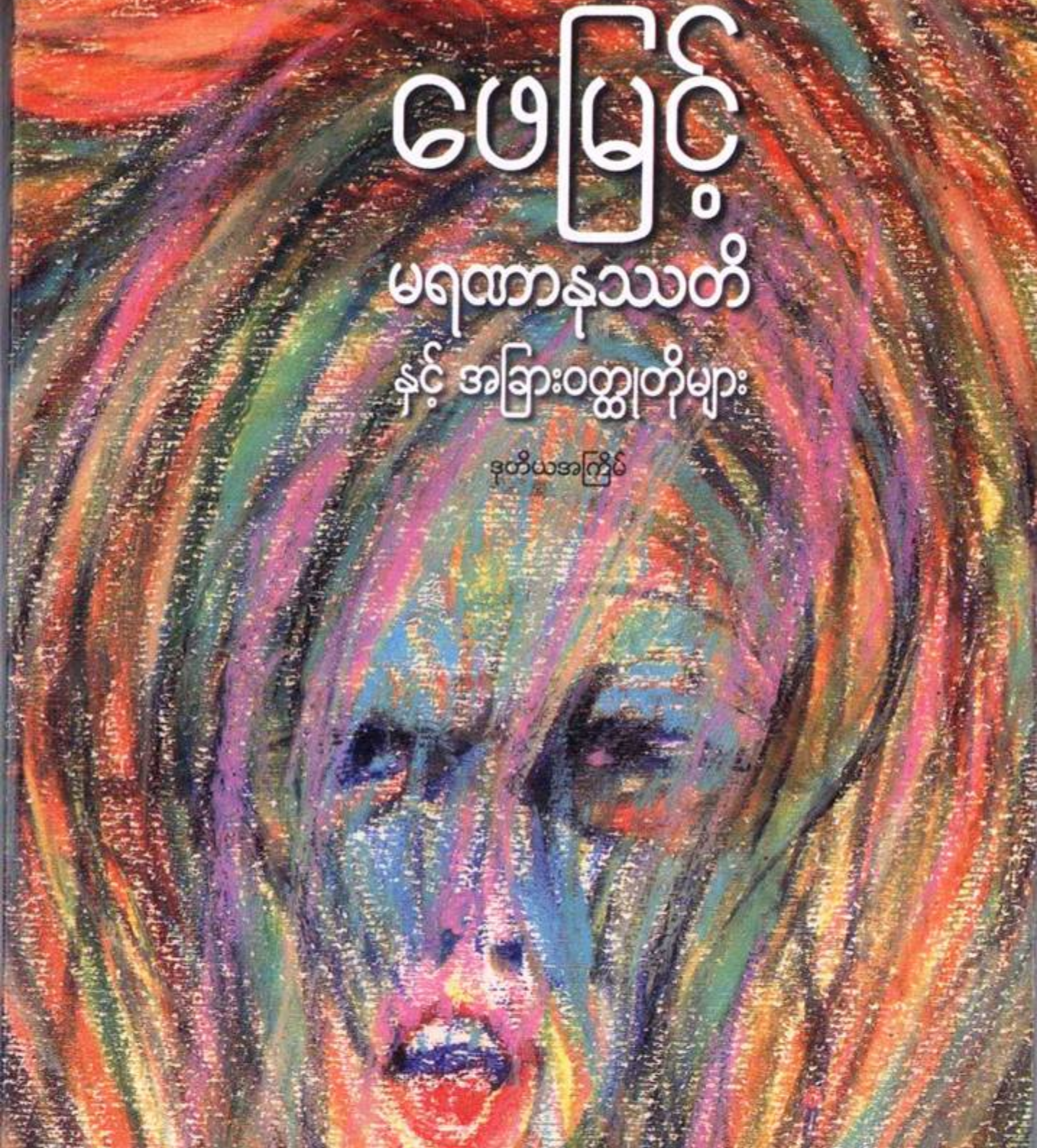

ဖေပြင်

မရဏာနဿတိ
နှင့် အခြားဝတ္ထုတိုများ

ဒုတိယအကြိမ်

မရုဏာနုဿတိ
နှင့် အခြားဝတ္ထုတိုများ

ဖေမြင့်

တန်ဖိုး - ၁၁၀၀ ကျပ်

MYANMAR BOOKS

MYANMAR BOOKS PUBLISHING HOUSE

စာမူခွင့်ပြုအမှတ်

၂၆၁/၉၉(၃)

မျက်နှာပုံးခွင့်ပြုအမှတ်

၇၃၁/၉၉(၁၁)

ထုတ်ဝေခြင်း

ဒုတိယအကြိမ်၊ ၁၉၉၉ ဒီဇင်ဘာ

အုပ်ရေ ၁၀၀၀

မျက်နှာပုံးသရုပ်ဖော်

စံတို:

မျက်နှာပုံးကာလာခွဲ

Conqueror

အတွင်းဖလင်

အေဇက်

ကွန်ပျူတာ

ရွန်းလဲ့ ကွန်ပျူတာ စာစီလုပ်ငန်း

စာအုပ်ချုပ်

ကိုမြင့်

မျက်နှာပုံးပုံနှိပ်

ဒေါ်ရွှေ (၀၂၀၇၉) သုခပုံနှိပ်တိုက်

အမှတ် ၁၂၈၊ ၄၆ လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

အတွင်းပုံနှိပ်

ဒေါ်ခင်လှ (၀၁၅၇၈) စာပေလောကပုံနှိပ်တိုက်

အမှတ် ၁၇၃၊ ၃၃ လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ထုတ်ဝေသူ

ဦးဖေမြင့် (၀၂၂၅၉) ဖေမြင့်စာပေ

အမှတ် ၅၁၆၊ အဝေရာလမ်း၊ နံ့သာကုန်း၊ အင်းစိန်၊ ရန်ကုန်။

မာတိကာ

၁။ ကျွန်တော် တကယ်သေပါမည်	၁
၂။ ဖြစ်ချင်လွန်းသူ	၁၃
၃။ ကျားဆရာ	၂၅
၄။ ညောင်ပင်အို ကုက္ကိုမျိုခြင်း	၄၁
၅။ မရဏာနုဿတိ	၆၁
၆။ တံငါရွာပုံပြင်	၈၁
၇။ ဖြစ်တည်မှု ဝေဒနာ	၁၀၃
၈။ သူဌေးနှင့် သူဌေးစောင့်နတ် တိုင်ပင်ခန်း	၁၂၃
၉။ ထိုအမှု	၁၂၉
၁၀။ တကယ်ရူးတဲ့လူ	၁၄၇
၁၁။ အဟောသိက်	၁၅၇
၁၂။ စာကျွန်	၁၇၁

ကျွန်တော် တကယ်သေပါမည်

ဆေးရုံက ဆင်းပြီး နောက်တစ်နေ့မှာပင် အမေ့ထံသို့ ကျွန်တော်
သေဆုံးပြီ ဖြစ်ကြောင်း ကြေးနန်းရိုက်လိုက်သည်။

‘ကျော်ကျော် ဆုံးပြီ’၊ ဒါပဲ။

အမေနှင့် ကျွန်တော် ဘယ်တုန်းကမှ မတည့်ပါ။ မတည့်ရုံမက
တစ်ခါတလေမှာ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် သေသေချာချာပင်
မှန်းကြသည်ဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။

ကျွန်တော့်မှာ အမေတစ်ယောက်တည်း ရှိပေမယ့် အမေ့မှာက
သားသမီး လေးယောက် ရှိသည်။ ကျွန်တော့်အထက်က အစ်ကို နှစ်
ယောက်၊ အစ်မ တစ်ယောက်။ ကျွန်တော်က အငယ်ဆုံး။ သို့သော်
အစ်ကိုတို့၊ အစ်မတို့က အမေ့မှာ မူလက ရှိခဲ့သူများ ဖြစ်သည်။
အဖေနှင့် ရသည်က ကျွန်တော် တစ်ယောက်တည်း။

ယခု အဖေ မရှိတော့။ အဖေဆုံးသွားပါပြီ။ ကျွန်တော် ကိုးနှစ်
သားမှာ အဖေဆုံးခဲ့သည်။ အဖေရှိစဉ်ကတော့ အမေ့အိမ်မှာ အဖေနှင့်
ကျွန်တော်က တစ်ဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ သို့သော် အပယ်ခံအဖွဲ့။ အဖေနှင့်
ကျွန်တော်က သားအဖလိုသာမက ရဲဘော်ရဲဘက်လို၊ သူငယ်ချင်းလို
လည်း ချစ်ကြသည်။ အဖေက ကျွန်တော့်ကို သူသွားလေရာ နေရာ
တကာ ခေါ်သည်။ အရက်ဆိုင်မှာ သူက အရက်သောက်၊ ကျွန်တော်က

မြေပဲလှော်ဝါး။ တစ်ခါတစ်ရံ အမဲကြော် ဘာညာ စားရသည်။ အပေါင်း အသင်း စုံ၍ ခါတိုင်းထက် ပျော်သည့် အခါမျိုးတွင် ကျွန်တော့်ကိုပါ အရက်နည်းနည်းပါးပါး အချို့ရည်နှင့် ရော၍ တိုက်တတ်သည်။ ‘ငါ့သား နှစ်ပက်လောက်တော့ ချနိုင်တယ်’၊ အဖေ ဂုဏ်ယူသော စကား။

တစ်ခါတလေ အရက်ဆိုင်မှ အိမ်ပြန်ဘဲ ဖဲဝိုင်းသို့ ရောက်သွား တတ်သည်။ တစ်ည ကျွန်တော်တို့ သားအဖ ဖဲဝိုင်းမှာ မိုးလင်းသည်။ ကျွန်တော်က ဝိုင်းဘေးမှာ အိပ်လျက်။ မနက်ဝေလီဝေလင်း အိမ်ပြန်လာ ပြီးနောက် အမေကို တံခါးမဖွင့်ခိုင်းရဲသဖြင့် ဖိနပ်ချွတ်မှာ အသာ ငြိမ်ထိုင်ပြီး အမေတို့ အိပ်ရာအထဲကို စောင့်ရသည်။ အမေက အိမ်ရှေ့ တံခါးဖွင့်ပြီးနောက် ‘ဩ၊ လူလိမ္မာ သားအဖ ရောက်နေကြပြီလား၊ ဘာလို့ ပြန်လာကြသေးလဲ’ဟု သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့ အစချီသည်။ ထို့နောက် တဖြည်းဖြည်း အရှိန်တက်ကာ အာကြမ်းလျှာကြမ်း ဖြစ်လာပြီး အသုဘ၊ ကာလနာ၊ အမျိုးယုတ်၊ ခေါင်းမျိုး စသည်ဖြင့် ဝေါဟာရမျိုး စုံလင်စွာ ဆဲဆို ကြိမ်းမောင်းသည်။ ထို့နောက် အဖေဆီသို့ ပြေးသွားပြီး ပါးစပ်က ဆဲ၊ ဆံပင်ကို ဆောင့်ဆွဲ၊ ကျောကို ထုထောင်း ရိုက်ပုတ် လုပ်သည်။ အဖေက တစ်ခုခု ပြောတော့မလို ပြောတော့မလိုနှင့် ဘာမှမပြော။ ငုတ်တုတ်ကြီး ထိုင်ကာ အမေလုပ်သမျှ စင်းခံသည်။ အဖေကို စီမံ ပြီးသောအခါ ကျွန်တော့်အလှည့်။ ဘာမျိုးဘိုးတူလေး၊ အမျိုးကောင်းလေး စသည်ဖြင့် အဖေဂုဏ်ထူး ဝိသေသ အမျိုးမျိုး ကျွန်တော့်ကို လွှဲပြောင်း ပေးအပ်သည်။ ကျွန်တော့်ဘဝ တစ်လျှောက်လုံး တွေ့ရလတ္တံ့သော အကုသိုလ်ကံ အမျိုးမျိုး၊ မကောင်းသော ဘေးဆိုးအမျိုးမျိုးကို ကြိုတင် နှိမ်တ်ဖတ်သည်။ ကျိန်စာတိုက်သည်။ ပြီးလျှင် သည်မျှနှင့် မကျေနပ် သေးဘဲ ဝါးခြမ်းပြား၊ လက်ဝါး အစရှိသည့် လက်နက်ကိရိယာ မျိုးစုံ ဖြင့် ရိုက်နှက်ခြင်း ပြုလေသည်။ အဖေက အစပိုင်းတွင် ကြည့်နေပြီး အမေ တုတ်ချက်တွေ များလာပြီ ဆိုသည့်အခါမှ ကျွန်တော့်ကို အတင်း ဆွဲယူပွေ့ပိုက်ကာ ‘မင်းက ရှာကျွေးနေရတယ် ဆိုပြီး ဒီလောက်

ဗိုလ်မကျနဲ့၊ တို့သားအဖ ဆင်းသွားမယ်’ ဟု အော်ပြောပြီး ကျွန်တော့်ကို ခေါ်ကာ အိမ်အောက်ဆင်းထိုင်သည်။ အမေက ‘ကောင်းတယ်၊ သွားကြ၊ မြန်မြန်ဆင်းသွားကြ၊ တစ်သက်လုံး ပြန်မလာကြနဲ့’ ဟု တစ်ခွန်း နှစ်ခွန်း အော်ဟစ်ပြောဆိုပြီးနောက် တဖြည်းဖြည်း ဒေါသအရှိန် ပြေကာ ပါးစပ်က ဗျစ်တောက်ဗျစ်တောက် ပြောရင်း ပွဲပြီးလေသည်။

သည်လိုပွဲမျိုးက ကျွန်တော်တို့ သားအဖ ဘဝမှာ မကြာခဏ ကြုံတွေ့နေကျ ဖြစ်သည်။

တစ်ခါမှာတော့ အဖေနှင့်အမေ သေသေချာချာ ရန်ဖြစ်သည်။ သေတ္တာထဲက အမေဆွဲကြိုး ပျောက်သွားသည် ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဖြစ်သည်။ ခါတိုင်းလည်း ပိုက်ဆံပျောက်သည့် ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ မကြာခဏ စကားများတတ်သည်။ စကားများသည် ဆိုရာမှာလည်း ထုံးစံအားဖြင့် အဖေက တစ်ခွန်း နှစ်ခွန်း ဖြစ်ပြီး အမိကက အမေဆူသံ ဆဲသံများချည်း ဖြစ်သည်။ သည်တစ်ခါ၌ ပို၍ ပြင်းထန်သည်။ အမေက ရပ်ကွက်လူကြီးတွေ ခေါ်ပြီး ကွာမယ်ရှင်းမယ် လုပ်သည်။ အဖေက လူကြီး အခေါ် မစောင့်။ သူ့ဘာသာ ဆင်းသည့်။ သို့သော် သူ့ချည်း မဟုတ်။ ကျွန်တော့်ကိုပါ ခေါ်သည်။ ‘ငါ့သား ဒီမှာနေရင် ဒီမိန်းမ နှိပ်စက်လို့ သေလိမ့်မယ်၊ သူ့ သားသမီးတွေက ဝိုင်းနှိပ်စက်မယ်၊ အဖေနဲ့ လိုက်ခဲ့’။ အမေက ‘သားလေး မေမေနဲ့ နေခဲ့၊ သူနဲ့ လိုက်သွား ရင် သား ထမင်းငတ်လိမ့်မယ်၊ ငါ့သား လူဆိုးလူမိုက် လုံးလုံး ဖြစ် မယ်’ ဆိုပြီး ကျွန်တော်ကို ပွေ့ဖက်ထားသည်။ ‘သား အဖေနဲ့ လိုက်ခဲ့၊ အဖေနဲ့ နေရင် မုန့်မျိုးစုံ စားရမယ်၊ သားလိုချင်တဲ့ သံပတ်ပေးရတဲ့ ကားလေးလဲ ဝယ်ပေးမယ်’။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော် ခြောက်နှစ်သား ခန့် ရှိမည်။ အမေ လက်ထဲက ကျွန်တော် ရုန်းထွက်မည် ပြုတော့ အမေက ငုံ့ကြည့်ပြီး ‘လိုက်သွားမလို့လား’ မေးသည်။ ကျွန်တော် ခေါင်းညိတ်ပြတော့ ‘အေး ကောင်းတယ်၊ မွဲချင်တဲ့ ခွေး ပြာပုံမှာ လိုမ့်ဖို့ လိုက်သာသွား၊ အရက်သမား ဖဲသမားသား အရက်သမား

ဖဲသမားပဲ ဖြစ်မှာပဲ' ဆိုပြီး တွန်းထုတ်လွှတ်လိုက်သည်။

အဲဒီတုန်းက အမေ ဘယ်လောက် မုန်းတီးလိုက်လေမည် မသိ။

ကျွန်တော်တို့ သားအဖ အဖေ အမေအိမ်မှာ တစ်လလောက် ကြာပြီးသည့်နောက် အမေအိမ် ပြန်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ သည်နောက် လည်း မကြာခဏ ရန်ဖြစ်လိုက်၊ အမေက ဆုလိုက် ဆဲလိုက်။ သို့သော် သားအဖ နှစ်ယောက် တွဲ၍ကား အိမ်မှ နောက်ထပ် မဆင်းဖြစ်တော့ ပါ။ အဖေသာ တစ်ခါတလေ လေးငါးရက် တစ်ခါတစ်ရံ တစ်လ ကိုးသီတင်း ဆိုသလို ပျောက်သွားလိုက်၊ အိမ်ပြန်လာလိုက်နှင့် ဆုံးသွား သည်အထိ ဖြစ်သည်။

အမေက ကျွန်တော့်ကို ကျောင်းမှန်မှန် တက်ဖြစ်အောင်ကား ဂရုစိုက်တတ်သည်။ မနက် ကျောင်းမသွားမီ လိုအပ်သမျှ ပြင်ဆင်ပေး သည်။ မုန့်ဖိုးပေးသည်။ ဈေးဆိုင် တစ်ဖက်နှင့် ဆိုတော့ မနက်ပိုင်း ဆိုလျှင် အမေမှာ ပျာယာခတ်၍ နေသည်။ အမေမှာ ဈေးထဲတွင် ကုန်ခြောက်ရောင်းသည့် ဆိုင်ကလေး တစ်ဆိုင် ရှိသည်။ အိမ်မှာလည်း ကုန်ပစ္စည်းတချို့ သိုလှောင်သည်။ အမေ အလျင်ယောက်ျားက ကုန် သည်ဖြစ်၍ အတော်အတန် ချမ်းသာသည်ဟု ဆိုသည်။ 'ငါ တစ်သက် လုံး စိတ်ချမ်းသာ ကိုယ်ချမ်းသာ နေလာတာ၊ နင်တို့ သားအဖ လက်ထက်ကျမှ စိတ်ဆင်းရဲရတယ်' ဟု အမေက အမြဲပြောတတ်သည်။ အမေဆိုင်ကို ကျွန်တော် သွားလေ့ မရှိပါ။ သူ့သားတွေ သမီးတွေက တော့ အမေနှင့်အတူ လုပ်ကြ ကိုင်ကြသည်။ ဈေးမှာ အလုပ်ကူလုပ် ရင်း မုန့်မျိုးစုံတွေ စားကြသည်။ သူတို့က တစ်ဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ သူတို့ က တစ်ခါတစ်ခါ ကျွန်တော့်ကိုလည်း ဟိုဟာ သည်ဟာ ခိုင်းချင်သည်။ အဖေက ပြောထားသည်။ 'ဒီကောင်တွေ ခိုင်းတိုင်း မလုပ်နဲ့'။ ကျွန်တော် က အဖေစကား နားထောင်သည်။ သူတို့ခိုင်းလျှင် ဘယ်အခါမှ မလုပ်။ သူတို့က ခိုင်းမရလျှင် ရိုက်ချင်ပုတ်ချင်သည်။ အမေကို တိုင်ပြောမယ် ခြိမ်းခြောက်ထားသဖြင့် မလုပ်ရဲ။ သို့သော် သူတို့ကလည်း အမေကို

တိုင်သည်။ အမေတိုင်လျှင် အမေက ဆူသည်၊ ပူသည်၊ ရိုက်သည်။ ဘယ်လောက်ပင် ရိုက်ရိုက် ကျွန်တော်ကလည်း ခေါင်းမာသူ ဖြစ်သည်။ သူ့ကို ခိုင်း၍ကတော့ ဘယ်အခါမှ မလုပ်။ အမေခိုင်း၍လည်း ကျွန် တော် မလုပ်။ အရိုက်သာ ခံလိုက်သည်။ အမေဘာမှ မတတ်နိုင်။ သည် ကောင်လေးကို ဘယ်လိုမှ ပြော၍ မရနိုင်၊ ရိုက်လျှင်လည်း အသား နာရုံသာ ရှိသည်ဟု အမေ သဘောပေါက်သွားသည်။ သို့သော် သဘော ပင် ပေါက်သော်လည်း အမေပါးစပ်၊ အမေလက်က အကျင့် မပျောက် သဖြင့် ကျွန်တော့်မှာ အဆဲခံရမြဲ အရိုက်ခံရမြဲသာ ဖြစ်လေသည်။

အဖေ တစ်ယောက် အားကိုးရှိသဖြင့်သာ တစ်ခါတစ်ခါ သက် သာရာ ရခဲ့သည်။ သို့သော် အမြဲတမ်းတော့လည်း သူ မကယ်နိုင်။ သူကလည်း အမေကို ကြောက်ရသည်။ ပိုက်ဆံလိုလျှင် အမေထံက တောင်းရသည်။ အမေဆီမှာ အဆဲအဆို ခံပြီးမှ ပိုက်ဆံရမြဲ ဖြစ်သည်။ တကယ်တော့ အဖေလည်း အလုပ်အကိုင် မရှိသူ မဟုတ်။ အရေးပိုင် ရုံးမှာ စာရေး ဖြစ်သည်။ သို့သော် အဖေသည် ရာထူး၌ မြဲသည် ဟူ၍ မရှိ။ မကြာခဏ ရာထူးမှ အချခံရသည်။ သို့သော် အလုပ်ပြုတ် နေချိန် ဖြစ်စေ၊ အလုပ်ရှိနေချိန် ဖြစ်စေ အိမ်တွင်ကား စွဲစွဲမြဲမြဲနေ လေ့ မရှိပေ။ အပေါင်းအသင်း လာခေါ်လျှင် တစ်နေ့ကုန် တစ်နေ့ခန်း လိုက်ပါသွားမြဲ ဖြစ်သည်။ အိမ်မှာ မပြောမဆိုဘဲ ညအိပ် ညနေ လိုက်ချင် လိုက်သွားသည်။ သည်လိုနှင့် တစ်နေ့သ၌ သူငယ်ချင်း အပေါင်းအသင်းများနှင့် တစ်နေရာမှ အပြန် အရက်မူးမူးနှင့် ဘတ်စ် ကား တွယ်စီးရာမှ လိမ့်ကျကာ အဖေ သေဆုံးခဲ့ရသည်။

ထိုအချိန်က အမေသည် အိပ်ခန်းထဲတွင် ကျွန်တော့်ကို ဖက်၍ ငိုသည်ကို ကျွန်တော် အမှတ်ရသည်။ ကျွန်တော်လည်း ငိုသည်။ သို့ သော် ငိုရင်းကပင် အမေ ဖက်ထားသော လက်ကို ဖြေ၍ ကျွန်တော် ထွက်လာခဲ့သည်။

အဖေမရှိသည့်နောက် အမေအိမ်မှာ ကျွန်တော် တစ်ယောက်တည်းသမား ဖြစ်လာသည်။ အမေတို့ သားအမိတွေက ကျွန်တော့်ကို သူတို့ပုံစံ သွင်းချင်သည်။ အများနှင့် တစ်ယောက် ဖြစ်သော်လည်း ကျွန်တော် ဘယ်တော့မှ အလျော့မပေးခဲ့။ 'ဒီကောင်လေးဟာ သူ့အဖေလိုပဲ၊ ငါ့ကို ဒုက္ခပေးမယ့် ဂြိုဟ်ကောင်လေး၊ ထုံပေပေနဲ့၊ သူလုပ်ချင်ရာ လုပ်မယ့် လူစားမျိုး'။ အမေ အမြဲပြောသည်။ အမေသားသမီးတွေ အမေနှင့် ဈေးသွားကြ၊ ပိုက်ဆံတွေ ရေတွက်ကြသည်။ ကျွန်တော့်ကို ပိုက်ဆံ သေတ္တာနား အကပ်မခံ။ သူတို့ မုန့်ဖိုး လိုချင်လျှင် လိုချင်သလောက် နှိုက်ယူနေကြသော်လည်း ကျွန်တော်ကတော့ အမေ ပေးသလောက်သာ ရသည်။ သို့သော် အမေပေးဖို့ မေ့နေလျှင်လည်း ကျွန်တော် ဘယ်တော့မှ မတောင်း။ ဗိုက်ဆာလျှင်တော့ သူတို့လစ်တုန်း အိုးထဲရှိတာ အကုန် ကျွန်တော် နှိုက်စားပစ်သည်။ သည်အတွက် ပြဿနာ မကြာခဏ ပေါ်သည်။

ညဘက်ကျ သူတို့ လူစုက ဆူဆူညံည အော်ဟစ်ပြီး စာဖတ်ကြ သည်။ ကျွန်တော်ကတော့ သူတို့ဝိုင်း မဝင်။ တစ်ထောင့်မှာ ထိုင်ပြီး စာရေးသလို ဂဏန်းတွက်သလိုနှင့် အချိန်ကုန်သည်။ အမေက သူ့ အလုပ်နှင့် သူ ရှုပ်နေသဖြင့် စာဖတ်သည့် ကိစ္စကို ကြပ်မတ်မနေနိုင်။ တစ်ခါတလေ ခေါင်းခေါက်ရုံ၊ ကျောပြင်ကို လက်ဝါးနှင့် ဖြန်းခနဲ တစ်ချက်ရိုက်ရုံ၊ ဗျစ်တောက် ဗျစ်တောက် ဆဲဆို ရေရွတ်ရုံလောက်ပဲ တတ်နိုင်လေသည်။

+ + +

သည်လိုနှင့် သူတို့တစ်တွေ တက္ကသိုလ် ရောက်သူရောက်၊ ဆယ်တန်း (ခ) နှင့် အောင်ပြီး အလုပ်ထွက်လုပ်သူ လုပ်သည့်အချိန်တွင် ကျွန်တော် ရှစ်တန်း မအောင်ဘဲ အိမ်မှ ထွက်ခဲ့သည်။ ထွက်ပြေးခြင်းတော့ မဟုတ်။ ကမ်းရိုးတန်း သွားနေသည့် သူငယ်ချင်းအဖေ မော်တော်တွင် အလုပ်သင်

အနေနှင့် လိုက်မည်ဟု အမေကို ပြောပြီး ထွက်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အမေက မတားပါ။ တား၍ မရနိုင် ဆိုသည်ကို သူ သဘောပေါက်ပြီး ဖြစ်လိမ့်မည်။ မော်တော်နှင့် နှစ်နှစ်လောက် လိုက်နေသည့်အတွင်း မြို့သို့ ပြန်ရောက်သည် အခါများတွင်လည်း အမေအိမ်သို့ ဆယ်ခါ တစ်ခါဆိုသလိုသာ ကျွန်တော် ဝင်တော့သည်။ အမေကလည်း တွေ့ လိုက်လျှင် စကား ကောင်းကောင်း ပြောသည် မရှိ။ ဆဲလိုက်၊ ဆိုလိုက်၊ ဆူပူလိုက်ချည်းသာ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့် ဘာသာ ကျွန်တော် လွတ် လွတ်လပ်လပ် နေထိုင်သမျှ လုပ်ကိုင်သမျှ အားလုံးမှာ သူ့အတွက် ဆဲစရာ ဆိုစရာချည်း ဖြစ်နေသည်။ ကျွန်တော်တို့ လုပ်ခဲ့သည့် မဟုတ် တရုတ်ကိစ္စ မှန်သမျှလည်း ဘယ်က ဘယ်လို စုံစမ်းထားသည် မသိ၊ သူသိထားနှင့်သည်ချည်း ဖြစ်သည်။ သည်လိုနှင့် ထမင်းတလုတ်အတွက် ကိုယ့်ဘာသာ ရှာဖွေတတ်လာသည့် အချိန်တွင် အမေအိမ် အမေဆိုင် ကို ကျွန်တော် ဝေးဝေးက ရှောင်လာခဲ့ပါသည်။

မော်တော်မှာ နှစ်နှစ်ကြာပြီး ကုန်းပေါ် ကျွန်တော် ပြန်ရောက် သည်။ သို့သော် ရေမော်တော်မှ ကုန်းမော်တော်သို့ ရောက်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ သံတွဲရန်ကုန် အဝေးပြေးလိုင်းကား တစ်စီးမှာ ကျွန်တော် ယာဉ်နောက်လိုက် လုပ်ကာ တောင်ကုတ် တောင်ကြားလမ်း တစ် လျှောက် လမ်းအိပ် လမ်းစားဘဝနှင့် သုံးနှစ်နီးပါး ကျင်လည်ခဲ့သည်။ ယာဉ်နောက်လိုက် ဘဝနှင့် တဖြည်းဖြည်း သင်မောင်း မောင်းရင်း ယာဉ်မောင်းသူ မဖြစ်တဖြစ် အချိန်တွင် သူဌေးက ပြည်မြို့တွင် ဝပ်ရှော ထောင်သဖြင့် ကျွန်တော် အကူစက်ပြင်ဘဝသို့ ကူးပြောင်း သွားခဲ့သည်။ ပိုင်ရှင်နှင့် ကျွန်တော် အပြန်အလှန် နားလည်မှု ရှိကြသဖြင့် ဝပ်ရှော အလုပ်မှာ ကျွန်တော် ပျော်ပိုက်ခဲ့သည်။ တစ်ခါတလေ အမေတို့ကို သတိရသည်။ သို့သော် ကျွန်တော့် မျက်စိထဲမှာ အမေပြုံးနေသည်ကို မမြင်ရ။ ဒေါသထွက်နေသော မျက်နှာနှင့် ဆဲသံ ဆိုသံတွေ ကိုသာ မြင်ယောင်ကြားယောင်သည်။

သံတွဲရန်ကုန် ကူးသန်းနေသည့် ကုန်သည်များထံမှ အမေတို့ သတင်းများ မကြာခဏ ကြားရသည်။ ကျွန်တော်ပါးစပ်က မမေး၊ သူတို့ဘာသာ ပြောကြခြင်း ဖြစ်သည်။ အမေ့ဆိုင် ရောင်းကောင်းလှသည့် အကြောင်း၊ အမေတို့ အိမ်သစ်ဆောက်နေသည့် အကြောင်းတွေ ကြားရ သည်။ အမေ့သားကြီးက မြို့မှာပဲ ကျောင်းဆရာ လုပ်နေသည်။ သမီး က ဘွဲ့ရပြီး အိမ်မှာ အမေနှင့် ကူလုပ်နေသည်။ သားအငယ်က ပြည်တို့၊ ရန်ကုန်တို့ တက်ပြီး အမေ့ဆိုင်အတွက် ကုန်ပစ္စည်းဝယ်ရ သည်ဟု ဆိုသည်။ ကျွန်တော်ထံသို့ကား ယောင်၍ မှား၍မှ တစ်ခေါက် တစ်ခါ ရောက်မလာ။ သို့သော် ကျွန်တော် ဝမ်းမနည်းပါ။ ကျွန်တော် လည်း အဆက်အဆံ မလုပ်ချင်။ သူတို့ကလည်း ကျွန်တော်နှင့် အဆက် အဆံ မလုပ်ချင်သည့် သဘောသာ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်အဖို့ သည် အတိုင်း ကိုယ့်ဘဝ ကိုယ် လျှောက်နေခြင်းသာ အကောင်းဆုံး ဖြစ်သည်။ သူတို့ဘာသာ သူတို့ ချမ်းသာ ချမ်းသာ ဆင်းရဲ ဆင်းရဲ ကျွန်တော်အပူ မဟုတ်။ ကျွန်တော်က အထီးကျန် တစ်ကောင်ကြွက်။ တစ်ကောင်ကြွက် ဆိုသည်မှာ အဖော်မဲ့ပေမယ့် လွတ်လပ်သည်။ တာဝန် ကင်းသည်။ ကျွန်တော် သည်အတိုင်း ခံယူသည်။

+ + +

သို့သော် တစ်ကောင်ကြွက်၏ အထီးကျန်ခြင်း ဆင်းရဲကို ဆေးရုံတက် သည့် အချိန်တွင် ကျွန်တော် ကောင်းကောင်း ခံစားရသည်။ တိုက်ဖျက် ရောဂါဖြင့် ဆေးရုံတင်ပေါ်တွင် တစ်လကျော်မျှ ပက်လက်လန်၍ နေစဉ် ကျွန်တော်ကို သတင်းမေးမည့် ဆွေမျိုးသားချင်း တစ်ကောင် တစ်မြီးမျှ မရှိပါ။ အဖျားကြောင့် ဖြစ်သော ဝေဒနာများနှင့်အတူ အလွန်အမင်း အားငယ်ဝမ်းနည်းခြင်းနှင့် ပြင်းစွာသော ဒေါသကို ကျွန် တော် အစဉ်ခံစားနေရသည်။ တော်ပါပြီ။ အလုပ်ရှင်နှင့် လုပ်ဖော် ကိုင်ဖက် ဝပ်ရှောလုပ်သားများက သွေးသားရင်းချာပမာ ပြုစုစောင့် ရှောက်ကြသဖြင့်သာလျှင် ကျွန်တော် နာလန်ထူနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆေးရုံတက်နေဆဲ ကျွန်တော်အစ်မ မင်္ဂလာဆောင်သည့် သတင်းကို ကျွန်တော် တစ်ဆင့်စကား ကြားရသည်။ ကျွန်တော်လို အကောင်ကို သည်ကိစ္စမျိုး အသိပေးကောင်းသည်ဟုပင် သဘောထား ဟန် မတူ။ ရှိပါစေလေ။ ကျွန်တော် ဒါကို ဂရုမစိုက်။ သို့သော် အမေရင်း တစ်ယောက်လုံး ရှိပါလျက်နှင့် ကျန်းမာစဉ်မှာလည်း ကြင် နာယုယစွာ ဆက်ဆံပြောဆိုဖော် မရ၊ လနှင့် ချိ၍ ဖျားနာနေစဉ်မှာလည်း ထူမပြီး ဆေးလေး တစ်ခွက်၊ ရေလေးတစ်ပေါက် တိုက်ဖော်မရသည့် အဖြစ်ကိုမူ ကျွန်တော် အလွန်နာသည်။ တော်ပြီ။ ကျွန်တော်ဘဝမှာ မိဘဆိုတာ မရှိ၊ ဆွေမျိုးဆိုတာ မရှိ။ နောင်ကို သည်လူတွေနှင့် လုံးဝ ဆက်ဆံစရာမလိုတော့။ အားလုံး ကိစ္စပြတ်ပြီ။

သို့နှင့် ဆေးရုံက ဆင်းပြီး နောက်တစ်နေ့မှာပင် ကျွန်တော် သေပြီ ဆိုသည့် အကြောင်း ဘေးလူတစ်ယောက်က အကြောင်းကြား လိုက်သည့် ပုံစံမျိုးဖြင့် သံတွဲသို့ ကြေးနန်းရိုက်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

+ + +

နောက်တစ်နေ့ညမှာ သံတွဲကားနှင့် အမေရောက်လာသည်။ အလုပ်ရုံ ထဲမှ တစ်ယောက်က ပြောနေသံ ကြားရသည်။ ‘မသေပါဘူး အဒေါ်၊ ကျော်ကျော် ဖျားလို့ ဆေးရုံတက်ရတယ်၊ တစ်လကျော်လောက် ကြာ တာပေါ့၊ တစ်နေ့ကပဲ ဆေးရုံက ဆင်းတယ်၊ အိမ်ပေါ်မှာ’

‘အမယ်လေးဟဲ့ ငါ့သားလေး မသေဘူးတဲ့’ အမေငိုသံပါကြီးနှင့် ပြောကာ အိမ်ပေါ် ဒရောသောပါး တက်လာသည်။ ကုလားထိုင်မှာ ထိုင်နေသော ကျွန်တော်ထံ ပြေးလာပြီး ‘အမယ်လေး သားရယ်၊ မသေကောင်း မပျောက်ကောင်း။ အမေမှာ ငါ့သားလေး မရှိတော့ဘူး ဆိုပြီး ငိုလိုက်ရတာ၊ ဆေးရုံတက်ရတယ်လို့တော့ ကြားပါတယ်၊ ဒါ ပေမယ့် ကောင်းလို့ ဆင်းသွားပြီလို့လို့၊ ဒီလောက် ဖြစ်မှန်း မသိဘူး’ ဆိုပြီး ကျွန်တော်လက်မောင်း ဖက်ကာ ရိုက်ကြီးတငင် ငိုလေသည်။

အမေသည်လောက် သည်းသည်းထန်ထန် ငိုသည်ကို ကျွန်တော် တစ်ခါမှ မတွေ့စဘူး၊ ငို၍ဝတော့မှ အမေကဆိုသည်။ 'ဒီကြေးနန်း ဘယ်သူရိုက်သလဲ မသိဘူး'

ကျွန်တော် ကုလားထိုင်မှ ထပြီး ဝရန်တာမှာ ရပ်ကာ လမ်းဘက် ကြည့်နေသည်။

'တစ်ယောက်ယောက် နောက်ပြောင်ပြီး ရိုက်လိုက်တာ ဖြစ်မယ်၊ ဘယ်ကောင်လဲ စုံစမ်းကြည့်ဦးမှ' အနီးရှိ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် တစ်ယောက်က ပြောသည်။

'ဟုတ်ပါရဲ့ဟယ်၊ ဘယ်သေနာကောင် ကမြင်းကျောထပြီး ရိုက်လိုက်သလဲ မသိဘူး။' အမေ ငိုသံ ပျောက်သွားပြီ။ 'အဒေါ်မှာ မနေ့က ကြေးနန်း ရောက်ကတည်းက မစားနိုင် မအိပ်နိုင် တစ်ညလုံး ငို၊ သမီးကလဲ မောင်လေးဟာ သမီးတို့ကို တစ်သက်လုံး အထင်လွဲပြီး သေသာသေရော သူတို့ စေတနာကို နားမလည်သွားရှာဘူး ဆိုပြီး ငိုလိုက်တာ၊ သူ့အစ်ကိုတွေ ဆိုတာလဲ အားလုံး ဝမ်းနည်းပက်လက်နဲ့၊ အဒေါ်မှာ ဆိုင်ကိစ္စတွေ ဘာတွေလဲ ဘာတစ်ခုမှ မမှာမကြားနိုင်၊ အကုန်လုံး ပစ်ထားခဲ့ပြီး ဖုတ်ပူမီးတိုက် ပြေးလိုက်လာရတာ၊ အဲဒီကြေးနန်းရိုက်တဲ့ အကောင်ကို သိရင် သတ်တောင် သတ်ချင်တယ်'

'ဟုတ်လား၊ သတ်ချင်ရင် သတ်လေ၊ ကြေးနန်းရိုက်တာ ကျွန်တော်ပဲ' ကျွန်တော် အသံမာမာနှင့် ပြောလိုက်သည်။

'ဘာပြောတယ်၊ နင်ရိုက်တာ ဟုတ်လား' အမေ အံ့လည်း အံ့သြ၊ ဒေါသလည်း ထွက်သွားသည် ထင်သည်။

'ဟုတ်တယ်၊ ကျွန်တော် ရိုက်တာ၊ အမေတို့က ကျွန်တော့်ကို သားရယ်လို့မှ သဘောထားတာ မဟုတ်ဘဲ၊ အိမ်အောက်မှာ လာမွေးတဲ့ ခွေးဝဲစား တစ်ကောင်လို တစ်သက်လုံး ဆက်ဆံလာတာ မဟုတ်လား၊ အခု သေပြီ ဆိုတော့မှ ငိုကြီး ချက်မနဲ့၊ ကျုပ်ဆေးရုံမှာ သေမလို့ ဖြစ်တုန်းက ခင်ဗျားတို့ လာရကောင်းမှန်း မသိဘူးလား'

အမေမျက်နှာ အကြီးအကျယ် တင်းမာသွားသည်။ 'ဒီမှာ ဟဲ့ အကောင်၊ ငါ့ကို ဒီလောက် ဝေးဝေးလံလံကြီးက ဒုက္ခပေး လိမ့်ညာခေါ်ပြီးတော့ နင်က တပြန် ငါ့ကို ကြိမ်းမောင်းနေရသလားဟဲ့၊ ဒါနင့်အမေ၊ နင့်ကို တစ်သက်လုံး လူဖြစ်အောင် ခွေးမဖြစ်အောင် မွေးလာတဲ့ မိန်းမဟဲ့၊ ငါ့ တစ်သက်လုံး နင့်ကြောင့် ဘယ်လောက် ဒုက္ခရောက်ခဲ့သလဲ၊ အသုံးမကျတဲ့ နင့်အဖေလို ကောင်မျိုးကို ပေါင်းနေခဲ့ရတာ နင့်ကြောင့်ဟဲ့ နင့်ကြောင့်၊ သိရဲ့လား၊ ဘယ်လောက်ပဲ ဘာတွေ လုပ်ပေးလုပ်ပေး ကျေးဇူးမသိတတ်တဲ့ အကောင်၊ နင် ဆေးရုံတက်ရရင် တက်ရတယ် ပြောပါလား၊ ကိုယ်ကဖြင့် အမေကို အမေလို သဘောမထား၊ ရန်သူလို ဆက်ဆံနေပြီးတော့၊ တောက်၊ ငါ တယ်လေ၊ ဆေးရုံဆင်းခါစမှို၊ မဟုတ်ရင် ပါးကို ဘယ်ပြန် ညာပြန် ရိုက်ပစ်တယ်'

'ရိုက်လေဗျာ၊ ရိုက်ပါလား၊ သေသွားတော့ကော ဘာဖြစ်သေးလဲ၊ အဲဒီအခါကျ ခင်ဗျား ငိုလေ'

'ငိုမယ်၊ ဟေ အားကြီးငိုမယ်၊ နင့်အတွက် မျက်ရည်ကုန်ပြီဟဲ့၊ နင်သေလို့ ငါငိုပြီးပါပကောလား၊ သေပြီးတဲ့နောက်တောင် သင်္ချိုင်းကုန်းကနေ ငါ့ကို ဒုက္ခပေးမယ့် အကောင်၊ ငါပြန်မယ်၊ ငါ့ကို နှိပ်စက်ရလို့ နင်ကျေနပ်ပြီ မဟုတ်လား၊ နောက်ဆို နင့်ဟာနင် သေသေကျကျ၊ ခွေးပဲစားစား၊ လင်းတပဲ စားစား၊ ငါ့ကို ကြေးနန်းလဲ မရိုက်နဲ့၊ စာလဲ မရေးနဲ့၊ နင်နဲ့ ငါနဲ့ သေခန်း ရှင်ခန်း ပြတ်ပြီ၊ ဒီနေ့ကစပြီး နင် ငါ့သား မဟုတ်တော့ဘူး။' ပြောပြောဆိုဆို အမေ သူ့အထုပ်သူ ဆွဲပြီး ဆင်းသွားသည်။ ကျွန်တော် ဘာပြောရမှန်း မသိ။ အောက်က လူတွေ ဝိုင်းပြီး ပြောကြဆိုကြ တားကြသံ ကြားရသည်။ မရ။ ကားဂိတ်မှာ အိပ်ပြီး မနက်ကားနှင့် လိုက်မည်ဟု ပြောသံ ကြားရသည်။

ကျွန်တော် ပက်လက်ကုလားထိုင်မှာ ခြေပစ်လက်ပစ် ထိုင်ချလိုက်သည်။ အမေငိုတုန်းက အာဇာတနှင့် ကြည့်နေခဲ့သော ကျွန်တော့်မျက်လုံးများမှာ မျက်ရည်တွေ အလိုလို စီးကျလာသည်။ ကျွန်တော်

မငိုခဲ့ဘူးတာ ကြာပြီ။ ကျွန်တော့်ဘဝမှာ ငိုစရာ အကြောင်း မရှိဟု မှတ် ထားခဲ့သည်။ ယခုတော့ ကျွန်တော် အမေ မတော်တော့ဘူးဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့သော ကျွန်တော့်အမေသည် ကျွန်တော် မထင်သည့် ပုံစံနှင့် ဖြတ်တောက်သွားခဲ့ချေပြီ။ ယခုနေ အမေသာ ကျွန်တော့်အတွက် ရင်ကွဲပက်လက် ငိုဦးမည် ဆိုက ကျွန်တော် တကယ်ပင် သေလိုက် ချင်ပါသည်။

+ + +

အမေပြန်ပြီး နောက်နေ့မှစ၍ ကျွန်တော် အင်အား သိပ်မရှိသည့် ကြားက ဝပ်ရှော့အလုပ်တွေ တတ်နိုင်သမျှ ဝင်လုပ်သည်။ အလုပ်ရှင်နှင့် စက်ပြင် အပေါင်းအသင်းများက ပြန်ဖျားမှာ စိုးသဖြင့် တားကြသည်။ ကျွန်တော့် အဖို့ကား ဖျားနာရုံမက သေလျှင်လည်း အကြောင်းမထူး တော့။ ကျွန်တော် သေလျှင် ဝမ်းနည်းမည့် တစ်ဦးတည်းသော ကျွန်တော့်အမေသည် နောက်ဆုံး ငိုကြွေးခြင်းဖြင့် ငိုကြွေးသွားခဲ့ချေပြီ။

သို့သော် တစ်ပတ်ခန့်အကြာတွင် အမေ့ထံမှ လူကြုံနှင့် စာတစ်စောင် ရောက်လာသည်။ ‘သား အမေ့ထံ ပြန်လာပါ’

မျက်ရည် တစ်ပေါက် အမေ့စာပေါ် တောက်ခနဲ ကျသွားသည်။

[ချယ်ရီ။ ။ ပြီ၊ ၁၉၈၆]

ဖြစ်ချင်လွန်းသူ

လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်းနှစ်ဆယ်ကျော် ကိုလှထွန်းနှင့် ကျွန်တော် စတွေ့ကြတော့ ကျွန်တော်က အသက် ဆယ့်ခြောက်နှစ်၊ ဆယ်တန်း စာမေးပွဲ ပြီးလို့ ကျောင်းပိတ်ထားတုန်း။ သူက အသက်နှစ်ဆယ်သာ သာခန့် ရှိမည်။ လူက ကျားကျားလျားလျား ထွားထွားကျိုင်းကျိုင်း မဟုတ်ပါ။ ရှိုးမကောင်းပါ။ မိန်းတွေ ကျလောက်သည့် ရုပ်မျိုးလည်း မဟုတ်ပါ။ အရပ်ခပ်ပျပ်ပျပ်၊ ခေါင်းတုံး ဆံတောက်နှင့် သူလို ငါလို ထက် နည်းနည်း ညံ့သော ရုပ်ဖြစ်သည်။ အလွယ်တကူအားဖြင့် ပြောလျှင်တော့ ဘုန်းကြီးကျောင်းသားရုပ် ပေါက်သည်ဟု ကျွန်တော် ဆိုချင်သည်။ စင်စစ်မှာလည်း သူက ဘုန်းကြီး ကျောင်းသားပါပဲ။ အသက် နှစ်ဆယ်လောက် ဆိုတော့ ဘုန်းကြီးကျောင်းသား ရိုးရိုး မဟုတ်။ ခေါင်းဆောင်အဆင့် ရောက်နေပြီ။

ဘုန်းကြီးကျောင်းသား ဆိုသော်ငြားလည်း သူလို ငါလို အနုညာတ ဘုန်းကြီးကျောင်းသားကား မဟုတ်။ စာပေ ဗဟုသုတ လိုက်စားသော ဘုန်းကြီးကျောင်းသား ဖြစ်သည်။ ညနေတိုင်း ပြန်ကြားရေးဌာန စာဖတ်ခန်းသို့ သွားကာ သတင်းစာ ဖတ်လေ့ရှိသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း သူတို့ ဘုန်းကြီးကျောင်းနားက ရပ်ကွက်မှာ နေသူ၊ ညနေတိုင်းလည်း သတင်းစာ သွားဖတ်သူ ဆိုတော့ ကိုလှထွန်းနှင့် ရင်းနှီး

မိကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ကိုလှထွန်းနှင့် ကျွန်တော် သတင်းစာဖတ်ကြသည် ဆိုသော်လည်း သတင်းစာထဲက အကြောင်းတွေ မဆွေးနွေးဖြစ်ကြပါ။ တစ်ခု ဖြစ်နိုင်သည်။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော်က ပြန်ကြားရေးမှာ မြန်မာ သတင်းစာတွေထက် နေ့ရှင်းတို့၊ ဂါဒီယန်းတို့ကိုသာ ကောလင်းစ် အဘိဓာန်ကလေး အားကိုးနှင့် ကြိုးစားပမ်းစား ဖတ်နေသည့် အချိန် ဆိုတော့ ဘုန်းကြီးကျောင်းက လာပြီး မြန်မာသတင်းစာ ဖတ်သည့် ကိုလှထွန်းကို ကိုယ်နှင့် အတန်းမတူသလို သဘောထားတာလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။

သို့သော် ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကိုလှထွန်းနှင့် ခင်ခင်မင်မင် ရှိခဲ့ပါသည်။ သူ့အကြောင်းတွေ ကျွန်တော် စိတ်ဝင်စားသည်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ ကျောင်းသားကြီးအနေနှင့် သူယူရသည့် တာဝန်များ၊ လုပ်ပိုင်ခွင့် အာဏာများအကြောင်း ဗဟုသုတရသည်။ ကျောင်းထိုင် ဆရာတော်ကြီး အပါအဝင် ဦးပဉ္စင်းများ ကိုရင်များနှင့် ဆက်ဆံရေး၊ ကျောင်းသားလေးများနှင့် ဆက်ဆံရေး အကြောင်းတွေ သူ ပြောပြသည်။

ကျောင်းမှာ သူက အဆင်ပြေသည်။ အားလုံးနှင့် တည့်အောင် ပေါင်းတတ်သည်။ တစ်ခုပဲ ရှိသည်။ ကိုရင်ကြီး ဦးသောဘိတ တစ်ယောက်တော့ သူနှင့် မျက်နှာကြော သိပ်မတည့်။ ကိုရင်ကြီးက သက်တော် ခြောက်ဆယ်ကျော်၊ ဝါတော် လေးဆယ်ကျော်ခန့် ရှိသည်။ ယင်းမတိုင်မီက ဘုန်းကြီးကျောင်းသား လုပ်သက်လည်း မနည်းရှိသည်။ သို့သော် ဉာဏ်ထိုင်းလွန်းသည်။ ယနေ့အထိ ရေစက်ချတစ်ပုဒ်ဆုံးအောင် မရချင်။ ကိုရင်ကြီး ဘဝမှာပဲ အရိုးထုတ်မည့်သူ ဖြစ်သည်။

ကိုရင်ကြီးနှင့် မတည့်ရသည့်အကြောင်းကို ကိုလှထွန်းက ပြောပြသည်။

‘ငါက ကျောင်းမှာ ညဘက် ဘုရားရှိခိုးပြီးတဲ့အခါတိုင်း သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားဆုကို တောင်းလေ့ရှိတယ်။ တို့ ဘုန်းကြီး ဟောတဲ့ အထဲမှာ ပါတယ်။ သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားဟာ နစဉ်က ယသော်ဓရာဒေဝီအပြင် ရမ္မ

သုဘ သုရမ္မ ဆိုတဲ့ နန်းမ သုံးဆောင်မှာ မောင်းမမိသံများစွာနဲ့ စံစားရတယ်။ နောက်တော့မှ သူ့အို၊ သူ့နာ၊ သူ့သေ၊ ရဟန်းတည်းဟူသော နိမိတ်ကြီး လေးပါးကို မြင်လို့ သံဝေဂ ရပြီး တောထွက်တဲ့ အခါမှာ ဘုရားဖြစ်ပြီး နောက်ဆုံး နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်ခဲ့တယ်။ တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဆိုတာ နိဗ္ဗာန်ကို ရည်မှန်းရမယ် မဟုတ်လား၊ ဒါပေမယ့် ပါရမီ နစဉ်အခါမှာ နိဗ္ဗာန်ကို ဘယ်တစ်ခါတည်း တန်းရောက်နိုင်မလဲ၊ ဘဝ အဆက်ဆက် ပါရမီ ဖြည့်ရဦးမယ်၊ ဘုရားအလောင်း သိဒ္ဓတ္ထ မင်းသား ပါရမီ ဖြည့်ခဲ့ရတဲ့ ဘဝ အစဉ်အဆက်ကို ကြည့်ရင် တေ- ဇေ-သု-နေ-မ-ဘူ-စံ-နာ-ဝိ-ဝေ ဇာတ်တော်ကြီး ဆယ်ပါးနဲ့ ငါးရာ ငါးဆယ် ဇာတ်တော်တွေထဲမှာ ပါတယ်။ လူဖြစ်ရင် လူမင်း၊ တိရစ္ဆာန် ဖြစ်တောင် တိရစ္ဆာန်မင်း သွားဖြစ်တယ်၊ ဘယ်လောက် အားကျစရာ ကောင်းတဲ့ ဘဝလဲ၊ ဒါကြောင့် ငါက ဘုရားရှိခိုးတိုင်း ‘ရမ္မ၊ သုဘ၊ သုရမ္မ နန်းမ သုံးဆောင်၌ ရံရွှေတော်အပေါင်း ခြံရံလျက် သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား အဖြစ်ကို ရပါလို၏ အရှင်ဘုရား’လို့ အမြဲဆုတောင်းတယ်၊ ပုရိသ ယောက်ျား ဆိုတာ ဘုရားဆုကို ပန်နိုင်တာပဲ မဟုတ်လား’

‘ဒါပေါ့၊ ဒါပေါ့’

‘အဲဒါကို ကိုရင်ကြီးက မကျေနပ်ဘူး၊ သူ့ထက် ကျောတယ် လို့ ထင်တယ်၊ သူက နတ်ပြည် ရောက်ချင်တယ်၊ ထုံးစံ အတိုင်း နိဗ္ဗာန် ရောက်ချင်တာတော့ ရှိတာပေါ့၊ ဒါပေမယ့် နိဗ္ဗာန်မှာက ဘာမှ မရှိဘူး ဆိုတော့ ဆုသာ တောင်းရပေမယ့် ချက်ချင်းတော့လဲ မရောက် ချင်သေးဘူး၊ နတ်ပြည်ကျတော့ နတ်စည်းစိမ် ရှိတယ်၊ ပြီးတော့ နတ်တစ်သက် ဆိုတာလဲ လွယ်တာ မဟုတ်ဘူး။ လူ့ပြည်မှာ တစ်သက်၊ နတ်ပြည်မှာ တစ်ရက်တဲ့၊ နတ်ထဲမှာမှ သိကြားမင်းက တစ်ဘက် နတ်သမီး ငါးရာနဲ့ ဘယ်လောက် ဖိမိကျသလဲ၊ ကိုရင်ကြီးက အဲဒါ အားကျပြီး သူ ဘုရားရှိခိုးတဲ့အခါ ‘သိကြားမင်း စည်းစိမ်ကို အကြိမ် ကြိမ် ခံစားပြီးမှ နိဗ္ဗာန်မဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်ရပါလို၏ အရှင်ဘုရား’

လို့ ဆုတောင်းလေ့ ရှိတယ်။ ငါလဲ ငါကြိုက်တာ ဆုတောင်းတယ်။ သူလဲ သူကြိုက်တာ ဆုတောင်းတယ်။ ဒါ ဘာဖြစ်သလဲ။ အဲဒါကို ဘုရားက သိကြားရဲ့ အထက်က ဆိုပြီး ကျောင်းသားလေးတွေက မြောက်ပေးတော့ သူက စိတ်ဆိုးပြီး ငါနဲ့ စကားမပြောဘူး။ ငါလုပ် သမျှ သူက ကိုးလို့ ကန့်လန့်လုပ်ချင်တယ်။ ဆရာတော်ကြီးကိုလဲ ဟိုဟာတိုင် ဒီဟာတိုင်၊ ဒါပေမယ့် ဆရာတော်ကြီး ဝေယျာဝစ္စတွေ အားလုံး ငါက စိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်အောင် လုပ်ပေးထားတော့ ဆရာတော် ကြီးနဲ့ ငါနဲ့က ပြေလည်နေတယ်။ မဟုတ်ရင် ငါ ကျောင်းမှာ နေလို့ တောင် ရမှာ မဟုတ်ဘူး’

+ + +

ကျွန်တော် ဆယ်တန်းစာမေးပွဲ အောင်ပြီး ဆေးတက္ကသိုလ် ရောက်သည်။ ကျောင်းပိတ်၍ အိမ်ပြန်သောအခါ ကိုလှထွန်းကို မတွေ့ရ။ အပေါင်း အသင်းများ မေးကြည့်တော့လည်း ‘အေး ဟုတ်တယ်၊ မတွေ့တာ အတော် ကြာပြီ’ ဟု ဖြေကြသည်။ နောက်တစ်နှစ် ကျောင်းပိတ် ချိန်၌ကား ကိုလှထွန်းနှင့် ပြန်လည် တွေ့ရှိရပေသည်။ အလျင်ကလို့ ပုံစံမျိုး မဟုတ်။ လူက ခေါင်းလိမ်းဆီတွေ ဘာတွေ လိမ်းလို့ ပြောင် ပြောင်ရောင်ရောင်၊ လက်မှာ လက်ပတ်နာရီနှင့်။

‘ကိုလှထွန်း၊ ခင်ဗျားကို မတွေ့ရတာတောင် အတော်ကြာပြီ၊ ဘယ်ရောက်နေလဲဗျ။ အလုပ်တွေ ဘာတွေ လုပ်နေပြီနဲ့ တူတယ်’ ကျွန်တော်က မေးသည်။

‘အေးကွ၊ ဆတ်သေချောင်းဖျားက ငှက်တော်ဆိုတဲ့ ရွာမှာ ကျောင်းဆရာ လုပ်နေတယ်’

ကျောင်းဆရာ။ ။ ကျွန်တော် သိသလောက် ကိုလှထွန်းသည် အစိုးရကျောင်းမှာ ငါးတန်းအထိပဲ နေဖူးသည်။ ငါးတန်းတောင် နေဖူး တာပဲ ရှိသည်။ အောင်သည် မဟုတ်။ ကျောင်းဆရာ ဘယ်လို ဖြစ်

နိုင်မည်နည်း။ ထိုအချိန်က အနည်းဆုံး ခုနစ်တန်း အောင်မှသာ မူလ တန်းဆရာ ဖြစ်နိုင်သည်။

‘ခင်ဗျား ဘယ်နှယ်လုပ် ကျောင်းဆရာ ဖြစ်သလဲဗျ’

ကျွန်တော်က တဲ့တိုးမေးလိုက်သည်။ သူနှင့်က သည်လိုပဲ အားမနာ ပါးမနာ ပြောနေကျ ဖြစ်သည်။

‘အစိုးရ ခန့်တာ မဟုတ်ဘူးကွ၊ ငါ့ဘာသာ လုပ်တာ’

သူက ဝမ်းသာအားရ ဆိုသည်။

‘မင်းတို့ ရန်ကုန်ကျောင်းသွားတော့ ငါလဲ ပြန်ကြားရေးမှာ စာတွေ သွားသွားဖတ်ရင်းနဲ့ စဉ်းစားတယ်။ သတင်းစာမှာ ကျေး လက်တောရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပညာတတ်တဲ့ လူတွေက တောကို ဆင်းဖို့ လိုတယ် ဆိုတဲ့ အကြောင်းတွေ ခဏခဏ ဖတ်ရတယ်။ ငါ အဲဒါကို စိတ်ဝင်စားတယ်။ ပြီးတော့ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာလဲ တစ်သက် လုံး မနေချင်ဘူး။ အဲဒါနဲ့ ငါ ငှက်တော်ကို သွားတယ်။ အဲဒီရွာမှာ ငါတို့ ဘကြီး တစ်ဝမ်းကွဲ တစ်ယောက် ရှိတယ်။ ငါ ငယ်ငယ်တုန်း က တစ်ခေါက်ပဲ ရောက်ဖူးတယ်။ သူတို့ဆီမှာ စာသင်ကျောင်းလဲ မရှိဘူး။ ဘုန်းကြီးကျောင်းလဲ မရှိဘူး။ ဘုန်းကြီးကျောင်းက သူတို့ အနားက လက်ပံပင်ရွာမှာ ရှိတယ်။ စာသင်ကျောင်း ရှိတဲ့ ရွာကတော့ တော်တော် ဝေးတယ်။ တောင်တွေ ဘာတွေ ကျော်ပြီး သွားရတယ်။ ငါ ငှက်တော်မှာ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ဖို့ သွားမယ်ဆိုတော့ ဘုန်း ကြီးက ပြောတယ်။ ‘ဟဲ့ကောင်၊ ဖြစ်ပါ့မလား’ တဲ့၊ ‘ဖြစ်ပါတယ် ဘုရား၊ အဲဒီရွာမှာ တပည့်တော် ဘာသာရေးရော လူမှုရေးမှာပါ ဦးဆောင်ပြီး လုပ်ပါ့မယ် ဘုရား’ ဆိုတော့ ‘မင်းက တော်တော် ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် စိတ်ကူးတဲ့ အကောင်ပဲ၊ ဖြစ်ရင်တော့ သာဓုပေါ့ ကွာ၊ မဖြစ်ရင်လဲ ကျောင်းပြန်လာခဲ့’ ဆိုပြီး ငွေတစ်ဆယ် ပေးတယ်။ ဦးပွင့်၊ ဦးသုမနက သူ့နေကာ မျက်မှန် အမည်းကြီး ပေးတယ်။ ငါက သူ့ဆီက ခဏခဏ ငှားတပ်တာကိုး၊ ငါ သွားတဲ့အခါ ပြန်

ကြားရေးက သတင်းစာအဟောင်း တစ်စောင်လဲ တောင်းသွားတယ်။
ငါ့ငှက်တော်ရွာနား ရောက်တဲ့အခါ စမ်းချောင်းမှာ ရေခဲနေတဲ့ ကောင်
မလေး သုံးယောက်၊ ဆယ်နှစ် ကိုးနှစ်လောက်စီ ရှိမယ်၊ ငါ့မြင်တော့
‘မျက်စိဖောက်တဲ့ လူကြီးလာတယ်’ ဆိုပြီး ထွက်ပြေးကြတယ်။ ရေအိုး
ကွဲတဲ့ လူ ကွဲလို့၊ အဲဒီရွာက ကလေးတွေက မြို့နား ရွာနား ရောက်ဖူး
တာ မဟုတ်ဘူး’

‘တော်တော် ခေါင်တဲ့ နေရာပဲပေါ့နော်’

‘ဟုတ်တယ်၊ ခေါင်တယ်၊ အဲဒါနဲ့ ငါလဲ ရွာထဲရောက်တော့
ငါ့ဘကြီးအိမ် မေးပြီး သွားတယ်၊ တစ်ရွာလုံး ငါ့ကို ထွက်ကြည့်နေ
ကြတယ်၊ ငါကလဲ ဦးထုပ်နဲ့ နေကာမျက်မှန်နဲ့ လွယ်အိတ်တစ်လုံး
လွယ်ပြီး လက်မှာ သတင်းစာလိပ် ကိုင်လို့၊ အဲဒါ ဘကြီးအိမ်မှာ
ရွာက လူကြီးတွေ စုံတော့ ငါက ခေါင်းရင်းခန်းကနေ သတင်းစာဖြန့်
ပြီး ဓာတ်ပုံတွေပြ၊ စာတွေ ဖတ်ပြတယ်၊ ပြီးတော့ အခုအခါ ကျေးလက်
တောရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို လုပ်ကြရမှာ ဖြစ်တဲ့အတွက် ငါ ဒီရွာမှာ စာသင်
ကျောင်း ဖွင့်ဖို့ လာတဲ့အကြောင်း ပြောပြတယ်၊ လူကြီးတွေ အားလုံး
က သဘောကျကြတယ်၊ သူတို့ရွာမှာ လူကြီးပိုင်းက စာဖတ်တတ်တဲ့
လူ လေးငါးယောက် ရှိတယ်၊ ဒါတောင် ငယ်ငယ်က ဘုန်းကြီးကျောင်း
မှာ သင်ဖူးလို့ တတ်တာ၊ အခုလို ကြာလာတဲ့ အချိန်ကျတော့ ကကြီး
ခခွေးတောင် ကောင်းကောင်း မမှတ်မိတော့ဘူး၊ မျက်စိကလဲ မှန်ကြ
တယ်၊ ရွာသူကြီးတောင် သတင်းစာက ခေါင်းစီးစာလုံးတွေကို ဖတ်တာ
မမြောင့်ဘူး၊ ငါ ကျောင်းဖွင့်ရင် ကလေးတွေ အားလုံး စာတတ်မယ်
ဆိုပြီး ဝမ်းသာကြတယ်၊ ‘ကျောင်းဆရာကို လခပေးရမှာပေါ့’ တဲ့၊
သူကြီးက ပြောတယ်၊ ‘လခရယ်လို့ မဟုတ်ပါဘူး၊ ကျွန်တော် စားနေလို့
ရရင် တော်ပါပြီ’ ဆိုတော့ ‘ဟာ ဒီလိုလဲ ဘယ်ဟုတ်မလဲ၊ မြို့မှာ
ကျောင်းဆရာလခ ဘယ်လောက်ရလဲ’ တဲ့၊ ‘တစ်လကို တစ်ရာ နှစ်
ဆယ်ခြောက်ကျပ် ရတယ်’ ဆိုတော့ မျက်လုံး ပြူးသွားကြတယ်။

‘အဲဒီလောက်တော့ ပေးဖို့ မလိုပါဘူး’ ဆိုပြီး ငါတို့ ညှိနှိုင်းကြတော့
နောက်ဆုံး တစ်ရက်မှာ တစ်ကျပ်နှုန်းနဲ့ တစ်နှစ်ကို သုံးရာ ခြောက်ဆယ်
ငါးကျပ် ပေးမယ်လို့ သဘောတူကြတယ်၊ ဆေးခင်းချတဲ့ လူနှစ်ယောက်
ကလဲ ဆေးလိပ်သောက်ဖို့ ဆေးရွက်ကြီး တစ်ယောက် တစ်ပို ပေးမယ်
လို့ ပြောတယ်၊ ဘကြီးက သူ ထမင်းကျွေးထားမယ်တဲ့၊ သူကြီးကလဲ
သူ့အိမ် စားလဲ ရပါတယ်တဲ့။ နောက်တော့ ဒီလိုပဲ ကြုံတဲ့အိမ် ဝင်စား
တာပါပဲ၊ ရွာက တောင်ယာသိမ်းတဲ့ ရာသီမှာ အိမ်ခြေ ခြောက်ဆယ်
ကျော် ရှိတယ်၊ တောင်ယာလုပ်တဲ့ အချိန်ကျတော့ တောင်ယာဝေးတဲ့
လူတွေက ကိုယ့်တောင်ယာမှာ ကိုယ် တဲထိုးပြီး သွားနေကြလို့ ရွာမှာ
ဆယ်လေးငါးအိမ်ပဲ ကျန်တယ်၊ ငါရောက်တော့ တောင်ယာ သိမ်းချိန်၊
အလုပ်အားတဲ့ အချိန်ကိုး၊ ရွာမှာ လူစည်နေတယ်၊ ဒါနဲ့ သုံးလေးရက်
ဆိုရင်ပဲ ကျောင်းဆောက်ကြတယ်၊ ဒီက မူလတန်းကျောင်းတွေလိုတော့
ဘယ်ဟုတ်မလဲ၊ ဝါးနဲ့ပဲ တိုင်ထူ ဝါး ကြမ်းခင်းပြီး ဝါးကပ်မိုးတယ်၊
နှစ်ရက်ပဲ ကြာတယ်၊ အဲဒါ ကျောင်းလဲ ကျောင်း အိမ်လဲ အိမ်ပဲ၊ ငါ
အိပ်ဖို့ အခန်းလေး တစ်ခန်း ကန်ပေးထားတယ်၊ နေတော့ ကျောင်းမှာ
နေ၊ စားတော့ ရွာထဲလျှောက်စားပေါ့၊ ပထမနှစ်တော့ အားလုံး သူငယ်
တန်းချည်းပဲ၊ ငါ့မှာ သင်ပုန်းကြီး စာအုပ် တစ်အုပ် ပါသွားတယ်၊
ကျောက်သင်ပုန်းနဲ့ ကျောက်တံတွေ သူကြီးက လူကြို့နဲ့ မှာပေးတယ်၊
အဲဒါ မနှစ်က စသင်ပြီး ဒီနှစ်ကျတော့ သူငယ်တန်းနဲ့ ပထမတန်း၊
အခု ကျောင်းပြန်ဖွင့်ရင် ဒုတိယတန်းပါ တိုးလာပြီ’

‘အခု ခင်ဗျားလာတော့ ကျောင်းပိတ်ခဲ့ရတာပေါ့’

‘အေးလေ၊ အခု နွေရာသီ ကျောင်းနှစ်လ ပိတ်ထားတာ၊ ငါ့
ကျောင်းက အစိုးရကျောင်းအတိုင်း သီတင်းကျွတ် ကျောင်းဆယ်ရက်
တစ်ခါ၊ ဒီဇင်ဘာ ကျောင်းဆယ်ရက် တစ်ခါ၊ အခု နွေကတော့ နှစ်
လပိတ်တယ်၊ တန်ဆောင်တိုင်မှာ ဆရာကန်တော့ပွဲလဲ လုပ်သေးတယ်’

‘အဲမယ်၊ ခင်ဗျားကို ကန်တော့ ရမှာပေါ့’

‘အေးလေကွာ၊ ငါက ဆရာပဲဟာ၊ ဆရာ ဆိုတာ ဒီလိုပဲ ကန်တော့ရတယ် ဆိုပြီး သင်ပေးထားရတာပေါ့၊ ကန်တော့ဖို့ ယူလာတဲ့ မုန့်တွေ ဆိုတာ ကျောင်းမှာ ခြေချစရာ နေရာတောင် မရှိဘူး’

‘ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာတုန်းကလို နေမှာပေါ့’

‘အေး ဟုတ်တယ်၊ အခု ရွာမှာ ဘုန်းကြီးကျောင်းလဲ ရှိနေပြီ၊ အဲဒါလဲ ငါလုပ်တာပဲ၊ ရွာက လူတွေကို ငါက ပြောတယ်။ ‘ခင်ဗျား တို့မှာ တစ်ရွာလုံး ဗုဒ္ဓဘာသာချည်းပဲ၊ ဟိုဘက်ရွာနဲ့ နီးတာတော့ မှန်တယ်၊ ဒါပေမယ့် ကိုယ့်ရွာမှာ ဘုန်းကြီးကျောင်း သတ်သတ် ရှိတော့ ပိုမကောင်းဘူးလား’ ဆိုတော့ ‘ဘုန်းကြီး ဘယ်က ရမလဲ’ တဲ့၊ အဲ ဒါနဲ့ ‘ခင်ဗျားတို့ ကျောင်းဆောက်ဖို့ရယ်၊ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးအတွက် ဆွမ်းကွမ်း ဝေယျာဝစ္စ အတွက်ရယ်သာ နိုင်အောင် တာဝန်ယူ၊ ဘုန်းကြီး ကျွန်တော် ရှာပေးမယ်’ ဆိုပြီး မြို့တက်၊ တို့ကျောင်းက ဆရာတော် ကြီး အကျိုးအကြောင်း ပြောပြတော့ ကျွန်းချောင်း ကျောင်းက ဦးပဉ္စင် ဦးဣန္ဒာစာရကို ကျောင်းထိုင်ဖို့ လွှတ်တယ်၊ ကျောင်းကိစ္စ ဆရာတော် ကြီးပဲ အစအဆုံး စီစဉ်ပေးတယ်’

‘ခင်ဗျား ရောက်သွားတာ ဒီရွာအတွက် အများကြီး အကျိုး ကျေးဇူး ရှိတာပေါ့ဗျာ၊ ခင်ဗျားလို လူမျိုးတွေ များများ ရှိရင် တောရွာ တွေ အများကြီး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမှာ သေချာတယ်ဗျ’ ကျွန်တော်က တကယ်ပင် ဝမ်းသာ လှိုက်လှဲစွာ ပြောလိုက်မိသည်။

‘စစ်တပ်က ဗိုလ်ကြီး ထွန်းနောင်ကလဲ အဲဒီလိုပဲ ပြောတယ်၊ ခင်ဗျားကို ချီးကျူးပါတယ်’ တဲ့။

‘ဟုတ်လား၊ ခင်ဗျားနဲ့ ဘယ်တုန်းက သိတာလဲဗျ’

‘တို့ရွာကို ဗိုလ်ကြီးထွန်းနောင်နဲ့ ရဲဘော်တွေ စစ်ဆင်ရေးနဲ့ ရောက်လာတယ်၊ ရွာက လူတွေ စုပြီး တရားဟောတယ်၊ ဗိုလ်ကြီးက မေးတယ်၊ ‘ဗမာပြည်မှာ အခု အုပ်ချုပ်နေတာ ဘာအစိုးရလဲ’ တဲ့၊ ရွာသားထဲက ဘယ်သူမှ မဖြေနိုင်ဘူး၊ အဲဒီတော့ ဗိုလ်ကြီးက ‘သူကြီး

မင်း ပြောပါ’ တဲ့၊ သူကြီးကို မေးတယ်၊ သူကြီးက ‘ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်း အစိုးရ’ တဲ့၊ ဗိုလ်ကြီးက ‘ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်း ဦးဆောင်ပြီး အုပ်ချုပ်နေတာ ကတော့ မှန်တယ်၊ ဒါပေမယ့် အစိုးရနာမည်ကို မေးတာ’ ဆိုပြီး ‘ကဲ ကျောင်းဆရာ ပြောပါဦး’ ဆိုတော့ ငါက ‘တော်လှန်ရေး ကောင်စီ အစိုးရ’ လို့ ပြောလိုက်တော့ သဘောကျသွားတယ်၊ ‘ကျောင်းဆရာ ပြောတာ မှန်တယ်’ တဲ့။

‘ဒါနဲ့ ခင်ဗျားတို့ ရွာတွေဘက်မှာ သူပုန်တွေ ဘာတွေ ရှိတယ် လို့ ပြောသံ ကြားဖူးတယ်၊ ခင်ဗျားကော သူပုန်နဲ့ တစ်ခါမှ မတွေ့ဘူး လား’

‘ဟာ တွေ့တာပေါ့၊ ဒါပေမယ့် ငါ့ကိုတော့ ဘာမှ အန္တရာယ် မပေးဘူးကွ၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆိုတော့ တို့ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ ကျောင်း သားလုပ်သွားတဲ့ မောင်ဖြူ၊ မင်း သိတယ် မဟုတ်လား၊ အဲဒီအကောင် က သူပုန်ထဲမှာ၊ ဒီလိုပဲ နောက်လိုက် ငယ်သားပေါ့၊ ဒါပေမယ့် သူ နဲ့ ရင်းရင်းနှီးနှီး သိနေတော့လဲ ဘာမှ အနှောင့်အယှက် မပေးကြဘူး၊ ရွာမှာ ဆက်ကြေးတွေ ဘာတွေ ကောက်လဲ ကိုလှထွန်း နေပါစေလို့ ပြောတယ်’

‘ဒါဆိုတော့ ခင်ဗျားက အဲဒီနယ်မြေမှာ တကယ် မီးသေတဲ့ လူလို့ ဆိုရမှာပေါ့’

+ + +

နောက်ပိုင်းနှစ်များတွင် ကျွန်တော်လည်း အိမ်ပြန် ဖြစ်သည့်အခါ ပြန် ဖြစ်၊ မပြန်ဖြစ်သည့်အခါ မပြန်ဖြစ်နှင့် မြို့သို့ အရောက်အပေါက် နည်းခဲ့သည်။ ရောက်သည့် အခါများတွင်လည်း ကိုလှထွန်းနှင့် တစ်ခါ မှ ဆုံတွေ့ရခြင်း မရှိပေ။ သို့သော် သူ့သတင်းကိုကား မြို့ပေါ်တွင် နေသည့် သူ့ဆွေမျိုးသားချင်းများနှင့် ဆုံတိုင်း မေးမိခဲ့သည်။ ကိုလှထွန်း သည် ငှက်တော်ရွာ၌သာမက ဆတ်သေချောင်းဖျားဒေသ တစ်ခုလုံး၌ပင်

အရာဝင်သော၊ တွင်ကျယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် ဖြစ်နေပြီ ဆိုသည် အကြောင်း ကျွန်တော် ကြားသိရသည်။ တောမှာ အိမ်ထောင်ကျပြီး လယ်နှင့် ကိုင်းနှင့် ဖြစ်နေသည်ဟု ကြားရသည်။ ကျေးရွာအုပ်စု သမဝါယမ အသင်းမှာ သူပါသည်။ ကျေးရွာကောင်စီမှာလည်း သူပါ သည်ဟု သိရလေသည်။

သူငယ်ချင်း တစ်ယောက်က ပြောသည်။ ‘မင်းလူ လှထွန်း အလျင်ပုံစံ မဟုတ်တော့ဘူးကွ၊ လူတွေ့လိုက်ရင် အမြဲတိုက်ပုံနဲ့ လက် ကိုင်အိတ်နဲ့၊ စီးကရက်နဲ့၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းသားတုန်းကလို မှိန်မှိန်ကုပ် ကုပ် ရို.ရို.ကျိုးကျိုး ရုပ်မျိုး လုံးဝ မရှိတော့ဘူး၊ ပြောတာ ဆိုတာက အစ ပုံစံ ပြောင်းသွားပြီ၊ ငါ တစ်ခါတွေ့လို့ မေးကြည့်သေးတယ်၊ ‘ဟေ့လူ၊ ခင်ဗျား ဘုန်းကြီးကျောင်း မေ့သွားပြီလား’ ဆိုတော့ ‘မမေ့ပါဘူး ကွာ၊ ငါ ဒါလုပ်တာ (လက်မထောင်ပြီး ပါးစပ်ထဲ အရက်မော့သည့် ဟန် လုပ်ပြသည်) ဘုန်းကြီး သိသွားလို့ တစ်ကြိမ်းတည်း ကြိမ်းနေတာ နဲ့ ငါ ရှောင်နေတာ’ လို့ ပြောတယ်၊ တောမှာ နေတော့ ဘယ်နှယ် နေသလဲ မသိဘူး၊ မြို့ပေါ်တက်လာရင်တော့ မနက်ပိုင်းတွေလဲ အနံ့ ကလေးနဲ့ကွ’

‘အေးကွာ၊ သူလဲ လူကြီးသူကြီး ဖြစ်လာတော့ လူကြီးသူကြီး အလုပ်တွေ အတုခိုးလုပ်ကြည့်တာ နေမှာပေါ့၊ တို့ကသာ သူ့ကို ဘုန်းကြီးကျောင်းသား ဆိုတဲ့ အမြင် မပျောက်ဘဲ ရှိနေတာကိုး၊ ပြီးတော့ တကယ့်တကယ်မှာ သူလဲ ခေသူမှ မဟုတ်ဘဲ၊ သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားဆု တောင်းထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပဲဟာ’

+ + +

ကိုလှထွန်းနှင့် ဆယ့်ငါးနှစ်လောက် ကွဲကွာနေခဲ့ပြီးမှ ပြန်လည် ဆုံတွေ့ ရလေသည်။ တွေ့သည့် နေရာက မြို့နယ် ဆေးရုံမှာ။ ကျွန်တော် လက်ထောက်ဆရာဝန် အလုပ်ရပြီးနောက် နှစ်နေရာ နှစ်ဒေသ သွား

ရောက် တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့ရသေးသည်။ ထိုနောက်မှ ကျွန်တော့်မြို့ ရွာ ကျွန်တော့်ဇာတိသို့ ပြန်လည် ရောက်ရှိလာသည်။ ကျွန်တော် ရောက်ပြီး သုံးလခန့်အကြာတွင် ကိုလှထွန်းနှင့် ပြန်လည် ဆုံစည်းရ သည်။ ဆေးရုံသို့ လူနာအဖြစ် ရောက်ရှိလာခြင်း။

လူတစ်ကိုယ်လုံး ဝါနေသည်။ အသားဝါ အသည်းရောင် ရောဂါ။ သည်တစ်ကြိမ်နှင့် ဆိုလျှင် ဖြစ်တာ သုံးခါ ရှိပြီ။ ဖြစ်ပြီ ဆိုတိုင်း ဖျားလိုက် နာလိုက်၊ မစားနိုင်၊ မသောက်နိုင်၊ အော့လိုက်၊ အန်လိုက်နှင့် ဆိုတော့ အားပြတ်သည်။ ပိန်ချုံးလာသည်။ တိုက်ပုံနှင့်၊ လက်ဆွဲပတ္တမြားအိတ်နှင့်၊ အရက်ကလေး တမြဲနှင့် ဒူးယား လက်ကြား ညှပ်ကာ မြို့မှာ အစည်းအဝေး လာတက်သည့် ကိုလှထွန်း၏ ပုံကို သူများ ပြောသံကြားနှင့် စိတ်ထဲက မြင်ယောင်ကာ ဘာပဲပြောပြော ကိုယ့်လူဆိုတော့ သဘောကျနေသော ကျွန်တော့်မှာ တစ်ကိုယ်လုံး ဝါထိန်ပြီး ညှင်းသိုးသိုး ပိန်ညှောင်ညှောင်နှင့် အဘိုးကြီးအိုကလေး ပုံ ပေါက်နေသည့် ကိုလှထွန်းကို မြင်လိုက်ရသည့်အခါ အတော်ပင် စိတ်မကောင်း ဖြစ်သွားမိသည်။

ကျွန်တော့်ကို မြင်တော့ သူလည်း ဝမ်းသာ ဝမ်းနည်း။ ‘ကျွန် တော့်ကို ကယ်ပါဦး ဒေါက်တာ’ ဟု ဆိုသည်။ ‘ဒေါက်တာတွေ ဘာတွေ လုပ်မနေပါနဲ့ဗျာ၊ အချင်းချင်းတွေပဲဟာ၊ ပြီးတော့ ခင်ဗျား ရောဂါက ကယ်ပါယူပါ ပြောရမယ့် ရောဂါမျိုးလဲ မဟုတ်ပါဘူးဗျ၊ တော်ကြာ ကောင်းသွားမှာပေါ့’ ဆိုပြီး ကျွန်တော်က သူ့အား ရင်းရင်း နှီးနှိုး ပြောင်ပြောင်လှောင်လှောင် သဘောမျိုးနှင့် ‘ခင်ဗျားကလဲ ရွာမှာ လူကြီးဆိုပြီး ဖမ်းလို့ရတဲ့ အရက်ပုန်းတွေ တစ်ယောက်တည်းချည်း သောက်သောက်ပစ်တာကိုးဗျ၊ အဲဒါကြောင့် အသည်းမကောင်း ဖြစ်ပြီး ဒီရောဂါ ခဏခဏ ပြန်ဖြစ်တာ’ ဆိုတော့ သူက မျက်ရည်ကလေး လည်ကာ ‘ကျွန်တော်အခု အဲဒါတွေ မလုပ်တော့ပါဘူး ဒေါက်တာ၊ လယ်ပဲ ပြန်လုပ်နေတယ်’ ဟု ဆိုသည်။ ကျွန်တော်လည်း ဘာမှ ဆက်မပြောဖြစ်တော့။

နောက်တစ်နေ့ ကျွန်တော်ဆေးရုံရောက်၍ ကိုလှထွန်းတို့ လူနာ ခန်းဘက်သို့ မျှော်ကြည့်မိသောအခါ သူ့ခုတင်ဘေးတွင် အမျိုးသမီး ရွယ်ရွယ် တစ်ယောက် ထိုင်လျက် ခြေထောက်ကို နှိပ်နယ်ပေးနေပြီး နောက် ခပ်ငယ်ငယ် မိန်းကလေး တစ်ယောက်က သံပရာရည် ဖျော် နေတာ တွေ့ရသည်။ ကျွန်တော် ကြည့်နေတာ မြင်တော့ အနားက ဖြတ်သွားသည့် ဆရာမတစ်ယောက်က ရပ်ပြီး ပြောသည်။ ‘ဆရာလူနာ က ချောင်းဖျားက လာလို့သာ တော်တော့တယ် ဆရာရေ၊ ဘယ်တစ် ယောက် ညာ တစ်ယောက်နဲ့ အဲဒီ မိန်းမနှစ်ယောက်စလုံးနဲ့ တစ်အိမ် တည်း နေတယ်လို့ ပြောတယ်’

ကျွန်တော် လူနာလှည့်ကြည့်သည့်အချိန် ကိုလှထွန်း ခုတင် ရောက်တော့ သူ့ရောဂါအခြေအနေ မေး၊ စမ်းသပ်ကြည့်ရှုပြီးသည့် နောက် ဟိုတုန်းက အကြောင်း သတိရသည်နှင့် ပြီးကာ သူ့ကို မေးကြည့်မိသည်။

‘ကိုလှထွန်း၊ ရမ္မ သုဘ သုရမ္မ နန်းမ သုံးဆောင်မှာ ရံရွှေတော် များ ခြံရံလျက် ဆိုတာ မှတ်မိသေးသလားဗျ’

‘မှတ်မိတာပေါ့ ဒေါက်တာ၊ အဲဒီ သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား ဖြစ်အောင် ကြိုးစားတာမှာ ကျွန်တော် အလုပ်က ပြုတ်တာပဲ’ ကိုလှထွန်းက စိတ်နာဟန်နှင့် ဆိုလေသည်။ အနီးရှိ ဇနီးမယား နှစ်ယောက်ကတော့ ပြုံးတုံ့တုံ့။

[ချယ်ရီ။ ။ ဇွန်၊ ၁၉၈၆]

ကျားဆရာ

မိုးရွာသော နေ့တစ်နေ့။

စာအုပ်တစ်အုပ် ကိုင်ကာ ပက်လက်ကုလားထိုင်၍ မိမိယူနေစဉ် အိမ်ထဲသို့ လူတစ်ယောက် ဝင်လာသည်။

လူမှာ လူလတ်ပိုင်း၊ အသက် လေးဆယ်ကျော် ငါးဆယ်တွင်း။ အရပ် ပုပျပ်ပျပ်၊ အသားအရေ ဝါကြန့်ကြန့်၊ ဆံပင် ဖရိုဖရဲ၊ သွားကျိုး ကျဲနှင့် ဖြစ်သည်။ ရုပ်အင်္ကျီ လက်ရှည် တွန့်ကြေကြေ ပေညစ်ညစ် နှင့် ပုဆိုး ဒူးလောက် ဝတ်ထားသည်။ လက်ထဲတွင် လွယ်အိတ် ခပ် သစ်သစ် တစ်လုံးကို အဖု ထုံးပြီး ကိုင်လာသည်။

ခြေထောက်တွင် ဖိနပ်မပါ။ ဖိနပ် စီးလေ့ ရှိပုံလည်း မရ။ ထိုခြေထောက်နှင့် မိုးရေထဲ ရွံ့စွက်ထဲတွင် လျှောက်လာသည့် အတိုင်း အိမ်ပေါ်သို့ တက်လာသည် ဖြစ်ရာ ကြမ်းပြင်ပေါ်၌ ခြေရာကွက် ရွံ့စက်တွေ ထင်ကုန်သည်။

‘ဆရာဝန်လား’

သူက ကျွန်တော့်ကို ကြည့်ပြီး မေးသည်။

‘ဟုတ်ပါတယ် ခင်ဗျ၊ ဘာကိစ္စ ရှိလို့ပါလဲ’

တစ်ယောက်တည်း ခပ်ရဲရဲ တက်လာသူ ဖြစ်သဖြင့်သာ သေချာ အောင် မေးလိုက်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ စင်စစ် သည်နေရာ၌ နေလာတာ

ကြာပြီ ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ သူ့ရုပ်ရည်ကို ကြည့်ရှုမျှဖြင့် ချောင်းဖျားဒေသ (ဝါ) တောင်ရိုးဒေသမှ ချင်းအမျိုးသား ငှက်ဖျား ရောဂါသည် တစ်ဦး ဖြစ်ကြောင်း စိတ်က အလိုလို သိလေသည်။

‘ခဏ ခဏ ဖျားနေလို့ ဆရာဝန်ရေ၊ အဲဒါ ဆေးလေး ဘာလေး ထိုးမလားလို့၊ တစ်ခါတလေ ရိုးရိုး ကိုယ်ပူတယ်၊ တစ်ခါတစ်လေကျတော့ တအားချမ်းပြီး တုန်တက်တယ်၊ ကြာတော့ လူက အားအင်မရှိ၊ အလုပ် မလုပ်နိုင် ဖြစ်လာတယ်’

စကားက တောင်ပေါ်သံ ဝဲသော်လည်း ဖြစ်ပျက်ပုံကိုကား ပီပြင်အောင် ပြောနိုင်ပေသည်။

သူ့အား ခုတင်ပေါ်သို့ တက်စေကာ ရောဂါဖြစ်စဉ်ကို တိတိကျကျ သိရအောင် ထပ်မံ မေးမြန်းပြီး ထုံးစံအတိုင်း စမ်းသပ်ကြည့်ရ၏။

လောလောဆယ်တွင် အဖျား မရှိ။ လူကောင်းပကတိလို ဖြစ်၏။

သို့သော် အသားအရေက စောစောက ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ဝါကြန့်ကြန့်။ မျက်ခွံအတွင်းသားများမှာ သွေးရောင်မရှိ။ အဖြူနှင့်အဝါသာ ရှိသည်။ ဖျားဖန် များလွန်းသဖြင့် သွေးအား နည်းလာသော လက္ခဏာ ဖြစ်သည်။ လက်မောင်းလက်ဖျံများမှာ အသားအရေ တင်းရင်း မနေသော်လည်း အတော်အတန် သန်မာသော ကြွက်သားများ ရှိသည်။ လက်ချောင်းများကမူ တုတ်ခိုင်ကြမ်းတမ်းလေသည်။ ဝမ်းဗိုက်လက်ဝဲဘက် အခြမ်း၌မူကား ငှက်ဖျား၏ အမှတ်သင်္ကေတ တစ်ခုဖြစ်သော ဗေလုံး (သရက်ရွက်) ကြီး တစ်ခုက ပြည့်လုနီးပါး နေရာယူလျက် ရှိလေသည်။

ချောင်းဖျားဒေသတွင် ငှက်ဖျားရောဂါ အလွန် ထူပြောသည်။ မဖျားဘူးသူ မရှိသလောက် ဖြစ်သည်။ ကျား၊ ဆင်၊ တောဝက် အစရှိသည့် သားရဲ တိရစ္ဆာန်တို့ ထူပြော၍ တောနက်ခေါင်ခေါင်တွင် တောင်တစ်တောင် တဲတစ်လုံး ဆိုရလောက်အောင် လူနေကျပါးစွာ နေထိုင်ကြသော ဤ အရပ်ဒေသ၌ တစ်နှစ်လုံး နေ၍မှ ကျားကိုက်

သေသူ၊ ဆင်ထိုးသေသူ တစ်ယောက် မရှိတတ်သော်လည်း ဘုမသိဘမသိနှင့် ခြင်ကိုက်၍ သေနေကြသူတို့ကား စာရင်း မချုပ်အောင်ပင်။

ခြင်ကိုက်၍ လူ့ကိုယ်ထဲ ငှက်ဖျားပိုးဝင်ကာ ရောဂါ ဖြစ်ရသည့် အကြောင်း ဖော်ထုတ်တင်ပြနိုင်သဖြင့် ဆေးပညာရှင် ဆာရီနယ် ရှော့စ်အား နိဘယ်ဆု ချီးမြှင့်ခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်း ရှစ်ဆယ်ကျော် ကြာခဲ့ပြီ ဖြစ်၏။ သို့သော် သည်တိုင်းပြည်၌ကား ရန်ကုန်မြို့အပါအဝင် မည်သည့် နေရာမှာ သွားပြောပြော ငှက်ဖျားရောဂါ ဆိုသည်မှာ စမ်းရေသောက်တာ၊ ငှက်ပျောသီး စားတာနှင့် မဆိုင်၊ ကြက်မီးကင်သား စားမိ၍လည်း မဟုတ်၊ ရောဂါပိုး သယ်ဆောင်ထားသည့် ခြင်များ ကိုက်ခြင်းကြောင့်သာ ဖြစ်ပါသည်ဟု ပြောလျှင် အကြိမ်တစ်ရာမှာ ကိုးဆယ်လောက် အကြီးအကျယ် အငြင်းပွားရဖို့ ရှိသည်။ ချောင်းဖျားဒေသမှ ယခုလာသူကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို သွား၍ ပြောမိခဲ့လျှင်ကား ဤမျှ အဓိပ္ပာယ်ကင်းမဲ့သော စကားကို ဆိုသည့် ဆရာဝန်ထံ ဆေးဝါးကုသခံရန် မိမိကိုယ်ကို လာရောက် အပ်နှံမိသည့်အတွက် စိတ်မချမ်းသာခြင်း ကြီးစွာ ဖြစ်မှာ သေချာ၏။ အားနာ၍သာ သည်တစ်ကြိမ် အဖို့ ငြိမ်ခံသွားမည်။ နောက်တစ်ခါ ယောင်မှား၍ပင် လာလိမ့်မည် မဟုတ်။

ထားပါတော့။ ယခု ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း ကျန်းမာရေး ပညာပေးဖို့ ကျွန်တော် မရည်ရွယ်ပါ။ ကရုဏာကား ရှိပါသည်။ ယခု သူ့ကို အဖျားဖြတ်ဆေး ပေးရမည်။ သွေးအား နည်းနေတာအတွက် အားဆေးတွေ ပေးရမည်။ သည်ဆေး သည်ဝါးများ စားသုံးပြီးလျှင် ယခု ဖြစ်သည့် အဖျား ရပ်စဲသွားမည်။ အားလည်း အထိုက်အလျောက် ပြန်ပြည့်လာမည် ဖြစ်သည်။ သည်ပြင်လည်း နေကောင်းပြီးသည့် နောက်တွင် ငှက်ဖျားရောဂါ ကာကွယ်သည့် ဆေးများကို စနစ်တကျ စားသုံးနေမည် ဆိုပါလျှင် တစ်စုံတစ်ရာသော အတိုင်းအတာအထိ ငှက်ဖျားဘေးက ကင်းဝေးနေဦးမည် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဖျားတုန်း နာတုန်း

မှာပင် ဆေးထိုး ဆေးသောက်ခဲလှသော ထိုသူတို့အား အဖျားအနာ မရှိ အကောင်းပကတိ အချိန်တွင် ဆေးဝါး စားသုံးရန် စေခိုင်းဖို့ ဆိုသည်မှာ မဖြစ်နိုင်သော အရာသာ ဖြစ်သည်။

ထိုသူတို့၏ ရောဂါ ဝေဒနာကို မှီ၍ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်း ပြုရသော ကျွန်တော်အနေဖြင့် သူပေးသော အခကြေးငွေကို ယူ၍ သူ့အတွက် ကျေပွန်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးဖို့ ဝတ္တရား ရှိသည် မှန်ပါ၏။ သို့သော် လတ်တလော သူနားလည် လက်ခံသလောက်၊ ကျွန်တော် ထံမှ သူ ကုသမှုခံယူလိုသလောက်သာ ကျွန်တော် ကုသနိုင်ပါမည်။ ညွှန်ကြားနိုင်၊ ဩဇာပေးနိုင်ပါမည်။ နေကောင်းပြီးနောက် ဆေး မည်သို့ ဆက်သောက်နေရဦးမည်ဟု ကျွန်တော် ယုံကြည်သော်လည်း သူမယုံကြည်လျှင် ကျွန်တော် မတတ်နိုင်ပါ။ ပြီး ရောဂါ ကာကွယ်ရေး ဆိုသည်ကလည်း ပြောသာ ပြောရသည်။ လက်တွေ့မှာ လွယ်ကူသည့် ကိစ္စ မဟုတ်။ သည်မျှ ငှက်ဖျားထူထပ်သော အရပ်တွင် မည်မျှ ပါးနပ်သူ၊ ဗဟုသုတ ရှိသူ၊ ကာကွယ်ဆေး ဆောင်တတ် စားတတ်သူ ဆိုစေ မိမိ တစ်ကိုယ်စာ ကာကွယ်ဖို့ကိုပင် အခိုက်အတန့်အဖို့သာ တတ်နိုင်မည်။ နှစ်ရှည်လများအတွက်၊ တစ်သက်လုံးအတွက်ကား ဘယ်နည်းနှင့်မျှ တတ်နိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်။ သည်တော့ သူတို့ ဒေသတွင် အနောဖလီ ခြင်တို့ မျိုးမပြုတ်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ဘယ်အရပ် ဘယ်ဌာနက ဆေးကုလာခဲ့သူ ဖြစ်စေ ငှက်ဖျားရောဂါပိုးတို့ ပြန်ဝင်မြဲဝင်၊ ပြန်ဖျားမြဲ ဖျားကာ တစ်နေ့တခြား လုံးပါးပါးပြီး နောက်ဆုံး တစ်နေ့ ဒုက္ခရောက်ကြရမှာ သေချာနေပေသည်။

သို့သော် ဒါတွေ ပြောမနေပါနှင့်တော့။

စောစောက လူနာအား ဆေးထိုးပြီး၊ ဆေးလုံး ဆေးပြားများ ပေးပြီး၊ ဆေးဖိုးဝါးခလည်း ရှင်းပြီး သူက လက်ဖက်ရည်ကြမ်း တစ်ခွက် သောက်ချင်သည် ဆိုချင်နှင့် အေးအေးဆေးဆေး ထိုင်သောက်ပါ ဆိုကာ အကြမ်းအိုး ချပေးရသည်။ သို့သော် သူသောက်နေတာ အသားလွတ်

ထိုင်ကြည့်နေ၍ မပြီးသေး၊ အာလာပ သလ္လာပ ပြောဖို့ လိုသေးသည်။ ချောင်းဖျား ဒေသမှ ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ တောင်ပေါ်နေ၍ တောင်ယာလုပ်သူများချည်းသာ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ထုံးစံအတိုင်း

‘ဘာအလုပ် လုပ်သလဲ’ မေးရသည်။

‘အရင်တော့ တောင်ယာလေး ဘာလေးပေါ့၊ အခုတော့ ကျားဖမ်းတယ်’

အလို၊ ကျားဖမ်းသည် ဆိုပါကလား။

‘ကျားက ဘာအတွက် ဖမ်းတာလဲဗျ’ ကျွန်တော်က တအံ့တဩ မေးမိသည်။

‘ရောင်းတာပေါ့၊ ကျားရိုး ကျားသားရေ ဝယ်တဲ့လူတွေ ရှိတယ်’

သူက ဆေးကုသည့်အလုပ်မှ လွဲ၍ ဘာမှ ကြားဖူးနားဝ ရှိပုံ မရသော ဆရာဝန်အတွက် ကရုဏာသက်သလို၊ ဒါမှမဟုတ် သူ့လုပ်ငန်းကို အံ့သြခြင်းအတွက် ဝမ်းသာ ဂုဏ်ယူသလို ခပ်ပြုံးပြုံး။

‘ဪ ဟုတ်လား၊ ရောင်းတဲ့အခါကျတော့ ကျားတစ် ကောင် ဘယ်ဈေးရသလဲဗျာ’

‘ရတာပေါ့၊ လေးငါးခြောက်ထောင်၊ ကြီးရင် ကြီးသလို၊ လုပ်ထား ကိုင်ထားတာ သေသပ်ရင် သေသပ်သလို၊ အကြမ်းဖျင်းတော့ ခုနေခါ တစ်ထောင်နှုန်း ရှိတယ်’

‘တစ်တောင် တစ်ထောင်နှုန်း ဆိုတာက’

‘ကျားအလျား (အရှည်) တစ်တောင်ကို ငွေ တစ်ထောင်နှုန်း၊ ခြောက်တောင်ရှည်တဲ့ ကျားဆို ခြောက်ထောင်၊ ခုနစ်တောင် ရှည်တဲ့ ကျား ဆိုရင် ခုနစ်ထောင်၊ နှာသီးဖျားက အမြီးထိ တိုင်းရတယ်၊ ဈေးက တက်နေတာပဲ၊ ကျားကလဲ တဖြည်းဖြည်း ရှားလာတာကိုး’

‘ဖမ်းတဲ့အခါကျတော့ ဘယ်လို ဖမ်းသလဲ၊ သေနတ်နဲ့ ပစ်တာပဲလား’

‘ဟာ၊ သေနတ်တွေ ဘာတွေ ဘယ်ကရမှာလဲ၊ လိုလဲ မလိုပါဘူး၊ ဒီလိုပဲ ကိုင်းထောင်တာပေါ့၊ ကိုယ်လဲ အစကတော့ မတတ်ပါဘူး၊

နားပေါက်ကျယ်* ဆရာကြီး တစ်ယောက် ကျွန်တော်တို့ဆီ ရောက်လာတယ်။ သူက ကျားဖမ်းစားလာတာ ကြာပြီ။ သူတို့ဘက်မှာ ကျားမရှိတော့ဘူး။ အဲဒါ ကျွန်တော်တို့ ချောင်းဖျားဘက် ကျားပေါတယ်ဆိုပြီး ပြောင်းလာတာ။ သူနဲ့ လိုက်ပြီး တပည့်ခံရတယ်။ ခက်တော့မခက်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့က နဂိုကတည်းက ဝက်ကိုင်း ထောင်လာတဲ့ လူတွေပဲ။ တောဝက်ကမှ ကြောက်စရာ ကောင်းသေးတယ်။ ကျားက ကိုင်းမှာ မိနေရင် ဝင်ထိုးရုံပဲ ပစ္စည်းကိရိယာကောင်းဖို့တော့ လိုတယ်။ အဓိကတော့ စတီး (သံမဏိ) ကြိုး ကောင်းကောင်းပေါ့လေ။ တောင်ကုတ်မှာ သွားဝယ်ရတယ်’

‘ကိုင်းမှာ မိနေပြီ ဆိုရင် ကျားက ဘယ်လိုမှ ရန်မမူတော့ဘူးလား’

‘မာန်ဖိပြီး အကြီးအကျယ် ဟိန်းတာ ဟောက်တာပေါ့။ မိခါစအချိန် အနားမကပ်နိုင်ဘူး။ ခပ်လှမ်းလှမ်းကနေ ဝါးချွန်နဲ့ ထိုး၊ ဘာနဲ့ထိုး၊ သူ့ကို မောအောင် လုပ်နေရတယ်။ နောက်ဆုံး ကျား ခြေကုန်လက်ပန်းကျပြီး သိပ်မလှုပ်ရှားနိုင်တော့ဘူး ဆိုတဲ့ အချိန်ကျမှ အနားကပ်ပြီး ချက်ကောင်းကို လှုံနဲ့ တစ်ချက်တည်း ဝင်ထိုးရတယ်’

‘ခင်ဗျားကိုယ်တိုင် ထိုးတာပဲလား’ ကျွန်တော်က သေချာအောင် မေးကြည့်သည်။

‘ဘယ်နှယ်ပြောပါလိမ့်၊ ကိုယ်တိုင်ပဲ ထိုးရတာပေါ့။ ကိုယ်က ဆရာကိုး၊ အစတုန်းကတော့ လက် ဘယ်ရဲမလဲ၊ နောက်တော့လဲ ဆရာကြီးနဲ့ လိုက်ရင်း သူထိုးလို့ရရင် ကိုယ်ကော ထိုးလို့ မရဘူးလား’

* (ရခိုင်ရိုးမတွင်နေသည့် တောင်ပေါ်ချင်းတစ်မျိုး။ အမျိုးသမီးများတွင် နား၌ ကျပ်ပြားဝိုင်းမကကြီးမားသော ငွေနားတောင်းများကို ဝတ်ဆင်လေ့ရှိသည်။ ၎င်းကို အစွဲပြု၍ နားပေါက်ကျယ် ချင်းအမျိုးသားများဟု ခေါ်ဝေါ်ကြသည်။)

ဆိုပြီး ထိုးတာပဲ။ ဆရာဝန် ထိုးရင်လဲ ရတယ်၊ ရဲရဲတင်းတင်း ထိုးဖို့သာ လိုတယ်’

လူက အရပ် ငါးပေပြည့်ပုံ မပေါ်။ ခန္ဓာကိုယ်ကလည်း သူ့အရပ်နှင့် မျှရုံသာ ရှိသည်။ ပြီးတော့ သွေးရောင် သားရောင်နည်းပါးကာ ဖြူတူတူ ဖျော့တော့တော့ ရုပ်ရည်နှင့်။ ဦးပုည၏ သောနတ္တရမုဆိုး၊ ဆာရိုက်ဒါဟက်ဂတ်၏ မုဆိုးကြီး အလန်ကွာတာမိန်းတို့နှင့်တော့ ခြားနားချင်တိုင်း ခြားနားသည်။ သို့သော် မုဆိုးရယ်လို့ နည်းနည်းမှ ဖြိုချင်စရာ မကောင်း၊ ဟန့်ချင် လန့်ချင်စရာ မကောင်းသည့် ကျွန်တော့်လူက တောဘုရင် ဆိုသည့် ကျားကို ဖမ်း၍ အရိုးအရေ ခွာကာ ရောင်းစားသည့် အကြောင်းကို တောင်ယာလုပ်ငန်းအကြောင်း ပြောသလို စိတ်အေးလက်အေး ပြောနေသည်။ မယုံကြည်မှာ စိုး၍လား မသိ။ ကျွန်တော့်ကိုပါ အဖော် ညှိလိုက်သေးသည်။ သူ့စကားကြောင့် ကျွန်တော်ပင်လျှင် ကျားဖမ်းလိုက်ချင်စိတ် ပေါက်သွားသည်။ ကျား တစ်ကောင်ကို ကိုယ်တိုင် ထိုးသတ်၍ အရေဆုတ်ဖူးသည် ဆိုလျှင် နောင်သားစဉ် မြေးဆက် ဂုဏ်ယူပြောဆိုစရာ ရမည် မဟုတ်လား။ သို့သော် လုံ့ထိုးတာ တစ်ခုတော့ နည်းနည်း ကျင့်ရလိမ့်မည် ထင်သည်။

‘ဒါနဲ့ ခင်ဗျားတို့ဆီမှာ ကျားက ဘယ်လောက်တောင် ပေါနေလို့လဲဗျ’

‘အရင်တုန်းကတော့ တော်တော် ပေါတယ်လို့ ဆိုရမှာပေါ့။ တောင်ယာ တဲနားတောင် လာကြ သွားကြတယ်။ အခုတော့ ရှားလာပါပြီ။ အရင်ကလို မတွေ့ချင်တော့ဘူး။ အခုဆို ကျားခြေရာ ပြနိုင်တဲ့ လူကို ငွေ တစ်ရာ ပေးရတယ်’

‘ဪ၊ ကျားခြေရာ ပြနိုင်ရုံနဲ့ ငွေ တစ်ရာ ပေးတယ်’

‘ဆရာကြီး လက်ထက်က ပေးသွားတာကိုး၊ ကိုယ်က အလကားနေရင်းလဲ တောတကာ တောင်တကာ လှည့်ပြီး ရှာမနေနိုင်တော့ ကျွန်တော်တို့ဘက် တစ်ဝိုက်မှာ ကြေငြာထားရတယ်။ ကျား

ခြေရာ တွေ့တဲ့လူရှိရင် လာပြော၊ သူ့ပါခေါ်သွားပြီး လိုက်ကြည့်၊ လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် ကျားခြေရာ မှန်ရင် ငွေတစ်ရာ ပေးလိုက်တယ်၊ အဲဒီလိုဆိုတော့ ကိုယ့်အလုပ်နဲ့ကိုယ် သွားရင်း လာရင်း တွေ့လာတဲ့ လူတွေက လာပြောကြတာပေါ့'

'ခြေရာတွေ့ရုံနဲ့ ငွေပေးရတယ် ဆိုတော့ ကျားမရရင် ငွေတစ်ရာ အသားလွတ် ကုန်မနေဘူးလား'

'အား၊ ခြေရာတွေ့တဲ့နောက်တော့ ဘယ် ပြေးလွှတ်တော့မလဲ၊ သူ့ခြေရာကြည့်၊ သွားလမ်း လာလမ်း မှတ်ထားပြီး လေးငါးနေရာ ထောင်ထားရင် မိတာပဲ'

ဘုရား၊ ဘုရား။ သူ့ဟာက စုံထောက် ဦးစံရှားထက်ပင် သေချာသေးတော့သည်။ သဲလွန်စ ရလို့ကတော့ လုံးဝ မလွတ်စေရ။ ကျားတွေ ဘုရားတပြီး တောပြောင်း ပြေးကြရဖို့ ရှိသည်။

'ဒါနဲ့ အခုထိ ခင်ဗျား ကိုယ်တိုင် ဖမ်းတာ ဘယ်နှစ်ကောင် ရှိပြီလဲဗျ'

သေချာအောင် ထပ်ပြီးမေးရသည်။

'ကိုယ့်ဟာကိုယ် လုပ်တာက သိပ်တော့ မကြာသေးပါဘူး၊ မနှစ်ကမှ စလုပ်တာ၊ ကိုယ့်ရွာက တပည့်လေးယောက်နဲ့ ဝိုင်းလုပ်ကြတာ၊ အခုထိတော့ အားလုံးပေါင်း ငါးကောင်၊ အဲဒါမှာ တစ်ကောင်ပဲ ငါးထောင်ရတယ်၊ ကျန်တာတွေကတော့ လေးထောင့်ငါးရာ၊ လေးထောင့်နှစ်ရာ၊ လေးထောင် အဲသလို၊ အစတုန်းက ကျွန်တော်တို့ လုပ်တာကိုင်တာ နည်းနည်း နေရာမကျတာရယ်၊ ဝယ်မယ့် လူနဲ့ တိုက်ရိုက် မတွေ့ဘဲ ကြားလူက တဆင့် ရောင်းရတာတွေရယ်နဲ့ ဈေးသိပ်မရဘူး၊ အခုတော့ များများ ဝယ်နေတဲ့ ကုန်သည်နဲ့လဲ အဆက်အသွယ် ရထားပြီ၊ ကျားဈေးကလဲ တက်လာနေတယ်၊ နောက်ဆိုရင် ကျား တစ်ကောင် ပျမ်းမျှကြေး ရှစ်ထောင် ကိုးထောင်၊ တစ်သောင်းလောက်ထိတောင် ဖြစ်လာမယ်လို့ ပြောနေကြတယ်၊ အဲဒီ

အခါကျရင်တော့ အခုထက် ငွေရေး ကြေးရေး အဆင်ပြေလာမှာပေါ့လေ၊ ကျွန်တော်တို့ အဖွဲ့မှာ ပစ္စည်း ရောင်းလို့ရတဲ့ အခါကျတော့ စရိတ်စက နှုတ်ပြီး ကျန်တာကို ခြောက်ပုံ ပုံရတယ်၊ အဲဒီအထဲ ကိုယ်က နှစ်ပုံ၊ တပည့်တွေက တစ်ယောက် တစ်ပုံစီ အဲသလို ခွဲတယ်၊ နားပေါက်ကျယ် ဆရာကြီးနဲ့ လိုက်တုန်းကတော့ ကျား တစ်ကောင် ဖမ်းမိမှ ကိုယ့်ကို တစ်ရာပဲ ပေးတယ်၊ ဒါလဲ နည်းမှန်း များမှန်း မသိပါဘူး၊ နဂိုက ကိုယ့်ဘာသာ တောဝက်တွေ ဖမ်းနေတုန်းက တစ်ကောင်မှ ဘယ်လောက် ရလို့လဲ၊ ဆရာကြီးကလဲ သားရေတစ်ချပ် ဘယ်ဈေး ရတယ်၊ ကျားရိုး တစ်ပိသာ ဘယ်ဈေး၊ အစုံလိုက်ကျတော့ ဘယ်ဈေး ဆိုတာတွေ အသေအချာ မပြော၊ ကိုယ်ကလဲ မမေး၊ နောက်မှ တဖြည်းဖြည်း သိတာ၊ ဒါပေမယ့် ဆရာကြီးလဲ ကျေးဇူး ရှိပါတယ်၊ အခု ကိုယ့်ဟာကိုယ် လုပ်တာလဲ သူ မရှိမှ လုပ်တာပါ၊ ကျားထောင်တတ်တာလဲ သူ့ဆီကမှ တတ်တာ မဟုတ်လား၊ ကျားက ဖမ်းတတ်ရုံနဲ့လဲ မပြီးသေးဘူး၊ အရေပြားကို ပုံကျအောင် ခွာတတ်ဖို့ လိုသေးတယ်၊ အခြောက်လှန်းတဲ့ နည်း၊ အမွေးမကျွတ် အောင်၊ အသွေးအရောင် မပျက်အောင် လုပ်တဲ့ နည်းတွေ တတ်ဖို့ လိုသေးတယ်၊ အဲဒါတွေက သူနဲ့ တပည့်ခံပြီး လိုက်လုပ်လို့ တတ်တာ'

'ဆရာကြီးက အခု ဘာဖြစ်သွားလို့လဲ'

'ဆရာကြီး သူ့ရွာ ပြန်သွားတယ်၊ တစ်နှစ်ကျော် နှစ်နှစ် နီးပါး ရှိပြီပေါ့။ သူ့ကလေး နှစ်ယောက် ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ဆုံးသွားတယ်၊ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင့် တစ်လတောင် မခြားဘူး၊ အဲဒါနဲ့ စိတ်ညစ်ပြီး သူ့အရပ် သူပြန်သွားတယ်၊ သူပြန်ပြီး ကာမှ ရွာက လူတွေက ကိုယ့်ကို ဆရာ တင်တာနဲ့ အခုလို လူစုပြီး တောင်ကုတ်မှာ ပစ္စည်း ကိရိယာတွေ သွားဝယ်၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဖမ်းကြတာ'

'ဆရာကြီး ကလေးတွေက ဘာဖြစ်ကြတာလဲ၊ ဖျားတာပဲလား'

‘ဖျားတာပေါ့၊ အဲဒီတုန်းက ဆရာကြီးတောင် မရှိဘူး၊ ကျား
 ခြေရာ တွေတဲ့လူက လာပြောလို့ တောထဲ လိုက်သွားတာ၊ အဲဒီခါ
 တစ်ယောက်က ဖျားကျန်ခဲ့တယ်၊ ဆရာကြီးက အသက် ခြောက်ဆယ်
 ကျော်ပြီ၊ အခု မိန်းမနဲ့က အသက်ကြီးမှ ရတာ၊ ကလေးတွေက
 အကြီးဆုံးတောင် ဆယ်နှစ်မပြည့် တပြည့်လောက်ပဲ ရှိမယ်၊ အားလုံး
 လေးယောက် ရှိတယ်၊ အဲဒါ အလတ်ကလေး ဖျားနေတာကို ဗမာ
 ဆရာနဲ့ အပ်ပြီး ထားခဲ့တယ်၊ ကလေးသေတယ် ဆိုတော့မှ လူလွတ်ပြီး
 လိုက်ခေါ်ကြတယ်၊ အဲဒီအခေါက်လဲ ကျားတစ်ကောင်တော့ ရခဲ့သေး
 တယ်၊ ကျွန်တော်လဲ ပါတယ်၊ ဟိုကလေးသေလို့ ဘာကြာမလဲ၊ တစ်
 ပတ် ဆယ်ရက်လောက်ပဲ ရှိမယ်၊ သူ့အောက်က အငယ်ကလေး
 ဖျားတယ်၊ အဲဒါကို ဗမာဆရာနဲ့ အရင်ကု၊ နောက် ရွာဘက် လာလာနေ
 တဲ့ ဆေးထိုးဆရာ တစ်ယောက်နဲ့ကု၊ ကြာနေတော့မှ ရွာကလူတွေ
 ဝိုင်းပြောတာနဲ့ မြို့ကို ယူလာတာ၊ ဆေးရုံရောက်တော့ လွန်နေပြီ၊
 နှစ်ရက်ပဲ ခံတယ်၊ ဆရာကြီးလဲ ရွာပြန်ရောက်တယ် ဆိုရင် တစ်ရက်
 နှစ်ရက် သူ့ပစ္စည်းပစ္စယတွေ သိမ်းပြီး တစ်ခါတည်း တန်းပြန်တာပဲ၊
 နင်တို့ဘာသာ လုပ်စားကြဝေးလို့ မှာခဲ့တယ်’

‘ဆေးရုံက ဘာရောဂါလို့ ပြောသလဲ’

‘ငှက်ဖျားလို့ ပြောတာပဲ၊ ဦးနှောက်ထဲ ပိုးဝင်တယ်လို့လဲ ပြော
 ကြတယ်’

ကျားဆရာကြီး၏ မိသားစု ငှက်ဖျားရောဂါဒဏ် ခံသွားရခြင်း
 ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်သည် ကိုယ်တိုင် ခံစားနေရသော ငှက်ဖျားရောဂါ
 ဖြင့် အခြားသူများ သေပျောက်သွားရပုံ အကြောင်းကို ကိုယ်နှင့် မဆိုင်
 သော ကိစ္စတစ်ရပ်သဖွယ် ဝမ်းနည်းခြင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း စသော
 ခံစားမှုများ ကင်းစွာဖြင့် အားတက်သရော ပြောကြားနေသော ကျား
 ဆရာ၏ စကားကို နားထောင်ရင်း တစ်ခါက ဖတ်ဖူးသော အရာ
 တစ်ခုကို အမှတ်မထင် သွား၍ သတိရသည်။

ဝေါ့ဒစ္စနေ၏ တောရိုင်း သဘာဝ ရုပ်ရှင်ကားများကို ရိုက်ကူးစဉ်
 က အတွေ့အကြုံများအကြောင်း ရေးသားထားသော ဆောင်းပါး တစ်ပုဒ်
 တွင် ဖြစ်၏။

အာဖရိက တောနက်ကြီး တစ်နေရာ၌ သဘာဝအတိုင်း လှည့်
 လည် သွားလာနေသော မြင်းကျားအုပ်ကြီး တစ်အုပ်ကို တောရိုင်း
 သဘာဝ လေ့လာသူလည်း ဖြစ်၊ ရုပ်ရှင်ဇာတ်ပုံဆရာလည်း ဖြစ်သူက
 ခပ်လှမ်းလှမ်းမှ တိတ်တဆိတ် ချောင်းမြောင်း ရိုက်ယူလျက် ရှိသည်။
 ထိုစဉ် ခြင်္သေ့ တစ်ကောင် မြင်းကျားအုပ် အနီးသို့ မယောင်မလည်
 ချဉ်းကပ်လာသည်ကို မြင်ရသည်။ မြင်းကျားများသည် ခြင်္သေ့လာသည်
 ကို မြင်ကြပုံရ၏။ ခြင်္သေ့သည် မိမိတို့ ရန်သူ၊ မိမိတို့ကို အန္တရာယ်
 ပေးမည့် သူဟုလည်း သိကြတန်ရာ၏။ သို့သော် စားကျက်ကို စွန့်ကာ
 လွတ်ရာ ကျွတ်ရာ မပြေး၊ သည်အတိုင်း တိုးဝှေ့သွားလာ၍သာ နေ
 ကြ၏။ အတန်ကြာသော် ခြင်္သေ့သည် ဘေးဘက် ရောက်နေသည့်
 မြင်းကျားတစ်ကောင်ကို ခုန်အုပ် ကိုက်သတ်လေသည်။ ထိုအခြင်း
 အရာကို မြင်သည့်အခါလည်း ကျန်မြင်းကျားတို့သည် အစုအဝေးနှင့်
 ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ခြင်းသော် လည်းကောင်း၊ အလန်တကြား ထွက်
 ပြေးတိမ်းရှောင်ခြင်းသော် လည်းကောင်း မပြုကြ။ မလှမ်းမကမ်းမှာ
 အမှတ်မဲ့ ကြည့်၍သာ နေကြသည်။ သူတို့ကို ကြည့်ရသည်မှာ ‘ခြင်္သေ့
 အစားခံရခြင်း ဟူသည် သဘာဝ တရားသာ ဖြစ်သည်၊ ဘာမှ အဆန်း
 မဟုတ်၊ ဟိုကောင်ကြီး သေသွားသည်မှာတော့ သနားစရာ အမှန်ပင်၊
 သို့သော် ယခု အစားခံရသူမှာ ငါမဟုတ်သဖြင့် တော်သေး၏’ ဟုသာ
 တွေးတောနေကြဟန် တူသည်ဟု တောရိုင်းသဘာဝ လေ့လာသူက
 ကောက်ချက်ချလေသည်။

သဘာဝကို ပြုပြင်နိုင်စွမ်း မရှိသော တိရစ္ဆာန်လောက၌ အသက်
 ဘေးအန္တရာယ်ကိုပင် သဘာဝတရားပဲဟု ဥပေက္ခာ ပြုနိုင်သော သတ္တိမှာ
 မသေခင်ကလေး စိတ်အေးအေးနှင့် လွတ်လပ် မြူးထူးစွာ နေနိုင်ဖို့

အတွက် သဘာဝက ပေးသောဆေး ဖြစ်၍ သူတို့အတွက် တန်ဖိုး ရှိလှ၏။ သို့သော် ငှက်ဖျား ခြင်္သေ့ သောင်းကျန်းနေသည့် တောရိုင်းထဲတွင် မြင်းကျားလို သဘာဝသတ္တိမျိုးဖြင့် စိတ်အေး လက်အေး နေနေကြသော လူတို့အကြောင်း တွေးကြည့်ရသည်မှာ စိတ် မချမ်းသာစရာ၊ ဒေါမနဿ ပွားစရာ ကောင်းလှသည်။ သို့သော် ငါ ကိုယ်တိုင်ကော လွတ်ရာ ကျွတ်ရာက ရပ်ကြည့်နေတဲ့ မြင်းကျား တစ်ကောင်လို ဖြစ်နေလေသလားဟု သတိပြုမိသောအခါ၌ကား သည်ကိစ္စများကို ဆက်၍ မတွေး ရဲတော့ပေ။

ကျားဆရာသည် မြို့တွင် လေးရက်မျှ နေထိုင်ကုသပြီးနောက် ထူထူထောင်ထောင် ဖြစ်သွားပြီဟု ကျေနပ်စွာဖြင့် သူ့ရွာသို့ ပြန်လေ၏။ ကျွန်တော်၏ စိတ်အာရုံ၌မူ တောဘုရင် ဆိုသည့် ကျားကိုပင် တောအနံ့၊ တောင်အနံ့၊ လိုက်လံရှာဖွေ၍ အရေဆုတ်ဝံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်များ ငှက်ဖျား စစ်ပွဲတွင် ကိုယ့်ရန်သူ ဘယ်သူမှန်း မသိအောင် အငိုက်မိခံနေရသော အဖြစ်ကို မေ့ပျောက် မထားနိုင်ဘဲ ရှိနေခဲ့သည်။

+ + +

တစ်ခုသော ဆောင်းတွင်း မနက်ခင်းတွင် ကျားဆရာ ရောက်၍ လာပြန်၏။ သူ့ကို ကြည့်ရသည်မှာ ယခင် တစ်ကြိမ် လာတုန်းကထက် သိသိသာသာ ပိန်ချိုးကာ အားအင် ချည့်နဲ့ နေပုံရသည်။

‘ကဲ ထိုင်စမ်းပါအုံး၊ တစ်ခါ ထပ်ဖျားပြန်ပြီနဲ့ တူတယ်’

‘ဟုတ်တယ်၊ ဆရာရေ၊ ဒီတစ်ခါ ဖျားလိုက်တာ သေရော အောက်မေ့တယ်၊ အခုမှ နည်းနည်း ထနိုင်လို့ ဆရာဆီ လာရတယ်’

သေသေချာချာ စဉ်းစားကြည့်လျှင် အလွန် ရယ်စရာ ကောင်းသည်။ တကယ် သေကောင်ပေါင်းလဲ ဖျားနေချိန် ဆေးဝါးကုသဖို့ အလိုအပ်ဆုံး အချိန်မှာ ဆရာဝန်နှင့် မတွေ့ရ။ နေကောင်းပြီး ထနိုင်ပြီ ဆိုခါမှ ဆေးကုဖို့ လာခဲ့ရသည်။ ဘယ်သူ့ တာဝန်၊ ဘယ်သူ့အပြစ်

လို့ ပြောဖို့ ခက်သည်။ သို့သော် ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ရယ်စရာကောင်းနေသည်တော့ အမှန်။

‘ရွာမှာ ဖျားလိုက် နာလိုက်ကြတာ နည်းတာ မဟုတ်ဘူး၊ အခု ကျွန်တော်လာတဲ့အခါ နှစ်ယောက် ပါလာသေးတယ်၊ အသည်းအသန် သမားတွေ၊ အဲဒါ သူတို့ကို ဆေးရုံတင်နေရတာနဲ့ မနေ့က ဆရာဆီ တောင် မလာနိုင် ဖြစ်သွားတယ်’

‘ကြားတယ်ဗျ၊ ခင်ဗျားတို့ ရွာတွေဘက်မှာ တော်တော် ဖျားကြတယ်လို့’

‘ဒီပြင်လူတွေတော့ စာရင်းချကြည့်ကြတယ်၊ မိုးဦးကျက စပြီး သေတာ ကိုးယောက် ရှိသွားပြီလို့ ပြောတယ်’

‘ဖျားလို့ သေတဲ့လူကို ပြောတာလား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ရွာမှာ အိမ်ခြေ ဘယ်လောက် ရှိသလဲ’

‘နှစ်ဆယ့်ခြောက်အိမ် ခုနစ်အိမ်လောက် ရှိတယ်’

‘ဒါဆို လူဦးရေ တစ်ရာ ပတ်ဝန်းကျင်လောက် ရှိမှာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်၊ တစ်ရာတော့ နည်းနည်းကျော်မယ် ထင်တယ်’

‘သေတာ ဘယ်လို အရွယ်တွေ များသလဲ’

‘အင်း၊ ကျွန်တော်တို့ အရွယ်ထဲကလဲ ပါတယ်၊ ငယ်တဲ့လူတွေ လဲ ပါတာပေါ့’

‘ကလေးတွေကော တော်တော်များသလား’

‘ဆယ်နှစ် ကိုးနှစ်သားထဲက နှစ်ယောက် သုံးယောက် ပါတယ်’

‘နို့စို့အရွယ် ကလေးထဲကကော’

‘အဲ နို့စို့တွေ၊ ပေါက်စနတွေတော့လဲ ဘယ် စာရင်းချနေကြမလဲ၊ လူမှ ကောင်းကောင်း မဖြစ်ကြသေးပဲကိုး၊ ဒီလိုပဲ သူငယ်နာနဲ့ ဘာနဲ့ သေတာ ပျောက်တာတွေ ရှိတာပေါ့၊ သူ့ကုသိုလ်နဲ့ သူပေါလေ’

ကျွန်တော်သည် ကျားဆရာအား ဘာ ဆက်ပြောရမှန်း မသိသဖြင့် ငေး၍သာ ကြည့်နေမိသည်။ ကျားဆရာလည်း အိမ်ရှေ့ လမ်းမဘက်သို့ ကြည့်ကာ အတန်ကြာ တွေ့၍ နေပြီးမှ စကားစသည်။

‘ကျွန်တော့်မှာ အခုက အတော် ဒုက္ခရောက်နေတယ် ဆရာရေ၊ တခြားလူဆိုလဲ ပြောမနေပါဘူး၊ ကိုယ့် ဆရာဝန်မို့လို့သာ ပြောရတယ်’

ကျားဆရာသည် အတော်ပင် စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်နေပုံ ရသည်။ ပြောရင်း ဆိုရင်း မျက်ရည်များပင် လည်၍ လာသည်။

‘အခုက တဲမှာ ကျွန်တော် တစ်ယောက်တည်း ဆရာ၊ ဖျားလို့ နာလို့ ပြုစုမယ့် လူလဲ မရှိ၊ ရေဇွေးလေး တစ်ခွက်တောင် သောက်ချင်လို့ မသောက်ရ၊ သောက်ရေတောင် အနိုင်နိုင် ဖြစ်နေတယ်၊ အနီးအနားက နည်းနည်းပါးပါး ကြည့်ရှုပေးဖော် ရလို့သာ တော်တော့တယ်’

‘ဪ၊ နဂိုကတော့ ဘယ်လိုနေခဲ့လို့လဲ၊ ခင်ဗျားမှာ မိသားစု မရှိဘူးလား’

‘သားသမီး မရှိဘူး ဆရာရေ၊ မိန်းမတော့ ရှိတယ်ပေါ့၊ အဲဒါ ကြောင့် ပြောတာ၊ အရင်တစ်ခါ ဆရာဆီလာတုန်းက ဖြစ်တာပေါ့၊ လူပြောဖို့လဲ မကောင်းပါဘူး’

သူက စားပွဲပေါ်ရှိ လက်ဖက်ရည်ကြမ်းခွက်ကို ကောက်ကိုင် မလို လုပ်သည်။ စိတ်လှုပ်ရှား၍လား၊ အားနည်းနေ၍လား၊ နှစ်ခုစလုံး ကြောင့်လား မသိ၊ တုတ်ခိုင်သော သူ့လက်ချောင်းကြီးများမှာ တုန်ယင်၍ နေသည်။ လက်ဖက်ရည်ကြမ်း ပန်းကန်ကို ကောက်ကိုင်ပြီးမှ ပြန်ချလိုက်သည်။

‘မိန်းမက ဒီပြင်လူနဲ့ လိုက်ပြေးသွားတယ်၊ ကျွန်တော်ဆရာဆီ မှာ ဆေးကုပြီး ရွာပြန်တယ်၊ တဲနားရောက်တော့ သိပ် မသင်္ကာတာနဲ့ ခြေသံလုံလုံနဲ့ အသာချောင်းကြည့်တော့ ထင်တဲ့အတိုင်း တွေ့ရတော့ လူဟာ ဆတ်ဆတ် တုန်သွားတယ်။ ကျားထိုးလုံနဲ့ ဝင်ထိုးလိုက်ရရင် စင်းစင်း သေပေါ့၊ ဒါပေမယ့် သေသေချာချာ စဉ်းစားတယ်၊ သူများ

သေပြီးရင် ကိုယ်လဲ ထောင်တန်းကျဦးမယ်၊ တန်ဖိုးမရှိတဲ့ဟာအတွက် ဒုက္ခရောက်မယ်လို့ မြင်ပြီး စိတ်ကို ထိန်းတယ်၊ တဲနဲ့ ခပ်ဝေးဝေးဆုတ်ပြီး ကိုယ်လာမှန်း သိအောင် အသံပြုပြီး လာတော့ ဟိုကောင်က ထွက်ပြေးတယ်၊ အဲဒါ မိန်းမကို ‘ဟဲ့ကောင်မ၊ ငါ အကုန်မြင်တယ်၊ နင် ထွက်သွား’ လို့ တစ်ခွန်းပဲ ပြောပြီး မောင်းထုတ်လိုက်တယ်’

ထို့နောက် လက်ဖက်ရည်ကြမ်းခွက်ကို ကောက်ကာ တစ်ချက်တည်း မော့သောက်သည်။

‘အခုတော့ ဆရာရေ၊ ဆေးပေးမီးယူလဲ မရှိတော့ ဖျားရင် သေသေချာချာ ဒုက္ခရောက်တယ်၊ ကိုယ်နဲ့ သက်တူရွယ်တူထဲက ယူဖို့ မိန်းမလဲ မမြင်၊ ဒီအတိုင်းပဲ စခန်းသွားရတော့မှာပဲ၊ အဲဒါ မြန်မြန် အဖျားပျောက်အောင် ဆရာပဲ ကြည့်သာလုပ်ပေးတော့’ ဟု ပြောပြီး ခြောက်ကပ်ကပ် ရယ်သည်။ သူ့မျက်လုံးများမှာကား စွတ်စို၍ နေလေသည်။

[စာပေလုပ်သား။ ။ အောက်တိုဘာ၊ ၁၉၈၆]

ညောင်ပင်အို ကုက္ကိုမျိုခြင်း

ပစ္စည်းတွေက အတော်ပင် များသည်။ လက်ကောက်၊ ဆွဲကြိုး၊ ပုတီး၊ နားတောင်း၊ လက်စွပ်၊ ခြေချင်း၊ ဘီး၊ ရင်ထိုး စသည်ဖြင့် လူတွေ အမြတ်တနိုး ဝတ်စားဆင်ယင်တတ်သည့် စိန်ရွှေလက်ဝတ်ရတနာ ပစ္စည်းမျိုးစုံ ဖြစ်သည်။ တစ်မျိုး တစ်မျိုးလျှင် ဒါဇင်နှင့် ချီ၍ ရှိလိမ့် မည်။

ဦးထွန်းအောင်မှာ သားသမီး မရှိပါ။ ဇနီး ဒေါ်အေးမြ တစ်ယောက်တည်း သည်လောက် ပစ္စည်း အမြောက်အမြားကို ဝတ်စား မနေနိုင်ပါ။ အသက်အရွယ်ကလည်း သိပ် ဝတ်စားစရာ လိုတော့သည့် အရွယ် မဟုတ်။ ပြီး ကြွားစရာလည်း မလို။ ဦးထွန်းအောင်မှာ စိန်တွေ ပြည်တောင်းနှင့် အပြည့် ရှိသည်ဟု တစ်မြို့လုံး ပြောနေကျ ဖြစ်သည်။

ယခု အိမ်ရှေ့အိမ်နောက် တံခါးတွေပိတ်၊ အိပ်ခန်း တံခါးပါ ပိတ်ပြီး ပစ္စည်းတွေ ပြန်ကြည့်နေခြင်းမှာလည်း ပွဲနေပွဲထိုင် သွားစရာ ရှိ၍ ဒေါ်အေးမြအတွက် စဉ်းစား ရွေးချယ်နေခြင်း မဟုတ်။ တစ်ပတ် တစ်ခါ ဆိုသလို ယခုကဲ့သို့ ခင်းကျင်းကြခြင်းမှာ ဦးထွန်းအောင်တို့ လင်မယားအတွက် အိမ်တွင်း ရိုးရာ ပွဲကလေး တစ်ခုလို ဖြစ်နေသည်။ ပစ္စည်းများက တော်ရုံတန်ရုံ ရွှေပန်းထိမ် လေးငါးဆိုင် ဖွင့်နိုင်လောက် သည်။ သို့သော် ရွှေပန်းတိမ် ပစ္စည်းများလောက်ကား အရောင်မလက်။

အခန်းထဲမှာ နည်းနည်း မှောင်တာကြောင့် ဖြစ်နိုင်သည်။ ပြီး သူ့ရွှေတွေက များသောအားဖြင့် ရွှေအိုတွေ ဖြစ်သည်။ ဝတ်စားဆင်ယင် ခြင်း မခံရတာ ကြာပြီ ဖြစ်သော ရွှေများ၊ နေရောင်ခြည် မမြင်ရသော ရွှေများ ဖြစ်သည်။ သို့သော် အိုသည်ဆိုဆို၊ ပျိုသည်ဆိုဆို ရွှေမှန်လျှင် အဖိုးတန်သည်ချည်း ဖြစ်သည်။ ပြီး ရွှေအိုကြားက စိန်ရောင်ဖိတ်ဖိတ် များကလည်း အားလုံး၏ တန်ဖိုးကို အာမခံချက် ပေးနေသလို ရှိသည်။

ပစ္စည်းတွေက အားလုံး လွတ်လွတ်လပ်လပ်တွေချည်းတော့ မဟုတ်။ အချို့ ပစ္စည်းများမှာ အနှောင်အတည်းကလေးတွေနှင့် ဖြစ် သည်။ လေယာဉ်စီးခရီးသည်၏ ပစ္စည်းများမှာလို လေဘယ်လ်ကတ်ပြား လေးတွေ တွဲထားသော ပစ္စည်း အတော်များများရှိသည်။ ဒါကလည်း ဦးထွန်းအောင် လေယာဉ်စီး ခရီးသွားရာက ရလာသော စိတ်ကူး ဖြစ်သည်။ ကတ်ပြားများမှာ မူလပိုင်ရှင် နာမည်များ ရေးထိုးထားသည်။ သည်ပစ္စည်း အသီးသီးနှင့် ပတ်သက်၍ မူလပိုင်ရှင်နှင့် လက်ရှိ ယာယီ ပိုင်ဆိုင်နေသူ၊ သို့မဟုတ် နောင်အစဉ် ပိုင်ဆိုင်မည့်သူဟု ဆိုရမည့် မိမိတို့အကြား ဆက်သွယ် လုပ်ကိုင်ထားသည့် ကိစ္စနှင့် သက်ဆိုင်သော နေ့စွဲများ၊ ကိန်းဂဏန်းများ၊ မှတ်ချက်များကိုမူ ဦးထွန်းအောင် နံဘေးမှာ ချထားသည့် ဒိုင်ယာရီ စာအုပ်ဟောင်းကြီးထဲတွင် အပြည့်အစုံ မှတ်သား ထားရှိသည်။ သည် စာအုပ်ထက် ဟောင်းသည့် ဒိုင်ယာရီ စာအုပ် ဟောင်း လေးငါးအုပ် သေတ္တာထဲတွင် ရှိသေးသည်။ သူတို့က မှတ်တမ်း ဟောင်းတွေ ဖြစ်သွားပြီ။ ကတ်ပြားဖြုတ်ပြီးသော ပစ္စည်းတွေ အကြောင်း ရာဇဝင်ဟောင်း၊ ဇာတ်လမ်းဟောင်းတွေ ဖြစ်သည်။ အတိုးရော အရင်းပါ ကျေလည်အောင် ပေးပြီး ရွေးသွားသဖြင့် စိတ်မကောင်းစွာ လက်လွှတ် လိုက်ရသော ပစ္စည်းတွေအကြောင်းတော့လည်း မလွဲမရှောင်သာ ပါပါ ချေသည်။

ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းတွေ ဦးထွန်းအောင်နှင့် ဒေါ်အေးမြ စာရင်းညှိ စစ်ဆေးကြသည်။ ပြီး နောင်ကြီး တန်းလန်းနှင့် ပစ္စည်းများ၊ အတိုး

အရင်း ကိန်းဂဏန်းများနှင့် အပ်နှံသူများ အကြောင်း တိုင်ပင် တွက် ချက်ကြသည်။ ထို့နောက် ပစ္စည်းများကို ကျကျနန ထုပ်ပိုးပြီး မီးခံ သေတ္တာဟောင်းကြီးထဲ၊ ဗီရိုထဲ၊ သံသေတ္တာများထဲ၊ ထာဘီဟောင်းထည့် သည့် ကြိမ်ခြင်းထဲ စနစ်တကျ ခွဲထည့်သည်။ သော့တွဲ ကိုယ်စီ သိမ်း ဆည်းပြီးနောက် အစီအစဉ် ပြီးဆုံးလေသည်။

+ + +

အညောင်းအညာ ဆန့်ပြီး ဦးထွန်းအောင် အိမ်ရှေ့ ဝရန်တာဘက် ထွက်လာသည်။ သူ့ခေါင်းထဲတွင်ကား သေတ္တာထဲမှ ပစ္စည်းပစ္စယများ၊ စာရင်းဇယားများ ကပ်ပါလာဆဲ ဖြစ်သည်။ စင်စစ် သည်စာရင်းများ က သူ့ခေါင်းထဲမှာ အမြဲရှိနေသည်ဟု ဆိုရလိမ့်မည်။ သူ့အလုပ်က စာရင်းတွက်သော အလုပ်။ အိမ်ရှေ့ လူတစ်ယောက် ဖြတ်သွားလျှင် စာရင်း တွက်ရသည်။ တစ်စုံတစ်ယောက်အကြောင်း တစ်ခုခု ပြောသံ ဆိုသံ ကြားရလျှင် စာရင်းတွက်ရသည်။ တကယ်ကလည်း သေသေချာ ချာ စဉ်းစားကြည့်လျှင် တစ်မြို့လုံးမှာ သူနှင့် အပေါင်အရွေး၊ အပေး အယူ လုံးဝ ကင်းရှင်းသူပင် မရှိတော့သလို ထင်ရသည်။ မြို့ပေါ်သာမက မြို့နံ့ချုပ်စပ် ရွာများ၊ ဝေးဝေးလံလံ တောင်ပေါ်မြစ်ဖျား ရွာများပါ မကျန် အရပ်ရှစ်မျက်နှာမှ ဒုက္ခသည်တွေ သူ့ထံ တိုးလျှိုးချဉ်းကပ်ကြ သည်။ တချို့ဆိုလျှင်ကား သွားလိုက် ပြန်လိုက်၊ ဝင်လိုက် ထွက်လိုက်။

ဦးထွန်းအောင် အမြင်မှာတော့ သည်လူတွေသည် လူမိုက်တွေ ချည်း ဖြစ်သည်။ ကိုယ့်ပစ္စည်း ကိုယ့်လက်ထဲ မြဲအောင် ထိန်းသိမ်းမ ထားနိုင်သော သူများ ဖြစ်သည်။ တကယ်တော့ မိမိအလုပ်က အလွန် လွယ်ကူသည်။ လယ်သမားလောက်လည်း မပင်ပန်း၊ ရုံးဝန်ထမ်းလို သူတစ်ပါး အမိန့်နာခံပြီး တကုပ်ကုပ် လုပ်နေစရာလည်း မလို၊ ကုန် သည်လိုလည်း ဈေးနှုန်းအတက်အကျတွေ၊ ပုပ်မှာ သိုးမှာတွေ တွေး တောပူပန်ရန် အကြောင်းမရှိ။ သည်အလုပ်က အမြတ်သေချာပြီး လူ

သက်သာသော အလုပ်ဖြစ်သည်။ ကိုယ့်မှာ ရှိသော ငွေကို မမှားအောင် ရေတွက်ပြီး ငှားရမ်းလိုက်ရုံပဲ ဖြစ်သည်။ သို့သော် အသားလွတ်ငှားခြင်း မဟုတ်။ ကိုယ့်ငွေထက် နှစ်ဆ သုံးဆ တန်ဖိုးရှိသော ပစ္စည်းကို ယူထားပြီးမှ ငှားခြင်း ဖြစ်သည်။ တန်ဖိုးများများ ရှိတာနှင့် နည်းနည်း ရှိတာကို လဲလှယ်ထားသည့် သဘော။ ပြီး နည်းနည်းပေးထားသူက အကျိုးအမြတ် ခံစားရဦးမည်။ သည်အတွက် သူတို့ကပင် ခေယယ။ သည်လောက် လွယ်ကူသော အလုပ်၊ သည်လောက် တစ်ဖက်သတ် အသာစီးရသော အလုပ်ကို လူတကာ မလုပ်ကြခြင်းကိုတော့ ဦးထွန်းအောင် တစ်ခါ တစ်ခါ အံ့သြချင်သည်။

သို့သော် တစ်ခုတော့ ရှိသည်။ လွယ်ကူသည် ဆိုပေမယ့် အဖုအထစ် အနှောင့်အယှက် လုံးဝ ကင်းစင်သည်တော့ မဟုတ်။ ဒါကလည်း လူတွေ၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် ဆိုင်လိမ့်မည်။ အထူးသဖြင့် သည်ခေတ် လူတွေ၏ စိတ်ဓာတ်။

လုပ်ငန်းသဘောက မရှိသူကို ရှိသူက ကူညီသည်။ အခက်အခဲကို ဖြေရှင်းပေးသည်။ သည်အတွက် အဖိုးအခ ပေးရသည်။ အဖိုးအခက အများသတ်မှတ်ထားသည့် ထုံးစံအတိုင်းသာ ဖြစ်သည်။ ကျေနပ်၍ လုပ်ကြခြင်းပါပဲ။ ပစ္စည်းပေါင်လျှင် အတိုးပေးရလိမ့်မည်။ အတိုးမပေးနိုင်၊ အရင်းမဆပ်နိုင်လျှင် အပေါင် ဆုံးလိမ့်မည်။ ပေါင်တုန်းက ဒါကို သိလျက်နှင့် ပေါင်ကြခြင်း မဟုတ်လော။ ဦးထွန်းအောင် စိတ်ထဲမှာကလည်း ပစ္စည်း တစ်ခု လာပေါင်ပြီ ဆိုကတည်းက ကိုယ့်ပစ္စည်းဖြစ်ဖို့ တစ်ဝက် သေချာထားလိုက်ပြီ ဖြစ်သည်။ ပေါင်ပြီး တစ်လ နှစ်လနှင့် လာရွေးသူချည်းသာ ဆိုလျှင် သည်အလုပ် ဆက်လုပ်ဖြစ်စရာ အကြောင်းမရှိ။ ပစ္စည်းအတွက် အတိုးရမည်။ အရင်းကျအောင် ရမည်။ သည်ထက်မက ရမည်။ ပေါင်သူစိတ်ဓာတ်ကျလာမည်။ တဖြည်းဖြည်း အတိုးမပေးနိုင်။ အတိုးတွေ ထပ်လာမည်။ အရင်းမကများလာမည်။ နောက်ဆုံး ပိုင်ရှင်က အဆုံးခံလိုက်မည်။ အဲသည်လို

အစီအစဉ်အတိုင်း စနစ်တကျ ဖြစ်ဖို့ သူမျှော်လင့်ထားမြဲ ဖြစ်သည်။ သည်အတွက် အချိန်လိုသည်။ စောင့်ရသည်။ သို့သော် အချိန်ဆိုသည်က ပိုက်ဆံပေးရသည် မဟုတ်။ ပိုက်ဆံပေးသော အရာသာ ဖြစ်သည်။

အဲ၊ သို့ပေမယ့် ပြောသာပြောရသည်။ အချိန်ကြာလေ ပိုက်ဆံပိုရလေ ဆိုနိုင်သော်လည်း ကြီးတန်းလန်း၊ ကတ်ပြား ကန်းလန်းနှင့် ပစ္စည်းတစ်ခုကို လပေါင်း များစွာ၊ နှစ်ပေါင်းများစွာ မပိုင်တစ်ဝက် ပိုင်တစ်ဝက်ဘဝနှင့် ကြည့်နေရသည့် အခါ တစ်ခါတလေ စိတ်က သိပ်မရှည်ချင်။ အပြင်မှာ ပစ္စည်းဈေးတွေ ရုတ်တရက် တက်လာသည့် အခါမျိုးတွင် လက်က ယားလာသည်။ အပေါင်ပစ္စည်း ဆိုပေမယ့် မိမိက ငွေပေးထားသည်။ အတိုးကလည်း အများကြီး တက်နေပြီ ဖြစ်ရာ ဟိုလူထက် မိမိက ပိုပိုင်နေပြီ။ သည်လို အချိန်မျိုးတွင် ဟိုလူမှာ ရွေးနိုင်သည့် အခြေအနေ မရှိမှန်း သိလျက် 'ခင်ဗျား ပစ္စည်း သိပ်ကြာနေပြီ၊ ကျုပ်မှာလဲ ငွေလိုနေပြီ' ဟူ၍ စိတ်မညစ် ညစ်အောင် ပစ္စည်းအတင်း ရွေးခိုင်း၊ မရွေးနိုင်လျှင် အဆုံးခံ၊ သို့မဟုတ် မိမိ ဖြတ်ပေးသော ဈေးနှုန်းနှင့် ရောင်း စသည်ဖြင့် အကျပ်ကိုင်မိသည်လည်း ရှိသည်။ သို့သော် လူဆိုသည်မှာ ပုထုဇဉ်ပင်။ သူလည်း ငွေလိုချင်၍ ချေးသည်။ ငါလည်း ငွေလိုချင်၍ ချေးလိုက်သည်။ သူ့သဘောချည်း လိုက်မနေနိုင်။ လူတကာကိုလည်း သနားမနေနိုင်။ ငွေမပေးနိုင်လျှင် ပစ္စည်းသိမ်းဖို့မှာ ငါ့အလုပ်ဟု ဦးထွန်းအောင် စိတ်က ပြတ်သားထားသည်။

သည်လိုပဲ လိပ်ပြာလုံလုံနှင့် လုပ်စားလာခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်း သုံးဆယ်ကျော်ချော်ပြီ။ ယခုတလောကျမှ စိတ်က တစ်ခါတစ်ခါ စနိုးစနောင့် ဖြစ်ချင်လာသည်။ အသက်အရွယ် ကြီးလာ၍ စိတ်ဓာတ် ကျလာသလား။ ဘုရားကျောင်းကန် အသွားများ၍ အတွေးအမြင်တွေ ဇေဝေဝါ ဖြစ်လာလေသလား။ လူတွေနှင့်လည်း ဆိုင်ပေလိမ့်မည်။ သည်ခေတ်လူတွေက အလျင်နှင့် မတူ။ ရှေးတုန်းက လူများဆိုလျှင်

ကိုယ့်ပစ္စည်း မရွေးနိုင်တော့၍ အဆုံးခံရသည့်အတွက်ပင် အားနာပါးနာ တောင်းတောင်းပန်ပန် ပြောကြသည်။ ယခု လူများကတော့ အလိုရှိသည့် အခါ ကူပါဦး၊ ကယ်ပါဦးနှင့် လာကြပြီး အတိုးပေးရလျှင် မျက်နှာထား က တစ်မျိုး ဖြစ်လာသည်။ တချို့လူများ ဆိုလျှင် လူကိုပင် သတ်ချင် ဖြတ်ချင်၊ ဝါးစားချင်သလို စိတ်ဆိုး မာန်ဆိုးနှင့်ကြည့်တတ်သည်။ ကြိမ်းလား မောင်းလား၊ ခြိမ်းလား ခြောက်လားပင် လုပ်တတ်သေး သည်။ သို့သော် အသက်ကြီးကာမှ တခြားအလုပ် ပြောင်းလုပ်ဖို့ ဆို သည်က မဖြစ်နိုင်။ ပြီး သည်လောက် ဝင်ငွေကောင်းသော အလုပ်ကို တော်ရုံတန်ရုံ အနှောင့်အယှက်ကလေးမျှနှင့် မဖြုတ်နိုင်။

တွေးတော ငေးမောနေရင်း လမ်းပေါ်က လျှောက်လာနေသူ တစ်ဦးကို မြင်သည်။ မောင်ညို။ အိမ်ရှေ့နား ရောက်သည့်အခါ တစ်ချက် လှည့်ကြည့်ပြီး ဦးထွန်းအောင်ကို မြင်တော့ တစ်ဖက်သို့ မျက်နှာလွှဲ သွားသည်။ မောင်ညိုပစ္စည်းတစ်ခု အတိုးမပေးဘဲ ကြာနေပြီ ဖြစ်သဖြင့် နှစ်ခါလောက် သတိပေးပြီးနောက် ရောင်းပစ်လိုက်ပြီဟု ဆိုကာ အတိုး အရင်း တွက်ပြပြီး သူသိမ်းလိုက်ဖူးသည်။ ထားတုန်းက ပစ်ထားသော် လည်း ဆုံးပြီ ဆိုသည့်အခါ မောင်ညို မကျေနပ်ချင်။ တောင်ပြော မြောက်ပြော ပြောခဲ့သေးသည်။

တစ်နေ့ကလည်း သဖြူအိုင်က ဘရွှေ မူးမူးနှင့် ရန်ရှာသွား သေးသည်။ ‘ခင်ဗျား ပစ္စည်းတွေက မသန့်ရှင်းဘူး၊ သွေးတွေ၊ ချွေး တွေ၊ မျက်ရည်တွေ ပေနေတယ်၊ ခင်ဗျား ဝိပါက်လည်လိမ့်မယ်’ တဲ့။ ဘုန်းကြီးလူထွက် အရက်သမား။ မရှိတုန်းက ချေးငှားခဲ့သည့် အတွက် ကျေးဇူးမတင်သည့်အပြင် သူတစ်ပါးကို နှစ်နှစ်နာနာ ပြောချင် သေးသည်။ ကိုယ်က ပစ္စည်းဥစ္စာနှင့် လူ။ နှစ်ပြား မတန်သည့် လူ နှင့် အဖက်လုပ် ရန်စကား ပြောနေ၍ မဖြစ်။ ကိုယ့်ကို မဟုတ် မတရားတွေ လူကြား သူကြား ဆက်ပြောဖြစ်အောင် ဆွပေးသလိုသာ ဖြစ်လိမ့်မည်။ သည်ခံခြင်းသာ အကောင်းဆုံးဟု သဘောပိုက်ပြီး

နှုတ်ဆိတ်နေခဲ့သည်။ ဒါတောင်မှပင် မငြိမ်းသေး။ ‘ဖိုးထောင်ကို သတ် တာ ခင်ဗျား’ ဟု သူတစ်ပါး ကိစ္စပါ ဆွဲထည့်ပြီး စွပ်စွဲသွားသေးသည်။ သူ့ယောက်ဖ ဖိုးထောင် ကိုယ့်ဇာတ်ကိုယ်မနိုင်လို့ ကြိုးဆွဲချ သေသွား သည့် ကိစ္စတွင် မိမိမှာ ဘာတာဝန် ရှိသနည်း။ ကောင်းရောင်း ကောင်း ဝယ် လုပ်စားပြီး ဟန်ဟန်ပန်ပန် ဖြစ်လာသည်ကို မတင်းတိမ်နိုင် ဘဲ မလွတ်မကင်း အလုပ်တွေ သွားလုပ်သည်။ ပြဿနာ တောက် လျှောက် တက်၍ ရှိသမျှ ပစ္စည်း အကုန်ပြောင်းပြီး မရှင်းနိုင် မလင်း နိုင်တော့သည့် အချိန်တွင် ဖိုးထောင်တစ်ယောက် လူ့ပြည်မှ ထွက် ပြေးသွားခဲ့သည်။ သူ့ပစ္စည်းတစ်ချို့တစ်ဝက် မိမိထံတွင် ကျန်ရှိသည် ကတော့ အမှန်ပင်။ သို့သော် သူ့မှာ သေရေး ရှင်ရေး ကိစ္စတွေ ကြုံ နေစဉ် အတင်းထိုးပေးသဖြင့် မိမိက လုပ်ကိုင်ပေးခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

ကိုယ့်မိုက်ပြစ် ကိုယ်မမြင်ကြဘဲ သူတစ်ပါးကိုသာ အပြစ်ပုံချ ချင်ကြသည်။ လူတွေကတော့ သည်အတိုင်းပဲ ရှိပေဦးမည်။ သူတို့ မကျေနပ်တာတွေ လိုက်တွေ့နေလျှင် ကိုယ်အနေကျုံ့ရုံပဲ ရှိမည်။ ကိုယ်က မတရားလုပ်နေသည်မှ မဟုတ်ဘဲ။ သည်လိုပဲ ဦးထွန်းအောင် ဆင်ခြင်သည်။

သို့သော် မောင်စိုးမောင်အကြောင်း ခေါင်းထဲ ပေါ်လာပြန်သည်။ အမှန်တော့ ခေါင်းထဲမှာ မောင်စိုးမောင် စွဲကပ်နေသည်ဟု ဆိုရလိမ့် မည်။ နေ့နေ့ညည မောင်စိုးမောင်ကိစ္စပဲ တွေးနေမိသည်။ ငယ်ငယ်ရွယ် ရွယ်နှင့် ကြီးပွားချမ်းသာနေသော မောင်စိုးမောင်။ လုပ်တတ် ကိုင်တတ် သူဟု လူတကာ ချီးမွမ်းကြသော မောင်စိုးမောင်။ ထောင်ထောင် မောင်းမောင်း၊ ဥပဓိရုပ် ကောင်းကောင်း၊ ညာဘက် မျက်ခုံးမှာ မဲ့ကြီး တစ်လုံးနှင့် လူအများ ကြားတွင် ထင်ရှားသည့် သူဌေးကလေး မောင်စိုး မောင်။

ယခုတော့ မောင်စိုးမောင် ကျလာပြီဟု ဟိုလူ သည်လူ ပြောလာ ကြပြီ။ သို့သော် ဘယ်လောက် ကျနေသလဲ သေသေချာချာ အသိဆုံး မှာ မိမိသာ ဖြစ်သည်။ မောင်စိုးမောင် အလုပ်ကြီး အကိုင်ကြီး တစ်ခု

လုပ်ဖို့ ငွေလိုနေသဖြင့် မိမိထံ ပစ္စည်းအတော်များများ လာအပ်ခဲ့သည်။
 ငွေက မနည်းသဖြင့် ဘဏ်ကပင် ထုတ်ပေးလိုက်ရသည်။ အလွန်ဆုံး
 သုံးလေးလအတွင်း ပြန်ရွေးမည်ဆိုသော မောင်စိုးမောင် တစ်ခု တစ်စ
 ပြန်မရွေးနိုင်ရုံက အတိုးပင် မပေးနိုင်။ ပစ္စည်းတွေသာ နောက်ထပ်
 တစ်ခုပြီး တစ်ခု လာအပ်နေသည်။ ယခုဆိုလျှင် မောင်စိုးမောင် ရှိသမျှ
 ပစ္စည်း မိမိအိမ်ရောက်သလောက် ဖြစ်နေပြီ။

သူ့အလုပ်ကြီး အကိုင်ကြီးက ရေစုန်မျောပြီ ထင်သည်။ မရွေး
 နိုင်တော့ဘူး ဆိုလျှင် မောင်စိုးမောင် စီးပွားအားလုံး ဦးထွန်းအောင်
 မျှသွားပြီဟု လူတွေက ဆိုကြလိမ့်မည်။ မောင်စိုးမောင်သာ ဖိုးထောင်
 လို သတ်သေသွားမည် ဆိုလျှင် ဘရွေ့လို ကောင်မျိုးတွေက ဘာပြော
 ကြဦးမည် မသိ။

စိုးမောင် စိုးမောင်၊ သူ့ပစ္စည်းတွေကလည်း နည်းသည်တော့
 မဟုတ်။ စိုးမောင်ကို ဦးထွန်းအောင် မျှသည်ဟု ဆိုကြဦးမည်လော။

+ + +

နံနက်စာ စားပြီး ဧကန်တရားတက်သလို၊ ခေါင်းလေးချင်သလိုမို့ ဦးထွန်း
 အောင် အိပ်ရာထဲ လှဲရင်း တစ်ရေးအိပ်ပျော်သွားသည်။ အိပ်ရာမှ နိုး
 တော့ မျက်နှာသစ်၊ ရှုပ်အင်္ကျီကို ဝတ်၊ ဖော့ဦးထုပ်ကို ယူကာ အပြင်
 ထွက်ဖို့ ပြင်သည်။ ဦးထွန်းအောင် အလွန်စေးနွဲ့သည်။ အလွန် ချွေတာ
 တတ်သည် ဆိုသော်လည်း နေ့လယ်ပိုင်းမှာ မောင်ကျော်ဆိုင်က လက်
 ဖက်ရည် တစ်ခွက်တော့ မှန်မှန် သောက်သည်။ လက်ဖက်ရည် သောက်
 ရင်း သတင်းစာဖတ်၊ ဟိုလူ သည်လူနှင့် ရပ်အကြောင်း၊ ရွာအကြောင်း၊
 တိုင်းအကြောင်း ပြည်အကြောင်း ပြောသည်က သူ့နေ့စဉ် ဝတ္တရား
 ဖြစ်သည်။

‘အေးမြ၊ ငါ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် သွားမယ်ဟေ့၊ တံခါးပိတ်ဦး’
 ဟု နောက်ဖေးဘက် လှမ်းပြောသည်။

ဒေါ်အေးမြ မီးဖိုချောင်က ထက်လာသည့်အခါ ဦးထွန်းအောင်

လှေကားအိမ်ဆစ်ချိုး ဖိနပ်ချွတ်မှာ ရောက်နေပြီ။

‘ဟ၊ မောင်စိုးမောင် ဖိနပ်ကြီးပါလား’ ဦးထွန်းအောင် ယောင်
 အော်သည်။

‘စိုးမောင် ဖိနပ် ဘယ်လို ရောက်နေတာလဲ၊ လူလဲ မတွေ့ပါ
 လား’ ဒေါ်အေးမြ မေးသည်။

‘ဘယ်တွေ့မလဲ၊ ငါ ဖိနပ် မှားလာပြီ၊ မနေ့က ဆွမ်းကျွေးမှာ
 စိုးမောင်နဲ့ တွေ့တယ်၊ ဖိနပ်ချွတ်မှာ ရပ်ပြီး ပစ္စည်းတွေ ကိစ္စတောင်
 ပြောခဲ့သေးတယ်၊ အဆင်းမှာ သူ့ဖိနပ် မှားပြီး စီးလာတာ’

‘နေပါဦး၊ ရှင့်ဟာက ဟုတ်ကော ဟုတ်ရဲ့လား’ ပြောပြောဆိုဆို
 ဒေါ်အေးမြ အောက်ဆင်းလာပြီး သေသေချာချာ ကြည့်သည်။

‘ဒါ ရှင့်ဖိနပ် မဟုတ်ဘူးလား၊ ဒီမှာ သဲကြိုးပြတ်မှာ စိုးလို့
 သံမှိုရိုက်ထားတာ၊ ဘယ်ကလာ မှားရမှာလဲ’

ဦးထွန်းအောင် ဇေဝေဝါနှင့် ရုတ်တရက် မျက်စိက တစ်စုံ
 တစ်ခုကို သွားမြင်ကာ ကျောထဲ ဖြန်းခနဲ စိမ့်သွားပြီး ဖြေဖျား လက်ဖျား
 တွေ အေးသွားသည်။

‘ဘုရား ဘုရား’ နှုတ်က လွတ်ခနဲ ထွက်သွားပြီး ဦးထွန်းအောင်
 လှေကားအိမ် လက်ရန်းကို ဖမ်းကိုင်သည်။

‘ကိုထွန်းအောင်၊ ရှင်ဘာဖြစ်လို့လဲ၊ ခေါင်းမူးသွားလား၊ ဒီနေရာ
 မှာ ခဏထိုင်လေ’ ဒေါ်အေးမြ ပျာပျာသလဲ ပြောသည်။

‘ရတယ် ရတယ်၊ ဘာမှ မဖြစ်ဘူး၊ အိမ်ပေါ် ပြန်တက်မယ်’
 ဦးထွန်းအောင် လှေကား လက်ရန်းကို ကိုင်ကာ အိမ်ပေါ်
 ပြန်တက်သည်။ သူ့ခြေထောက်များက ထုံနေ ထူနေသလို လေးလေး
 လဲလဲကြီး။ အိပ်ခန်းထဲ ဝင်ပြီး ခုတင်မှာ ထိုင်သည်။

‘ရှင် ဘယ်လို ဖြစ်နေသလဲ၊ မောင်အေးကို ဆရာဝန်ခေါ်ခိုင်း
 လိုက်ရမလား’ ပြောပြောဆိုဆို ဒေါ်အေးမြ ခေါင်းရင်း ပြတင်းပေါက်
 မှ လှမ်းကာ မောင်အေးကို ခေါ်သည်။ ‘မောင်အေးရေ၊ မောင်အေး’

ဟိုဘက်အိမ်က ကြားပုံမရ။

‘နေ နေ မခေါ်နဲ့တော့၊ ငါ့ဘာမှ မဖြစ်ဘူး၊ ကောင်းသွားပြီ’
ဆိုပြီး ဦးထွန်းအောင် စောင်ဆွဲခြံကာ လှဲနေလိုက်သည်။

‘ရုတ်တရက်ကြီး ဘယ်လို ဖြစ်လာတာပါလိမ့်၊ ချမ်းနေလား၊
ဖျားချင်လို့လား’

ဒေါ်အေးမြ နဖူးစမ်းကြည့်သည်။ ‘ကိုယ်လဲ မပူပါဘူး၊ ချွေး
တောင် စိုနေသေးတယ်၊ ဘယ်လို ဖြစ်နေလဲ ပြောစမ်းပါဦး၊ ရှင်ဟာ
က ဘာမှန်းမသိ ညာမှန်းမသိနဲ့ ကျွန်မတောင် ရင်တုန်လာပြီ’

ဒေါ်အေးမြမှာ နှလုံးရောဂါ ရှိသည်။ ဒေါ်အေးမြ ခဏ ခဏ
ရင်တုန်သည် ဆိုပြီး ဆရာဝန်ပြတော့ ဆရာဝန်က နှလုံးရောဂါ နည်း
နည်း ဖြစ်ချင်သည် ဆိုကာ ဆေးထိုး ဆေးစားခိုင်းသည်။ ယခုထိ
ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မပျောက်သေး။ သည်ကိစ္စ သူ့ကို ပြော၍ မဖြစ်။
ရုတ်တရက် လန့်ဖျပ်ပြီး နှလုံးသွေး ရပ်သွားနိုင်သည်။

‘ဘာမှ မဖြစ်ပါဘူးကွာ၊ နည်းနည်း မိုက်ခနဲ ဖြစ်သွားလို့
ဖြုန်းခနဲ ဆိုတော့ လန့်သွားတယ်၊ အခုတော့ ပြေသွားပါပြီ။ နည်းနည်း
လေး ငြိမ်ငြိမ်နေလိုက်ဦးမယ်၊ မင်း လုပ်စရာ ရှိတာ သွားလုပ်’

‘ရှင် လက်ဖက်ရည် သောက်ဦးမလား၊ အိမ်နားက ကလေး
တစ်ယောက် ဝယ်ခိုင်းလိုက်မယ်လေ’

‘အေး အေး ကောင်းတယ်၊ သွား သွား’

ဒေါ်အေးမြ အခန်းထဲမှ ထွက်သွားသည်။ ဦးထွန်းအောင် စောင်
ကို မရဲတရဲ ခွာကြည့်သည်။ ဘုရား ဘုရား။ ခေါင်းနားပန်း ကြီးသွား
သည်။ စိုးမောင် စိုးမောင်၊ ဒါစိုးမောင် ခြေထောက်ပဲ၊ ဘယ်လိုလုပ်
ပြီး ငါ့ဆီ ရောက်လာပါလိမ့်။ ဖိနပ်မမှား၊ ခြေထောက်မှားတာ။ စိုးမောင်
ခြေထောက်မို့လို့ ငါ့ဖိနပ်ကို စီးလို့မရတာ၊ ဘုရား ဘုရား။ ဦးထွန်းအောင်
စိတ်ထဲမှ ချောက်ချားစွာ ရေရွတ်လိုက်မိသည်။

ဘယ်သူ ကျိန်စာတိုက်တာလဲ၊ ဝိပါက် လည်တာလား၊ ဘုရား
ဘုရား၊ တစ်မျိုးကြီးပဲ၊ ကြောက်စရာကြီးပါလား။ ချောက်ချောက်ချား
ချား တွေးနေရင်းက စိတ်ကူး တစ်မျိုး ဝင်လာသည်။ ဟုတ်မှ ဟုတ်

ရဲ့လား၊ ငါ့ဘာသာ တွေးကြောက်နေတာလား။ သေသေချာချာ ကြည့်
စမ်း။ ဟာ ဟုတ်တယ်။ စိုးမောင် ခြေထောက် အစစ်ပဲ၊ ငါ့ ခြေထောက်
က အစက ဒီလိုမှ မဟုတ်တာ၊ မနေ့က ဆွမ်းကျွေးမှာ ဖိနပ်ချွတ်တုန်း
မြင်လိုက်ရတဲ့ စိုးမောင် ခြေထောက်တွေပဲ။ သူ သေသေချာချာ ကြည့်
သည်။ ခြေမျက်စိအထိ ကိုယ့်ခြေထောက်နှင့် မတူတော့။ လက်တွေ
ပြန်ကြည့်သည်။ လက်တွေကတော့ ကိုယ့်လက်ပါပဲ။ ဦးထွန်းအောင်
ဘာလုပ်ရမည် မသိ။ ရင်က တဒိန်းဒိန်း ခုန်လာသည်။ တစ်ကိုယ်လုံး
အားတစ်စက်မျှ မရှိတော့သလို ခံစားရသည်။ ဘုရား ဘုရား၊ ဘုရား
သခင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ကယ်တော်မူပါ။

ဒေါ်အေးမြ ခြေသံ ကြားသည်။ ဦးထွန်းအောင် အမှတ်မဲ့
စောင်ပြန်ခြံထားလိုက်သည်။

‘ဘယ်နှယ်နေသေးလဲ ဟင်’

ဒေါ်အေးမြ အခန်းထဲ ဝင်လာရင်း ပြောလိုက်သည်။

‘ကြည့်စမ်း၊ မျက်နှာကြီးကလဲ ဖြူဖပ် ဖြူရော်နဲ့ပါလား၊ ဟယ်
လက်တွေလဲ အေးစက်လို့၊ မှန်းစမ်း ခြေထောက်စမ်းကြည့်မယ်’

ဒေါ်အေးမြ ပြောပြောဆိုဆို စောင်ဆွဲလှန်လိုက်သည်။ ဦးထွန်း
အောင် ခြေထောက်နှင့် ဖိထားသည်။ မရ။ အင်း၊ မြင်သွားတော့မှာပဲ။
မျက်နှာတစ်ခုလုံး ထူပူလာသည်။ ဒေါ်အေးမြ ခြေဖျား နှစ်ဖက်ကို
လက်နှင့်သေသေချာချာ ဆုပ်နယ် စမ်းသပ်ကြည့်နေသည်။

‘အင်း ခြေထောက်လဲ နည်းနည်းတော့ အေးတယ်၊ လက်
လောက် မအေးဘူး၊ ဘယ်လိုလဲ စိမ့်ချမ်းနေသလား၊ အဖျားများ
တက်ချင်လို့လား’

ကြည့်စမ်း အေးမြ မသိဘူး၊ ကိုယ့်ယောက်ျား ခြေထောက်
ဒါလောက် သေသေချာချာ ကိုင်ကြည့်တာတောင် မှားနေမှန်း မသိဘူး။
မသိတာလည်း တစ်နည်းတော့ ကောင်းပါတယ်လေ။ တော်ကြာ သူပါ
ရောဂါထနေရင် တောင်မင်း မြှောက်မင်း မကယ်နိုင် ဖြစ်မယ်။ ဒီ

ကိစ္စကြီးက အခက်ပဲ၊ တစ်ခါမှလည်း မကြုံဘူး၊ မကြားဖူးဘူး၊ ထိန်ကုန်း ဆရာတော် သွားပြရမလား။ ဘုန်းကြီးလဲ ဗေဒင်ယတြာသာ တတ်တာ။ ဒါက ပယောဂ ဆရာနဲ့မှ ဖြစ်လိမ့်မယ် ထင်တယ်။ မောင်စိုးမောင် သွားပြောရင် ဘယ်နှယ်နေမလဲ၊ သူမလုပ်ပါဘူးလို့ ငြင်းလိမ့်မယ် ထင်တယ်။ သူ့ပစ္စည်းတွေ အကုန် ပြန်တောင်းမလား။ ပေးထားရတဲ့ ငွေတွေကလဲ နည်းတာ မဟုတ်ဘူး။

ဦးထွန်းအောင် အမျိုးမျိုး တွေးကာ ရင်ထဲမှာ ယောက်ယက် ခတ်နေသည်။ လူတွေ သိကုန်ရင်တော့ တစ်မြို့လုံး ပြောလို့ ဆုံးမှာ မဟုတ်ဘူး။ ဘယ်လောက် ကဲ့ရဲ့လိုက်ကြမလဲ။

ဒေါ်အေးမြ ဦးထွန်းအောင် နံဘေးတွင် ငြိမ်၍ ထိုင်နေရာမှ ထမင်းအိုးကို သတိရသည်နှင့် မီးဖိုချောင်သို့ ထသွားသည်။

‘မှိန်းနေဦးနော်၊ ကျွန်မ ခဏနေပြန်လာမယ်’

ဦးထွန်းအောင် စောင်ခြံထဲမှာ ခြေထောက်ချင်း ပွတ်သပ်ကြည့်နေသည်။ စိတ်ထဲတွင် ခြေသလုံးတွေ တောင့်တင်းလာသလို ခံစားရသည်။ လက်နှင့်အသာ နှိုက်စမ်းကြည့်သည်။ ခြေသလုံးကြီး တစ်ဖက်တင်း တင်းမာမာကြီး ဖြစ်နေသည်။ နောက်တစ်ဖက် စမ်းကြည့်သည်။ ထိုနည်း လည်းကောင်း။ နဂိုက သူ့ ခြေသလုံး သည်လောက် မကြီး၊ သည်လိုလည်း မတင်းမာ။ ခုတင်ပေါ်တွင် ခြေဆန့်ကာ စောင်ကို လှန်ကြည့်သည်။ အမယ်လေးဗျ၊ စိုးမောင် ခြေသလုံးကြီးတွေပါလား။ သန်သန် မာမာ ထွားထွားကျိုင်းကျိုင်း ကြွက်သား အပြိုင်းပြိုင်းနှင့် ဖြစ်သည်။

‘အေးမြရေ၊ အေးမြ’

ဦးထွန်းအောင် ကုန်းအော်သည်။

ဒေါ်အေးမြ မီးဖိုချောင်မှ အလန်တကြား ပြေးလာသည်။

‘ဘာဖြစ်လဲဟင်၊ ကိုထွန်းအောင်’

အမောတကော မေးသည်။

‘ငါ့ ခြေသလုံးတွေ ကြည့်စမ်းပါဦး၊ တအားကြီး ကြီးမနေဘူးလား’

ဒေါ်အေးမြ ခြေသလုံးကို ပွတ်သပ် စမ်းကြည့်သည်။

‘ခြေထောက်တွေ အမ်းနေတယ် ထင်လို့လား၊ မအမ်းပါဘူး၊ မနေ့က ရှင်လမ်းလျှောက်တာ များလို့ ခြေသလုံး တောင့်တာလားမှ မသိတာ၊ ကြီးမနေပါဘူး’

ဒေါ်အေးမြ ဦးထွန်းအောင် မျက်နှာကို အကဲခတ်သလို ကြည့်သည်။ မျက်နှာက သိသိသာသာ ပျက်နေသည်။

‘ရှင် ဘာတွေ တွေးပြီး ကြောက်နေတာလဲ၊ ခေါင်းမူးတာ ခြေထောက် တောင့်တာ အမ်းတာလောက်တော့ လူကြီးပဲ၊ တစ်ခါ မဟုတ် တစ်ခါ ဖြစ်ချင်ဖြစ်မှာပေါ့၊ တွေ့ကရာတွေ တွေးပြီး ကြောက်မနေနဲ့၊ ရှင်က ကျွန်မလို နှလုံးရောဂါ ရှိတာလဲ မဟုတ်ဘူး၊ ရုတ်တရက် ဘာမှ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ ခဏ ငြိမ်ငြိမ်လေး လှဲနေလိုက်၊ ကျွန်မ မောင်အေးကို ဆရာဝန် သွားခေါ်ခိုင်းမယ်၊ အရေးကြီးကြီး မကြီးကြီး စိတ်ချရအောင် ပြကြည့် လိုက်တာ ကောင်းတယ်၊ ငြိမ်ငြိမ်လှဲနေနော်’

ဒေါ်အေးမြ တစ်ဖက်အိမ်မှ ကိုမောင်အေးကို ခေါ်ရန် အောက်သို့ဆင်းသွားသည်။ ဦးထွန်းအောင် စောင်ခြံထဲတွင် ဒူးဆစ် နှစ်ဖက်ကို တင်းတင်း ဆုပ်ထားသည်။ စိုးမောင် ခြေထောက် ဒူးအထက် တက်လာနေသည်ကို ခံစားရသည်။ တဖြည်းဖြည်းနှင့် သစ်ပင်အို ညောင်မျိုသလို မျိုတော့မည်လော။ မောင်စိုးမောင် မောင်စိုးမောင်၊ ပြုစားတတ်သလား၊ မင်း အမျိုးထဲမှာ ပြုစားတတ်တဲ့ လူ ရှိသလား၊ ဦးလေး တောင်းပန်ပါတယ်ကွာ၊ မင်းပစ္စည်းတွေ အကုန်ပြန်ယူသွား၊ ငါ့ပိုက်ဆံ ဆပ်နိုင်တဲ့အခါမှ ပြန်ဆပ်။ စိုးမောင်အိမ် လိုက်သွားရမလား၊ မောင်အေးနဲ့ ခေါ်ခိုင်းရင် ကောင်းမလား၊ ဘုရား ဘုရား၊ ငါ့များ ရူးတယ် ပြောမလား၊ ငါတကယ် ရူးနေပြီလား။

ခြေထောက်ကို လှန်ကြည့်သည်။ သည်လောက် ကြွက်သား

ပြိုင်းပြိုင်းနှင့်သန်သန်မာမာ ခြေသလုံးကြီးများ။ ငါ မရူးဘူး၊ တကယ် ဖြစ်နေတာ၊ ရိုးရိုးရူးတာ ဆိုလျှင် ဆရာဝန် ကုလို့ ရနိုင်သည်။ ယခု ကိစ္စက သွေးရိုး သားရိုး မဟုတ်။ ပယောဂ ဆရာမှ ဖြစ်မည်။ တကယ် တတ်သည့် ဆရာနှင့်မှ ဖြစ်မည်။ အနီးနား တစ်ဝိုက်မှာ တကယ် စွမ်းသည့် ဆရာလည်း စဉ်းစားမရပါကလား။ လူသူလေးပါး မသိခင် သေသွားလိုက်တာ အကောင်းဆုံး ဖြစ်လိမ့်မည် ထင်သည်။ ပြတင်းပေါက်ကပဲ ခုန်ချရ ကောင်းမလား။ အဖန်ငါးရာ ငါးကမ္ဘာ ခံရဦးမည်။ ဘုရား ဘုရား၊ ဘုရားအာရုံပြုမှ။ ဪ တစ်သက်လုံး ရှာဖွေစုဆောင်းခဲ့ပြီး ပစ္စည်းတွေသာ တိုးပွားသထက် တိုးပွားလာသည်။ သူတစ်ပါးလိုလည်း ဖောဖောသီသီ သုံးစွဲခဲ့ရသည် မရှိ။ ရက်ရက်ရော ရော လူဒါန်းခဲ့သည်ဟူ၍လည်း ပြောစရာ ရှာမရ။ တချို့လူများမှာ မိမိထံတွင် ပေါင်နှံပြီးတော့ပင် သားရှင်ပြုကြသည်။ လူမိုက်တွေ၊ အရူး တွေဟု ဖွင့်မပြောပေမယ့် စိတ်ကတော့ ကဲ့ရဲ့မိသေးသည်။ အမြော်အမြင် မရှိ၊ အပူအပင် မရှိ၊ ငွေကြေးကို မသိတတ်သည့် လူတွေ၊ နောက် ဘဝကျ သူတို့က ငါလို ချမ်းသာပြီး ငါက သူတို့လို မွဲလေမည်လား၊ ဒီဟာ ကောင်းသွားရင်တော့ အလှူအတန်းလေး ဘာလေး လုပ်ဦးမှ။ အေးမြကိုလည်း မတွန့်တို့ဖို့ ပြောရမည်။

ဒါမှ သေရင် ကိုယ့်အတွက်ပါမည်။ ငါသေရင် အခု ကျန်ခဲ့ တဲ့ ပစ္စည်းတွေ ဘယ်လို လုပ်မလဲ။ အေးမြ ဘယ်သူနဲ့ နေမလဲ။ အေးမြ တစ်ယောက်တည်း ပစ္စည်းတွေ ဘယ်လိုလုပ် ထိန်းသိမ်းမလဲ။ မိန်းမက ထုံထုံအအနဲ့၊ လူ့အရိပ်အကဲလည်း နားလည်သည် မဟုတ်။ စာရင်းအင်း အတိုးအရင်း ဆိုတာတွေလည်း တစ်သက်လုံး သင်တာ တောင် ကောင်းကောင်း တတ်သည် မဟုတ်။ ကျွန်းတောဘက်က သူ့ဆွေမျိုးတွေ၊ ငမောင်တို့၊ ကျော်မြတို့ အိမ်ပေါ် တက်လာကြလိမ့် မည်။ ငါ တစ်သက်လုံး ရှာဖွေခဲ့တဲ့ ပစ္စည်းတွေနဲ့ ဒီကောင်တွေ ငမဲ့ မျိုးတွေ ရတနာပုံ ဆိုက်ပြီး သုံးကြ ပြုန်းကြဦးမည်။ မသေခင် အေးမြနဲ့

ပစ္စည်း တစ်ယောက်တစ်ဝက် ခွဲပြီး ဘုရား ကျောင်းကန် လူဒါန်းခဲ့ရ ကောင်းမလား။ အေးမြ ကျိန်စာတိုက်လိမ့်မည် ထင်သည်။

ဦးထွန်းအောင်၏ ခေါင်းထဲမှာ အတွေးပေါင်း သောင်းခြောက် ထောင်မက ပြတ်သိပ်ညပ်သပ် တိုးဝှေ့နေကြသည်။ ရုတ်တရက် ညာ ဘက်ပေါင်က တင်းသလို ဖြစ်လာသည်။

‘အမယ်လေးဗျ၊ ဘုရား ဘုရား ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ကယ်တော်မူပါ၊ တပည့်တော် ဒီအလုပ်တွေ နောက် မလုပ်တော့ပါဘူး ဘုရား’

ဦးထွန်းအောင် ခေါင်းရင်းဘက် လှည့်ကာ ဘုရားကို အကြိမ် ကြိမ် ဦးချနေသည်။

‘ဩကာသ၊ ဩကာသ၊ ဩကာသ၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ’

ဒေါ်အေးမြ ခြေသံ ကြားရသည်။ ဦးထွန်းအောင် ဘုရားရှိခိုး ရပ်ပြီး စောင်အသာခြံကာ ပြန်လှဲနေသည်။

‘အရေးထဲ ပစ္စည်းသမား တစ်ယောက် ရောက်လာလို့ စကား ပြောနေရသေးတယ်၊ ရှင်နေမကောင်းလို့ ဆိုပြီး နောက်နေ့ ချိန်းလိုက် တယ်၊ အခု မောင်အေးကို ဆရာဝန်ခေါ်ခိုင်းထားတယ်၊ တော်ကြာ ရောက်လာလိမ့်မယ်’

ဦးထွန်းအောင် စောင်ခြံထဲတွင် ပေါင်ကို တင်းတင်းဆုပ်ကာ အကြိတ်၍ ငြိမ်နေသည်။ ခဏကြာတော့ အိမ်ရှေ့မှာ ဆရာဝန် ရောက် လာသံ ကြားရသည်။ ဒေါ်အေးမြ ခရီးဦးကြို ပြုကာ ဘာတွေ ပြောနေ သည် မသိ။ သူ့အခန်းဝနားအထိ တီးတိုး တီးတိုးပြောတုန်း။

ဆရာဝန်က ‘ဘကြီး ဘာဖြစ်သလဲ’ မေးသည်။ ဘာဖြစ်တယ် ဆိုတာ အမှန်အတိုင်း ပြောလိုက်ရင် ဘယ်လိုနေမလဲ။ သူ ဘာလုပ် တတ်မလဲ။ ရူးတယ် ဆိုပြီး အရူးဆေး ထိုးသွားမလား။ အခုတောင်မှ စောစောက အေးမြ တီးတိုးတီးတိုးနဲ့ ဒါပဲ ပြောနေသလား မသိ။

သင့်သလို ကြည့်ပြောရမယ်။

‘ဘကြီး လှေကားအဆင်းမှာ မိုက်ခနဲ ဖြစ်သွားတယ်၊ အခု မူးတာ ပြောသွားပြီ၊ ခြေထောက်တွေ လေးပြီး တစ်မျိုးကြီး ဖြစ်နေတယ်၊ ခါတိုင်းနဲ့ မတူဘူး’

ဆရာဝန်က နားကျပ်နှင့် စမ်းသပ်သည်။ သွေးချိန်သည်။ ခြေထောက်တွေကိုလည်း ဖျစ်ညှစ်ကြည့်သည်။ သစ်သားတူနှင့် ခေါက်ကြည့်သည်။

အသက်အရွယ် ကြီးလာတဲ့အခါ ဒီလိုပဲ ဘကြီးရဲ့၊ သွေးလေ မမှန်တော့ဘူး၊ နည်းနည်းပါးပါး မူးသလို မိုက်သလို ဖြစ်တတ်တယ်၊ သွေးတွေ ဘာတွေလဲ မတိုးပါဘူး၊ ခြေထောက်တွေကလဲ လှုပ်ရှားမှု နည်းလို့ ညောင်းညာ တောင့်တင်းတာရယ်၊ ကြွက်သားတွေ အာရုံကြောတွေ အားနည်းတဲ့ သဘောရယ်ပါပဲ၊ ဘကြီး လေဖြတ်မှာတို့၊ တစ်ခြမ်းသေမှာတို့ တွေးကြောက်နေတယ်နဲ့ တူတယ်၊ အဲဒါတွေ ဘာမှ တွေးမနေနဲ့၊ ဒါမျိုး ဖြစ်လာနိုင်စရာ အကြောင်း လုံးဝ မရှိဘူး၊ စိတ်ချ လက်ချသာနေပါ’

အကြောင်းရင်းကို နားမလည်ရှာသော ဆရာဝန်က ထင်ရာ မြင်ရာတွေ လျှောက်ပြောကာ ဆေးတစ်လုံး ထိုးသည်။ ပြီး ဒေါ်အေးမြကို ဆေးလုံးကလေးတွေ ပေးကာ ဘယ်အချိန် ဘယ်လိုတိုက် စသဖြင့် မှာကြားသည်။ ဦးထွန်းအောင်အား ‘ဘကြီး စိတ်အေးအေးထားနော်၊ ဘာမှ စိုးရိမ်စရာ မရှိဘူး’ ဟု ပြောဆို နှုတ်ဆက်ပြီး ပြန်သွားသည်။ ဘယ်လောက် ပေးလိုက်ရသလဲ မသိ။

+ + +

ဦးထွန်းအောင် အိပ်ရာက မထ။ ညနေဘက် ထမင်းမစားနိုင်။ လက်ဖက်ရည်လေး တစ်ခွက် ကုန်အောင် မနည်း မျိုချရသည်။ ပြီး စောင်ခြံထဲ ပြန်ဝင်နေသည်။ ဒေါ်အေးမြကတော့ ဆရာဝန် ခေါ်ပြပြီးသည့်နောက်

တွင် စောစောက ရှိခဲ့သည့် စိုးရိမ်ပူပန်စိတ်ကလေး တစ်ရွေးသားလောက် မှာ အစအနပင် မကျန်အောင် ကင်းစင်သွားခဲ့ပြီ ထင်သည်။

‘ရှင် မျက်နှာပျက်မနေနဲ့၊ ဆရာဝန်က ပြောသွားပြီးပြီ၊ ဘာရောဂါမှ မရှိဘူးတဲ့’

ကြောက်တတ်ရန်ကောဟု သူကပင် နောက်ပြောင်ချင်သလိုလို။ ဖွင့်ပြောလို့ သူပါ သိသွားပြီး ပျာယာခတ်နေတော့လည်း အကြောင်းထူးမည် မဟုတ်။ တစ်ပူပေါ် နှစ်ပူဆင့်ရုံပဲ ရှိမည်။ သူ့ဘာသာ သိကာမှ သိရော၊ ဖွင့်တော့ မပြောဘူးဟု ဦးထွန်းအောင် ဆုံးဖြတ်ထားသည်။

‘ဆေးထိုးတဲ့နေရာက နာသေးသလား၊ ပြစမ်းပါဦး၊ ကျွန်မ ပွတ်ပေးမယ်’

ပြောပြောဆိုဆို ဒေါ်အေးမြ စောင်ဆွဲလှန်ပြီး တင်ပါးကို ခပ်သာသာ ပွတ်ပေးနေသည်။ ဦးထွန်းအောင် တင်ပါး တစ်ဝိုက်တွင် အာရုံတစ်မျိုး ပြောင်းလာသည်။ တစ်စုံတစ်ခုကို တွေးမိကာ ရင်ထဲမှာ ဒိန်းခနဲ ဖြစ်သွားပြီး ချက်ချင်း ဇောချွေး ပြန်ချင်သလို ဖြစ်လာသည်။ ‘တော်ပါတော့’ ဆိုကာ ကမန်းကတန်း စောင်ပြန်ခြံထားလိုက်သည်။

ခန္ဓာကိုယ် တစ်နေရာက တဖြည်းဖြည်း တင်းမာလာနေသည်။ အနေရ အထိုင်ရ ခက်အောင် ဖြစ်လာနေသည်။ ဒါမျိုး မဖြစ်သည်မှာ အတော်ကြီး ကြာခဲ့ပြီ။ ဦးထွန်းအောင် လက်နှစ်ဖက်နှင့် တွန်းဖိထားပြီး ရုတ်တရက် အထိတ်တလန့် လက်ကို ပြန်ရုပ်သည်။ အခြေအနေကို ဒေါ်အေးမြ ရိပ်မိသွားသည်။ ‘ငါမဟုတ်ဘူး၊ ငါမဟုတ်ဘူး’ ဦးထွန်းအောင် ရင်ထဲက အကြောက်အကန် အော်နေသည်။ နှုတ်မှ စကားတစ်ခွန်းမှ ထွက်မလာ။ စောင်ခေါင်းမြီး တင်းတင်းခြံကာ တစ်ဘက်သို့ လှည့်သွားသည်။

ဒေါ်အေးမြ ရင်ထဲတွင် ပူလာသည်။ ကိုထွန်းအောင် ကယောင်ချောက်ချား ဖြစ်နေပြီ။ ဒီအရွယ်ကြီးကျမှ ရူးများ ရူးလေပြီလား။ ဆရာဝန်က စိတ်ငြိမ်ဆေးဟူ၍ ပေးသွားသည်။ ညမအိပ်နိုင်လျှင်လည်း

တိုက်နိုင်သည်ဟု ဆိုသည်။ အိပ်ချိန်မတိုင်သေးပေမယ့် စောစောစီးစီး ဆေးတိုက် သိပ်လိုက်တာ ကောင်းမလား တွေးမိသည်။

ဦးထွန်းအောင် တစ်ဖက်သို့ လှည့်ပြန်သည်။ ထိုအရာ တစ်ခုနှင့် ထိတွေ့နေသည့်အတွက် အကြီးအကျယ် အနေရ ခက်နေသည်။ ဘယ်လို လုပ်ရမှန်း မသိ။ ဟိုဘက်လှည့်၍ မရ။ သည်ဘက်လှည့်လည်း မလွတ်။ မောင်စိုးမောင် ရှိကြီးခိုးပါရဲ့၊ မင်းပစ္စည်းတွေ အကုန် ပြန်ယူပါတော့။ ပိုက်ဆံ တစ်ပြားမှ မပေးပါနဲ့။ စိန်တွေ ရွှေတွေရော မင်းခြေထောက် မင်းပေါင်တွေ၊ မင်းပစ္စည်းတွေ အားလုံး မြန်မြန်သာ ယူသွားပါတော့ကွာ။ ငါ့တစ်ကိုယ်လုံး စိုးမောင် မျိုနေပြီဟေ့လိုသာ ဒေါ်အေးမြကို အော်ပြောလိုက်ရ ကောင်းမလား တွေးမိသည်။

စောင်ခြံကြီးနှင့် ငုတ်တုတ်ထိုင်ကာ ဩကာသ ဩကာသနှင့် အသံထွက်အောင် ဆိုပြီး ဘုရားရှိခိုးသည်။ ဒေါ်အေးမြ ကြောက်လာသည်။ ဘုရားရှိခိုး ဆုံးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် 'ကိုထွန်းအောင်၊ ဆရာဝန်းပေးသွားတဲ့ ဆေး သောက်လိုက်ပါဦး' ဆိုပြီး ဆေးလေးပြားစလုံး သောက်ချခိုင်းလိုက်သည်။ ဦးထွန်းအောင် ဆေးသောက်ပြီး ခဏ ပြန်ငြိမ်နေသည်။ ကြာကြာ မငြိမ်နိုင်။ ဖင်ဘူးတောင်း ထောင်လိုက်၊ မှောက်ခုံမှောက်လိုက်နှင့် ဂယောက်ဂယက် ဖြစ်လာသည်။

ဒေါ်အေးမြ အိမ်နီး အိမ်နား ခေါ်မည် ကြံသည်။ ကိုယ့်ယောက်ျား ရူးတာ လူသိမှာလည်း စိုးသည်။ ဘာလုပ်ရမှန်း မသိ။

'ကိုထွန်းအောင် ကိုထွန်းအောင်၊ ရှင် ဘယ်လို ဖြစ်နေလဲ၊ စိတ်ထိန်းပါဦး' နှင့် တတွတ်တွတ် ပြောနေသည်။ ဦးထွန်းအောင် ဒေါ်အေးမြကို ဖက်ကာ တအီးအီး ငိုသည်။

'ဘုရားသခင် ကယ်တော်မူပါဘုရား၊ ဘုရား တရား သံဃာ ရတနာသုံးပါး ကယ်တော်မူပါ ဘုရား၊ ဆရာသမား မိဘ ဘိုးဘွား အရပ်ကတို့ ကယ်တော်မူပါ ဘုရား၊ ကျွန်တော်မျိုး အမိုက်အမဲကို ခွင့်လွှတ်တော်မူပါ ဘုရား'

ပါးစပ်က တတွတ်တွတ် ရွတ်ကာ အကြိမ်ကြိမ် ဦးချနေသည်။

နာရီဝက်ခန့် ထိုင်လိုက် ထလိုက်၊ ပါးစပ်က ပြောမိပြောရာတွေ ပြောလိုက်၊ ရွတ်လိုက် ဖတ်လိုက် ရှိခိုးလိုက်နှင့် ဦးထွန်းအောင် အရူးကြီး လုံးလုံး ဖြစ်နေပြီးမှ တဖြည်းဖြည်း ငြိမ်သက်လာကာ တရူးရှူး အိပ်ပျော်သွားသည်။

+ + +

နေအရုဏ်တက်စ ဝေလီဝေလင်းအချိန်တွင် ဦးထွန်းအောင် အိပ်ရာမှ နိုးလာသည်။ အခန်းထဲတွင် မှန်ပျံပျံ။ ဦးထွန်းအောင် ခုတင်ခေါင်းရင်း ပြတင်းပေါက်ကို လှမ်းဖွင့်လိုက်သည်။ ရင်ထဲက တလှုပ်လှုပ်နှင့် လူက တုန်တုန်ယင်ယင် ဖြစ်ချင်သည်။ တစ်ခုခု စားသောက်လိုက်ရလျှင် ကောင်းသွားမည် တွေးမိသည်။ ဒေါ်အေးမြကတော့ နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အိပ်ပျော်နေဆဲ။

မနေ့က အကြောင်းများကို သတိရသည်။ အိပ်မက်များပဲလား၊ မရဲတရဲ စောင်ကို အသာခွာပြီး ခြေထောက်ကို ကြည့်သည်။ ဟာ တကယ်ပါလား၊ သွားပြီဟေ့ သွားပြီကွ၊ ခြေထောက်တွေ၊ ခြေသလုံးတွေ၊ ပေါင်။ ဟာ ငါ့ဟာ တစ်ခုမှ မဟုတ်တော့ဘူးကွ၊ အောင် မယ်လေးဗျ၊ လက်တွေ လက်တွေ၊ ကုန်ပြီ၊ သွားပြီ၊ အားလုံး စိုးမောင် မျိုသွားပြီ။ ဦးထွန်းအောင် တစ်ကိုယ်လုံး ထူပူနေသည်။ လက်တွေ ခြေတွေ တဆတ်ဆတ် တုန်နေသည်။

ဦးထွန်းအောင် ခေါင်းကို အမှတ်မဲ့ စမ်းသပ်ကြည့်မိပြီး နံရံက မှန်ဆီသို့ အလျင်အမြန် ပြေးသွားသည်။ မျက်ခုံးအထက်မှာ ဧရာမ မဲ့ကြီး တစ်လုံး။

'စိုးမောင် စိုးမောင်' ဟု အသံကုန် အော်ဟစ်ကာ ဦးထွန်းအောင် ကြမ်းပြင်ပေါ်သို့ ဗိုင်းခနဲ လဲကျသွားသည်။

ဦးထွန်းအောင် ကွယ်လွန်ပြီးနောက်တွင် ဒေါ်အေးမြ၏ မောင်ဝမ်းကွဲများ ဖြစ်ကြသော ငမောင်နှင့် ကျော်မြ ညီအစ်ကို မိသားစုများနှင့်အတူ ရောက်လာကြသည်။

ရက်လည်ဆွမ်းသွတ်သည့် နေ့တွင် ငမောင်က ကျော်မြကို ပြောသည်။

‘အစ်ကိုရေ၊ ကိုထွန်းအောင်တော့ ကျွန်တော့်တို့ကို ငါ့ပစ္စည်းတွေ မျှီကြ ဆိုကြ ဆိုပြီး ကျိန်ဆဲနေရတာနဲ့ သာဓုတောင် ခေါ်လိုက်နိုင်ပါ့ မလား မသိဘူးဗျ၊ နော်’

[မိုးဝေ။ ။ မေ၊ ၁၉၈၇]

မရဏာနုဿတိ

ဆေးရုံရောက်ပြီး နောက်မှာပင် ကျွန်တော့်အသက် နှစ်ဆယ့်ငါးနှစ် ပြည့်မြောက်ခဲ့သည်။ သည်အတိုင်း ဆိုလျှင်တော့ ကျွန်တော် ကွယ်လွန် သည့်အခါ ကျွန်တော့် မှတ်တိုင်တွင် ဒေါက်တာ ငွေရ၊ အသက် နှစ် ဆယ့်ခြောက်နှစ်ဟူ၍ ကမ္ဘာသို့ ထိုးနိုင်ပေလိမ့်မည်။

+ + +

ရှိတ်စပီးယားက လူ့ဘဝကို ဖယောင်းတိုင်တို့နှင့် တင်စားသည်။ ဖယောင်းတိုင်ရှည် တစ်ချောင်း ဘယ်လောက် ကြာကြာ ခံသလဲ။ ခု သူက ဖယောင်းတိုင်တို့တဲ။ ရက်ရက်စက်စက် နာနာကြည်းကြည်း ပြောသွားသည်။ သည်လို ပြောပေမယ့် သူကိုယ်တိုင်ကတော့ လူ့ပြည်မှာ နှစ်ပေါင်း ငါးဆယ်ကျော် ဖောဖောသီသီ နေသွားခဲ့သည်။ ကမ္ဘာကျော် ပြဇာတ် ၃၇ ပုဒ်နှင့် ကဗျာလင်္ကာပေါင်း များစွာ ရေးသွားနိုင်ခဲ့သည်။ လူ့ပြည်မှာ တစ်ချိန်က သူနေသွားသည့်အကြောင်း အလွယ်တကူ မပျောက်ဖျက်နိုင်သည့် အမှတ်အသားတွေ ချန်ထားခဲ့သည်။ သူ့စာ တွေ၊ သူ့စကားတွေကို နိုင်ငံတကာမှာ ရွတ်ကြ၊ ဖတ်ကြ၊ ပြောကြရ ဆဲ။ နှစ်ပေါင်း သုံးလေးရာ ကြာပြီးတဲ့ ဒီနေ့ကာလ သူကိုယ်တိုင် ကြားဖူး သိဖူးခဲ့မှာ မဟုတ်တဲ့ ဟောဒီတိုင်းပြည်က ကျွန်တော်လို

ကောင်ပင် သူ့စကားကို ကိုးကားပြီး ပြောနေရသည်။ သူ့ဟာသူ ဘယ်လောက်ပဲ တိုသည် တိုစေ၊ ကျွန်တော့်အမြင်မှာတော့ အင်မတန် ရှည်သော လင်းသော ဝါဆို ဖယောင်းတိုင်ပါ။

စဉ်းစားကြည့်ပါ။ ရှိတ်စပီးယား ဆိုတဲ့ လူဟာ အများတကာ နည်းတူ အဓိပ္ပာယ်ကင်းမဲ့စွာ လူ့ဘဝမှာ လာတယ်၊ နေတယ်၊ သေတယ် ဆိုပေမယ့် ကျွန်တော့်လို မွေးမွေးမှိန်မှိန် ခဏတဖြုတ် လာနေပြီး ဖျပ်ခနဲ မီးငြိမ်းသွားတော့မယ့် ကောင်နဲ့ နှိုင်းစာတော့ သူ့ဘဝဟာ အင်မတန်မှ ကျေနပ်စရာ ကောင်းတဲ့ ဘဝ၊ မနာလိုစရာ ကောင်းတဲ့ ဘဝပါ။ ကျွန်တော့်တို့ကျတော့ လူ့ပြည်မှာ အလကား ခေါ်နှိပ်စက် ခံရခြင်း သက်သက် ဖြစ်မနေဘူးလား။

+ + +

ဘာအဓိပ္ပာယ် ရှိသလဲ။ မွေးသည်၊ သေသည်။ မသေခင် မသေအောင် စားသည်။ ရှာစားသည်၊ ကပ်စားသည်။ ကိုယ့်အသက် ကိုယ်မွေးသည်။ ကိုယ့်အသက်ကို သူများက မွေးသည်။ သူများအသက်ကို ကိုယ်မွေး ပေးရသည်။ အလကား။ လူသည် လောကကြီး စည်ကားအောင် လာလုပ်ပေးနေရခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ပြီးရင်သေ။

ခွေးတွေ သေနေသည်။ ကြွက်တွေ သေနေသည်။ ယင်ကောင် တွေ၊ ပုရွက်ဆိတ်တွေ သေနေသည်။ သစ်ပင်တွေ သေနေသည်။

တုတ်ဖြင့် လှိမ့်ရိုက်နေသော အခါ၌ ခွေးမျက်နှာတွင် ကြောက် စိတ် ရှိမည်။ ကြွက်သည် အလန့်တကြား လွတ်ရာ ပြေးမည်။ ယင်တို့ ပုရွက်ဆိတ်တို့ ကြောက်သလို လန့်သလို ရှိသည်။ သစ်ပင်။ ခံစားရပုံ မပေါ်။ တချို့ကတော့ သစ်ပင်မှာလည်း ခံစားချက် ရှိသည်ဟု ရှိသည်။ အတွေးလွန်သူတွေနှင့် တူပါသည်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် သည်ဟာတွေသည် သေခါမှ သေရော၊ ထိုကိစ္စကို တွေးကြောက်နေကြပုံမရ။ အသိဉာဏ် မှ မရှိတာ။ ယုံကြည် ကိုးကွယ်တာတွေမှ မရှိတာ။ ဒါတွေမရှိဘူး

ဆိုရင် အပါယ်လေးဘုံ မကြောက်။ ထာဝရ ငရဲ မကြောက်။ ကောင်း ကင်ဘုံ မတပ်မက်။ လူ့စည်းစိမ်၊ နတ်စည်းစိမ်ကို လောဘမတက်။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ တရားကို မြည်တမ်းရင်း မရဏ တရားကို တွေးနေမှာ မဟုတ်။ ဒီကောင်တွေသည် အမြဲ ပစ္စုပ္ပန် တည်တည်မှာ နေကျင့်ရနေလိမ့်မည်။ ဒီငွေ ဒီငွေ မတ္တံ့ သဘောကို အလိုလို နားလည် ရှုမှတ်နေမိလိမ့်မည်။ သည်အခါ အတိတ်ကို မတသ၊ အနာဂတ်ကို တွေးမပူ၊ ခေါင်းမကိုက်၊ ဇက်ကြောမတက်၊ အစာအိမ်ရောဂါ မဖြစ်။ သည်လိုပဲ နေမည်။

လူ၊ ထို့။ အိဗော်လူးရှင်း ခေါ်တဲ့ သတ္တဝါတို့ တိုးတက်ဖြစ် ပေါ်မှု ဖြစ်စဉ်မှာ အမြင့်ဆုံး ရောက်လာတဲ့ သတ္တဝါတဲ့။ ဒါတောင် နစ်ရှေး ဆိုတဲ့ လူက ပြောသေးသည်။ အခုလူဟာ လူ မဖြစ်သေးဘူး၊ လူအစစ်နဲ့ မျောက်နဲ့ စပ်ကြားလောက်မှာပဲ ရှိသေးတယ်၊ လူဖြစ်အောင် ရှေ့ကို လှမ်းရဦးမယ်တဲ့။ အဲဒီခါ ဖြစ်လာမယ့်ကောင်ဟာ ခုလူနဲ့ စာရင် မဟာလူသားတဲ့။ ဟား တော်ပါပြီ။ မဟာလူသား ဆိုတာ နေပါစေ၊ မဟာလူသား ညီမျှခြင်း မဟာဒုက္ခ၊ မဟာသောက၊ မဟာ ဗျာပါဒ အဲသလို ဖြစ်လာမည်။ မဟာအနာဂျက်ဆင်၊ မဟာ ဂျဲလမက်၊ မဟာဗေလီယံတွေ မှီဝဲလာရမည်။ အခုပင် အသိဉာဏ် အရှိဆုံး ဆိုသော သတ္တဝါသည် အတွေးအခေါင်ဆုံး၊ အတွေးအကြောင်ဆုံး။ ဒုက္ခကို မတွေ့ တွေ့အောင် ရှာသည်။ အားကိုး အားထား ပြုမိသူတွေကလည်း လောကကြီးဟာ ဒုက္ခတဲ့။ တော်တော်တန်တန်လည်း မေ့မေ့လျော့လျော့ နေကြပါလား။ မေ့မေ့လျော့လျော့ နေပါရစေလား။ ကိုယ့်သဘော ကိုယ့်ဆန္ဒ မပါဘဲ ရောက်လာရတဲ့ နေရာ တစ်ခုပါ။

ကျောက်ခေတ်က လူသားသည် ပြေးရင်းလွှားရင်း၊ တိုက်ရင်း ခိုက်ရင်း သေသည်။ ချေသူငယ်ကို ချောင်းဆဲ ကျားရဲက ခုန်အုပ်၍ သေမည်။ သွားရင်း လာရင်း တောထဲ မီးဝိုင်း၍ သေမည်။ ကာမဂုဏ် အတွက် အငမ်းမရ လုယက် တိုက်ခိုက်ရင်းသေမည်။ ဘယ်လိုပဲ

ဖြစ်ဖြစ် သေခြင်းတရားသည် အခိုက်အတန့် အဖို့သာ ဖြစ်သည်။ သေခြင်း တရားသည် ဘွားခနဲ ပေါ်လာပြီး ရုတ်တရက် ခြောက်လှန့်လိမ့် မည်။ သေအံ့မှူးမှူးတွင် ကြောက်ရွံ့ခြင်းကို အပြင်းအထန် ခံစားချင် ခံစား သွားရလိမ့်မည်။ သို့သော် တစ်ဒဂံသာ။ တိုတစ်ဒဂံမတိုင်မီ တစ်ဒဂံ များစွာတို့သည် သေခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်။

‘တိုးတက် ယဉ်ကျေး’ လာသည်။ လူသည် လူမှန်း သိတတ် သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် သေဖို့အကြောင်းတွေ တွေးလာ ပြောလာသည်။ သေသည် ပွဲကြီးတွေကို ကြီးကျယ် ခမ်းနားစွာ ကျင်းပကာ မသေသေးသူ များက မိမိတို့ကိုယ်ကို ခြောက်လှန့်ကြသည်။

လူသည် သေဖို့ ကြောက်သည်ထက် ကြောက်လာသည်။

အက်ပီးကူးရပ်(စ) ဆိုသူက သေမှာ ကြောက်၍ အားတင်း သည်။ သေတဲ့ လူမှာ ဘာခံစားချက်မှ မရှိတော့ဘူး၊ အဲဒီအခါ ကြောက်စိတ် ဆိုတာ ဘယ်ရှိတော့မလဲ၊ သူ့မှာ ဘာဒုက္ခမှ မရှိတော့ဘူး၊ အဲဒီတော့ သေတယ် ဆိုတာ ကြောက်စရာ မဟုတ်၊ မသေခင် ပျော် အောင်နေကြလို့ ဆိုသည်။ သည်လိုပဲ မကြောက်တရား ဟောသူတွေ ရှိသည်။ အများကြီးပါ။ လူတိုင်းလိုလို သေတာများကွာ၊ ကြောက်စရာ မှတ်လို့ ဆိုတာလောက်တော့ ပြောဖူးကြသည်။ သို့သော် ဘာပြောပြော မကြောက်တရား အများကြီး ဟောသူတွေ ကိုယ်တိုင်ပင် သေဖို့ကို တွေးတည်း တွေးကာ တစ်ကြောက်တည်း ကြောက်နေသည် မဆို နိုင်တောင် စိတ် မသက်မသာ ဖြစ်နေကြတာတော့ အမှန်ပင်။

လူတွေ အသိဉာဏ် ကြွယ်လာ အတွေးအခေါ်တွေ ကောင်းလာ တော့ သေဖို့ အကြောင်းတွေလည်း အလကား နေရင်း တွေးတတ်လာ သည်။

ယနေ့ လူ ဘယ်လို သေနိုင်သလဲ။ အလျင်လူတွေ ပြောသွား သလို ကွေးသောလက် မဆန့်မီ သေနိုင်သော အကြောင်းများ။ သင့်စိတ် ကူးထဲမှာ သင့်ဘာသာသင် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ သေကြည့်နေသော

အကြောင်းများ။ အို များလှပါသည်။ လက်ငင်း ခဏချင်းပဲ စဉ်းစား ကြည့်စမ်းပါ။

မြို့ထဲ လမ်းဖြတ်အကူးမှာ ကားတိုက်၍ သေမည်။ ရေချိုးခန်း မှာ ဝါယာကြိုး ပေါက်နေရာ ဓာတ်လိုက်၍ သေမည်။ လှေကားအဆင်း မှာ ခြေချော်ကျရာက ဦးဆက်ကွဲ၍ သေမည်။ မီးဖိုချောင်တွင် ဓားရှ ရာက မေးခိုင်ပိုး ဝင်၍ သေမည်။ သွေးတိုးရောဂါ ရှိမှန်း မသိ အမှတ်မဲ့နေရာက ဦးနှောက်သွေးကြော ပြတ်၍ သေမည်။ နေ့တိုင်း အရက်သောက်သည်၊ သွေးအန်၍ သေမည်။ ဆေးလိပ် မဖြတ်နိုင်၊ အဆုတ်ကင်ဆာနှင့် သေမည်။ ရုံးအလုပ်သမား ထမင်းအချိန်မှန် မစား၊ လူတကာနှင့်လိုက် လက်ဖက်ရည်သောက်သည်၊ လေနာစွဲကာ အစာအိမ် ပေါက်ပြီး သေမည်။ အင်းလျားကန်မှာ အပျော်လှေစီးရာက ရေနစ်ပြီး သေမည်။ ကိုယ့်ဘာသာ လမ်းဘေးက သွားနေရင်း လေးထပ် တိုက်ပေါ် က ပန်းအိုး ကိုယ့်ခေါင်းပေါ် တည်တည်ကျသဖြင့် ပွဲချင်းပြီး သေမည်။

ဒါတွေက သာမန် လူပြိန်းတွေ တွေး၊ လူပြိန်းသေ သေခြင်း များ ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ သင်သည် ဆေးပညာ ဗဟုသုတ လိုက် စားသူ ဖြစ်က သင်သည် အေအိုင်ဒီအက်စ် ရောဂါကြောင့် လည်း ကောင်း၊ ဂျပန် ဦးနှောက်အမြှေးရောင် ရောဂါကြောင့် လည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာလှည့် ခရီးသည်၏ လက်ဆွဲအိတ်ထဲတွင် မတော်တဆ ပါလာ သည့် ယင်ကောင် တစ်မျိုးသည် ကြံကြံဖန်ဖန် သင့်အား ကိုက်မိသဖြင့် အအိပ်လွန်ရောဂါ ရခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း သေနိုင်သည်။ အကယ် ၍ သင်သည် သိပ္ပံဗဟုသုတ စာပေများ ဖတ်ရှုသူဖြစ်က အချဉ်ထုပ်၊ ချက်နို့ဆီ၊ ထောပတ်တု၊ ဝက်အူချောင်း အစရှိသည့် အစားအစာ အမျိုးမျိုးတို့တွင် ပါဝင်နေသည့် အဆိပ်အတောက် ဖြစ်သော အရာများ ကြောင့် လည်းကောင်း၊ မော်တော်ကား အိတ်စောနှင့် ကျောက်မီးသွေးသုံး မီးရထား စက်ခေါင်းများမှ ထုတ်လွှတ်သည့် ညစ်ညမ်းသော အနံ့ အငွေ့များကို နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ရှူရှိုက်နေရခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊

အရှေ့အုပ်စုနှင့်အနောက်အုပ်စု စစ်ပွဲကြီးဖြစ်ရာတွင် တိုက်ရိုက် ထိခိုက်ခြင်း မခံရသော်လည်း စစ်ကြီးအပြီး ဖြစ်ပေါ်လာမည့် ညူက လီးယား ဆောင်းတွင်းကြီးကြောင့်လည်းကောင်း သင် သေနိုင်ပါသည်။

ထို ပြင် သင်သည် အခြားသော ထူးဆန်း အံ့ဩဖွယ် စာပေများ ကို လေ့လာလိုက်စားသူ ဖြစ်ပါက နေစကြဝဠာတွင်းရှိ ဂြိုဟ်ကြီး ရှစ်လုံး ပူးသွားခြင်း၊ ကမ္ဘာ့ချိန်သီးကြီး လွဲသည် ဆိုတာမျိုး ဖြစ်ကာ ကုန်းနှင့်ရေ ပြောင်းပြန် ဖြစ်သွားခြင်း အစရှိသည့် အကြောင်းများကြောင့် လည်း သင်က အဓိပ္ပာယ် မရှိ သေနိုင်ပါသေးသည်။

+ + +

ငယ်ငယ်တုန်းက ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ သူများတွေ သေကြသည်၊ လူကြီးတွေ၊ ကျွန်တော်တို့ အရပ်ထဲက သူ့ဘိုးဘွား ကိုယ့်ဘိုးဘွား၊ အသက်ကြီးသည်၊ သေသည်။ ဒါပေမယ့် ငါ့ကျရင် သေပဲ သေပါ့ မလား၊ အဲသလို တွေးမိတတ်သည်။ မကြောက်ပါဘူး။ ကိုယ် ဘယ်လို သေမယ် ဆိုတာ မစဉ်းစားမိတဲ့အကြောင်း၊ တွေးလို့ မရတဲ့ အကြောင်း ပြောတာ။ ငါ ဘယ်လို လုပ် သေပါ့မလဲ။ ငါတော့ မသေဘူး ထင် တာပဲ။ ထားပါ၊ သေတယ်ပဲ ထားဦး၊ လူကြီးတွေ ပြောတဲ့ အသက် တစ်ရာကျော် ရှည်တယ် ဆိုတဲ့ လူကြီးတွေလောက်တော့ ရှည်မှာပဲ။ ငါ အဲဒီလို လူကြီးမျိုး ဖြစ်မှာပဲ။ ဒါတောင် အသက် တစ်ရာကျော် မှာတောင် ဘယ်လို သေမှာလဲ၊ သေနိုင်မှာလား။ ကျွန်တော် စဉ်းစား၍ မရပါ။

နောက်တော့လည်း လူတွေသေတာ တွေ့ဖန်များလာသည်။ လူမှန်လျှင် သေရတာပဲလို့ ခဏခဏ ပြောသံ ကြားရသည်။ လူတိုင်း သတ္တဝါတိုင်း သေနေကြတာပဲ၊ သေရတာပဲ၊ ငါလည်း တစ်နေ့တော့ သေရမည်။ ဒါ အမှန်ပါပဲ၊ ဒါပေမယ့် ကြာပါဦးမည်လေ။ နှစ်ပေါင်း ကိုးဆယ် တစ်ရာ။ သည့်ထက်မက ကြာမလား မသိ။ အဲသလိုပဲ ကျွန်တော် စိတ်ချလက်ချ နေခဲ့ပါသည်။

လူတွေအကြောင်းအမျိုးမျိုးနှင့် သေကြတာတွေ နီးနီးကပ်ကပ် တွေ့လာသည်။ သူငယ်ချင်းတစ်ယောက် အဖေ သွေးအန်ပြီး သေသွား သည်။ သူကနေတိုင်း အရက်သောက်သည်။ အိမ်နားက လူကြီး တစ်ယောက် ရေနစ်သေသည်။ အရက်မူးမူးနှင့် မြစ်ကို ဖြတ်ကူးသော ကြောင့် ဖြစ်သည်။ ရွာထဲက မိန်းမ တစ်ယောက် အူရောင် ငန်းဖျားနှင့် သေသည်။ ဆရာဝန်က အစာမာမာ မစားနှင့်ဦး ဆိုသည့်ကြားမှ ထမင်း အဝအပြစ်စားသဖြင့် အူပေါက်သေခြင်း ဖြစ်သည်။ အဆင် ခြင်ဉာဏ် မရှိ၍ သေကြသူများ၊ တစ်နည်းအားဖြင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သတ်သေသူများ ဖြစ်သည်။ ငါက သည်လို မဟုတ်။

နွားသတ်သော ကုလားကြီး သေခါနီးတွင် သူ လည်လိုးသော နွားကြီးတွေ အော်သလို အော်ပြီး သေသည်ဟု ဆိုသည်။ ဘယ်လို ဆက်စပ်သလဲ စဉ်းစား၍ မရ။ ကြောက်တော့ ကြောက်သည်။ သို့သော် ငါ ကြီးလာရင် နွားသတ်မှာမှ မဟုတ်ဘဲဟု တွေးသည်။ အိမ်နီးနား က လူကြီး တစ်ယောက် သေခါနီးတွင် ဇနီးမယားနှင့် ဆွေမျိုး သား ချင်းများ ဝိုင်းကာ 'ကိုကျော်၊ ဘုရား အာရုံပြု၊ ရွှေဆံတော်ဘုရားမှာ တန်ဆောင်း လူခဲတာ သတိရ၊ ကြေးစည်သံ ကြားလား' စသည်ဖြင့် ပြောကာ နားနားကပ်ပြီး ကြေးစည်တီးသည်။ အဘိုးကြီးခမျာ သေရမှာ ကြောက်နေစဉ် အားပေးမည့်သူ မရှိဘဲ အားလုံးက 'ခင်ဗျား သေတော့ မှာ အမှန်ပဲ၊ အသက်ထွက်ဖို့ နည်းနည်းလေးပဲ လိုတော့တယ်' ဟု ဝိုင်း၍ အတည်ပြုပေးသလို လုပ်နေကြသဖြင့် ပို၍ အလန့်တကြား ဖြစ်လာသည်။ ဘေးနားက လူတွေကို ဆွဲမိဆွဲရာ လှမ်းဆွဲသည်။ သူ့နီးပါးလောက် အသက်ကြီးသည့် အဘွားကြီး တစ်ယောက်၏ ပေါင် ကို ကိုင်မိရာ အဘွားကြီးက သူ့ပေါင်ကို အချောင်ကိုင်သည်ဟု ထင် သလား၊ သူ့ကိုပါ တမလွန်သို့ ဆွဲခေါ်သည်ဟု ကြောက်ရွံ့လေသလား မပြောတတ်၊ အတင်းတွန်းဖယ် ဖြုတ်ချသည်။ အဘိုးကြီးမှာ ကယ်သူ မရှိ ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ထိတ်လန့်စွာဖြင့်ပင် အသက်ထွက်သွားရသည်။

ကျွန်တော်တို့ ဆွေမျိုးတွေ အသက်ရှည်ကြပါသည်။ အဖေဘက်က အဘိုး ကိုးဆယ်ကျော်၊ အဘွားကိုးဆယ်ကျော် တစ်ရာနီးပါးထိ နေရသည်။ အမေဘက်က အဘွား ဆုံးတော့ ကိုးဆယ်နီးပါး။ အဘိုးက ကိုးဆယ်ကျော်ပြီ။ ကျန်းမာတုန်း။ ဘယ်လောက် ကြာရှည် နေဦးမည် မသိ။ ဘာပဲပြောပြော ကျွန်တော့်နောက်မှ သေမှာတော့ သေချာသည်။ ပထမ ကမ္ဘာစစ်ကိုလည်း သိလိုက်သည်။ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကိုလည်း ကြိုလိုက်သည်။ အင်္ဂလိပ်၊ ဂျပန်၊ နီဂရီး၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ သူ အားလုံး တွေ့လိုက်သည်။ နောက်လည်း သူ့မှာ မျှော်လင့်ချက် ရှိသေး သည်။ သူ့အမေ အသက်ကို မိမယ် ဆိုလျှင် နောက်ထပ် အနည်းဆုံး ဆယ်နှစ်လောက် နေရဦးမည်။ အဘိုး အမေသည် အသက် တစ်ရာ ကျော် ရှည်သည်။ တစ်ရာထက် အများကြီး ကျော်သည်။ တစ်ရာ ရှစ်နှစ်ကျော် ကိုးနှစ်ထဲ အထိ ရောက်သည်။ ကျွန်တော်တို့ မြို့မှာ အသက်ရှည်သူများ စာရင်းကောက်သည့်အခါ အမြဲတမ်း သူထိပ်က ဖြစ်သည်။ သူ့စံချိန်ကို ချိုးနိုင်သူ မရှိသေး။

ကျွန်တော်တို့ အမျိုးများသည် အသက်ရှည်ရုံမက သေသည့် အခါလည်း သေခြင်း ဝေဒနာကို မခံစားရ။ အသက် မထွက်နိုင်ဘဲ ဆန့်ငင် ဆန့်ငင် ဖြစ်နေသည် ဆိုတာမျိုး မရှိ။ သစ်စိမ်းကျိုး ကျိုး သည် ဆိုတာမျိုးလို သန်သန်စွမ်းစွမ်း လတ်လတ်ဆတ်ဆတ်ကြီးက ဖြုန်းခနဲ ဖျတ်ခနဲ သေသွားခြင်းမျိုးလည်း မရှိ။ တဖြည်းဖြည်း ညှိုးလျော် ခြောက်ခန်းသွားခြင်းမျိုး၊ ရှင်သန်ခြင်းဓာတ်အား တဖြည်းဖြည်း လျော့ ပါးပျောက်ကွယ်သွားခြင်းမျိုးသာ ဖြစ်သည်။ သေခြင်းနှင့် ရှင်ခြင်း စပ်ကြားကို ဂရုထားကြည့်မှသာ သိလိုက်ရသည်။ မှန်ထောင်ကြည့်၊ နှာခေါင်းဝမှာ ဝှမ်းဖတ်ကလေး တွေထားကြည့်၊ ရင်ဘတ်ကို နားနှင့် ကပ် နားထောင်ကြည့်။ သေသွားပြီလား၊ မသေသေးဘူးလား။ ဇေဝ ဇဝါ။ တစ်ယောက်မျက်နှာ တစ်ယောက်ကြည့်။ နားအလည်ဆုံး ထင်ရ သူ အသက်အကြီးဆုံး လူက ခေါင်းခါပြတော့မှ အားလုံး ဝိုင်းဝိုက်၊ မျက်ရည်သုတ်သူ သုတ်၊ နှပ်ညှစ်သူ ညှစ်။

တကယ်မှာလည်း သေတယ်ဆိုတာ သည်အတိုင်းပဲ ဖြစ်ဖို့ ကောင်းပါသည်။ မွေးတုန်း ဖွားတုန်းကလည်း ကိုယ့်ကို လည်ပင်း ညှစ်သတ်နေတဲ့ ကြားထဲက လွတ်မြောက်အောင် ရုန်းထွက်ရသလို အမောတကော ရုန်းကန်တိုက်ခိုက်ပြီး လူ့ ဘဝထဲ ရောက်လာရသည်။ သည်ဘဝက ထွက်ခွာရတော့မည် ဆိုသည့် အချိန်မှာလည်း သည်လိုပဲ ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ထွက်ရမည် ဆိုလျှင် ဘယ်မှာ ကောင်းနိုင်ပါဦးမည် လဲ။ ကိုယ်က ကြောက်အား လန့်အားနှင့် ရုန်းလို့ ကန်လို့။ အလျင် အတူတကွ ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခဲ့သူတွေက ကိုယ့်ဘေးက မတူသလို မတန်သလို၊ သူတို့ပဲ တစ်နေ့ကျ မသေတော့မယ့် ပုံစံမျိုးနဲ့ ကိုယ့် ကို သေတော့မယ်လူ ဆိုပြီး သနားသလို ကြောက်သလိုနဲ့ ဝိုင်းကြည့် နေကြမယ် ဆိုရင်တော့ စိတ်မချမ်းသာစရာကြီးပါ။

+ + +

ကျွန်တော့်အသက် နှစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်။ သင်္ချိုင်းကုန်းတွင် မှတ်တိုင် စိုက်လျှင် မောင်ငွေရ၊ အသက် နှစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်။ ဒါမှမဟုတ် ဒေါက်တာ မောင်ငွေရ၊ အသက်နှစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်..... နေ့တွင် ကွယ် လွန်သည်လို့ စာတန်းထိုးကြမည်လား မသိ။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ ကျွန်တော် စိတ်မချမ်းသာစွာ နှစ်ပေါင်းများစွာ ဆေးကျောင်းတက်ခဲ့ ပြီး ရရှိခဲ့တဲ့ ထိုဘွဲ့ကို ကျွန်တော် တပ်မက်ခြင်း မရှိ၊ တစ်ခါတစ်ရံ ဆိုလျှင် ရွံရှာမုန်းတီးခြင်းပင် ဖြစ်မိသော်လည်း ကျန်ရစ်ခဲ့တဲ့ သူများ ကတော့ ကျွန်တော့်ကို ဒါလေးနဲ့ ဂုဏ်ပြုချင်၊ တကယ်လို့ အမှတ် ရမယ်ဆိုလည်း ရချင်မှာမို့ပင်။ သို့သော် ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် သည်ဟာကလေး ထည့်လိုက်ချင်တယ် ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်က ခင်ဗျားတို့ အလကား ပိုက်ဆံကုန် မခံနဲ့တော့။ ကျွန်တော် သုံးလလောက် လူနာမရှိ ပျင်းရိ ခြောက်ကပ်စွာနဲ့ ဖွင့်ခဲ့တဲ့ ဆေးခန်းကလေးက ဒေါက်တာ ငွေရ၊ အမ်ဘီဘီအက်စ် (ရန်ကုန်) ဆိုတဲ့ ပေါ်လစီတိုက်ထားတဲ့ သစ်သား

ဆိုင်းဘုတ်ပြားလေးပေါ်မှာသာ အသက်နှစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ် ဆိုတာကို ဖြည့်ရေးလိုက်ပါတော့လို့ မှာခဲ့ချင်ပါသည်။

+ + +

တစ်နေ့မှာ သေမင်းက ကျွန်တော့်ထံ အကြောင်းကြားသည်။ အကြောင်း ကြားသည် ဆိုတာထက် သေမင်းက သူ့ကိုယ်စားလှယ်ကို ကျွန်တော့် ကိုယ်ခန္ဓာထဲ ပူးဝင်ခိုင်းထားပြီး သူ့လုပ်ငန်း သေချာတော့မှ ကျွန်တော့် ကို အသိပေးတယ် ဆိုလျှင် ပိုမှန်မည် ထင်သည်။

သည်လိုပါ။ ကျွန်တော့်နံဘေးမှာ အောင့်သလို နာသလို ဖြစ်နေ တာ စ သတိထားမိသည်။ သိပ်တော့ သိသိသာသာ မဟုတ်။ အောင့် သလို နာသလို တော်တော်ကြာသည်။ ဘယ်လောက်ကြာလဲ ကျွန်တော် သေသေချာချာ မမှတ်မိ။ အောင့်သော နေရာမှာ လက်ယာဘက် နံ ဘေး ဖြစ်သည်။ နာသော နေရာကို ကျွန်တော် စမ်းကြည့်သည်။ လက်သီးဆုပ်နှင့် ဘယ်သာသာ ထုကြည့်သည်။ ခဏခဏ စမ်းကြည့် သည်။ ကြာတော့ စမ်းဖန် ထုဖန်များလို့ နာနေသလား ထင်လာသည်။ မစမ်းဘဲ နေကြည့်မည်ဟု နေကြည့်သည်။ နာပြန်တော့ စမ်းကြည့်မိ ပြန်သည်။ သည်လိုနှင့် လက်ယာဘက် နံဘေးက နာသလို အောင့် သလို အခြင်းအရာသည် မပျောက်ဘဲ နေသည်။

စမ်းကြည့်လွန်းလို့ နာနေတာ မဟုတ်လျှင် ဘာတွေ ဖြစ်နိုင် သလဲ။ သည်နေရာ နံရိုးအောက်နားမှာ အသည်းပဲ ရှိသည်။ အသည်းမှာ ဘာတွေ ဖြစ်မလဲ။ အများ ဖြစ်ကြသည့် အသားဝါအသည်းရောင်ပဲ လား။ ဆီးကို တစ်ခါတလေ ကြည့်မိတော့ ဝါသလို၊ မဝါသလို။ ဝါချင်ဝါလိုက်။ မဝါချင် မဝါလိုက်။ ဆီးဆိုတာကလည်း အကြောင်း အမျိုးမျိုးကြောင့် အသွေးအရောင် အမျိုးမျိုး ဖြစ်နိုင်သည်။ ကိုယ် ကလည်း အမျိုးမျိုး စားသောက်နေတာပဲ။ မှန်ထဲမှာ ကိုယ့်မျက်လုံး ကိုယ်ဖြိုကြည့်သည်။ မဝါ။ ဝါသည်ဟု မဆိုနိုင်။ ညစ်ထပ်ထပ်။ အသည်း

မရောင့် တရောင် ဖြစ်နေသလား။ ဒါမှ မဟုတ်လျှင်လည်း အသည်းမှာ ဝမ်းကိုက်ပိုး ဝင်ပြီး အနာ ဖြစ်နေတာလား။ ဒါမျိုး ဖြစ်တာတွေလည်း ဆေးရုံမှာ အများအပြား တွေ့နေရသည်။ အသည်း ကင်ဆာ ဆိုရင် ကော၊ ဟုတ်နိုင်ပါ့မလား။ လူက ငယ်ငယ်လေး ရှိသေးသည်။ ဟုတ် တယ် ဆိုပါတော့၊ အသည်းကင်ဆာ ဆိုရင် ဘယ်လောက် ကြာကြာခံ မလဲ။ ခြောက်လလား၊ တစ်နှစ်လား၊ ဘာမှ လုပ်မနေနဲ့၊ အပိုပဲ။

ရောဂါက နည်းနည်း အောင့်ရုံ နာရုံ ရှိတဲ့အချိန် ကျွန်တော် စဉ်းစားတာက အသားဝါ အသည်းရောင် ရောဂါ ဖြစ်ပြီတဲ့၊ စိုးရိမ် စရာ မရှိပါဘူး၊ သေမယ် မထင်ပါဘူး၊ ဖြစ်လျှင် ဘာလုပ်မလဲ၊ သူ့ ကို ပျောက်အောင် ကုတဲ့ ဆေးလည်း တိတိကျကျ မရှိဘူး၊ အဆီ မစားနဲ့ ဆိုသူကဆို၊ စားနိုင်တယ် ပြောသူက ပြော၊ အရည်များများ သောက်၊ အာဟာရ ပြည့်ဝအောင် စား၊ အနားယူ၊ ဗီတာမင်တွေ၊ အသည်းအတွက် အားကောင်းတယ် ဆိုတဲ့ ဆေးတွေ စား၊ ပြင်းပြင်း ထန်ထန် ဆိုးဆိုးရွားရွား ဖြစ်လာရင်တော့လည်း ဖြစ်လာတဲ့ အလျောက်၊ အခုနေမှာတော့ ပူစရာမလို။ ဝမ်းကိုက်ပိုးကိစ္စ ကျပြန်တော့လည်း ဘယ်မှာ အလွယ်တကူ သိနိုင်မလဲ၊ သိသိသာသာ ဖြစ်နေတာ မဟုတ် ဘဲနဲ့ ဘယ်သူ သွားပြီး စမ်းသပ် စစ်ဆေးခိုင်းရမလဲ၊ ဒီကောင် အလကား တွေ့ကရာတွေ တွေးကြောက်နေတယ် ထင်ကြမယ်။ ဒါဖြင့် ကင်ဆာ ကျတော့ကော။ အင်း ကင်ဆာ ဟုတ်တယ်တဲ့၊ ဘာလုပ် မလဲ။ မြန်မာပြည်မှာလည်း သေမှာပဲ၊ နိုင်ငံခြားမှာလည်း သေမှာပဲ။ သတင်းစာတွေထဲမှာတော့ ကင်ဆာဆေး တွေတဲ့ သတင်းတွေ အမြဲ ပါနေတာပဲ။ ဘာ ကင်ဆာနိုင်ပြီ၊ ညာကင်ဆာ နိုင်ပြီ၊ စမ်းသပ်ခန်းထဲ က တိရစ္ဆာန်ငယ်လေးတွေဆီက စမ်းသပ်ကင်ဆာတွေကို စမ်းသပ်ဆေး တွေနဲ့ စမ်းသပ်ကုသတာ အောင်မြင်နေပြီတဲ့။ ဆေးရုံပေါ်က လူနာတွေ ကို စမ်းသပ်ကုသနိုင်ဖို့တော့ နည်းနည်း အချိန်လိုသေးသည်တဲ့။ ဘယ် လောက် နည်းနည်းလဲ။ ထားပါတော့။ ကုမရနိုင်တဲ့ ရောဂါ၊ ဆေးရုံပေါ်

မှာ ဟိုလိုစမ်း သည်လိုစမ်းနဲ့ အစမ်းသပ်ခံရင်း သေရမယ့် ရောဂါကို တော့ စောစောစီးစီး ကြိုမသိလို့ ဝမ်းနည်းစရာ မရှိ။ တတ်နိုင်သမျှ မေ့ထားနိုင်လေ ကောင်းလေ။

အဲဒါကြောင့် ကျွန်တော့်နံဘေးမှာ အောင့်နေတာ၊ နာနေတာကို ကျွန်တော် ဘယ်သူ့မှ မပြ၊ သည်အတိုင်း နေလိုက်သည်။ ဘယ်လောက် မှလည်း ဒုက္ခပေးနေသည်မှ မဟုတ်ဘဲ။

သို့သော် အတန်ကြာသော တစ်နေ့၊ ကျွန်တော့်နံဘေးကို အကျင့် ပါနေသည့်အလျောက် စမ်းကြည့်မိစဉ် လက်ယာဘက် နံရိုးစောင်း အောက်မှနေ၍ ခပ်မာမာ အစိုင်အခဲ တစ်ခု ဝမ်းဗိုက်ပိုင်းသို့ ထွက်ပြု၍ နေသည်ကို စမ်းသပ်တွေ့ရှိလိုက်ရသည်။

ခေါင်းနုပန်း ကြီးသွားသည်။ ကြက်သီးမွေးညင်း ထသွားသည်။ အသည်းကြီးပါလား၊ နံရိုးထိပ်ဖျားကို စမ်းမိနေတာ ဖြစ်ပါစေ၊ ဟင့်အင်း၊ အသည်း၊ အသည်းပဲ ဖြစ်မှာပါ။ ဟုတ်သည်၊ ကျွန်တော့်အသည်းသည် အောက်ဘက်သို့ ကြီးထွား ထိုးထွက်နေချေသည်တကား။ ကြီးနေသည့် အစိတ်အပိုင်းက ခပ်မာမာ၊ နည်းနည်းဖိကြည့်တော့ နာလည်း သိပ်မနာ။ တစ်ကိုယ်လုံး ထူပူသွားသည်။ ကင်ဆာနဲ့ တူတယ်။ အသည်းကင်ဆာ၊ ဒါဆိုရင် သွားပြီ၊ လေးငါးခြောက်လ။ ငါဆိုရင်တော့ သည့်ထက်ခံ မလား မသိ။ တစ်နှစ်လောက်။ ခြောက်လနှင့် တစ်နှစ်ဆိုတာလည်း ဘာမှ မထူးတော့ပါဘူးဗျာ။

+ + +

နောက်ဆုံးတော့ ကျွန်တော် ဆေးရုံရောက်သည်။ ပျက်အောင် ကုဖို့ ရောက်ခြင်း မဟုတ်။ သေဖို့ ရောက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆေးရုံနှင့်အိမ် ဘယ်မှာ သေမလဲ။ စဉ်းစားလိုက်တော့ ဆေးရုံက ပိုသင့်တော်တယ်လို့ ကျွန်တော် ရွေးလိုက်သည်။ သေတော့မှာပါ ဆိုပေမယ့် ကျွန်တော် မသေခင်စပ်ကြား စောင့်ကြည့်နေရမယ့် မသေသေးတဲ့ လူများအတွက်

အတော်ကြာမည်။ အကြာကြီး စိတ်မချမ်းသာစရာ ဖြစ်မည်။ သေမယ့် လူမျက်နှာကို နေ့တိုင်း မြင်ပြီး မျက်နှာပျက်နေကြမည်။ သည်လိုဆိုလျှင် သေရမယ့် လူများ မသေခင်စပ်ကြားမှာ သေခြင်းတရားကို ခဏတဖြုတ် ကလေးများတောင် မေ့လျော့နိုင်ပါတော့မလား။ မသေသေးမယ့် လူတွေ ရဲ့ စိတ်မချမ်းသာတဲ့ မျက်နှာတွေကို ကြည့်ရင်း မသေချင်။ ကျွန်တော် ရှက်လည်းရှက်၊ အားလည်း အားနာသည်။ ဆေးရုံမှာက အဖော်တွေ ရှိသည်။ ကိုယ့်အလျင် သေမယ့် လူတွေ၊ ကိုယ်နဲ့ မရှေးမနှောင်း သေမယ့် လူတွေ၊ ရောဂါအသည်းအသန်နဲ့ ဆေးရုံပြေးလာ၊ ဆေးရုံ ရောက်တော့ ဆရာဝန်လည်း ကိုင်ကြည့်လိုက်ရော သေနေပြီ ဆိုတဲ့ လူတွေ၊ ဆေးရုံမှာပဲ ပျောက်နှိုးပျောက်နှိုးနှင့် ကုရင်းက သေသွားတဲ့ လူတွေ၊ သက်သာပြီ ဆိုပြီး အိမ်ပြန်သွား၊ တော်တော်နေတော့ ကမန်း ကတန်း ပြန်ပြေးလာပြီး သေတဲ့လူတွေ။ သေဖော်သေဖက် မနည်းပါဘူး။

ဆေးရုံရောက်တော့ ကုလို့ မရတော့ပါဘူး ဆိုပေမယ့်လည်း သွေးဖောက်တာတို့၊ ဆီးစစ် ဝမ်းစစ်တာတို့ လုပ်ရသေးသည်။ ကင်ဆာ မဟုတ်ဘဲ သည့်ပြင်ဟာ ဖြစ်နိုင်ပါသေးတယ်တဲ့။ အသည်းကို ဖဲ့ယူပြီး မှန်ဘီလူးနဲ့ကြည့်၊ ဗိုက်ထဲကို မှန်ပြောင်းတပ်ထားတဲ့ ပိုက်နဲ့ကြည့်၊ အသည်းကင်ဆာ သေချာပါပြီ။ သူတို့က မျက်မြင်ဒိဋ္ဌ တွေမှ သေချာ သော်လည်း ကိုယ့်ဟာကိုယ်ကတော့ အစောကြီးကတည်းက ငါ့ဟာ ကင်ဆာပါလို့ ခိုင်မာပြီးသား။ နောက်ဆုံး အချိန်ကိုပဲ စဉ်းစားခဲ့ တာပါ။

မသေသေးသော ဆရာဝန်ကြီးက တက်ကြွ ရွှင်လန်းစွာ လူနာ တွေကို လိုက်ကြည့်ရင်း သူ့လက်အောက် ဆရာဝန်များနှင့် ကျောင်းသား များကို ပညာပေးနေသည်။ ကိုယ့်ရောဂါ ကိုယ်သိပြီး သေဖို့ စောင့် နေတဲ့ ဆရာဝန်လေးနား ရောက်တော့ သည့်ပြင် သေမယ့်လူနာများ နားမှာတုန်းကနှင့်မတူ။ အပြောအဆို အမူအရာ နည်းနည်းပြောင်းသွား သည်။ ဘာရယ်တော့ မပြောတတ်။ အားနာတဲ့ သဘောမျိုးလိုလိုပါပဲ။

ဆေးကျောင်းသားများထဲက တစ်ယောက်တလေကတော့ ကြက်သီး
မွေးညင်း ထပုံရသည်။ ကိုယ်ချင်းစာသည် ဆိုတာမျိုးလား မသိ။
သို့သော် အမှန်တကယ်မှာ ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင်က ကြက်သီးမထတော့။
ကြက်သီး ဆိုတာကလည်း အမြဲထနေနိုင်ပုံ မရပါ။

+ + +

အားလုံး သိတဲ့အတိုင်း လူဆိုတာ မသေဘဲ နေနိုင်သည်မှ မဟုတ်ဘဲ။
မသေခင် စပ်ကြားမှာထောင်ထောင် ထောင်ထောင်လုပ်ကြ၊ ကျယ်ကြ။
နောက် ဆုံးတော့လည်း သေခြင်းတရား ဘယ်ပြေးလွတ်မလဲ။ ကျွန်တော်
သည်ပင် သေဖို့ စောင့်နေရပြီ။

အခုဆိုလျှင် ကျွန်တော် တကယ် မကြောက်ပါ။

ရုတ်တရက်တုန်းကတော့ ခေါင်းနားပန်း ကြီးသွားသည်။ ရင်
တဒိတ်ဒိတ် ခုန်သည်။ ဝမ်းနည်းသည်။ အားငယ်သည်။ မျက်ရည်ကျချင်
သည်။ တကယ်လည်း ယူကျုံးမရစရာ ကိုယ့်အဖြစ်ကို တွေးမိကာ
ရင်ထဲ လှိုက်လာပြီး မချိတရီ ခံစားရသည်။ မျက်ရည်က အလို
အလျောက် ထွက်မလာပါ။ မျက်ရည်ထွက်ပြီး ငိုလိုက်ရရင် ကောင်းသွား
မှာပဲ။ အရသာ ရှိမှာပဲ။ သူများတကာတွေမှာ အလကားနေရင်း ဘာ
မဟုတ်တာနှင့် ငိုကြတာတွေ တွေ့ဖူး ကြားဖူးသည်။ ကျွန်တော်
သေမယ့်လူ ဖြစ်၍ တစ်ခါလောက်တော့ ငိုပစ်လိုက်မည်။ မျက်ရည်ကို
ညှစ်ထုတ်သည်။ သည်မျက်ရည် ထွက်သွားလျှင် ကောင်းမည်။ မျက်ရည်
က စို့ရုံလောက်သာ ထွက်သည်။ ရင်ထဲက ကျပ်သထက် ကျပ်လာ
သည်။ နောက်တော့ မျက်ရည် လမ်းကြောင်းမှာ ဆိုပိတ်နေသော
အစိုင်အခဲတွေ ရှင်းသွားသလိုပင် မျက်ရည်များ လွယ်ကူချောမွေ့စွာ
စီးဆင်းလာသည်။ မျက်ရည်တသွင်သွင် စီးဆင်းနေသည် က အရသာ
ရှိလှသည်။ သို့သော် ဝမ်းနည်းစရာ။ သည်နောက်မှာ သည် အရသာကို
တစ်ခါမှ မခံစားရတော့။ ကိုယ့်ကိုကိုယ် ဇာတ်နာအောင် တွေး၍
ဖန်တီးတာတောင်ပင် မရတော့။

ကျွန်တော် သေရမှာ မကြောက်ပါ။ သို့သော် မသေချင်တာတော့
အမှန်ပင်။ အဖေတို့ အမေတို့ မျက်နှာကို ကျွန်တော် မြင်နေသည်။
ကျွန်တော် နှိပ်စက်ခဲ့သော မိဘများ။ ကျွန်တော့်ကို မွေးသဖြင့် ဘာ
ကျေးဇူးမှ မရှိခဲ့သော မိဘများ။ ကျွန်တော့်ထံတွင် သံသရာ ဝင်ကြွေး
ကို နှစ်ပေါင်း အစိတ်ကျော်မျှ ပေးဆပ်ခဲ့ရသူများ။ ကျွန်တော် သေပြီး
နောက် သူတို့ ကိုယ်တိုင် သေလွန်သည့် ကာလအထိ ဝင်ကြွေးမပြေ
ခံစားနေကြရဦးမည်။ ကျွန်တော့်အာရုံ၌ အမေမျက်နှာသည် ကျွန်တော့်
အတွက် ယူကျုံးမရ ဖြစ်နေဟန် ရှိသည်။ ထိုသည်ကို မြင်တိုင်း
မျက်ရည်စို့ကာ ရင်ထဲ မွန်းကျပ်လာသည်။ စိုအောင် ရွှဲအောင်ကား
ငိုရှိက်၍ မရ။ အခဲရခက်သော မွန်းကျပ်ခြင်း ဒုက္ခကိုသာ ပေးပါသည်။
အဖေမျက်နှာ၌ မျက်ရည်တွေ စိုနေသည်။ ထို့နောက် စီးကျလာသည်။
အဖေ မျက်ရည်ကို သုတ်ကာ ငိုပါသည်။ သင်္ချိုင်းမှ ပြန်၍ အိမ်
အရောက်တွင် ဘယ်သို့ ရှိကြမည်ကို ကျွန်တော် မတွေးချင်တော့ပါ။
ကျွန်တော် ဒါတွေကို မြင်ယောင်ကာ ရင်ထဲ၌ မွန်းကျပ်ခြင်း ဖြစ်ရသည်။
မွန်းကျပ်ခြင်းသည် ခဏခဏ ဖြစ်ရာ ကျွန်တော့်ရောဂါနှင့် ဆိုင်လေ
သလားဟု တွေးမိသည်။

ငယ်စဉ်တောင်ကျေးက တောမှာ တောင်မှာ၊ လယ်ကွင်းထဲ
မိုးရေဖွေးဖွေးမှာ၊ ရေတက်ချိန် ချောင်းထဲမှာ၊ ပင်လယ်ကမ်းခြေမှာ၊
ပျော်ခဲ့သည်များ အသက်ဓာတ်အား ပြည့်ဝစွာ ပြေးလွှားခုန်ပေါက်ခဲ့သည်
များကို အဖန်တလဲလဲ သတိရသည်။ နွားစားကျက် မြက်ခင်း ဘောလုံး
ကွင်းက ရွံ့ဗွက်အနံ့နှင့် ချောင်းရေ ပင်လယ်ရေတို့၏ အနံ့အသက်များ
နှာခေါင်းဝမှာ ပြန်ရလာသည်။ အတိတ်ကာလနှင့်အတူ ကြည်နူးခြင်း၊
သာယာသော လွမ်းဆွတ်ခြင်းတို့ ပါလာသည်။ သို့သော် တာရှည်မခံ။
ခြောက်လှန့်ခံရပြီး ထွက်ပြေးပျောက်ကွယ်သွားသည်။ ကြည်နူးခြင်းနှင့်
မွန်းကျပ်ခြင်းတို့ တစ်လှည့် တစ်ပြန်စီ အဖန်တလဲလဲ ဖြစ်နေကြ
သည်။

မူလတန်းကျောင်းမှာတုန်းက ဘာထူးဆိုသော သူငယ်ချင်း တစ်ယောက် ဗိုက်ဗိုက်ကား ဖြစ်ပြီး သေသွားသည်ကို သတိရသည်။ လှတင်ဆိုသော သူငယ်ချင်းမှာ အသက်လိမ်ဖြင့် စစ်ထဲဝင်သွားရာ မကြာမီ ကျဆုံးသွားသည်ဟု ကြားရသည်ကို အမှတ်ရသည်။ ဆေးကျောင်းတက်ရင်းတန်းလန်း သေသွားကြသူများကိုလည်း သတိရသည်။ သူတို့ဘက်က ကြည့်လျှင်တော့ ကျွန်တော်က သူတို့ထက်ပို 'ရ' သည်ဟု ထင်စရာ ရှိသလား မသိပါ။ ကျွန်တော်ကတော့ အလကားပဲ၊ ဘာထူးသလဲဟု ပြောချင်သည်။ သည်လိုဆို၍ ကိုးဆယ်ကျော်က ငါလည်း သေတာပါပဲကွာ၊ မထူးပါဘူးဟု ပြောမည်ကိုတော့ ကျွန်တော် မခံချင်ပါ။

ကျွန်တော် မကြောက်ပါ။ မခံချင်တာဘဲ ရှိသည်။ သည်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ စီမံခန့်ခွဲနေသူ ရှိလျှင် ထိုသူကို ကျွန်တော် ကိုယ်ထိ လက်ရောက် လုပ်ပစ်လိုက်ချင်သည်။ သို့သော် တရားခံ ရှာမရပါ။ ပြီးတော့ ဘယ်ကို တိုင်တည်ရမည်လဲ။ ကျွန်တော့်မှာ တိုင်စရာလည်း မရှိ၊ တည်စရာလည်း မရှိ။ ကျွန်တော်က မသေချာတာတွေနှင့် အဆက်အဆံ မလုပ်ခဲ့။ ကျွန်တော့်ဘာသာ လူချည်းသက်သက် နေခဲ့သည်။ ကျွန်တော့်မှာ သည်ဘဝကလေး တစ်ခုပဲ ရှိသည်။ မွေးသည်က သေသည်အထိ တိုတောင်းတဲ့ ဘဝကလေး။ နှမြောစရာလေးပါ။ သည်တိုတာလေးကိုမှ ထပ်ပြီးပိုင်းပြတ်ခံရလေခြင်းလို့ ကျွန်တော် ယူကျုံးမရ ဒေါသဖြစ်မိတာပါ။ ပြက္ခဒိန် နှစ်ဆယ့်ငါးစောင် လဲပြီးရင် ကျွန်တော့်ဘဝ ပြီးပါပြီ။ နောက် မရှိတော့ပါဘူး။ အဲဒီအခါ ဝမ်းနည်းစရာ၊ မကျေနပ်စရာတွေလည်း ရှိမှာ မဟုတ်တော့ပါဘူး။ အက်ပီကူးရပ်(စ) ပြောသလိုပါပဲ။ သေပြီ ဆိုတဲ့နောက် ကျွန်တော်ဆိုတဲ့ အကောင်မှ မရှိတော့တာ။ သို့သော် ယခု ကျွန်တော် ငုတ်တုတ် ရှိ နေတုန်းမှာတော့ မစဉ်းစားဘဲ မနေနိုင်ပါ။

ကျွန်တော့်အတွက် အမှန်တကယ် ဝမ်းနည်း ငိုကြွေးပြီး ကျန်ရစ်မည့် သူများအတွက် ကျွန်တော် စိတ်မကောင်းပါ။ မသာကိစ္စတွင်

ဟန်ဆောင်ပန်ဆောင် ဝင်လုပ်ကြမည့်သူများကိုတော့ ကျွန်တော် အရေးမစိုက်ပါ။ ကျွန်တော် ရှင်တုန်းက အတူတူ ရှင်ခဲ့သူတွေ ကျွန်တော် သေတဲ့အခါ လိုက်ပါမလာဘဲ မသာပို့ပြီး ပြန်ကြမည်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်ကပဲ သေပြီးတဲ့နောက် တစ္ဆေဘဝမှာ သူတို့ဆီ လာပြီး ယီးတီးယားတား လုပ်သွားသလို ဘာလို စကားမျိုးတွေ ပြောတဲ့လူက ပြောဦးမည်။ ပြီးတော့ မသေသေးတဲ့ သူတို့ ဘဝတစ်လျှောက်လုံးမှာ အတိတ် အကြောင်းတွေ ပြောကြတဲ့အခါ ကျွန်တော့်နာမည်က ခဏခဏ ပါနေဦးမည်။ ငွေရဆိုတဲ့ အကောင်၊ အခုတော့ သေသွားပြီပေါ့။ ငယ်ငယ်လေးနဲ့ သေသွားတာ ကျွန်တော် အသုံးမကျလို့။ ကျွန်တော် သေပြီး သူတို့ မသေတာက သူတို့ တော်လို့ပေါ့။ ကံကြမ္မာ အလျောက် ဖြစ်သည့် ကိစ္စကိုပင် သူတို့က ဝင့်ကြားစရာလို သဘောထားကြဦးမည်။ သည်လူ တွေရဲ့ မျက်နှာကို ကျွန်တော် အော့နုလုံးနာစွာ မြင်ယောင်နေသည်။

+ + +

ကျွန်တော်တို့ အခန်းထဲက သွေးပျက်စီးသည့် ရောဂါသည်သည် ရုတ်တရက် ရောဂါ သည်းလာပြီး ကွယ်လွန်သွားပါသည်။ သူက ကျွန်တော်တို့ကို (ကျွန်တော့်လို ကင်ဆာသမား နောက်တစ်ယောက် ရှိသေးသည်) ကင်ဆာသမားများမှန်း သိ၍ မကြာခင် သေမည့်သူများ ဟူသော မျက်လုံးဖြင့် ကြည့်လေ့ ရှိသည်။ အမှန်တော့ ကျွန်တော်တို့ဆီ ရောက်လာသော သူများ၊ အခန်းထဲတွင် အတူနေသူ လူနာများ အားလုံး ကျွန်တော်တို့ကို သည်အတိုင်း မြင်ကြပါသည်။ သည်အတိုင်း ကြည့်ကြပါသည်။

သူတို့လည်း တစ်နေ့ သေကြရမည် ဆိုသည်ကို မေ့ထားနိုင်ကြပါပေသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့ မသေခင် သည်အခန်းထဲမှာ နှစ်ယောက်သေပြီ။ စောစောက သွေးရောဂါသမား အလျင်သေသူမှာ လူကြီး တစ်ယောက်၊ ဘာရောဂါမှန်း မသိ၊ ဆရာသမား စုံပြီ။

အင်္ဂလိပ်ဆေး ဗမာဆေး စုံပြီ။ သူ့ရောဂါ အဖြေမပေါ်သေး။ ဆရာဝန်
တွေ လက်မှိုင်ချရတာကိုပဲ သူက ကျေနပ်နေသလိုလို။ နောက်ဆုံးတော့
ဆေးရုံပေါ်မှာ ရောဂါရှာရင်း ဖွေရင်းကပဲ နေ့ချင်းညချင်း ဆိုသလို
ညှိုးလျော် ချုံးကျပြီး သူများတကာ အံ့ဩစွာ ကြည့်နေဆဲမှာပဲ ကွယ်လွန်
သွားသည်။ ရောဂါဗေဒဌာနက အလောင်းကို ခွဲစိတ်ပြီး ၂၄တော့
ဘာရောဂါ ဆိုတာ သိမှာပဲ။ သို့မဟုတ်လည်း သူတို့က တစ်ခုခုတော့
ပြောမည်ပေါ့။ သို့သော် ဒါကို ကျွန်တော် မစုံစမ်းတော့။

အခန်းထဲမှာ ရှိနေသည့် (ယခု မရှိတော့သော) ကင်ဆာ အဖော်
မှာ တရုတ်ကြီး တစ်ယောက်။ ကျွန်တော် အပါအဝင် သည်ပြင်လူတွေ
က သူ့မှာ ကင်ဆာရှိမှန်း သိနေသော်လည်း သူကတော့ မသိ။ သူ့
အသည်းကြီးသည် ကျွန်တော့်ထက် အများကြီး ကြီးနေသည်။ ဖျဉ်း
ကတော့ ရွယ်တူလောက်ပင်။ သူက နဂိုက တရုတ်ဆေးဆရာ။ အင်္ဂလိပ်
ဆေးဆိုတာ ယုံတာ မဟုတ်။ အခု ကိုယ်တိုင် ဖြစ်မှ ဆေးရုံရောက်
လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆီးစစ် သွေးစစ်တာတွေ၊ ဓာတ်မှန်တွေ၊ သောက်
ဆေး စားဆေး အသားထိုးဆေး အကြောထိုးဆေးတွေနှင့် ဆိုတော့
အင်္ဂလိပ်ဆေးလည်း မဆိုးဘူးဟု သူက သဘော ခပ်ကျကျ ဖြစ်နေ
သည်။ သူ့ရောဂါကို သေမယ့် ရောဂါမှန်း မသိ။ သည်လောက် မျိုး
စုံ ကုကြရင်တော့ ကောင်းသွားမှာပဲဟု သူ ထင်နေသည်။ သနားစရာ
ကောင်းသည်ဟု ထင်မိနေရာက သေသေချာချာ စဉ်းစားမိတော့ ကျွန်
တော် သူနှင့် အသိဉာဏ်ချင်း လဲချင်လာသည်။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲတွင်
ကျွန်တော့် သေပုံ သေနည်းနှင့် ကျွန်တော့် သေချိန် ရှုခင်းကို အမျိုးမျိုး
အဖုံဖုံ ကြိမ်ဖန်များစွာ မြင်ယောင် စိတ်ကူးခဲ့လှပြီ ဖြစ်သော်လည်း
တရုတ်ကြီးကတော့ သေဖို့ဆိုတာ သတိရဟန် မတူ။ သို့သော် မကြာပါ။
သူ့ဗိုက်ထဲမှ ဖောက်ထုတ်သော အရည်တို့သည် ဝါဖန့်ဖန့်မှသည်
အနီရောင်သို့ ကူးပြောင်းလာခဲ့သည်။ သူသည် အိပ်ရာထဲမှ
မထနိုင်တော့။ အမြဲ ငိုက်နေသည်။ အိပ်နေသည်။ သိတစ်ချက်၊
မသိ တစ်ချက်။ သူသွားခါနီးပြီဟု ကျွန်တော် သိသည်။

သူသေတော့ ညဘက် ဖြစ်သည်။ အမှန်မှာ မနက်အစောကြီး
နီးလာသော သူ့သား (ဖအေ ခုတင်နား ကုလားထိုင်နှင့် အိပ်သူ)က
ထကြည့်သောအခါ သေနေတာ တွေ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။

တရုတ်ကြီးက သေခြင်းကို မေ့လျော့စွာနှင့်ပဲ အမှတ်မဲ့ သေသွား
ခဲ့သည်။ ကျွန်တော့်မှာသာ ဆေးပညာ တတ်ထားသည့် အကျိုးကျေး
ဇူးကြောင့် မသေခင်စပ်ကြား တိုသလိုနှင့် ရှည်လျားလှသည့် ကာလကြီး
တစ်လျှောက်လုံးမှာပင် သေခြင်းတရားကို အခါမလပ် မျက်မှောက်ပြု
ကာ စိတ်၏ ဆင်းရဲခြင်းကို ခံစားနေရသည်။ နောင် တစ်နေ့သော
အခါ၌ ကိုယ့်ခေါင်းထဲတွင် ရှိပြီးသည့် အသိပညာကို အတိုင်းအထွာ
အကန့်အသတ်နှင့် တိတိကျကျ ဖျက်ဆီးပေးနိုင်သည့် အသိဉာဏ်
ဖျက်စက် တစ်မျိုး ပေါ်လာလိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော် မျှော်လင့်ပါသည်။
ထိုကာလ ရောက်သောအခါ လူတို့သည် မသေခင်စပ်ကြား၌ ယခုခေတ်
လူများထက် စိတ်ချမ်းချမ်းသာသာ နေသွားနိုင်ကြမည် ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော် သေဖို့ အချိန် နီးကပ်လာပါပြီ။ တရုတ်အဘိုးကြီး၏
သေပုံသေနည်းသည် မဆိုးလှ။ ကျွန်တော်နှင့် ရောဂါ တစ်မျိုးတည်း။
ကျွန်တော်လည်း သည်အတိုင်း သွားမည်။ ကျွန်တော့်ဗိုက်က ပထမ
အကြိမ် ဖောက်ထုတ်လိုက်ရသော အရည်ပုလင်းကို ကျွန်တော် မကြည့်
ဘူးဟု ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ သို့သော် ဗိုက်ကို အပ်နှင့် ထိုးနေသည်ကို
အမှတ်မဲ့ ကြည့်မိရာ ပလတ်စတစ် ပိုက်လုံးထဲသို့ ဝါကြန့်ကြန့် အရည်
များ စီးဝင်သွားတာ မြင်လိုက်ရသည်။

သုံးလေးရက်တော့ နေရဦးမည် ထင်သည်။ ကျွန်တော့်မှာ
အင်အား သိပ်မရှိလှတော့ပါ။ အင်အား ဘယ်လောက် နည်းနေပြီလဲ
ဆိုလျှင် အင်အားသုံးရသော အလုပ်မျိုးကို စိတ်ထဲကပင် မလုပ်မိတော့
ပါ။ သည်အတိုင်း ဆိုလျှင် မကြာခင်မှာပဲ ညှိုးလျော် ခြောက်ခန်းကာ
ဓာတ်အား ကုန်တော့မည် ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော် မကြာခဏ လစ်ခနဲ လစ်ခနဲ ငိုက်မျဉ်းအိပ်ပျော်သွား
တတ်သည်။ ပြန်နီးလာတော့လည်း လူက အိပ်ရေး မဝသလို ရီဝေ

ကာ ခဏနေတော့ ပြန်ငိုက်လာသည်။ မကြာတော့ပါဘူး၊ ကျွန်တော် သွားပါတော့မည်။

+ + +

ဖြည့်စွက်ချက်။ ။ ဒေါက်တာငွေရသည် နောက်ဆုံးအကြိမ် ငိုက်မျဉ်း အိပ်ပျော်သွားပြီးနောက် နှစ်နာရီခန့်ကြာသည့်အခါ တာဝန်ကျ ဆရာဝန် က စမ်းသပ်ကြည့်ရှုပြီး 'သေပြီ' ဟု မှတ်ချက်ချလိုက်လေသည်။

[မြတ်လေး။ ။ ဇူလိုင်၊ ၁၉၈၇]

တံငါရွာပုံပြင်

တံငါသည်အတွက် ပင်လယ်ပြင်သည် ကောက်နှံစပါးပြည့်ဖြိုးသည့် လယ်ကွင်းပြင် ဖြစ်သည်။ ထွန်ယက်စရာ မလို။ မျိုးစေ့ချပေးဖို့ ဝတ္တရား မရှိ။ အမြဲရိတ်သိမ်းရန် အသင့်ရှိနေသည့် သဘာဝ စိုက်ခင်းကြီး ဖြစ်သည်။ ကိုယ်စွမ်း ဉာဏ်စွမ်း ရှိသမျှ လွတ်လပ်စွာ ယူငင်စားသုံး ကြရုံသာ။

တံငါသည်အတွက် ပင်လယ်ပြင်သည် ဆင်ယဉ်တစ်ကောင် လည်း ဖြစ်သည်။ နဂိုပုံမှန် အခြေ၌ လည်ကုပ်ပေါ် ခွစီး၍လည်း မငြူစူ။ နားရွက်ကို ချွန်းဖြင့် ချိတ်သော်လည်း ဒေါသမထွက်။ မတန် တဆ ခိုင်းစေနှိပ်စက်သည်ကိုပင် ငြိုငြင်တွက်ကတ်ခြင်း မရှိ။ နာခံသူ ပကတိ ဖြစ်၏။ သို့သော် မုန်ယိုနေသည့်အခါတွင်ကား သတိထား ပေတော့။ အကြီးအကျယ် အန္တရာယ်ပေးတော့မည်။ တစ်သက်လုံး သူ့ထံမှ ယူငင်ထားသမျှအတွက် အတိုးရော အရင်းပါ တောင်းဆိုချေ တော့မည်။

ထို့ကြောင့် တံငါရွာမှန်လျှင် အလွမ်းဇာတ်နှင့် မကင်းနိုင်ပါ။

သို့သော် တံငါဟူသည် အလွမ်းသမား မဟုတ်။ အထူးသဖြင့် ပင်လယ်တံငါသည် အလွမ်းသမား သာ၍ မဟုတ်။ လွမ်းတတ်မည် ဆိုက ဆောင်းနှင့် နွေကာလ နေရောင်ခြည်အောက်မှ တောက်ပသော

သဲသောင်ပြင်လည်း လွမ်းစရာ။ ပြာလွင်သော ရေပြင်မှ လှိုင်းဖွေးဖွေး သည်လည်း လွမ်းမောစရာ။ မိုးတွင်းကာလ မပြတ်တမ်း မြင်နေကြား နေရမည့် ဒေါသတကြီး မြည်ဟည်း ရိုက်ချိုးသော ပင်လယ်လှိုင်း၊ အဝေးဆီက ခဲသားရောင် ရေပြင်၊ နက်မှောင်သော မိုးကောင်းကင် နှင့် ဟူးဟူးရားရား တိုက်ခတ်သည့် မိုးသက်လေပြင်းတို့သည်လည်း နှလုံးသည်းပွတ်ကို ခြွေချနေသည့်ပမာ ကြေကွဲ လှိုက်ဖိုစရာချည်းပင်။

သည်အတိုင်း ဆိုလျှင် တံငါရွာ၌ ပြုံးရွှင်သော မျက်နှာ တစ်ခု မှ ရှာတွေ့ရလိမ့်မည် မဟုတ်။

မဟုတ်ပါ။ တံငါလေ့ သဘာဝမှာ အလွမ်းစိတ်ကို ပွားများလေ့ မရှိပါ။ ကျောက်ဆောင်ကြို ကျောက်ဆောင်ကြားတွင် ထိခိုက် ပွန်းရှဲ၍ ဖြစ်သည့် အနာအဆာများကို ပင်လယ် ဆားငန်ရေက ကုစားပေး သကဲ့သို့ ပင်လယ်ပြင်ကြောင့် ဖြစ်ရသည့် နှလုံးသားထဲက ကြေကွဲရမှု များကို ဆားငန်ရေငွေ့ ပြည့်ဝသော ပင်လယ်လေကပင် နှစ်သိမ့်ဖြေ ဖျောက်ပေးဟန် ရှိပါသည်။

သို့သော်... ပင်လယ် ရေငွေ့ကြောင့် အသားအရေသာ ကြမ်းတမ်းခဲ့ပြီး ရင်တွင်း နှလုံးသားတွင်းကမူ မာကျော ကြမ်းတမ်းနိုင်ခြင်း မရှိခဲ့သူ တချို့တော့လည်း တံငါရွာမှာ ရှိနေပါချေသည်။

+ + +

ကမ်းသာ ပင်လယ်ကွေ့ တောင်ဘက်စွန်း အုန်းတောထဲရှိ ဧရာမ ကျောက်တုံးကြီး တစ်တုံး နံဘေးမှာ မွေး၍ ဆောက်ထားသည့် တဲ ကလေးကို 'ငညိုတို့တဲ' ဟု ခေါ်ကြသည်။

သည်တဲကလေးမှာ ငညိုတို့ သားအမိ နေလာခဲ့ကြသည်က နှစ်ပေါင်း သုံးဆယ်ကျော် လေးဆယ်နီးပါး ရှိခဲ့ပြီ။ ငညိုတစ်သက်ပဲ ဆိုပါတော့။

သည်နေရာမှာ တဲကလေး တစ်လုံး စတင်ဆောက်လုပ်ခဲ့သူက

ငညိုအဖေ။ ငညိုအဖေက ငညိုအမေ ဖြစ်လာမည့် မအေးချစ်နှင့် အိမ်ထောင်ကျသည့်အခါ သူ့ဘကြီးတော် တစ်ယောက် ပိုင်သည့် သည် အုန်းတောထဲက ကျောက်တုံးကြီး နံဘေးမှာ တဲအိမ်ကလေး ဆောက်ပြီး လင်မယား နှစ်ယောက် လာနေသည်။ စိတ်ကူးယဉ် တဲကလေး။ နံနက် မိုးမသောက်မီ ငညိုအဖေက ငါးဖမ်းလှေနှင့် ပင်လယ်ထွက်၊ နေမြင့်မွန်းတည့်ချိန် မအေးချစ်က အများ တံငါမယားများလိုပင် ကမ်းစပ် အုန်းပင်ရိပ် ပုန်းညက်ပင်ရိပ်က ထိုင်၍ မျှော်။ ပြီး ကျောက်တုံး နံဘေး တဲကလေးမှာ ပျော်ပျော်နေကြ။ အဲသလို အချိန်ကလေးများဟာ မအေးချစ်ဘဝ၌ အိပ်မက်တစ်ခုလို ဆိုရအောင်ပင် မကြာခဲ့။ ငညိုအဖေ သည် ငညိုကလေး လူ့လောကထဲ ဝင်လာနေပြီ ဆိုတာကိုပင် မသိခဲ့ပဲ ပင်လယ်ရေအောက်တွင် ပျောက်ကွယ် ဆုံးပါးသွားခဲ့သည်။

မုဆိုးမ များသော ရွာမှာ မုဆိုးမကို ယူကြသော ယောက်ျားလည်း အများသား။ သို့သော် မအေးချစ် အိမ်ထောင် ထပ်မပြုခဲ့။ သည်တဲကလေးကို သူမခွာနိုင်။ မိန်းမသား တစ်ယောက်တည်း အုန်းတောထဲမှာ တဲတစ်လုံးနှင့်နေ၍ မဖြစ်သည်မို့ အမေကို အဖော် ခေါ်၍ နေထိုင်သည်။ ငညိုကလေး မွေးလာတော့ ငညိုသည် သူ့အဖော် ဖြစ်လာသည်။ သည် တဲအိမ်ကလေးမှာ အမေရယ်၊ သူရယ်၊ ငညိုရယ် သုံးယောက် နေကြသည်။

ငညို ဆယ်နှစ်နှစ်သားလောက်မှာ သူ့အဘွား ဆုံးလေသည်။ သို့သော် ငညိုအမေ မအေးချစ် မျက်စိသူငယ် ဖြစ်မကျန်ရစ်။ သူ့မှာ အားကိုးစရာ သားတစ်ယောက် ရှိနေပြီ။

ငညိုက ဆယ်နှစ်နှစ်သား ဆိုသော်လည်း လူကောင်ထွားသည်။ လူပျိုပေါက် တစ်ယောက်လို ထင်ရသည်။ ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက်က ပါလာသည့် တံငါသွေး တံငါဗီကြောင့်လား၊ တံငါကြားမှာ မွေးဖွားပြီး တံငါကြားမှာ ကြီးပြင်းလာရ၍လား မသိ။ ငညို တံငါအလုပ်ကို ဝါသနာ ပါသည်။ စိတ်ဝင်စားသည်။ အလွန်ပင် လုပ်ချင်ကိုင်ချင်စိတ်

ရှိလှသည်။ သို့နှင့် ကလေးဘဝ မကုန်ဆုံးမိမှာပင် ငညို ပင်လယ်တံငါ ဘဝသို့ လုံးလုံးလျားလျား ရောက်ရှိခဲ့သည်။ တံငါသည် မယားဘဝ ဖြင့် လင်ကို မျှော်ခဲ့ရသော မအေးချစ်၊ ဒေါ်အေးချစ် ဖြစ်လာသည့် အချိန်၌ သားကို မျှော်သည့် တံငါသည် အမိ ဖြစ်လာသည်။ ကမ်း သာပင်လယ်ကွေ့ တောင်ဘက်စွန်း အုန်းတောထဲက ကျောက်တုံး တဲအိမ်ကလေးမှာ ငညိုတို့ သားအမိ နှစ်ပါးများစွာ သည်လိုပဲ နေလာခဲ့ကြသည်။

+ + +

ငညိုက နာမည်နှင့် လိုက်အောင် ညိုမှောင်သည်။ စိုသော အညိုကား မဟုတ်။ မွဲသော ပြာသော အညိုရောင် ဖြစ်သည်။ သူ့အသားအရေက ထူထဲကြမ်းတမ်းသည်။ ဆံပင်များက နီကြန့်ကြန့် ဖွာလန်ကျဲ။ ရုတ်တရက် ကြည့်ရုံမျှနှင့်ပင် နေဒဏ် လေဒဏ်နှင့် ပင်လယ်ဆားငန်ရည် ဒဏ်ကို နှစ်ရှည်လများ ခံထားရသည့် သတ္တဝါ တစ်ကောင် ဖြစ်မှန်း သိသာသည်။ ပင်လယ်တံငါ၏ အမှတ်တံဆိပ် ဖြစ်သည့် ငါးညိုနံ့ နှင့် ချက်အရက်နံ့က သူ့ကိုယ်ပေါ်တွင် ထာဝရ စွဲကပ်လျက် ရှိသည်။ သူ့ကိုယ်ပေါ်တွင် ဖုထစ်မာကျောသော ကြွက်သား အမြှောင်းများ မရှိ။ သို့သော် ငညို၌ သည်ပင်လယ်ပြင်တွင် မည်သည့် အရပ်ဒေသက လာသည့် လူစွမ်းကောင်းနှင့်မဆို ယှဉ်ပြိုင်၍ ရုန်းကန်ရှင်သန်နိုင်သော အရည်အချင်း အစွမ်းသတ္တိ ရှိနေသည်။

ငညိုသည် လှိုင်းမကြောက်၊ လေမကြောက်၊ ပင်လယ်ပြင်ကို လုံးဝ မကြောက်။ တော်ရုံတန်ရုံ မိုးမှန်တိုင်းမျိုး၊ သူများတကာ ဝင်ရနိုး ထွက်ရနိုး ချီတုံချီတုံ ဖြစ်နေသည့် အနေအထားမျိုးတွင် ငညို နှစ်ခါ မစဉ်းစား။ တစ်ယောက်တည်းနိုင်သည့် ကိစ္စဆိုလျှင် တစ်ယောက်တည်း၊ အကူ တစ်ယောက်လောက် လိုသည့် အနေအထားမျိုး ဆိုလျှင် ဘယ်သူ မိက်သလဲ၊ ရဲသလဲ၊ အဖော် တစ်ယောက်ရလျှင် သူထွက်သည်။ ငညို

သည် ရဲတင်းလွန်းသော တံငါ၊ ခပ်မိုက်မိုက် ခပ်ကြမ်းကြမ်း လုပ်တတ်သော တံငါ၊ အနှောင်အတည်း အစွဲအလမ်း နည်းသော တံငါ ဖြစ်သည်။

‘ဟေ့ သေတော့ ဘာဖြစ်သလဲကွ၊ ရေအောက် ရောက်ရင် ငါ့အဖေနဲ့တောင် တွေ့ရနိုင်တယ်’ ငညို၏ လက်သုံးစကား။

ပင်လယ်ပြင်ကလည်း ငညိုကို အမြဲ ဆရာတင်ထားသည်တော့ မဟုတ်ပေ။ ငညိုအား ရေသင်္ချိုင်းသို့ ပို့ရန် ကြိုးစားခဲ့သည့် အကြိမ်ပေါင်း မနည်းပြီ။ လှေဆုံးသည်။ ပိုက်ဆုံးသည်။ အဖော်လိုက် သူတွေ အသက် ဆုံးကြသည်။ ငညိုအသက် ဘယ်ခါမှ မဆုံးခဲ့။ မဟာဇနက လုံ့လမျိုးဖြင့် မနေမနား ကူးခတ်ကာ ခြေကုန်လက်ပန်း မကျမီ ကမ်းရိုးတန်း ကျွန်း တစ်ကျွန်းပေါ်ရောက်ပြီး အသက်ဘေးက လွတ်မြောက်ခဲ့ရသည့် အဖြစ် မျိုးက ရိုးလှပြီ။ ပင်လယ်ကူး သင်္ဘောနှင့် တွေ့ကာ စင်ကာပူသို့လည်း ရောက်ခဲ့ဖူးသည်။ အိန္ဒိယဘက်၊ ဘင်္ဂလားဘက်ကလည်း ပြန်လာခဲ့ရ ဖူးပြီ။ ငညိုသေပြီ ဟူသော သတင်းတွေ အကြိမ်ပေါင်း များစွာ ဖြစ် ပေါ်ခဲ့သည်။ သည်တစ်ခါတော့ ငညို တကယ် သေပါပြီကွဟု ဆိုသူတွေ ဆိုကြသည်။ သို့သော် နောက်ဆုံးတွင် ငညို ပြန်ရောက်လာစမြဲ။

‘ငါ့သား ငညို ပင်လယ်မှာ ဘယ်တော့မှ မသေဘူးဟေ့၊ သူ့ အဖေ စောင့်ရှောက်နေတယ်’ ငညို အမေ ဒေါ်အေးချစ် ပြောလေ့ ရှိ သည့် စကား။ သူ့သားကြီး သေရွာက ပြန်လာသည့် အခါတိုင်း ကျေနပ်အားရစွာ ကြွေးကြော် ပြောဆိုလေ့ရှိသည့် စကား။

+ + +

မိုးနှောင်းကာလ၊ တစ်ခုသော နံနက်၊ သတိနှင့် လုပ်စားကြသူ တချို့ တားမြစ်သည့် ကြားမှ ငညိုတို့ တစ်သိုက် နေအရုဏ် မတက်မီ ပင် လယ်ပြင်သို့ ထွက်ခဲ့ကြသည်။ လှေနှစ်စင်း၊ လူလေးယောက်။

‘အမေရေ၊ ကျွန်တော် သွားပြီဗျို့’

ငညို နှုတ်ဆက်နေကျ စကား။ သူ့အမေကို နောက်ဆုံး နှုတ်ဆက် သွားသော စကား။

ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော မှန်တိုင်းသည် ဖြစ်နိုင်ခြေ ခန့်မှန်းချက်ထက် လွန်ကဲသော အင်အားကို ရရှိကာ ငညိုတို့ လူသိုက်အား ကမ်းသာရွာမှ ဝေးသော အရပ်သို့ ထာဝရ ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့လေသည်။

တစ်ပတ် ဆယ်ရက် စောင့်၍လည်း သတင်းစကား မကြား၊ တစ်လ တစ်နှစ် ကြာ၍လည်း ပြန်ရောက်မလာ။ ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်က စာကို တံတွေး ဆွတ်၍ ဖျက်လိုက်သည့်နှယ် ခြေစ လက်စ မကျန်အောင် ပျောက်ကွယ်သွားကြသည်။

အခြားသူ သုံးယောက်၏ ကျန်ရစ်သူ မိသားစုများက သွားလေသူတို့အတွက် သရဏဂုံတင်ကြ၊ ဆွမ်းသွတ်ကြသည်။ ရေစက်ချ အမျှဝေကြသည်။ ငညိုအမေ ဘာမှ မလုပ်။ သူ့သား သေပြီဆိုတာ သူလက်မခံသေး။ ငညိုသည် ရေမှာ သေမည့် အကောင် မဟုတ်။ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာ သွားသည့် သင်္ဘောကြီး တစ်စင်းမှာ ပါသွားတာ ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ ဘိလပ်လောက်အထိ ဝေးသော နေရာ ရောက်ချင်ရောက်နေနိုင်သည်။ ထုံးစံအတိုင်း အချိန်တန်တော့ မှချ အိမ်ပြန်ရောက်ရမည်။ သည်လိုပဲ ယုံကြည်ထားသည်။ ‘သားရေ၊ ငါ့သားကို တစ်ရွာလုံးက သေပြီ ပြောနေကြတယ်။ ကျုပ် မသေဘူးဗျလို့ ရင်ကော့ပြီး ပြောလှည့်စမ်းပါ။’ ဒေါ်အေးချစ် ရင်ထဲက မကြာခဏ ကျိတ်ကျိတ်ပြီး သားကို တိုင်တည်နေမိသည်။

သည်လိုနှင့် မိုးသာမက ဆောင်းပင် ကုန်ခဲ့သည်။ သူများတကာတွေမှာ သေသူတွေကို မေ့သလောက် လျော့သလောက်ပင် ရှိကြပြီ။ ဒေါ်အေးချစ်ကတော့ ငညိုကို မျှော်နေဆဲ။ မူလက ဒေါ်အေးချစ် ခေါင်းထဲမှာ တကယ်ပင် သူ့သား ဘယ်နည်းနှင့်မျှ မသေနိုင် ဟူသော ယုံကြည်စိတ် တစ်ခုတည်း အသေ စွဲကပ်နေခဲ့တာ အမှန် ဖြစ်၏။ သို့သော် လူတကာက စောင်းပါး ရိပ်ခြည် တစ်မျိုး၊ တည့်တည့် တစ်မျိုး

သရဏဂုံ တင်ရန်၊ ဆွမ်းသွတ်ရန် ပြောဖန်များသည့်အခါ စိုးရိမ်ကြောင့် ကြစိတ် တစ်ခုက သူ့ခေါင်းထဲမှာ တဖြည်းဖြည်း အမြစ် တွယ်လာသည်။ ကာလ ကြာလာသည်နှင့်အမျှ သည်စိတ်က ပို၍ ပို၍ ကြီးထွားလာသည်။ သူ နှာခေါင်းမှာ ငညိုကိုယ်က အရက်ချွေးနံ့နှင့် ငါးညှိနံ့ကို ခဏခဏ ရနေသည်။ ‘အမေရေ’ လို့ ခေါ်လိုက်သည့် အသံမျိုး နားထဲမှာ ပိပိသသကြီး ကြားကာ လန့်ဖျပ်ပြီး လှည့်ကြည့်မိသည့် အကြိမ်ပေါင်းလည်း မနည်းပြီ။ သူများတွေ ပြောသလို ငညိုသေပြီ မလွတ်မကျွတ်ဘဲ နေလေပြီလား။ ငညိုရေ၊ သားလေး။

စိုးရိမ်စိတ်နှင့် မျှော်လင့်ယုံကြည်စိတ် တလှည့်စီ ဖြစ်ပေါ်နေသည်။ ဒေါ်အေးချစ် ဂနာမငြိမ်တော့။ ညဘက်တွင် မအိပ်နိုင်။ တဲရှေ့ထွက်ကာ ဟိုမျှော် သည်မျှော် မျှော်နေမိတတ်သည်။ တံငါတွေ စုဝေးထိုင်တတ်သည့် ပင်လယ်ကမ်းစပ် ပုန်းညက်ပင်ကြီးများ အောက်မှာ ထိုင်ကာ ပင်လယ်ထဲက လှေတစ်စင်း ထွက်ပေါ်လာပြီး ‘အမေရေ၊ ကျွန်တော် ပြန်လာပြီဗျ’ လို့ အော်လိုက်လေမလားဟု စိတ်က ရည်မှန်းတမ်းတနေတတ်သည်။ ဖြတ်သွား ဖြတ်လာ တစ်ယောက်တလေ မြင်လျှင် ငညိုများလားဟု လူလုံးကွဲသည်အထိ စောင့်ကြည့်ရသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ အမှတ်မဲ့ ‘ဟဲ့ ငညိုလား’ ဟု လှမ်းမေးမိတတ်သည်။

ဒေါ်အေးချစ် တစ်ယောက် သားစိတ်နှင့် ရူးတော့မှာပဲဟု ရွာက လူတွေ တီးတိုး ပြောစ ပြုလာသည်။ ဆွေရိပ် မျိုးရိပ် မကင်းသူများက ဒေါ်အေးချစ်ကို တဲတစ်လုံးနှင့် တစ်ယောက်တည်း မနေဘဲ သူတို့နှင့်အတူ လာနေဖို့ ခေါ်ကြသည်။ ခေါ်သူတွေ ခေါ်ကြပေမယ့် ဒေါ်အေးချစ်က တစ်သက်လုံး နေခဲ့သည့် တဲအိမ်လေးကို မခွာနိုင်။ ငညိုပြန်လာလျှင်လည်း သည်တဲကိုပဲ တန်းတန်းမတ်မတ် ပြန်လာမည် မဟုတ်လား။ ဒေါ်အေးချစ် ဘယ်သူ့အိမ်မှ သွားမနေ၊ ‘ငါ့အသက်ကြီးပြီ၊ ဘယ်သူမှလဲ ငါ့ကို အနှောင့်အယှက်ပေးမှာ မဟုတ်ဘူး၊ ဘာကိုမှလဲ ငါမကြောက်ဘူး’ ဟူသော စကားဖြင့် ဒေါ်အေးချစ် ငြင်းဆန်ခဲ့သည်။

တစ်ည ဒေါ်အေးချစ် အိပ်ရာထဲ လှဲလိုက်၊ ထလာလိုက်၊ အိမ်ရှေ့ထွက်ကာ ပင်လယ်ပြင်ဘက် မျှော်ကြည့်လိုက်၊ ခေါ်သလား လို့ နားစွင့်လိုက်၊ အိပ်ရာထဲ ပြန်လှဲလိုက် လုပ်ရင်းက မေ့ခနဲ အိပ် ပျော်သွားသည်။ သူ့နားထဲမှာ လေယာဉ်ပျံသံ တဝီဝီကို ပီပီသသကြီး ကြားလိုက်ရပြီး ကောင်းကင်ပြာရှိ တိမ်ဖြူဖြူကြားမှ လေယာဉ်တစ်စီး အရောင် တလက်လက်နှင့် ထွက်ပေါ်လာကာ လေဆိပ်မှာ ထိုးဆိုက် သည်။ လေယာဉ်တံခါး ဖွင့်သည့်အခါ ပထမဆုံး ပေါ်ထွက်လာသူက မောင်ညို။ ‘ဟယ်၊ ငါ့သား ငညို ပြန်လာပြီဟေ့’ ဒေါ်အေးချစ် ဝမ်းသာ အားရ အော်ဟစ်ကာ အိပ်မက်က လန့်နိုးသည်။ သူ့ရင်က တဒိန်းဒိန်း တဒိုင်းဒိုင်းနေသည်။ ဝမ်းသာ အားတက်ခြင်းနှင့် ရုတ်တရက် အားလျှော့ သွားခြင်းကို တစ်ပြိုင်နက် ခံစားရကာ ရင်ထဲမှာ ပင်ပန်းသွားသည်။ ဆိုသွားသည်။ အိပ်ရာမှာ ငြိမ်ငြိမ်ထိုင်ကာ အမောဖြေပြီး ရေတစ်ခွက် ထသောက်သည်။

ရင် တဖြည်းဖြည်း ငြိမ်သွားသည်နှင့် ခေါင်းထဲမှာ ကြည်လင် ပီသသော အမြင် တစ်ခုက ရှင်းသည်ထက် ရှင်းစွာ ပေါ်လာသည်။ လေဆိပ်၊ လေယာဉ်ပျံ၊ ငညို။ ဘီလပ် သို့မဟုတ် ထိုထက်မက ဝေး လံသော နိုင်ငံခြား တိုင်းတစ်ပါးသို့ ပင်လယ်ကူး သင်္ဘောကြီးနှင့် ပါသွားသော ငညိုသည် ရန်ကုန်မြို့မှ တစ်ဆင့် လေယာဉ်စီးပြီး ပြန် ရောက်လာမည်။

ဒေါ်အေးချစ် ပြန်၍ အိပ်မပျော်။ အိမ်ရှေ့ ထွက်ပြီး လေယာဉ် ကွင်း ရိရာဘက်သို့ မှန်းမျှော်သည်။ လရောင်အောက်မှာ လှိုင်းတဖွေ ဖွေနှင့် လှ၍နေသော ပင်လယ်ပြင်ကို ငေးသည်။ အုန်းတောထဲ ဟိုနား သည်နား လျှောက်သွားသည်။ ပင်လယ်ကမ်းစပ်သို့ သွားကာ ရေစပ်စပ် ကျောက်တုံး တစ်တုံးမှာ ထိုင်သည်။

နေအရုဏ်တက်စ အချိန် ဒေါ်အေးချစ် တဲသို့ ပြန်လာပြီး မနေ့က ကျန်သည့် ထမင်းကြမ်း တစ်ခဲနှင့် ငါးကလေး တစ်ဖဲ့ကို

စားသည်။ ထို့နောက် လေဆိပ်ရှိရာသို့ ထွက်ခဲ့လေသည်။ လေဆိပ်က ရွာနှင့် ငါးမိုင်ခြောက်မိုင်ခန့် ဝေးသည့် ပင်လယ်ကမ်းခြေ တစ်နေရာမှာ ရှိသည်။ ဒေါ်အေးချစ် လေဆိပ်ရောက်သည့် အချိန်မှာ လေဆိပ်ဝန်ထမ်း များပင် မရောက်ကြသေး။ အနီးအနားမှာ မေးစရာ မြန်းစရာ လူမရှိ သေး။

ဒေါ်အေးချစ် လေဆိပ်အဝင် ဂိတ်တံခါး ပြင်ဘက်နားရှိ အုန်း ပင် တစ်ပင် ခြေရင်းမှာ အမောအပန်းဖြေရင်း ထိုင်နေသည်။ အတန် ကြာတော့မှ လေဆိပ်ဝန်ထမ်းများ၊ လေယာဉ်စီးမည့် ခရီးသည်များ တဖွဲဖွဲရောက်လာကာ လူစည်ကားလာသည်။ လေယာဉ်ဆိုက်မည့် အချိန် က ဝေးသေးသည်။ ဒေါ်အေးချစ် ခရီးသည်များကြား တိုးဝှေ့ သွားလာ ကာ တစ်စွန်းတစ်စ စနည်းနာသည်။ လေယာဉ် ဘယ်အချိန် ဆိုက်မည် လဲ၊ လေယာဉ်ပေါ်မှာ မောင်ညို ဆိုတာ ပါမှာလား မေးမြန်းသည်။ ခရီးသည် တစ်ယောက်အား သူ့သား နိုင်ငံခြားက ပြန်ရောက်လာမှာ မို့ လာကြိုနေခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြမိသည်။ ထိုခရီးသည်က သူ့ မျက်နှာကို စေ့စေ့ကြည့်ကာ ဘာမှ မပြောတော့ဘဲ အနီးမှ ထွက်ခွာသွား သည်။ သူနှင့် ရွယ်တူလောက် ရှိမည့် မိန်းမကြီးတစ်ယောက်ကို နှုတ် ဆက်စကား စကာ ရန်ကုန်က လာသည့် လေယာဉ်မှာ သူ့သား ပါ မည့်အကြောင်း ပြောမိသည်။ မိန်းမကြီးက အနည်းငယ် စူးစမ်းသည့် အခါ သူ့သား ငါးဖမ်းရင်း ပျောက်သွားသည့် အကြောင်း၊ ဘီလပ် လောက်အထိ ရောက်သွားကြောင်း၊ ယခု ပြန်လာမည့် အကြောင်းများ ပြောပြသည်။ မိန်းမကြီးက မေးသည်။ စာရသလား၊ ဘယ်သူက အကြောင်းကြားသလဲ စသည်ဖြင့်။ အိပ်မက်အရ သိရခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြသည့် အခါ မိန်းမကြီး မျက်နှာပျက်သွားသည်။ စိတ်မကောင်း ဖြစ်သွားသည်။

မကြာမီမှာပင် လေဆိပ်ခရီးသည်ခန်းတွင် ဒေါ်အေးချစ်က လူအများ အာရုံစူးစိုက်ရာ ဖြစ်လာသည်။ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် လက်တို့ကာ တီးတိုးစကား ပြောကြသည်။ ကရုဏာ သက်ကြသည်။

လေယာဉ်ဆိုက်သည့်အချိန် ဒေါ်အေးချစ် လူအများကြား တိုးရှေ့က သူ့သား ငညို လေယာဉ်တံခါးပေါက်မှ ထွက်လာမည်ကို စောင့်ကြိုနေသည်။ ခရီးသည်များ တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက် တန်းစီ၍ ဆင်းလာသည်။ ငညို၊ ငညို။ သူ့ရင်ထဲက၊ သူ့နှုတ်ဖျားက အသံမထွက်ဘဲ တဖွဖွ ခေါ်နေသည်။ လူအတော်များများ ဆင်းပြီး သွားပြီ။ ငညိုမပါသေး။ ရှေ့ဆုံးက ဆင်းလာရမည့် ငညို ယခုထိ ပေါ်မလာသေး။ သူစိုးရိမ်လာပြီ။ လူကုန်သွားသည်။ အားလုံး ဆင်း၍ ပြီးသွားပြီ။ ငညိုပေါ်မလာ။ ငညိုမပါ။

ဒေါ်အေးချစ်ရင်ထဲ ဘာတစ်ခုမှ မရှိတော့သလို ဟာလာဟင်းလင်းကြီး ဖြစ်သွားသည်။ ရပ်သည့်နေရာမှာပင် ငုတ်တုတ်ထိုင်ချလိုက်ကာ လေယာဉ်ကို အကြောင်းသား ငေးကြည့်နေမိသည်။ အလုပ်သမားများ ပစ္စည်းတွေ ချကြသည်။ လိုက်ပါမည့် ခရီးသည်တို့၏ ပစ္စည်းများကို တင်သည်။ ခရီးသည်များ တက်ကြသည်။ ထို့နောက် ကျယ်လောင် ဆူညံစွာ စက်နှိုးပြီးလျှင် ပြေးလမ်းတစ်လျှောက် အရှိန် ယူကာ လေယာဉ်ဝေဟင်သို့ ပျံတက်သွားသည်။ ငညိုသည်လည်း လေယာဉ်နှင့် ပါသွားပြန်လေပြီ။

ခရီးသည်များ အားလုံး ပြန်သွားပြီးနောက် လေဆိပ်တွင် တစ်ယောက်တည်း ငုတ်တုတ်ထိုင် ကျန်ရစ်သည့် မိန်းမကြီးကို လေဆိပ်ဝန်ထမ်းများ မေးကြ မြန်းကြသည်။ အကြောင်းစုံ သိသည့်အခါ သနားကရုဏာ သက်ကြသည်။ သူစိတ်ချမ်းသာစေမည့် စကားများ ဝိုင်းပြောကြသည်။ ရန်ကုန်ကို လှမ်းမေးပေးမည်၊ ငညို လာတော့မည် ဟု သတင်းရလျှင် အိမ်တိုင်ရာရောက် လာ၍ အကြောင်းကြားပေးမည် ဟု ကတိပြုကြသည်။

ဒေါ်အေးချစ် ရင်ထဲမှာ မျှော်လင့်ချက်တွေ ပြန်လည် ပြည့်လျှံလာသည်။ ယုံကြည်ချက်တွေ ပြန်လည် တိုးတက်လာသည်။ ငညိုလာမှာပဲ၊ သို့သော် ဘယ်နေ့မှန်းတော့ သေချာပေါက် မသိရသေး။

ဒေါ်အေးချစ် အိမ်က ထိုင်မစောင့်ပါ။ နောက်နေ့ လေဆိပ်သွားပြန်သည်။ ‘အဒေါ်ကြီး ဘာလို့ လာတာလဲ၊ ကျွန်တော်တို့ အကြောင်းကြားမှာပေါ့’ ဆိုသည့်အခါ ‘အားနာလို့ အဒေါ်ကိုယ်တိုင် လာမေးတာပါကွယ်’ ဟု ဖြေသည်။ နောက်နေ့ နောက်နေ့ နေ့တိုင်း နံနက်တိုင်း လေဆိပ်သွားသည်။ ငညိုသတင်း ကြားရပြီလား၊ ငညိုရန်ကုန်လေဆိပ် ရောက်နေပြီလား။ ကြာတော့ လေဆိပ်က လူတွေ စိတ်ညစ်လာသည်။ သူတို့ အားပေးစကားကြောင့် အဘွားကြီး လေးငါးခြောက်မိုင် ခရီးကို နေ့တိုင်း လမ်းလျှောက်လာနေရသည်ဟု စိတ်မကောင်း ဖြစ်ကြသည်။ သို့နှင့် တစ်နေ့တွင် ဝန်ထမ်းတစ်ယောက်က ဒေါ်အေးချစ်ကို ကိစ္စပြတ်အောင် ပြောလိုက်လေသည်။

‘မောင်ညိုကို ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံခြား လှမ်းပြီး စုံစမ်းတာ တစ်ကမ္ဘာလုံး နဲ့သွားပြီ အဒေါ်၊ ဘယ်ကိုမှ မရောက်ဘူးတဲ့၊ ဘိလပ်လဲ မရောက်၊ အမေရိကန်လဲမရောက်၊ ဂျပန်မှာလဲ မရှိဘူးတဲ့၊ ကျွန်တော်တို့ဆီကို အကြောင်းကြားစာ ရောက်လာတယ်၊ အဲဒီတော့ အဒေါ်စိတ်မှာ မောင်ညို ကောင်းရာ သုဂတိ ရောက်နေပြီလို့သာ စိတ်တုံးတုံးချပြီး ကိုယ့်ရွာမှာပဲ အေးအေးဆေးဆေး နေပေတော့’

ဒေါ်အေးချစ် နေပူကျဲကျဲမှာ မျက်ရည်စမ်းစမ်းနှင့် လမ်းလျှောက်ပြန်ခဲ့သည်။ အစာ ကောင်းကောင်း မစား၊ ညဘက် ကောင်းကောင်း မအိပ်သဖြင့် ဒေါ်အေးချစ် သိသိသာသာ ပိန်ချုံးလျက် ရှိသည်။ နေလောင်ထားသော မျက်နှာမှာ ချွေးတွေ ရွဲနေသည်။ ဆံပင်က ဖရိုဖရဲ။ အဝတ်အစားက မသေမသပ်၊ ပေတေ ညစ်ပတ်လျက် ရှိသည်။ နဂိုကလည်း တံငါသည် အမေပီပီ သပ်ရပ်သားနားခြင်း ကင်းမဲ့သည် မှန်သော်လည်း သည်မျှကား စုတ်ချာ ညှိုးလျော်ခြင်း မရှိ။ ယခုမူ ကိုယ်ကျန်းမာခြင်း၊ စိတ်ကျန်းမာခြင်း ချွတ်ယွင်းသူ တစ်ဦး၏ ရုပ်လက္ခဏာများ ပေါ်လွင်၍ လာခဲ့ချေပြီ။

နောက်တစ်နေ့တွင်လည်း ထုံးစံအတိုင်း နံနက်ဝေလီဝေလင်းမှာပင် ဒေါ်အေးချစ် အိပ်ရာမှ ထသည်။ ထမင်းကြမ်းနှင့် ငါးခြောက်ဖုတ်ကို သောက်ရေတစ်ခွက်နှင့် မျှောချစားသောက်ပြီး အိမ်မှ ထွက်ပြန်သည်။ အတန်ကြာမျှ အုန်းတောကို ဖြတ်သန်းပြီးသော် ကတ္တရာစေး လမ်းမသို့ ရောက်လေသည်။ နက်ပြောင်သော ကတ္တရာစေးလမ်းက တောင်မြောက် ပြေးနေသည်။ မြောက်ဘက်တွင် လေဆိပ်။ သူ နံနက်တိုင်း လျှောက် ခဲ့သည့် လေဆိပ်သွားရာ လမ်းကို သူကြည့်နေသည်။ ယခု အချိန်မှာ သူအကောင်းကြီး မဟုတ်တော့သော်လည်း လေဆိပ်က မလာနှင့်တော့ ပြောထားသည်ကိုမူ သူမမေ့။ တောင်ဘက်ဆီသို့ သူမျှော်ကြည့်မိသည်။ တောင်ဘက်၊ တောင်ဘက်သို့ သွားလျှင် ကတ္တရာစေး လမ်းအဆုံးမှာ သင်္ဘောဆိပ် ရှိသည်။ သင်္ဘောဆိပ်သို့ ရောက်မည်။ သင်္ဘော ဆိုသည်မှာ လည်း ရန်ကုန်က လာတာပဲ ဖြစ်၏။

ဥညို သင်္ဘောကြီးနှင့် ပါလာမည်။

ခါတိုင်း လှေတက်ခတ်သော ဥညို။ ဧရာမစက်ကြီး တပ်ထား သည့် ပင်လယ်ကူး သင်္ဘောကြီး စီးကာ ပြန်လာတော့မည်။

သင်္ဘောဆိပ်က လေဆိပ်လောက်မဝေး။ တစ်နာရီလောက် လျှောက်လျှင် ရောက်လေသည်။ သင်္ဘောဆိပ်မှာ လူရှင်းနေသည်။ ဆိပ်ခံတံတားထိပ်အထိ သူလျှောက်လာသည်။ တံတားထိပ်မှာ ငါးမျှား နေသော ကလေးတစ်ယောက်ကို သင်္ဘော ဘယ်အချိန် ဆိုက်မလဲ မေးသည်။

‘ဒီနေ့ သင်္ဘော မရှိဘူး အဘွားရဲ့၊ သင်္ဘောက ဆယ်ငါးရက် မှ တစ်ကြိမ် လာတာ၊ မနေ့ကပဲ ဆိုက်သွားပြီးပြီ’ တံငါပေါက်စကလေး က ရိုရိုသေသေ ဖြေသည်။

နောက်နေ့ ဒေါ်အေးချစ် သင်္ဘောဆိပ် ထပ်လာသည်။ သင်္ဘော မတွေ့ရ။ ယောင်ချာချာနှင့် ခဏနေပြီး လှည့်ပြန်သည်။ နောက်နေ့၊ နောက်နေ့၊ နောက်နေ့တိုင်း သူလာသည်။

သင်္ဘောဆိုက်မည့်နေ့။ သင်္ဘောဆိပ်သို့ သူရောက်သည့် အခါ ဈေးတန်းနှင့်ဘာနှင့် စည်စည်ကားကား ဖြစ်နေတာ တွေ့ရသည်။ သင်္ဘောက မွန်းတည့်ချိန်လောက်မှ ဆိုက်မည်ဟု သူတစ်ပါး ပြောသံ ကြားလိုက်သည်။ ဒေါ်အေးချစ် လည်တဆန့်ဆန့် တမျှော်မျှော်။ ဘယ် သူ့ကိုမှတော့ လျှောက်မမေး။ ဆိပ်ခံတံတား တစ်နေရာမှာ အသာ ထိုင်ကာ ပင်လယ်ပြင်ဆီသို့သာ မျှော်၍နေသည်။

သင်္ဘောကြီး ဝင်လာသည်။ ဒေါ်အေးချစ် ခရီးသည် အဆင်း အတက်လုပ်သည့် နေရာနားမှာ ရပ်ကာ ဥညိုကို ရှာကြည့်နေသည်။ ဥညိုနှင့် ခပ်ဆင်ဆင်တူသော သူပင် မမြင်ရ။ ဥညို သင်္ဘောပေါ်မှာမျှား အိပ်ပျော်နေသလား။ သင်္ဘောဆိုက်ပြီ ဆိုတာမှ သိရဲ့လား။ ခရီးသည် တွေ အားလုံး ဆင်းသွားကြပြီ။ သင်္ဘောက ညဘက်ကျမှ ပြန်ထွက်မည် ဖြစ်၍ ခရီးသည် အသစ်တွေ ရောက်မလာကြသေး။ လူရှင်းသွားသည့် အချိန် ဒေါ်အေးချစ် သင်္ဘောပေါ် အသာတက်သွားသည်။ ဟိုအခန်း သည်အခန်း ချောင်းမြောင်းကြည့်သည်။ ဟိုချောင် သည်ချောင်မှာ အိပ်ပျော်နေသည့် သူများ ရှိမလား လိုက်ရှာသည်။ တစ်ထောင့်တွင် အိပ်ပျော်နေသူ တစ်ယောက်ကို ဥညို ဟုတ် မဟုတ် သေချာအောင် အနား သွားပြီး မျက်နှာကို စေ့စေ့ကြည့်သည်။ အခန်းတံခါး တစ်ခုကို ဆွဲဖွင့်ပြီး အတွင်းဘက် ချောင်းကြည့်သည်။

‘ဟိုအဒေါ်ကြီး ဘာလာလုပ်တာလဲ၊ ခင်ဗျား ဘယ်ကလဲ’ ရုတ်တရက် သူ့နောက်မှ အသံမာမာနှင့် လှမ်းအော်သံ ကြားရ သည်။ သင်္ဘောအမှုထမ်းဟု ထင်ရသူ တစ်ယောက်။

ဒေါ်အေးချစ် ဘာမှ ပြန်မဖြေ။ ရုတ်တရက် ဘာပြန်ဖြေရမှန်း လည်း မသိ။

‘အဒေါ်ကြီး မေးနေတာ မကြားဘူးလား။ ခင်ဗျား ဘာလာ လုပ်တာလဲ’ စောစောကလူ ထပ်မေးပြီး သူ့အနား တိုးလာသည်။

‘အဒေါ်သားကို လာရှာတာပါကွယ်’

ဒေါ်အေးချစ် ခပ်တိုးတိုးဖြေသည်။

‘ခင်ဗျားသား ဘယ်သူလဲ၊ နာမည်ပြောပါ၊ ဒီ သင်္ဘောမှာ အလုပ် လုပ်သလား’

ဒေါ်အေးချစ် ဘာပြန်ပြောရမှန်း မသိ။ ကြောင်ပြီး ကြည့်နေသည်။ အသံဗလံ ကြားသဖြင့် လူတစ်ယောက် နှစ်ယောက် ရောက်လာသည်။

‘နေဦးဗျ နေဦး၊ ကျွန်တော် သိတယ်’

ကုန်တင်ကုန်ချ အလုပ်သမားဟု ထင်ရသော လူရွယ်တစ်ယောက်က လှမ်းပြောသည်။

‘အဒေါ် လာလာ၊ ဒီဘက်တွေ မဝင်ရဘူး၊ ဒါ ခရီးသည် အခန်း မဟုတ်ဘူး’

ပြောပြောဆိုဆို သူ့လက်မောင်းကိုင်ပြီး အပြင်ဘက် ခေါ်လာခဲ့သည်။

‘မောင်ညိုကို လာရှာတာ မဟုတ်လား အဒေါ်’

‘ဟုတ်တယ် ငါတူရဲ့၊ ငါတူက မောင်ညိုနဲ့ သူငယ်ချင်းလား’

‘ဟုတ်ကဲ့ အဒေါ်၊ မောင်ညို သူငယ်ချင်းပါ၊ သူ ဒီမှာ မရှိဘူး အဒေါ်ရဲ့၊ နောက်ကို ဟိုဝင် သည်ထွက် မလုပ်နဲ့၊ သင်္ဘောပေါ်လဲ မတက်နဲ့၊ ကြားလား၊ အပြင်လူ မတက်ရဘူး အဒေါ်ရဲ့၊ ပစ္စည်းတွေ ဘာတွေ ပျောက်ရင် အဒေါ်ကို စွပ်စွဲနေလိမ့်မယ်၊ နောက်ကို သင်္ဘော ဆိပ်လဲ မလာနဲ့ ကိုယ့်ရွာမှာပဲ နေ’ ဆိုပြီး ဆင်းသည့် နေရာနား လိုက်ပို့သည်။

‘ဟိုဘက်နား ကမ်းသာရွာက အဘွားကြီးဗျ၊ သူ့သား သေလို့ စိတ်ကယောက်ကယက် ဖြစ်နေတာ’

စောစောက လူရွယ် သင်္ဘောအမှုထမ်းများကို ရှင်းပြနေသော ဒေါ်အေးချစ်နားက ကြားလိုက်ရသည်။ သားသေလို့ စိတ်ကယောက်ကယက် ဖြစ်နေသည်တဲ့။ လူတွေကတော့ သည်လို့ပဲ ထင်ကြမှာပဲ။

သေတယ် ထင်တာလည်း သူတို့အထင်။ ရူးတယ် ထင်တာလည်း သူတို့အထင်။ ငညိုပြန်လာမှ သူတို့ အမှန်ကို သိကြမည်။

+ + +

လေဆိပ်မသွား၊ သင်္ဘောဆိပ်မသွား။ သို့သော် အိမ်မှာကား ဒေါ်အေးချစ် ထိုင်မနေနိုင်။ သား တစ်ယောက်လုံး ပျောက်နေတာ မရှာဘဲ မနေနိုင်။

ပင်လယ်ပြင်ကို သူမေ့ထားသည်။ ငညို ပင်လယ်ထွက်သွားတာကို သူမေ့ထားသည်။ မှန်တိုင်းကို သူမေ့ထားသည်။ ငညို အိမ်ပြန်မလာ။ ဘယ်တွေ လျှောက်သွားနေသလဲ။ သောက်စားမူးယစ်ရာက ထိခိုက်အနာတရ ဖြစ်ပြီး ဆေးရုံ ရောက်နေသလား။ ရုံးရောက် ဂါတ်ရောက် ထောင်ထဲများ ရောက်နေသလား။ ဒေါ်အေးချစ် မြို့သို့ သွားသည်။ မြို့က ရွာနှင့် ရှစ်မိုင် ကိုးမိုင် ဝေးသည်။

ဆေးရုံမှာ မေးသည်။ လူနာခန်းတွေထဲ လျှောက်ကြည့်သည်။ တစ်နေရာက နှင်ထုတ်လျှင် နောက်တစ်နေရာ။ ဟိုလူ သည်လူ အသာ လက်ကုတ်ပြီး မေးသည်။ ကမ်းသာရွာက မောင်ညို ဆိုတာ တွေ့မိသလား။

ငညိုကို ဘယ်သူမှ မသိကြ။

ရုံးမှာ၊ ဂါတ်မှာ၊ ထောင်မှာ။ ဒေါ်အေးချစ် မရောက်သည့် နေရာ မရှိတော့။ ရောက်လေရာမှာ ငညို၊ ငညို၊ ငညို။ လူတကာကို မေးသည်။ လူတကာကလည်း သူ့ကို သိကြပြီ။ ကောင်းကောင်း ဖြေသူဖြေ၊ မဖြေသူမဖြေ။ လူကြီးများက ကောင်းကောင်း ဖြေလေ့မရှိ။ ငညိုဆိုတာ မသိဘူး၊ မရှိဘူး၊ မတွေ့ဘူး၊ မမြင်ဘူး။ ကလေးများ၊ တချို့ ကလေးများက ဒေါ်အေးချစ်ကို ဂရုစိုက် ဖြေကြသည်။ ‘ကိုမောင်ညို ကျွန်တော်တို့ တွေ့လိုက်တယ်၊ ရွာသွားမယ်လို့ ပြောသွားတယ်’ စသည်ဖြင့်ပြောကာ လေးငါးမိုင် ဝေးသော နေရာသို့ အဘွားကြီးကို လမ်းညွှန်လိုက်တတ်သည်။ သည်လို ကလေးမျိုးတွေက အရပ်

တကာမှာ ရှိနေတတ်သည်။ သည်လိုနှင့်ပင် ဒေါ်အေးချစ် သည်နယ်တစ်
ခွင်မှာ အရှေ့အနောက် တောင်မြောက် အရပ်တကာ ရွာတကာ စုံခဲ့
လေသည်။

စင်စစ် နောက်ပြောင်တတ်သော ကလေးများ လမ်းမညွှန်လျှင်
လည်း ဒေါ်အေးချစ်ကတော့ မနားမနေ သွားနေမည်သာ ဖြစ်၏။
သူ့ ခေါင်းထဲမှာ ငညိုနှင့် ပတ်သက်သည့် သဲလွန်စတွေက အပြည့်ရှိ
နေသည်။ ငညို ဘယ်နေရာမှာ ရှိမည် ဆိုတာ မကြာခဏ သူ့ခေါင်းထဲ
က အာရုံရနေတတ်သည်။ ပြင်ပက တစ်စုံတစ်ခု ကြားလျှင် ငညိုနှင့်
ဆက်စပ်နေပြီ။ တစ်ခုခု ဖြစ်လျှင်လည်း ငညိုနှင့် ပတ်သက်နေပြီ။
ငညိုနှင့် လွတ်တာ ဘာမှမရှိ။

သံဃာတွေ ဆွမ်းခံကြလာသည်။ ငညို ပဉ္စင်းခံချင်တယ်လို့
ပြောဖူးတာပဲ။ ‘နင် အရက်မသောက်ဘဲ ဆယ်ရက် ကိုးရက် နေနိုင်
မလားဟဲ့’ ဟု သူက မေးသည်။ ‘အိုး တစ်သက်လုံးတောင် နေနိုင်
သေးတယ်၊ အရက် မဖြတ်နိုင်လို့ သောက်နေတာမှ မဟုတ်ဘဲ အမေရ၊
သက်သက်မဲ့ သောက်ချင်လို့သောက်နေတာပဲဟာ’ ဟု ငညို ဆိုခဲ့သည်။
ငညို အရက်ဖြတ်နိုင်ကြောင်း ပြချင်၍ ဘုန်းကြီးဝတ်သွားသလား။
ဆွမ်းခံ ကိုယ်တော်များကို စေ့စေ့စပ်စပ် လိုက်ကြည့်သည်။ ဦးပဉ္စင်းမောင်
ညိုကို မတွေ့ရ။ ကျောင်းမှာများလား။ ကိုယ်တော်တွေ နောက်က
ကျောင်းသို့ လိုက်ပါသွားသည်။ မောင်ညိုမရှိ။ ဒါယကာမကြီး ထမင်း
ဆာတယ် ထင်ရဲ့ဟု သံဃာများက ကျောင်းမှာ ကျွေးမွေးပြီး ပြန်လွတ်
လိုက်ကြသည်။

မင်္ဂလာဆောင်မှာ အသံချဲ့စက် ဖွင့်သံ ကြားရသည်။ ငညို၊
ငညို။ ငညိုကို မိန်းမ ပေးစားဖို့ သူဘယ်တုန်းကမှ ထထကြွကြွ မစီ
စဉ်ခဲ့။ ငညိုကလည်း မိန်းမယူချင်ပြီလို့ တစ်ခါမှ မပြောစဖူး။ သူ့စိတ်
ထဲမှာလည်း ငညိုသည် ငယ်ငယ်လေးကတည်းက အရက် သောက်တတ်
ပြီး အရက်ကိုပဲ တန်းတန်းစွဲ ဖြစ်သွားသည်ဟု ထင်ခဲ့သည်။ သို့သော်

တစ်ခါတော့ ပြောဖူးသည်။ ‘ငညို၊ နင် မိန်းမယူဖို့ ဘာဖို့ စိတ်မကူး
ဘူးလား’ မေးတော့ ‘ကျွန်တော် မိန်းမယူလို့ တော်ကြာ အမေနဲ့
မတည့်ရင် ဘယ်နယ်လုပ်မလဲ၊ မယူတော့ပါဘူးဗျာ၊ အမေကလဲ ဘယ်
မိန်းမနဲ့မှ တည့်မှာ မဟုတ်ပါဘူး’ ငညိုက ဆိုသည်။

‘ဟဲ့ကောင်၊ ငါက ဘာဖြစ်လို့ ဘယ်မိန်းမနဲ့မှ မတည့်ရမှာလဲ၊
ငါက လူတကာနဲ့ ရန်ဖြစ်နေတဲ့ ဟာမျိုးမို့လို့လား’

‘မဟုတ်ပါဘူး အမေရာ၊ အလကားပြောတာပါ၊ အမေနဲ့ ကျွန်
တော်က အမေတစ်ခု သားတစ်ခု နှစ်ပေါင်းများစွာ နေလာတာ၊ ကြား
လူဝင်လာရင် အဆင်ပြေမှာ မဟုတ်ဘူး၊ ကျွန်တော်လည်း ယူချင်စိတ်
မရှိပါဘူးဗျာ၊ အမေ မရှိတော့တဲ့ အချိန်ကျတော့လည်း ကျွန်တော်
အသက်ကြီးရောပေါ့၊ အဲဒီတော့လဲ ဘုန်းကြီးကျောင်းသွားနေချင်နေ၊
ဒါမှမဟုတ်လည်း ဆွေမျိုးတွေ အများကြီးပဲဟာ၊ တစ်အိမ်အိမ် သွားနေ
လို့ ရပါတယ်’

အင်း၊ ငညိုဟာ ငါသေရင် သူတစ်ယောက်တည်း ကျန်ခဲ့မှာ
စိုးလို့ ငါ မသိအောင် မိန်းမယူသွားတာပဲ။ မိန်းမယူချင်တယ် ဆိုလည်း
ယူချင်တယ်ပေါ့၊ ဘာဖြစ်သလဲ၊ ချွေးမဆိုတာလည်း ရလာတဲ့နောက်
တော့ တည့်အောင် ပေါင်းရမှာပေါ့။ ဒေါ်အေးချစ် မင်္ဂလာဆောင်
အသံချဲ့စက် ဖွင့်သည့်နေရာတိုင်း သွားကြည့်သည်။ ရပ်ကွက်တကာ
ရွာတကာ ရောက်သည်။ ဝင်သည်။ ရောက်သည့် နေရာတိုင်းကလည်း
ဒေါ်အေးချစ်ကို ကျွေးကြ မွေးကြသည်ပဲ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဒေါ်အေး
ချစ် အစား ဖြောင့်ဖြောင့် မစားနိုင်။ သတို့သား ဘယ်မလဲ မေးရသည်။
ဘယ်မလဲ ငညို။ ငညိုနဲ့ ယူမယ့် မိန်းမ၊ သူ့ချွေးမလောင်း။

+ + +

လတွေ ပြောင်းခဲ့သည်။ နှစ်တွေ ပြောင်းခဲ့သည်။ ဒေါ်အေးချစ် ရပ်ရည်
တွေလည်း သိသိသာသာ ပြောင်းလဲခဲ့ပြီ။ အိုမင်းရင့်ရော်လှသော ကိုယ်

ခန္ဓာ၊ ညစ်ထေးစုတ်ပြတ်သော အဝတ်တန်ဆာနှင့် အရူးမကြီးလုံးလုံး ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ သို့သော် မပြောင်းလဲသည်က ဒေါ်အေးချစ်၏ ဦးနှောက်ထဲ က အစွဲဖြစ်သည်။ ငညို ငါးသား ငညို၊ ငညို ဘယ်မှာလဲ၊ ဘယ်ရောက် နေသလဲ။ ငညို အစွဲသည် ခိုင်မာသည်ထက် ခိုင်မာ၍သာ လာလေသည်။ ငညိုအသံ သူ့နားထဲမှာ အမြဲကြားနေသည်။ ငညိုကိုယ်က အရက်နဲ့၊ ချွေးနဲ့၊ ငါးညှိနဲ့၊ သူ့နှာခေါင်းမှာ အမြဲ ရနေသည်။ ဟိုမှာ သည်မှာ ငညိုရုပ်လွှာကို အမြဲ သူ မြင်နေရသည်။

တစ်နေ့။

တစ်နေ့ည စောစောပိုင်း။

ဒေါ်အေးချစ် ကားဂိတ်မှာ တောင်ဝှေး တစ်ချောင်း အစုတ်ထုပ် ကလေး တစ်ထုပ်နှင့် ထိုင်နေဆဲ ကားသမား နှစ်ယောက် သင်္ဘောဆိပ် သို့ သွားမည့်အကြောင်း ပြောဆိုနေသံ ကြားရသည်။ သင်္ဘောက ညဆယ့်တစ်နာရီ ဆယ့်နှစ်နာရီလောက်မှ ဆိုက်မည်ဟု ဆိုသည်။ ရုတ်တရက် ဒေါ်အေးချစ် အရေးကြီးသွားသည်။ သူသင်္ဘောဆိပ် သွားမှ ဖြစ်မည်။ သင်္ဘောဆိုက်ချိန် အမိ သွားမှ ဖြစ်မည်။ မဟုတ်လျှင် ငညိုနှင့် လွဲလိမ့်မည်။

ဒေါ်အေးချစ် ကပျာကယာ ထကာ ကားပေါ်သို့ ချိတ်တက် သည်။ ကားက မြင့်သဖြင့် အလွယ်တကူ တက်၍ မရ။

‘ဟာ ဒီအဒေါ်ကြီး ကားပေါ် ဘာလို့ တက်နေတာလဲ၊ ဆင်း ဆင်း’

စပယ်ယာကောင်လေး ပြေးလာပြီး အတင်း ဆင်းခိုင်းသည်။

‘ကလေးရယ်၊ အဘွားလိုက်ပါရစေကွယ်၊ အဘွားမှာ အရေးကြီး နေလို့ပါ’

ဒေါ်အေးချစ်က တောင်းပန်တိုးလျှိုးသည်။ လက်တစ်ဖက်က လည်း ကားကို အသေဆုပ်ကိုင်ထားသည်။ စပယ်ယာကလေး စိတ် ပြောင်းသွားသည်။

‘ကဲ ကဲ၊ လိုက်ချင်ရင်လည်း ကားပေါ် မြန်မြန်ရောက်အောင် တက်’

ဒေါ်အေးချစ် ကုန်ကားကြီးပေါ် ကုတ်ကပ် ချိတ်တွယ်ပြီး အရောက် တက်သွားသည်။

သင်္ဘောဆိပ်က ညဉ့်အမှောင်တွင် မီးရောင် တလက်လက်နှင့် လှပနေသည်။ ဒေါ်အေးချစ် လူရှင်းသည့် ထောင့် တစ်နေရာမှာ အသာ ငြိမ်ထိုင်ရင်း သင်္ဘောအလာကို စောင့်မျှော်နေသည်။ သင်္ဘောက တော် တော်နှင့် ပေါ်မလာ။ သည်ကနေ့ကျမှ သင်္ဘောက နောက်ကျနေသည် လား။ နောက်ကျလျှင်လည်း မတတ်နိုင်။ စောင့်ရမှာပဲ ဖြစ်သည်။ ငညိုနှင့် တွေ့ဖို့ စောင့်ခဲ့သည်က ကြာလှပြီပဲ။

မတည်ငြိမ်သော ပင်လယ်ရေပြင်က လျှပ်စစ်ဓာတ်မီးအောက်၌ တဖျပ်ဖျပ် လှုတ်ခတ်နေသည်။ ဒေါ်အေးချစ် သင်္ဘောဝင်လာမည့် ပင်လယ် တံခါးပေါက်ဘက်သို့ အာရုံ စူးစိုက်၍ ကြည့်နေသည်။ သင်္ဘောဆိပ်က ပစောက်ပုံသဏ္ဌာန် ပင်လယ်ကွေ့၏ ထိပ်စွန်း တစ် ဘက် အောက်နား လှိုင်းကွယ်လေကွယ် နေရာ၌ တည်ဆောက်ထား သည်။ သင်္ဘောဝင်လာမည့် အပေါက်ဝဘက်သို့ လှမ်းမျှော်ကြည့်လျှင် ပစောက်ပုံ၏ နှုတ်ခမ်းတစ်ဘက်ဖြစ်သော တောင်စွယ်ကို မှုန်ဝါးဝါး ကောင်းကင်နောက်ခံ၌ အနက်ရောင် ပုံရိပ်တစ်ခု အဖြစ် ပီပီသသ မြင်ရသည်။ သင်္ဘောဆိပ်ဘက်ပိုင်းမှ ခပ်ပြေပြေ မြင့်တက်သွားသော တောင်စွယ်သည် ပင်လယ် သမုဒ္ဒရာဘက် မျက်နှာပြုထားသော အပိုင်း ၌ ဓားနှင့် ခုတ်ပိုင်းထားသလို တိတိရီရီကြီး ပြတ်ကျကာ မြင့်မောက် မတ်စောက်သော ကျောက်သားမျက်နှာပြင် တစ်ခုအဖြစ် အဆုံးသတ် သွားသည်။ ကျောက်နံရံ၏ အောက်ခြေ၌ကား ကျောက်လွှာ အထပ်ထပ် နှင့် ပင်လယ်လှိုင်းများ။

တောင်စွယ်ထိပ်တွင် ထူးခြားသော အရာ တစ်ခု ရှိနေသည်။ ပျတ်ခနဲ ပျတ်ခနဲ လင်းလက်နေသော အရာတစ်ခု။ ရပ်နားသည်

မရှိ၊ အစဉ်မပြတ် တဖျပ်ဖျပ် လင်းလက်နေသည်။ တောက်ပလွန်းသည် မဟုတ်၊ မှိန်လွန်းသည်လည်း မဟုတ်။ သို့သော် သိသာသော အလင်းရောင် တစ်ခု။ မျက်စိမှိတ်ပြနေသလို၊ အချက်ပြ ခေါ်ငင်နေသလို၊ ဖျတ်ခနဲ ဖျတ်ခနဲ။

ဒေါ်အေးချစ် ပင်လယ်ကမ်းခြေမှာ တစ်သက်လုံး နေလာသူ ဖြစ်၍ သင်္ဘောအချင်းချင်း မီးနှင့် အချက်ပြသည်ကို မြင်ဖူးသည်။ ယခု တောင်ထိပ်က အချက်ပြနေတာ ဘယ်သူလဲ။ ငညို၊ ငညိုက လွဲလို့ ဘယ်သူ ဖြစ်မှာလဲ၊ ငညို ငါ့ကို အချက်ပြနေတာ၊ အမေရေ၊ ကျွန်တော် ဒီမှာဗျလို့ ခေါ်နေတာ၊ အော်မေးရင် သူများ ကြားမှာစိုးလို့ မီးရောင်နဲ့ အချက်ပြခေါ်နေတာ၊ ငညိုရေ၊ အမေလာပြီဟေ့။

ဒေါ်အေးချစ် ဒရောသောပါး ထပြေးသည်။ သင်္ဘောဆိပ်နှင့် တောင်စွယ် အစွန်းပိုင်းက သိပ်မဝေးလှ။ ကိုက်တစ်ရာသာသာလောက်ပဲ ရှိမည်။ ပင်လယ်ကမ်းစပ် ကျောက်ဆောင်ကြို ကျောက်ဆောင်ကြား သဲပြင်မွေ့ကြားက အရွယ်နှင့် မလိုက်အောင် လျင်မြန်စွာ သွားနေသည်။ ‘ငညိုရေ၊ ငညို’ ပါးစပ်ကလည်း တတွတ်တွတ် ရွတ်သည်။ တောင်ခြေသို့ ရောက်လာသည်။ ဒေါ်အေးချစ် အတော်မောနေပြီ။ သို့သော် မရပ်မနားဘဲ တောင်ပေါ် ဆက်တက်သည်။ မတ်မတ် မတက်နိုင်။ လေးဘက်တွားသလို တွား၍ တက်နေသည်။ အပေါ်သို့ မော့ကြည့်လိုက်သည့်အခါ သံထည် ကျိုးကျဲနှင့် မီးပြတိုက် အဆောက်အအုံကို မြင်ရသည်။ မီးရောင် လက်ခနဲ လက်ခနဲ။

သူ့ခေါင်းထဲက ချက်ချင်း အတွေးပေါက်သည်။ ငညိုသည် သင်္ဘောကို လှမ်းပြသည့် မီးပြနှင့် ငါ့ကို အချက်ပြ ခေါ်ငင်သည်ပဲ။ ဟော၊ မီးပြအောက်မှာ ရပ်နေတာ ငညိုပါလား။

ငညိုရေ၊ ဟေ့ ငညို၊ အမေလာပြီဟေ့။ အားတွေ ဘယ်လောက် ကျန်နေသေးသည် မသိ၊ အသံကျယ်စွာ အော်ခေါ်ပြီး တောင်ကို အတင်းဖိတက်သည်။ သူ့မျက်စိထဲမှာ ငညို၏ ပုံရိပ်ကို ပီပီသသကြီး မြင်နေရ

သည်။ ‘အမေရေ၊ ဒီကိုလာဗျို့’ ငညိုခေါ်သံကို ပီပီသသကြီး ကြားနေရသည်။ ငညိုကိုယ်က အနံ့အသက်တွေကိုပင် ပီပီသသကြီး ရှူရှိုက်နေရသည်။

လာပြီ၊ လာပြီ၊ အမေလာပြီ။ သားရေ၊ အမေဆီ လာပါဟဲ့၊ အမေမောနေပြီ။ ငညိုက သူ့ထံ ပြေးမလာ။ မီးပြတိုက်နားမှာ၊ မီးပြတိုက်အောက်မှာ၊ မီးပြတိုက်ပေါ်မှာ။ ငညို၊ ငညို၊ ငညို။ ငညို လေမှာ ဝဲနေသည်။

မီးပြတိုက်အောက် သူရောက်လာသည်။ ငညို ဘယ်ပျောက်သွားပါလိမ့်။ ဟောဟို ရှေ့မှာ၊ ကျောက်ကမ်းပါးစွန်းမှာ။ ‘အမေရေ၊ ဒီမှာဗျ’၊ ဒေါ်အေးချစ် ပြေးသွားသည်။ ငညို ကမ်းပါး အစွန်အဖျားမှာ။ ခြေက မြေနှင့် မထိ၊ ကျောက်သားနှင့်မထိ။ ဟိုးအောက်အဝေးဆီမှာ၊ ခပ်မှောင်မှောင် အလင်းရောင်အောက်မှာ၊ လှိုင်းဖွေးဖွေး။ ငညိုလေထဲ မြင့်တက်သွားပြန်ပြီ။ ဟိုအဝေး ရွှေ့သွားပြန်ပြီ။ ‘သားရေ ငညိုရေ၊ မပြေးနဲ့၊ အမေကို စောင့်ပါဦး’ အော်ခေါ်ရင်းက ကမန်းကတန်း ပြေးလိုက်သည်။

ဒေါ်အေးချစ် ခြေနှစ်ချောင်း မြေပြင်နှင့် ကင်းလွတ်သွားသည်။ ကျောက်ဆောင် ကျောက်သားနှင့် ကင်းလွတ်သွားသည်။ ပင်လယ်လှိုင်းတွေ သူ့ဆီ ပြေးဝင်လာနေတာ သူမြင်ရသည်။ ဒေါ်အေးချစ် ရင်တုန်လိုက်မောခြင်း မရှိ။ အလန့်တကြား ချောက်ချားသွားခြင်း မရှိ။ ငညိုသည် သူ့ကို လေထဲတွင် ဆီး၍ ပွေ့ယူခေါ်ငင်သွားသည်ဟု ခံစားလိုက်ရသည်။

+ + +

လှိုင်းတဖျပ်ဖျပ် ရိုက်ခတ်နေသည့် ကျောက်ဆောင် တစ်ခုထက်သို့ ဒေါ်အေးချစ် အဝတ်ထုပ်ကလေး တစ်ထုပ်လို ဖုတ်ခနဲ ကျလာသည်။ ကဏန်းကောင် တချို့ ရုတ်တရက် လန့်ဖျပ် ထွက်ပြေးသည်။ ခဏ

ကြာသည့်အခါ ရဲတင်းသော ဂဏန်း တစ်ကောင် အနီးသို့ ရောက်လာကာ ပြူးကြောင်သော မျက်လုံးများနှင့် စူးစမ်းကြည့်ရှုသည်။ ထိုနောက်၌ တစ်ကောင်ပြီး တစ်ကောင် ဂဏန်းကောင်များ တက်ကြ ကျော်ကြ လျှောက်သွားကြ။

ဒီရေ တက်လာသည်။ ကျောက်ဆောင်ပေါ်သို့ ရိုက်သည့် လှိုင်း ချက်က တဖြည်းဖြည်း ကြီးထွားလာသည်။ ကျောက်ဆောင်နှင့် အတူ ဒေါ်အေးချစ် လှိုင်းအောက် ရေအောက် ရောက်သွားသည်။

ဆောင်းချမ်းည၏ နွေးထွေးသော ပင်လယ်ရေ၌ ဒေါ်အေးချစ် ရယ်၊ ငညိုရယ်၊ ငညိုအဖေရယ် အစဉ် ထာဝရ ပေါင်းစည်းမိသွားကြ လေသည်။

[Theodore Dreiser ၏ The Lost Phoebe ဝတ္ထုကို
ဆင့်ပွားခံစား ရေးဖွဲ့သည်။]

[ပန်။ ။ ဇန်နဝါရီ၊ ၁၉၈၈]

ဖြစ်တည်မှု ဝေဒနာ

ကျွန်တော် အသက်လေးဆယ်နား နီးပြီ။ အသက်လေးဆယ် ဆိုတာ သေမင်း တံခါးဝ လှမ်းမြင်စပြုတဲ့ အချိန်ပေါ့ဗျာ။ ဒါကိုပဲ တချို့က ဒီအချိန်မှာ လူ့ဘဝ စတယ်လို့ ကြောက်ကန်ကန်ပြီး ဆိုကြတယ်။

အမှန်တော့ လူဆိုတာမျိုးက ကံကြမ္မာ ပစ်ချတဲ့ နေရာမှာ မွေးလာ လူဖြစ်လာပြီး အဲဒီပတ်ဝန်းကျင်လေးကိုပဲ တစ်ကမ္ဘာ ထင်နေ၊ ခြေဦးတည်ရာ ကျင်လည်မျှောပါနေပြီး အသက် လေးဆယ်လောက် ရောက်တော့မှ ဘဝဆိုတာ ဘယ်နှယ်ဟာပါလိမ့်လို့ စဉ်းစားဖို့ သတိရမိ တတ်တဲ့ သတ္တဝါတစ်မျိုးကိုး။

ဒီအချိန်မှာ နောက်ကြောင်းကို ပြန်စောင့်ကြည့်မိလိုက်တော့ မထိတ်သာ မလန့်သာ ငါ့ဘဝဖြင့် ထက်ပိုင်းမက ကျိုးခဲ့ပြီ။ ရှေ့ကို ဘယ်လောက် ဆက်နေရဦးမယ် ဆိုတာက မသေချာ မရေရာ။ ပြီးပြီး ခဲ့သမျှတွေ ပြန်ပြောင်း စစ်ကြောကြည့်ပြန်ရင်လည်း နေရာတကာ အလွဲလွဲ အချော်ချော် အမှားမှား အယွင်းယွင်း ဖြစ်ခဲ့တာတွေ၊ အလေး အနက် အခိုင်အမာ ချမှတ်ပြီး တစ်စက်ကလေးမျှတောင် အကောင် အထည် မဖော်နိုင်ခဲ့တဲ့ ကြီးမားသော ရည်မှန်းချက်တွေ၊ အခုနေခါ အစက ပြန်စပါလို့ အထူးအခွင့်အရေးကြီး ပေးလာခဲ့ရင်တောင်မှပဲ ဘယ်လိုမှ အောင်မြင်ကျော်လွှားနိုင်မှာ မဟုတ်တဲ့ အတားအဆီး

အခက်အခဲတွေ အဲဒါတွေကိုပဲ လှမ်းလှမ်းမြင်နေရတော့ ကိုယ့်ဘဝ အတွက် အကြီးအကျယ် စိတ်ပျက်လက်ပျက် ဖြစ်သွားပြီးတဲ့နောက် မှာ လူ့ဘဝဆိုတာ ငါခံရဖို့ သက်သက် ရောက်လာတာပဲလို့ ကောင်း ကောင်းကြီး သဘောပေါက်သွားကြစမြဲပါပဲ။

အသက်လေးဆယ်မှာ ဘဝကို စတင်မယ်ဆိုတာ မရှိတဲ့ အား ကလေးကို ဖျစ်ညှစ်ပြီး တင်းလိုက်တာပါ။ ခဏတဖြုတ် အားတင်းလို့ ရတဲ့လူရ၊ မရတဲ့လူလည်း မရပေါ့လေ။

သည်လိုအချိန်မှာ ကိုယ်ခံအား နည်းသူများကတော့ တုန်လှုပ် ချောက်ချားကြတယ်။ အလန့်တကြား ခြေမကိုင်မိ လက်မကိုင်မိ ဖြစ် ကြတယ်။ ဒါကိုပဲ တချို့က သံဝေဂ ဆိုတဲ့ ပါဠိစကားနဲ့ လှည့်ပြော ပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကိုရော သူများတကာကိုပါ အားပေးနှစ်သိမ့်ကြတယ်။ ဒါ ကောင်းဖို့ပဲ၊ လမ်းမှန်ရောက်ဖို့ပဲ စသည်ဖြင့်ပေါ့လေ။

ကျွန်တော် ဆိုတဲ့ အကောင် မထိတ်လန့်ပါဘူး၊ သံဝေဂ မရပါ ဘူး၊ လေးဆယ်ကျမှ လူ့ဘဝဆိုတာ ဒုက္ခပဲလို့ သိတဲ့ ကောင်မှ မဟုတ်ဘဲ၊ ခံရတယ် ဆိုတာ ကျွန်တော့်အတွက် ဆန်းတဲ့ ကိစ္စ မဟုတ် ဘူး၊ ဝမ်းနည်းနေစရာ ကိစ္စ မဟုတ်ဘူး၊ ကျွန်တော် စဉ်းစားမိတာ တစ်ခုပဲ ရှိတယ်။ ‘ကျွန်တော် မှားခဲ့တယ်’ ဒါပဲ။ နောင်တရတယ်လို့ ဆိုချင် ဆိုနိုင်ပါတယ်။

+ + +

ကျွန်တော် အများကြီး မှားခဲ့တယ်။

ကျွန်တော် လူဖြစ်လာတဲ့ ကိစ္စကတော့ ကျွန်တော်နဲ့ မဆိုင် ပါဘူး၊ ကျွန်တော့်အမှား မဟုတ်ပါဘူး။ လူမှန်း သိပြီးမှ ဖြစ်တဲ့ ကိစ္စတွေမှာတော့ ကျွန်တော် တာဝန်ရှိပါတယ်။

ကျွန်တော် မှားခဲ့သမျှ အမှားထဲမှာ အကြီးမားဆုံး အမှားကတော့ ကျွန်တော် ငယ်စဉ် ကိုးနှစ်သားလောက်က စပြီး ဘယ်လို ဖြစ်မှန်း

မသိဘူး။ (တစ်စုံတစ်ယောက် သို့မဟုတ် အများရဲ့ ဩဇာပါမှာပေါ့ ဗျာ။) ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ တွေ့ကရာ စာမှန်သမျှ ဗဟုသုတချည်းပဲ လို့ မှတ်ပြီး နှစ်ပေါင်း သုံးဆယ်လောက် အရူးတစ်ယောက်လို လျှောက် လျှောက်ပြီး ဖတ်ခဲ့မိတဲ့ အမှားပဲ။

စာတွေ ဖတ်လွန်းတော့ ကျွန်တော် အရမ်းသိနေတယ်။ ခြုံပြီး တော့လည်း သိတယ်၊ ဖွဲ့ပြီးတော့လည်း သိတယ်။ သစ်တောကိုလည်း မြင်တယ်၊ သစ်ပင် တစ်ပင်ချင်းလည်း မြင်တယ်။ အုပ်စုကိုလည်း သတိထားမိတယ်။ တစ်ယောက်ချင်းကိုလည်း ခွဲခြား မှတ်သားမိတယ်။ အဲသလို အကုန်သိတော့ ကျွန်တော့်မှာ အင်မတန် ခက်ပါတယ်။

‘မရှိတာထက် မသိတာခက်’ တဲ့၊ ရှေးလူတချို့က ဆိုတယ်။ သိပြီး မရှိတဲ့အခါ ပိုခက်တာ သူတို့ သိမသွားကြဘူး။

မသိတဲ့လူက မခက်ဘူး။ အများကြီး လွယ်တယ်။ အများကြီး သက်သာတယ်။ သူ့ကို ညစ်လို့ ညစ်မှန်း မသိ။ မတရားလုပ်လို့ လုပ်မှန်း မသိတော့ သူ မခံရဘူး၊ သူ မနာဘူး။

ဒါပေမယ့် ကျွန်တော့်ကျတော့ လှစ်ခနဲ သိတဲ့ကောင်။ အရိပ်ပြ ရင် အကောင်ထင်တဲ့ ကောင် ဆိုတော့ ညစ်ရင် ညစ်မှန်း သိတယ်။ နည်းနည်းညစ်ရင် နည်းနည်းသိတယ်။ သိတော့ နာတယ်ဗျာ၊ သေသေ ချာချာ နာတယ်။ နေရာတကာ ငါခံနေရပါကလား ဆိုတာ သိတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီလိုဗျာ၊ ကျွန်တော် ဘာကြောင့် ခံနေရသလဲ။

ကျွန်တော့်အပြစ်ချည်းသက်သက်တော့လည်း မဟုတ်ဘူး။

ကျွန်တော် ငယ်ငယ်ကတည်းက မလိမ်တတ်၊ မကောက်တတ် ဘူး၊ မညစ်ဘူး၊ မဟုတ်မတရား မလုပ်ဘူး၊ သူတစ်ပါး မျက်ခုံးမွှေး ပေါ် စကြို မလျှောက်တတ်ဘူး။ ဒါက ကျွန်တော့် မိဘ သင်ကြားပေး ခဲ့တဲ့ ကောင်းတယ် ဆိုတဲ့ အလေ့အကျင့်။ သူတို့ ကောင်းတယ် ထင်တဲ့ အယူအဆကို ကျွန်တော့်ခေါင်းထဲ၊ ကျောပြင်ထဲ၊ တင်ပါးထဲ၊ ခြေသလုံးထဲ စွဲနေအောင် ရိုက်သွင်းခဲ့လို့ ကျွန်တော် သေတောင်

ပျောက်လို့ ရမှာ မဟုတ်တော့တဲ့ သူတော်ကောင်း ဝါဒ အစွဲ။ အဲဒီ အစွဲကြောင့် ကျွန်တော်ဟာ သူတစ်ပါးကို မဟုတ်တာ မလုပ်တတ်တဲ့ ကောင် တစ်ကောင် ဖြစ်လာတယ်။

သူတစ်ပါးကို မဟုတ်တာ မလုပ်သလို သူတစ်ပါးက မဟုတ် တာ လုပ်လာရင်လည်း မခံဘူးတဲ့လား။ မဟုတ်ဘူး၊ ကျွန်တော် တော် တော် ခေါင်းငုံ့ခံတဲ့ကောင်ဗျာ။ ဘယ်လိုမှ စိတ်မရှိကြပါနဲ့၊ ဒါကလည်း ငယ်စဉ်က ရိုက်သင်ခဲ့တဲ့ ကျွန်တော့်မိဘနဲ့ပဲ ဆိုင်ပါတယ်။ ကျွန်တော် ငယ်စဉ်က ဘယ်သူနဲ့ ရန်ဖြစ်ဖြစ်၊ သူလွန်လွန် ကိုယ်လွန်လွန် အိမ် ပြန်ရောက်ရင် အရိုက်ခံရတယ်၊ ရေရေလည်လည် အရိုက်ခံရတယ်။ လူနဲ့ရန် မဖြစ်ရဘူး၊ ဒါ အဖေဝါဒပဲ။ ကျွန်တော် ဆိုတဲ့ ကောင်က ရိုက်သင်လို့ကတော့ အင်မတန် တတ်လွယ်တဲ့ အကောင်၊ စွဲလွယ်တဲ့ အကောင်။

လူနဲ့ ရန်မဖြစ်ရဘူး ဆိုတဲ့ အဖေဝါကို အဖေကိုယ်တိုင် ဘယ် လောက်လိုက်နာကျင့်သုံးသလဲ မသိပေမယ့် သူရိုက်သွင်းခဲ့တဲ့ ကျွန်တော့် ခေါင်းထဲမှာတော့ သေသေချာချာ စွဲမြဲသွားတာ အမှန်ပါပဲ။ ကျွန်တော် ဘယ်သူနဲ့မှ ရန်မဖြစ်တော့ဘူး။ အလျင် ကျွန်တော် ကြောက်ကြောက်နဲ့ ခံချနေတဲ့ ကောင်တွေကို လုံးဝ အညံ့ခံလိုက်တယ်။ အလျင်က ကျွန်တော့်ကို ကြောက်ရတဲ့ ကောင်တွေ တော်လှန်ပုန်ကန်တာကိုလည်း ကျွန်တော် အလျော့ပေးလိုက်တယ်။ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ရပ်ကွက်မှာ ကျွန်တော် နာမည် ရလာတယ်။ တကယ်ရိုးတဲ့ကောင်၊ တကယ်ဖြောင့် တဲ့ကောင်၊ ဘယ်သူနဲ့မှ ရန်မဖြစ်ဘူး။ ရန်ပွဲ ရှိရင် ဘယ်သူ့ ဘက်ကမှ မပါဘူး။ ကလေးချင်း ရန်ဖြစ်လို့ လူကြီးတွေ စစ်ဆေး မေးမြန်းလာရင် လုံးဝ ဘက်မလိုက်ဘဲ အတိအကျ ဖြေတာ ကျွန်တော်။ ယုတ်စွအဆုံး ကျွန်တော့် အစ်ကိုနဲ့ သူတစ်ပါး ရန်ဖြစ်တဲ့ အခါမျိုးမှာတောင် ကျွန် တော့်အစ်ကိုဘက်က လိုက်မပြောဘူး။ ကျွန်တော်က အဲသလောက် ကောင်းတဲ့အကောင်။ အသုံးမကျအောင်ကို ကောင်းတဲ့ အကောင်။

လူကောင်းလေး ကျွန်တော် ကြီးလာတော့ စာတွေ အများ ကြီးဖတ်၊ အတန်းတွေလည်း မနည်းဘဲ တတ်လာပြီးတဲ့နောက်မှာ အများနည်းတူ လူရည်လည်လာဖို့ ကောင်းတယ်။ တော်လာ၊ လိမ္မာ လာဖို့ ကောင်းတယ်။ သာပေါင်း ညာစား လူနပ်ချမ်းသာ အထက်ဖား အောက်ဖိ အစရှိတဲ့ နည်းလမ်းများနဲ့ ကြီးပွားချမ်းသာအောင် ကြံဆောင် တတ်လာဖို့ ကောင်းတယ်။ သို့သော် ပိုက်ဆံချမ်းသာသူမှန်သမျှဟာ သူခိုးချည်းပဲတဲ့။ အဲဒီစကား ဘယ်က ရောက်လာမှန်း မသိ။ ကျွန်တော့် ခေါင်းထဲမှာ စွဲကပ်နေတယ်။ ကျွန်တော် ချမ်းသာချင်တယ်။ နည်း လမ်းတွေလည်း မြင်နေတယ်။ သူများတကာတွေ သူတို့အိတ်ထဲ ငွေတွေ ကျုံးကျုံးပြီး ထည့်နေတာ ကျွန်တော် မြင်တယ်။ သို့သော် ကျွန်တော် သူခိုး မဖြစ် ချင်ဘူးဗျာ။ ချေဖျက်လို့ မရတဲ့ အစွဲ။ ကျွန်တော် ဘာမှ မတတ်သလိုပဲ နေလိုက်တော့တယ်။

အဲဒီတော့ အသက်လေးဆယ် ရောက်ချိန်၊ လူကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်တယ် ဆိုတာ ဘယ်လိုမှ ငြင်းရမတော့တဲ့ အချိန်၊ အသက် အရွယ် သဘောအရ ပြည့်စုံကုံလုံနေရမယ် ဆိုတဲ့ အချိန်မျိုးမှာ ကျွန်တော်က ဘာမှ မတတ်တဲ့ အကောင်၊ ဘာမှ မရှိတဲ့ အကောင်၊ အလကားကောင် တစ်ကောင်အဖြစ် ပေါ်လာကြီး ပေါ်လာတယ်။

ကျွန်တော့်ရှေ့မှာ တံခါးတွေ အားလုံး ပိတ်နေတယ်။ ကျွန်တော့် မျက်နှာမြင်လို့ ဘယ်သူမှ ထမရပ်ဘူး။ ဘယ်သူမှ လမ်းဖယ်မပေးဘူး။ ဘယ်သူမှ မကြိုဆိုဘူး။ လှည့်မကြည့်တဲ့လူ မျက်နှာထားတင်းနေသူ တွေပဲ မြင်ရတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ အပြင်လူပဲ၊ တစ်မီးပဲ၊ မကြည်ဖြူ သူပဲ။

ဘာကြောင့်လဲ၊ ဘာကြောင့် သည်လို ဖြစ်ရမှာလဲ။

ကြိမ်ဖန်များစွာ စဉ်းစားပြီးပါပြီ။ ဇာတိစိတ်လို အခိုင်အမာ ချုပ်နှောင်ထားတဲ့ သူတော်ကောင်း အနှောင်အဖွဲ့နဲ့ ပညာတတ် လူလိမ္မာ ရဲ့ ကြီးပွားရေး ဉာဏ်တွေ ကျွန်တော့် ခေါင်းထဲမှာ ကြိမ်ဖန်များစွာ တိုက်ခိုက်ပြီးခဲ့ကြပါပြီ။

ငါမရဘူး၊ ငါ ခံရမယ့်ကောင်ပဲ၊ လုပ်မနေပါနဲ့ တားတယ်။ သို့သော် မရဘူး။ မခံချင်စိတ်က ထထလာတယ်။ ဒါပေမယ့် ဘာတတ်နိုင်သလဲ၊ ဘယ်သူ့ကို ဘာတွေ သွားလုပ်နိုင်သလဲ။ မလုပ်နိုင်ဘူး၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုပဲ သတ်ဖို့ ကြိုးစားတယ်။

အဆိပ်မသောက်ဘူး၊ မှန်ကို လက်သီးနဲ့ မထိုးဘူး။ အုတ်နံရံကို ခေါင်းနဲ့ ဝင်မဆောင့်ဘူး၊ အဲဒီလို ပြောင်မလုပ်ဘူး။ ဒါပေမယ့် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် နှိပ်စက်ထားတဲ့ ဒဏ်ရာတွေ ကျွန်တော့်ကိုယ်မှာ အပြည့်ရှိနေပြီ။ ကျွန်တော် ခေါင်း ခဏခဏ ကိုက်တယ်။ နေ့တိုင်း ကိုက်တယ်။ ခေါင်းမကိုက်တဲ့ အချိန် ကြုံရင် သတိထားမိရင် ဟာ ခေါင်းမကိုက်ဘူးလို့ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဝမ်းသာအံ့သြရတယ်။ အစာအိမ်နာ၊ လေနာ၊ ဗိုက်အောင့်တဲ့ ရောဂါ ကျွန်တော့်မှာ ရှိတယ်။ ကျွန်တော့် ခန္ဓာကိုယ်ထဲက အဆိပ်တွေ သူများကို မစားရလို့ ကျွန်တော့်ဗိုက်ကို ကျွန်တော် ပြန်စားနေတာ။ ဒါတွေ ကျွန်တော် သိပါတယ်။ ကျွန်တော် ကိုယ် ကျွန်တော် သတ်နေတာ။ တစ်ချို့တည်း ကိစ္စတုံး လုပ်မရလို့ တဖြည်းဖြည်း ဖျဉ်းသတ်နေတာ။ ကျွန်တော် နားလည်တယ်။ ဂျဲလမက်တို့၊ အနာဂျက်ဆင်တို့ ဆိုတဲ့ ဆေးတွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေတဲ့လူ သက်သာအောင် လုပ်ပေးနေတဲ့ ဆေးတွေ၊ အသက်ထွက် ညင်သာအောင် ကူညီနေတဲ့ ဆေးတွေ ဆိုတာ ကျွန်တော် သိတယ်။

မတတ်နိုင်ဘူး။

လူဖြစ်လာတာကိုက ဒုက္ခလို့ ဆိုကြတယ် မဟုတ်လား။ ခင်ဗျား မွေးလာခဲ့ပြီ ဖြစ်လို့ အိုရမယ်၊ နာရမယ်၊ သေရမယ်၊ ဆိုတဲ့ ဘယ်လိုမှ မတရားတဲ့ တရားသဘော ဆိုတာကြီးရဲ့ နှိပ်စက်မှုကို ခံရမယ် မဟုတ်လား။ ခံပေါ့။ ဒါပေမယ့် ဒီအခြေခံ မူလဘူတ ဒုက္ခကြီးအပြင် ဒီသင်္ခါရ တရားကြီးနဲ့ နှိပ်စက်ထားတဲ့ ဒုက္ခဘုံမှာ အတူတူလာဖြစ်ကြသူ ဒုက္ခိတ သတ္တဝါအချင်းချင်း အုပ်စုဖွဲ့ပြီး ဗိုလ်ကျတဲ့နည်း၊ တစ်ယောက်ချင်း ကပ်ပြီး ညစ်တဲ့ နည်းတွေနဲ့ ထပ်ထပ်ပြီး နှိပ်စက်တာ ခံရဦးမယ် ဆိုရင်တော့ ဒုက္ခဘုံကနေ မဟာဒုက္ခဘုံကို ထပ်ဆင့် အပိုခံရသလိုပဲပေါ့။

အဲဒီတော့ ဒီလောက် ဖြစ်မှဖြင့် ဒီဘဝကို ဘာ တွယ်တာနေစရာ လိုသလဲ၊ ဒီခန္ဓာကိုယ်ကိုကော ဘာ တပ်မက်နေစရာ လိုသေးသလဲ၊ ကမ္ဘာလောကက အမှတ်မထင် ပျောက်ကွယ်သွားစေနိုင်တဲ့ ဆေးဝါးတွေ ဆိုတာလည်း အများကြီးပဲ မဟုတ်လား။ ခေတ်သစ် ဆေးသိပ္ပံပညာ ဆိုတာ သည်နေရာ အားမကိုးရင် ဘယ်နေရာ သွားအားကိုးမလဲ။ ဒုက္ခအားလုံး၏ ချုပ်ငြိမ်းရာကို ပို့ပေးနိုင်တဲ့ဆေး။ အညင်သာဆုံး၊ အကောင်းဆုံး ဘဝကို နိဂုံးချုပ်ဆေး။ သည်ဆေးမျိုး ရှာပြီး သုံးပါလား။ မလုပ်ဖြစ်ဘူး။

သေရမှ ကြောက်လို့လား။ အဖန်ငါးရာ ငါးကမ္ဘာဆိုတာ ကြောက်လို့လား။ ဒါတွေကြောင့်တော့ မဟုတ်ဘူး ထင်ပါတယ်။

စဉ်းစားကြည့်၊ လူတစ်ယောက်ရဲ့ ဘဝမှာ သေတယ် ဆိုတာ အဆုံးစွန် အရှုံးပေးလိုက်ရတာပဲ။ အိုလို့ သေသေ၊ နာလို့ သေသေ၊ ရောဂါကြောင့် သေသေ၊ ထိခိုက်အနာတရကြောင့် သေသေ သေတာမှန် သမျှ ပြင်ပလောကကြောင့် သေတာချည်းပဲ။ အဲဒီတော့ ကိုယ့်အသက် အန္တရာကို ကိုယ်ကြိုက်တဲ့ အချိန်မှာ ရပ်တန့်လိုက်တာ၊ ကိုယ့်နိဂုံးချုပ် ချိန်ကို ကိုယ့်ဘာသာ ရွေးချယ် ပိုင်းဖြတ်လိုက်တာဟာ အဆုံးစွန် ရှုံးနိမ့်မှုထဲက ရနိုင်သမျှသော အောင်မြင်မှု တစ်ခု ဖြစ်နိုင်သေးတယ်။ ရှုတ်ချရမယ့် အပြုအမူ တစ်ရပ်တော့ မဟုတ်လောက်ဘူး။

သို့သော် ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် သတ်သေဖို့ ဆိုတာမျိုး ကျွန်တော် ဘယ်အခါမှ စိတ်မကူးခဲ့ဖူးဘူး။ ဒီ မဟာဒုက္ခဘုံမှာ မပျော်ပိုက်ပေမယ့် ဆက်လက် ရှင်သန်နေချင်တဲ့ စိတ်က ရှိနေတယ်။ ဖြစ်နိုင်သမျှတော့ ကုတ်ကပ် ကြံဖန် နေသွားရမှာပဲ။ တချို့ပညာရှိတွေ ပြောတဲ့ ရှင်သန် လို့မူ ဇာတိစိတ် ဆိုတာပဲလား။

ထားပါတော့။ ဟုတ်ချင်လည်း ဟုတ်မယ်၊ မဟုတ်ချင်လည်း မဟုတ်ဘူး။ ပညာရှိ ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဆိုတာကတော့ သည်လိုပဲ တောင်ကြံ မြောက်ကြံ ပြောကြတာပဲ။ တစ်စိတ် တစ်ပိုင်း အဆင်ပြေ

တဲ့ အခါပြော၊ မှန်ချင်တဲ့ အခါ မှန်သွားတတ်ပေမယ့် သူတို့ ခမျာတွေ
လည်း အလုံးစုံတော့ မသိရှာကြဘူး။ ဆိုကရေးတီး ဆိုရင် 'ကျွန်တော်
ဘာမှ မသိပါဘူး' လို့ ရိုးရိုးပဲ ပြောသွားတယ်။ ဒါကို တချို့က
'ဟာ၊ ပညာရှိပီပီ နှိမ့်ချပြီး ပြောသွားတာပဲ' လို့ ထင်ကြသေးတယ်။
အမှန်တော့ သူတကယ် မသိလို့ မသိဘူးပြောတာ၊ လက်မြောက်သွား
တာ၊ သူတကယ် ဝမ်းနည်းပမ်းနည်း ပြောသွားတာ။ ဟုတ်တယ်၊
ဒုက္ခမှန်း သိလျက်သားနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဒီဘုံဘဝမှာ ဘာလို့ ကုတ်ကပ်
ပြီး နေနေကြတာလဲ။ သေသေချာချာ စစ်ကြောကြည့်။ ခင်ဗျား လည်း
မသိ။ ကျွန်တော်လည်း မသိ။ ဆိုကရေးတီးလည်း မသိဘူး။

တကယ်တော့ လူဆိုတဲ့ သတ္တဝါ ဘာများ သိနိုင်လို့လဲ။ မျောက်
ထက် ဘယ်လောက်များ အဆင့်အတန်း မြင့်လို့လဲ။ မျောက်ကို အမွေး
ပြောင်အောင် ရိတ်ထားတာ၊ မျောက်လို သစ်ပင် မတက်တတ်တာ၊
ဒါပဲ ရှိတယ်။ လူဦးနှောက်နဲ့ ဘယ်လောက်များ စဉ်းစား သိမြင်နိုင်
သလဲ။ အလွန်ဆုံး ဆိုကရေးတီး ပြောသလို ကျွန်တော် ဘာမှ မသိဘူး
ဆိုတာပဲ သိနိုင်တယ်။ သို့သော် အဲဒီ မသိဘူး ဆိုတာကြီးကို စဉ်းစား
မိသွားတာပင်လျှင် ဒီလူသားတွေ ကရမယ့် ဒုက္ခဇာတ်ကြီးရဲ့ အစ
ဖြစ်လာတယ်။ ဆိုကရေးတီးရဲ့ ဒုက္ခ။ ကျွန်တော့်ရဲ့ ဒုက္ခ။ မသိဘူး
ဆိုရင်လည်း နည်းနည်းမှ သိမနေပါနဲ့တော့လား။ အဟိတ်တိရစ္ဆာန်
များလို ပိန်းပိတ်နေတဲ့ အဝိဇ္ဇာ မှောင်ထဲမှာ ကျွမ်းပစ်ပြီး ပျော်ပျော်
နေ ပျော်ပျော်သေသွားရင် မကောင်းဘူးလား။ အခုတော့ အမှောင်ထဲမှာ
မီးအိမ် တစ်အိမ် လာလင်းတယ်။ ဒီမီးအိမ်ကလည်း ဘေးပတ်ဝန်း
ကျင်ကို အလင်းရောင် မမျှနိုင်။ သူရှိတယ် ဆိုတာ သိရုံပဲ လင်းတယ်။
ဘေးပတ်ဝန်းကျင်ထဲ ငါ ဘာမှ မမြင်ရဘူး ဆိုတာ သိရုံပဲ လင်းတယ်။
မေ့မေ့လျော့လျော့ နေမယ့်လူ သတိရအောင်၊ စိတ်မချမ်းသာ ဖြစ်အောင်
သက်သက် နှိပ်စက်ဖို့ လာလင်းတယ်။

လူမှာ ရှိတယ် ဆိုတဲ့ အသိဉာဏ်၊ ကျွန်တော့်မှာ ရှိတယ်
ဆိုတဲ့ အသိဉာဏ်ဟာ အဲဒီလို မီးစာမရှိ၊ ဆီမရှိတဲ့ မီးအိမ်မျိုး။

ဒီ မီးအိမ်မျိုးရဲ့ အလင်းရောင် အောက်မှာ တိုးတက်ယဉ်ကျေး
ပါတယ် ဆိုတဲ့ လူအစုအဝေးမျိုး တည်ရှိနိုင်ပါ့မလား။ မှောင်ထဲမှာ
တိုးကြွေကြ၊ တိုက်ကြခိုက်ကြ၊ တက်နင်းကြ၊ အဲဒါမျိုးတွေပဲ ရှိတယ်။
လူနေ ထူထပ်လာလေ တိုးကြ ဝှေ့ကြ၊ တိုက်ခိုက်ကြ၊ တက်နင်းကြ
သူတွေ များလာလေပဲ။

အသင့်တော်ဆုံးလူ ရှင်သန်လိမ့်မည်တဲ့။ ဒါဝင် ဒါဒ သဘော
တရား။ မသင့်တော်တဲ့လူ၊ အခြေအနေ မကောင်းတဲ့ လူ မရှင်ဘူး၊
ခံရမယ်။

အားမရှိတဲ့လူ၊ မနင်းရဲ မတိုက်ရဲတဲ့လူ ခံရမယ်။ အားရှိတဲ့
လူ၊ နင်းရဲ တိုက်ရဲသူ ရှင်သန်လိမ့်မယ်။

လူငါးဆယ် ဆုံတဲ့ အခန်းထဲမှာ လူတစ်ရာ ထည့်ထားရင်
ငါးဆယ်က ငါးဆယ်ကို နင်းလိမ့်မယ်။ ငါးဆယ် ရှင်မယ်၊ ငါးဆယ်
သေမယ်။ လူဆယ်ယောက် ဆုံတဲ့ အခန်းထဲမှာ လူတစ်ရာ ထည့်ထား
ရင် ကိုးဆယ်ပေါ်မှာ တစ်ဆယ် ရပ်နေလိမ့်မယ်။ တစ်ဆယ် ရှင်မယ်၊
ကိုး ဆယ် သေမယ်။

လူဆိုတဲ့ သတ္တဝါ ခေါင်းထဲမှာ ဉာဏ်ဆိုတဲ့ မီးအိမ်မှိန်မှိန်
တစ်လုံးသာ ရှိတာ မဟုတ်ဘူး၊ အကျင့်ဆိုတဲ့ မောင်းနှင်အား တစ်မျိုး
လည်း ရှိသေးတယ်။ ကောင်းတဲ့အကျင့်၊ မကောင်းတဲ့အကျင့်။

အကျင့်မကောင်းတဲ့လူ သူတစ်ပါး မနင်းရရင် မနေနိုင်ဘူး။
အကျင့်ကောင်းတဲ့လူက သူတစ်ပါးကို မနင်းဘူး။ ရှောင်တယ်။
ဒါပေမယ့် မနင်းတဲ့လူက အနင်းခံရတယ်။ အဲဒီတော့ နင်းမလား၊
အနင်းခံမလား။ နှစ်လမ်းပဲ ရှိတယ်။ ဘယ်လမ်း ရွေးမလဲ။

ကျွန်တော် အနင်းမခံချင်ပါ။ နင်လည်း မနင်းချင်ပါ။ ဘယ်
လမ်းမှ ကျွန်တော် မလိုက်နိုင်ပါ။ လူကျပ်တဲ့နေရာ ကျွန်တော် ရှောင်မှ
ဖြစ်မယ်။ ကျွန်တော် နေရာ ပြောင်းမှ ဖြစ်မယ်။

ကျွန်တော် သွားချင်တဲ့ နေရာတွေ ရှိတယ်။ လူချောင်တဲ့ နေရာတွေ။ တစ်ဒဂံစိတ်ကူးနဲ့ ကြိုက်ဖူးတဲ့ နေရာတွေ ရှိနေတယ်။ သို့သော် သေသေချာချာတော့ စဉ်းစားရဦးမယ်။

+ + +

သြစတြေးလျတိုက်မှာ အဗိုရီဂျင်းလိုခေါ်တဲ့ မူလ တိုင်းရင်းသား တစ်မျိုး ရှိတယ်။ အသားအရောင် မည်းတယ်။ မဖြူမမည်းကို ကြည့်နေကျတဲ့ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာ မျက်စိမှာ မလှဘူး။ သူတို့နေတဲ့ နေရာဟာ သြစတြေးလျတိုက် အရှေ့ ဘက်ကမ်းလို သာယာတဲ့ နေရာတွေ မဟုတ်ဘူး။ ပူပြင်းခြောက်သွေ့တဲ့ အနောက်ပိုင်း လွင်တီးခေါင် ကန္တာရ တွေသာ ဖြစ်တယ်။ သူတို့မှာ စိုက်ပျိုးရေး မရှိဘူး။ မွေးမြူရေး မရှိ ဘူး။ အိုးအိမ် မရှိဘူး။ သူတို့ ကိုယ်ပေါ်မှာ အဝတ်မရှိဘူး။ သဘာဝနဲ့ တစ်သားတည်း နေထိုင်တယ်။

သူတို့ဟာ ပညာမတတ်ဘူး။ ဗဟုသုတ မရှိဘူး။ အတွေးအခေါ် ဆိုတာ နားမလည်ဘူး။ ဒါပေမယ့် သူတို့မှာ ပုဂ္ဂလိက ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင် မှု ကင်းတယ်။ ဒီပိုင်ဆိုင်မှုက ဆင့်ပွား ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ လုတာ ယက် တာ၊ ကလိမ်ကျတာတွေ ကင်းတယ်။ သူတို့ဟာ လူစုလူဝေးနဲ့ မနေဘူး။ ကိုယ့်မိသားစုလေးပဲ နေတယ်။ အဲဒီတော့ လူလူချင်း ခေါင်းပုံဖြတ်တာ၊ သွေးစုပ်ခြယ်လှယ်တာ၊ အုပ်စုဖွဲ့ ဗိုလ်ကျတာတွေလည်း ဘာ တစ်ခုမှ မရှိဘူး။ သိပ်ကောင်းတယ်။ သိပ်အေးချမ်းတယ်။

စားစရာဆိုတာလည်း သူတို့မှာ မပေါများပေမယ့် မရှားဘူး။ တစ်နေကုန် သွားလာလှုပ်ရှားပြီး ရှာဖွေရင်း စားစရာ သစ်ဥသစ်ဖု ရနိုင်တယ်။ ဖွတ်၊ ပုတတ်၊ ပုတ်သင်၊ ပုရွက်ဆိတ်၊ မြွေ စသဖြင့် ရနိုင်တယ်။ ကံကောင်းရင် ငှက်ကုလားအုပ်လို၊ သားပိုက်ကောင်လို အကောင်ကြီးမျိုး ရနိုင်တယ်။ ရတဲ့နေရာမှာ ဝိုင်းထိုင်ပြီး မကုန်မချင်း စားကြပေတော့။ သူတို့မှာ လက်နက်ကိရိယာ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်

မလိုဘူး။ သစ်သားချောင်းထိပ်မှာ ကျောက်ချွန်တစ်စ တပ်ထားတဲ့ လှံတံနဲ့ ဘူမာရင်းလို ခေါ်တဲ့ တုတ်တို တစ်ချောင်း ရှိရင် အလုပ်ဖြစ် တယ်။ ချက်ပြုတ်စရာ မီးမလိုဘူး။ ချိုရော သားရေပါ အစိမ်းဝါးစား နိုင်တဲ့ အရည်အချင်း ရှိတယ်။

ရောဂါဘယ အင်မတန် ကင်းတယ်။ သူတို့နေတဲ့ လွင်တီးခေါင် နေပူပူမှာ ရောဂါ ပိုးမွှားတွေ အသက်မရှင်နိုင်ဘူး။ မစင်ပုံမှာ နားမယ့် ယင်ကောင် မရှိဘူး။ တစ်နေကုန် တစ်နေခန်း လှုပ်ရှားသွားလာ နေကြတဲ့ အတွက် နေ့စဉ် မာရသွန် အပြေးကျင့်တဲ့ လူလို ကျန်းမာ ရေး သိပ်ကောင်းတယ်။ အဗိုရီဂျင်းတွေ ရှစ်ဆယ်ကျော်အထိ အသက် ရှည်ကြတယ်။ ပျမ်းမျှ လူ့သက်တမ်းမှာ ဒီနေ့ ယဉ်ကျေးတဲ့ ကမ္ဘာက ထိပ်ဆုံးတန်း နိုင်ငံတွေနဲ့ တန်းတူလိုက်တယ်။

အဲဒါ စောစောပိုင်းကာလ သြစတြေးလျ အဗိုရီဂျင်းတွေရဲ့ ဘဝ။

ကျွန်တော် အဲဒီ ဘဝကို သဘောကျတယ်။

ဘူမာရင်း တုတ်ကောက် တစ်ချောင်းနဲ့ ကျွန်တော်တို့ သားအဖ တွေ သားပိုက်ကောင်ကို အသေပစ်ဖမ်းကြမယ်။ ကျွန်တော့်သမီး ပေါက် စနက ပုရွက်ဆိတ်တွင်းဝမှာ ထိုင်၊ ထွက်လာသမျှ ပုရွက်ဆိတ်တွေ တစ်ကောင်ပြီး တစ်ကောင် စောင့်ဖမ်းပြီး ပါးစပ်ထဲ ထည့်မယ်။ မိုးသား တစ်ခဲ ကောင်းကင်မှာ လွင့်မျောလာတာ မြင်ရင် မိသား တစ်စုလုံး မိုးရွာမယ့် နေရာ နောက်ကို တစ်မိုင် နှစ်မိုင်၊ ကိုးမိုင် ဆယ်မိုင် ပြေး လိုက်ကြမယ်။ တပျော်တပါး၊ အော်ကြ ဟစ်ကြ၊ မြူးထူးကြလို့၊ မိုး ရေချိုးမယ်၊ မိုးရေသောက်မယ်၊ သဲခွက်ထဲမှာ တင်ကျန်တဲ့ ရေစပ်စပ်ကို လျှာနဲ့ လျက်သောက်မယ်။ လွတ်လပ်တဲ့ လူတစ်ယောက် အဖြစ်နဲ့ ကျန်းမာရွှင်လန်းစွာ ကျွန်တော် ရှင်သန်နေမယ်။ လောဘ ဒေါသ မောဟ မရှိဘူး။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ မရှိဘူး။ ဝိစိကိစ္ဆာ မများဘူး။ မနာလို ခြင်း၊ မကျေနပ်ခြင်း၊ မုန်းတီးခြင်းတွေ မရှိဘူး။ အကျပ်ကိုင်ခံရခြင်း၊

ဖိနိပ်ချုပ်ချယ်ခံရခြင်း၊ မနိုင်၍ သည်းခံရခြင်း ဆိုတာတွေ နားမလည်ဘူး။ လွတ်လပ်တယ်၊ ကိုယ့်ကြံစား ကိုယ်ဖန်တီးနိုင်တယ်။

တစ်နေ့ သေရမှာချင်း အတူတူ၊ တစ်ခါဖြစ် တစ်ခါသေ တစ်ခါနဲ့ ပြီးမှာချင်း အတူတူ၊ ဟိုကတွန်း သည်က တိုက်၊ ဟိုကမြှောက် သည်က ချောက်၊ ဟိုကဖိ သည်က နင်းနဲ့ ကျပ်တည်း မွန်းသိပ်တဲ့ လူအုပ်ကြီး ကြားမှာ မနေ မသေဘဲ၊ တိရစ္ဆာန်ရဲ့ ဇာတိစိတ်သာသာ အသိဉာဏ်မျိုးသာ ရှိတယ် ဆိုကြမယ့် အဗိုရီဂျင်း လောကမှာပဲ မွေး၊ နေ၊ သေချင်တယ်။ ဘယ်သူ့ကိုမှလည်း အပြစ် မတင်ချင်၊ ဆဲဆို မနေချင်၊ ရှိခိုးတောင်းပန် မနေချင်ဘူး။ ကိုယ့်တစ်ဝမ်းတစ်ခါးလေးအတွက် ကိုယ့်ဘာသာ ဆင်းရဲရဲ ချမ်းသာသာ၊ နေပူပူ မိုးရွာရွာ ကိုယ့်အဖြစ် ကိုယ်ခံပြီး လွတ်လပ်စွာ ရှာဖွေ နေသွားချင်တယ်။

စောစောပိုင်းကာလ ဩစတြေးလျ အဗိုရီဂျင်းဘဝ။ သိပ်ကောင်းတယ်။ သိပ်ရှင်းတယ်။

သို့သော် တစ်ခုတော့ ရှိတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့ ဆိုင်တဲ့ ပြဿနာ။ ကျွန်တော် စိတ်ပျော့တယ်ဗျာ။ သနားတတ်တယ်။ ကိုယ်ချင်းစာတဲ့ စိတ် ရှိတယ်။ ချစ်ခင်တွယ်တာတတ်တဲ့ စိတ်လည်း ရှိနေတယ်။ ကျွန်တော့်ခေါင်းထဲမှာ ရှိနေတဲ့ ကျွန်တော် တတ်ထားသမျှ ပညာတွေ၊ စာတွေ၊ ငါတွေ၊ ဗဟုသုတတွေ အကုန်လုံး ဖောက်ထုတ်ပစ်လိုက်ရမယ်၊ အကုန်လုံး မေ့ပစ်လိုက်ရမယ်၊ အဲဒီတော့မှ အဗိုရီဂျင်း ဘဝကို သွားလို့ရမယ် ဆိုရင် ကျွန်တော် မငြင်းပါဘူး။ နှမြောစုံမက် မနေပါဘူး။ ချက်ချင်း ရှင်းထုတ် ပေးလိုက်ပါမယ်။ သို့သော် စောစောက ပြောခဲ့တဲ့ စိတ်ကလေးတွေတော့ ကျွန်တော် ထိန်းသိမ်းထားပါရစေ။ အဲဒါကလေးတွေက ကျွန်တော့် မူလပစ္စည်းပါ။ ကျွန်တော်ပါ။

ကျွန်တော့်သမီး ကျွန်တော် ချစ်တယ်။ ကျွန်တော့်မိဘ ကျွန်တော် ချစ်တယ်။

အဗိုရီဂျင်းတွေ ကြမ်းတယ်ဗျာ။ ကျွန်တော်က ပျော့တယ်။ လူကြမ်းတမ်းလာအောင် လေ့ကျင့်ဖို့လွယ်တယ်။ ကျွန်တော့် စိတ်ကြမ်းလာအောင် လုပ်ဖို့ ခဲယဉ်းလိမ့်မယ်။

ကျွန်တော့်အဖေ အဗိုရီဂျင်း အဘိုးအို။ အမေ အဗိုရီဂျင်း အဘွားအို။ မသန်စွမ်းကြတော့ဘူး။ သူတို့ အိုမင်း ရင့်ရော်ကြပြီ။ အင်အား နည်းပါးကြပြီ။

အဗိုရီဂျင်းတွေဘဝ ကြမ်းတမ်းတယ်။ ဘဝကြမ်းသလို စိတ်လည်း ကြမ်းရတယ်။ ကြမ်းဖို့ လိုတယ်။ မကြမ်းနိုင်ရင် ခက်မယ်။ အဗိုရီဂျင်း မိန်းမမှာ မီးဖွားခွင့် ဆိုတာ မရှိဘူး။ မီးနေချိန်ဆိုတာ မရှိဘူး။ ကလေး မွေးပြီးရင် အဗိုရီဂျင်းမ ထလျှောက်တယ်။ ရင်ဘတ်မှာ နို့စို့ကလေး တွဲလောင်းနဲ့ သူပြေးနိုင်တယ်။ သူဟာ အကြမ်းခံဖို့ လေ့ကျင့်ပြီးသား။ သူက ရဲတယ်။ ကျွန်တော့်မိန်းမ အဗိုရီဂျင်းမ ညာစရာ မလိုဘူး။

ဒါပေမယ့် မီးစာကုန် ဆီခန်းတဲ့ သက်ကြီးဝါကြီးများအတွက်တော့ မိသားစုကလေးနဲ့ အတူတကွ ရွှေ့ပြောင်းလိုက်ပါခြင်း မပြုနိုင်တော့တဲ့ အချိန်ဟာ မလွဲမသွေ ရောက်လာမယ်။ ဒီအချိန်မှာ အဗိုရီဂျင်း အဘိုးအို အဘွားအိုရဲ့ သား၊ သန်သန်မာမာ ယောက်ျားကောင်းက ဘာလုပ်သလဲ။ သူ သူ့အဖေအမေကို မသေမချင်း ထမ်းပိုးပြီး သယ်မနေနိုင်ဘူး။ သူတို့မှာ တစ်နေ့လုံး လှည့်လည်ရှာဖွေမှ တစ်နေ့စာစားရတာ။ မြွေခြေရာ တစ်ခုတွေ့ရင် အဲဒီခြေရာ ဆုံးတဲ့အထိ၊ အဲဒီမြွေတွေ့တဲ့အထိ လိုက်ဖမ်းပြီး စားရတာ။ ဖွတ်ခြေရာ၊ ငှက်ကုလားအုတ်ခြေရာ တွေ့ရင်လည်း ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ။ မြန်မြန်လိုက်နိုင်မှ တွေ့ရဖို့၊ စားရ သောက်ရဖို့ သေချာတာ။ မပြေးနိုင်၊ မလွှားနိုင်တဲ့ လူကို ထမ်းပိုးပြီး သွားနေရင် လိုရာခရီးမရောက်၊ နောက်ဆုံး သူလည်း သေ ကိုယ်လည်းသေ၊ ငတ်ပြီး သေကြမှာ။ အဲဒါကြောင့် အဗိုရီဂျင်း လူအို မလိုက်နိုင်တော့ဘူး ဆိုရင် ဒီနေ့ မနက်ဖြန်ပဲ သူသေရမယ်။

ကန္တာရခေါင်ခေါင်က ကျောက်ဆောင် ကြီးကြီးမားမား တစ်ခု တွေ့ရင် အဲဒါဟာ သူ့ရဲ့ နောက်ဆုံး နားခိုရာပဲ။ ကျောက်တုံးနံဘေးနားက အရိပ်သေးသေးအောက်မှာ အရှေ့ဘက်က နေပူရင် အနောက်ဘက်က အနောက်ဘက်က နေပူရင် အရှေ့ဘက်က ကျောက်တုံး ပတ်ပတ်လည် လှည့်ပတ်ရွှေ့ပြောင်းရင်း တစ်နေကုန်တဲ့ အချိန်မှာ အစာငတ် ရေငတ် ခန္ဓာကိုယ်ပါ ပိန်ကျုံ့ခြောက်ကပ်ပြီး အနားမှာ လင်းတ တစ်သိုက် ခြံရံလျက် အသက် ဆုံးရှုံးသွားရမယ်။

ကျွန်တော့်အဖေ အမေ ဒီလို အသေမခံနိုင်ဘူး။

ကျွန်တော် ကြီးလာရင် ဒီလို မသေနိုင်ဘူး။

ကျွန်တော်သြစတြေးလျ အဗိုရီဂျင်းဘဝ လက်မခံချင်တော့ဘူးဗျာ။

+ + +

မြောက်အမေရိကမှာတော့ အဗိုရီဂျင်း တစ်မျိုး ရှိသေးတယ်။ သြစတြေးလျက လူတွေထက် နားလည်ပါးလည်သူတွေ။ ဒီလူတွေက နည်းနည်း မိုက်တယ်။ ပြတ်လည်း ပြတ်တယ်။ သတ္တိရှိတယ် ဆိုတဲ့ လူမျိုးတွေ။

လူနီရိုင်းလို့ ခေါ်ကြတဲ့ ရက်အင်ဒီးယန်းတွေ။

ကျွန်တော် တစ်ခါတစ်ရံ မိုက်စိတ်ပေါက်တဲ့အခါ၊ အဲ မကြာခဏ မိုက်စိတ်ပေါက်တဲ့ အခါ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ရက်အင်ဒီးယန်း ဘဝကို ပိုကြည့်တတ်တယ်။ ခပ်မိုက်မိုက် ခပ်တင်းတင်း၊ မျက်နှာဖုံး စွပ်ထားတဲ့ မျက်နှာမျိုးနဲ့ ရက်အင်ဒီးယန်း။

သြစတြေးလျ အဗိုရီဂျင်းလောက် ခေတ်နောက် မကျဘူး။ သိတယ်။ အတော်အတန် တတ်တယ်။ မိသားစုတစ်စုတည်း မဟုတ်။ ရွာနဲ့၊ လူစုနဲ့၊ လူမျိုးစုနဲ့၊ အဲဒီလို နေတတ်တယ်။ အသတ်အပတ် ကျွမ်းတယ်။ မြင်းစီးကျွမ်းတယ်၊ လေးမြား ကျွမ်းတယ်၊ တိုမဟောက် ပုဆိန် ကျွမ်းတယ်၊ သေနတ်ရလာတဲ့အခါ သေနတ်ပစ် ကျွမ်းတယ်။

ရက်အင်ဒီးယန်း။ လူတစ်ယောက်ချင်း ဘယ်တော့မှ မကြောက်

ဘူး။ လူအုပ်စုကို မဖြိုဘူး။ သူ့အသက် သတ်ရမှာ ဝန်မလေးသလို ကိုယ့်အသက် သေရမှာ မနုဗြောဏ်ဘူး။

မတရားတဲ့ လူကို ကလဲစားချေတဲ့နေရာမှာ ရက်အင်ဒီးယန်း ရဲစိတ် ဇွဲ ဘယ်သူမှ မမီနိုင်ဘူး။ မျက်လုံး တစ်လုံးအတွက် မျက်လုံး တစ်လုံး ဆိုတဲ့ ကလဲစားဝါဒ ဆောင်ပုဒ် ရက်အင်ဒီးယန်းအတွက် သူငယ်တန်းဖတ်စာ အဆင့်ပဲ ရှိတယ်။ ကျွန်တော် ရက်အင်ဒီးယန်း၊ ကျွန်တော့်ညီကို လူဖြူ တစ်ယောက် သတ်သွားတယ်။ ဒါကို သိရတဲ့ အချိန်က စပြီး ကျွန်တော့်ဘဝမှာ ကျွန်တော့်ညီအတွက် လက်စားချေ ရေးဟာ အကြီးမားဆုံး အလုပ်ပဲ။ အချိန်ပြည့် အာရုံပြုချက်ပဲ။ သတ်သွားတာ ဘယ်ကောင်လဲ၊ ဘယ်အုပ်စုလဲ၊ ဘယ်ကို ပြေးသလဲ၊ မိုင်တစ်ရာ လား၊ မိုင်တစ်ထောင်လား၊ သဲကန္တာရလား၊ သစ်တောလား၊ ဆီးနှင်း ဖုံးတဲ့တောင်ပေါ်လား၊ လူတစ်ရာကြား ပုန်းအောင်းနေမလား၊ လူတစ် ထောင်အားနဲ့ ကာကွယ်ထားမလား။ မရဘူး။ ရက်အင်ဒီးယန်းရဲ့ ဘဝမှာ ညီအတွက် လက်စားမချေရမချင်း မငြိမ်းချမ်းနိုင်ဘူး။ အဲဒီ အကောင် မမိသရွေ့၊ အဲဒီအကောင်ကို လွန်ထိုး ပုဆိန်နဲ့ခုတ် လည်ပင်း ကို ရစ်လှီးပြီး ဦးရေခွံခွာယူ အဲဒါကို အစာသွတ်ပြီး ကျွန်တော့် တံ နံရံမှာ ချိတ်ဆွဲထားနိုင်သရွေ့ ကျွန်တော့် တာဝန် မကျေဘူး။ ကျွန် တော် အေးအေးဆေးဆေး ဆေးတံ မသောက်နိုင်ဘူး။

ရက်အင်ဒီးယန်းရဲ့ မဟုတ်မခံစိတ်မျိုးနဲ့ ကျွန်တော် အပြတ်ချရင် မကောင်းဘူးလား။ ခပ်တည်တည်ပဲ၊ ခပ်မိုက်မိုက်ပဲ။ မင်းမထီဘူး၊ ငါ့ မထီနဲ့။ ထီရင် ကမ္ဘာမြေဆုံးတဲ့အထိ မင်းသေရမယ်၊ ဦးရေခွံ အခွာခံရမယ်၊ မျက်နှာမဲ့ အသေကောင် ဖြစ်သွားမယ်။ ဒီစိတ်မျိုးနဲ့ ဆိုရင်တော့ လူ့ပြည်မှာ မသေခင် စပ်ကြား ဘယ်သူ့မှ အောက်မကျို့၊ ဘဲ ဂုဏ်သရေရှိရှိ နေသွားနိုင်မယ်။

ကျွန်တော် မာလိုက်မယ်ဗျာ။ ကြမ်းလိုက်မယ်ဗျာ။ နင်လား ငါလား သူသေ ကိုယ်သေ ယှဉ်ကြမလား၊ ယှဉ်ရဲပါတယ်။ ကျွန်တော် မကြောက်ပါဘူး။ ဒါလောက်တော့ သတ္တိရှိတယ်လို့ ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော် ခံယူတယ်။

သို့သော် ခက်နေတာ ရှိတယ်။

ကျွန်တော် ဉာဏ်မများဘူး၊ မလည်ဘူး၊ မနပ်ဘူး၊ ကလိမ် ကညစ် မလုပ်တတ်ဘူး။ မဟာဗျူဟာ နည်းဗျူဟာ မကျွမ်းဘူး။ ယာယီမဟာမိတ် ဘုံရန်သူ နားမလည်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ ရက်အင်ဒီး ယန်း တစ်မျိုးပဲ သိတယ်။ တစ်ခုပဲ မှတ်တယ်။ လုပ်မိရင် တစ်ရှူး ထိုး။

ကျွန်တော်တို့ မှားပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ နေရာ ရွေးမှားတယ်။ အင်းလေ၊ ကိုယ့်နေရာ သူများ ဝင်လုလာတာ ဆိုတော့ နေရာ ရွေး မှားတယ် ပြောရမှာလဲ ခက်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ ခံရတယ်။ သတ်ကွင်း ထဲမှာ အနီရောင် ပိတ်စ တစ်ခုတည်းကိုပဲ အသေမှတ်ပြီး တစ်ရှူးထိုး လိုက်တော့မိတဲ့ နွားရိုင်းလို ကျွန်တော်တို့ အနှပ်ခံရတယ်။ ဥရောပသား လူယဉ်ကျေးတွေက ကျွန်တော်တို့ လူမျိုးစုကို စက်ခလုတ်တပ် သေနတ် အသစ်တွေနဲ့ မျိုးဖြုတ်ပစ်ခဲ့တယ်။

တော်ပြီ။ လောကကြီးမှာ၊ ယဉ်ကျေးတယ် ဆိုတဲ့ လူ့အသိုက် အဝန်းမှာ၊ ရက်အင်ဒီးယန်းသတ္တိ ရက်အင်ဒီးယန်းမဟုတ်မခံချင်စိတ် တွေ သက်သက်နဲ့ ရပ်တည်လို့ ရမှာ မဟုတ်ဘူး။ ဉာဏ်နီဉာဏ်နက် မရှိရင် ခံသွားရမယ်။ မြေခွေးရဲ့ စဉ်းလဲမှုမျိုး မရှိရင် မလွယ်ဘူး။ တော်ပြီ၊ နေတော့။ ကျွန်တော် မြေခွေးတော့ အဖြစ်မခံနိုင်ဘူး။ ခွေးဖြစ် မယ် ဆိုရင်လည်း ရိုးရိုးသားသား ခွန်နဲ့အားနဲ့ လုပ်ကိုင်စားတဲ့ အမဲလိုက် ခွေးပဲ ကျွန်တော် ဖြစ်မယ်။ လူအုပ်ကြားထဲမှာ လိမ်လည် ကောက်ကျစ် မှု ဆိုတဲ့ စွမ်းအားနဲ့ ရပ်တည် ရှင်သန်မနေချင်ဘူး။ လူနည်းတဲ့ နေ ရာ၊ လူရှင်းတဲ့ နေရာ၊ ဉာဏ်မများတဲ့ လူရိုးရိုးတွေ နေတဲ့နေရာပဲ ကျွန်တော် သွားမယ်။

+ + +

လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ထောင်သောင်းများစွာ အခု မြန်မာပြည်လို့ ခေါ်တဲ့

အရပ်က တောတွင်း တစ်နေရာ လိုက်ဂူတစ်ခု ဗဟိုပြုနေထိုင်တဲ့ သမိုင်းဦးလူသား ကျွန်တော် ဖြစ်ချင်တယ်။ ကျွန်တော့် မိသားစုကလေး၊ ကြီးသူ ရွယ်သူ ငယ်သူ အတူတကွ မေတ္တာနဲ့ စေတနာနဲ့ သံယောဇဉ် နဲ့ စုစည်းထားတဲ့ အဖော်စု ကလေးအဖြစ်နဲ့ နေထိုင်ကြမယ်။ သူကြီး မရှိဘူး၊ အခွန်အတုတ် မရှိဘူး၊ ခိုးသား ဓားပြ မရှိဘူး။ နေရာကလွဲလို့ ဘာပိုင်ဆိုင်မှုမှ မရှိဘူး။ ညအခါ သည်ဂူကလေးမှာ ခိုအောင်းပြီး နေ့အခါ အစာရှာ ထွက်ကြမယ်။ သဘာဝတောတောင် ပဒေသာပင်ကြီး က ခူးဆွတ် စားသုံးကြမယ်။ သစ်ဥ သစ်ဖု ရှာစားမယ်။ သစ်သီးဝလံ ရှာစားမယ်။ ကံကောင်းထောက်မတဲ့အခါ အမှည့်လွန် အချဉ်ပေါက် တဲ့ သစ်သီးက ဖြစ်တဲ့ သဘာဝ ပိုင်အရက်ကို သောက်သုံး မြူးပျော် ခွင့်ရမယ်။ တောထဲမှာ ငယ်တဲ့ အကောင်ဗလောင်ကို ဖမ်းစားပြီး ကြီးတဲ့ အကောင် ရှောင်ရှားမယ်။

ဂူနေသူ ကျွန်တော့်မိန်းမ မွေးချင်သလောက် မွေးစမ်း။ ပဋိသန္ဓေ တားဆေး မလိုဘူး၊ နို့မှုန့်ဘူး မလိုဘူး၊ သဘာဝ မိခင်ကြီးက အာဟာရ ပြည့်ဝအောင် ကျွေးမွေးလိမ့်မယ်။ အဝတ် မဝတ်တတ်ပေမယ့် မိန်းမ သဘာဝအရ အလှဆင်ချင်စိတ် ရှိနေမယ် ဆိုရင် သူ့လည်ပင်းမှာ ချိတ်ဆွဲဖို့ အကြီးမားဆုံး တောဝက်စွယ် တစ်စွယ် ကျွန်တော် ရအောင် ရှာပေးမယ်။ ကျွန်တော့်သား စက်ဘီးလှလှ မစီးရလို့ ဝမ်းနည်းနေစရာ မလိုဘူး။ တာဝံလုပ်တမ်း ကစားရအောင် နွယ်ကြိုးမျှင် တွယ်စီးနည်း ကျွန်တော် သင်ပေးမယ်။

ကျွန်တော့်အဖေ အမေ အမဲမလိုက်နိုင်လို့ ငတ်သေစရာ မလို။ ကျွန်တော် လူယဉ်ကျေး မဟုတ်ပေမယ့် မေတ္တာတရား ရှိတယ်။ ကမ္ဘာဦး အမဲလိုက်မှုဆိုး ကျွန်တော် သွားမရှိတဲ့ လူတွေ ဝါးဖို့ သားကောင် နုနုရွှရွ ရအောင် ရှာကျွေးနိုင်တယ်။ နောက်ဆုံး ထွက်သက်ကို ရှူထုတ် တဲ့ အချိန် သူတို့အနားမှာ ကျွန်တော် ရှိနေမယ်။ ကျွန်တော့်နောက် ဆုံး အချိန်မှာ နောက်လူတွေ ဘာလုပ်ရမယ် ဆိုတဲ့ နမူနာ ဒီဂူထဲမှာ ကျွန်တော် ပြမယ်။ လူ့ဘဝဆိုတာ မွေးသည်က သေသည်အထိ လုံခြုံ

ဖို့ လိုတယ်ဆိုတာ လူသား အရိုင်း ကျွန်တော် ခံစားမှုနဲ့ သိတယ်။
 စိတ်ပျက်အားလျော့ရခြင်း၊ မကျေမချမ်း ဖြစ်ရခြင်း၊ နာကြည်း
 ခံချက် ဖြစ်ရခြင်း စတဲ့ မပျော်ရွှင်စရာ ခံစားမှုများနဲ့ ကင်းဝေးတဲ့
 လွတ်လပ်သော၊ ကိုယ့်ကြံ့ခိုင်မှုကို ဖန်တီးနိုင်သော၊ လူလူချင်း နှောင့်
 ယှက်မှုကင်းသော လူသားစင်စစ် ဘဝ သမိုင်းဦးခေတ်ကာလမှာ ရှိနေ
 သေးတယ်။

သို့သော်၊... .. စဉ်းစားစရာတွေ ရှိနေသေးတယ်။

ဂူအောင်း လူသားတစ်ယောက် အသက်ရှင် နေထိုင်နိုင်မယ်
 လုံလောက်တဲ့ အာဟာရ ရရှိဖို့၊ သစ်ဥသစ်ဖုနဲ့ စားစရာ တောသတ္တဝါ
 ရှာဖွေဖို့ နယ်မြေဧရိယာ နှစ်စတုရန်းမိုင်လောက် လိုတယ်တဲ့။ ဒီနေ့ခေတ်
 ပညာရှိတွေက တွက်ကြတာ။ ကျွန်တော်တို့လို ကျောက် ခေတ်သွားချင်
 တဲ့ လူတွေ သိအောင် တွက်ပြခဲ့ကြတာလား မသိဘူး။

ကျောက်ခေတ် လူသားအတွက် နေရာ အရေးကြီးတယ်။ နယ်
 မြေဧရိယာ အရေးကြီးတယ်။ မှတ်ပုံတင် လုပ်မထားတောင် ကိုယ့်
 နေရာ ကိုယ်ပိုင်နေဖို့ အရေးကြီးတယ်။ တစ်ယောက်အတွက် နှစ်
 စတုရန်းမိုင်။ ကျွန်တော်တို့ တစ်မိသားစု အထက်အလယ်အောက်
 ဆယ်ယောက် ရှိမယ် ဆိုရင် စတုရန်းမိုင် နှစ်ဆယ်။ အတော်ကြီး
 ကျယ်တဲ့ နယ်မြေပါလား။

ဒီလောက် ကျယ်တဲ့ နယ်မြေ ကျွန်တော်တို့ ရနိုင်ပါ့မလား။
 ဒီနယ်မြေ ကျွန်တော်တို့ ထိန်းသိမ်းနိုင်ပါ့မလား။ အကျူးအကျော်
 မခံရအောင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်နိုင်ပါ့မလား။

ဒီနယ်မြေမှာ သည့်ပြင်လူ ဆယ်ယောက် ရောက်လာရင် စား
 စရာ တစ်ဝက်လျော့သွားမယ်။ ထမင်းနှစ်နပ်က တစ်နပ် ခွဲပေးလိုက်
 ရမယ်။ သည့်ထက် လူများလာရင် ကျွန်တော်တို့ ငတ်မယ်။ ကျွန်တော်
 တို့ နေရာကို သူတို့ နေရာပါလို့ တောင်းဆိုတဲ့ လူတွေ ပေါ်လာရင်
 ဘယ်နှယ်လုပ်မလဲ။

အဲဒါ ပြဿနာ။

တောထဲမှာ ကျားတွေလို့ ကိစ္စ မရှိဘူး။ ဆင်တွေလို့ ကိစ္စ
 မရှိဘူး။ အသာရှောင်တိမ်းနေရင် ဖြစ်တယ်။ ကိုယ့်ဂူကိုယ်နေ၊ အစာရှာ
 ချိန် ထွက်ရှာ။ သူတို့လည်း သူတို့အစာ သူတို့ ရှာစား။ ဒီတောထဲမှာ
 ပဲ ကျွန်တော်တို့အပြင် ကျားရော၊ ဆင်ရော၊ ခြင်္သေ့ရော၊ သမင်ဒရယ်
 ချေငယ် စိုင်ဆတ်ပါ ကိုယ့်နေရာ ကိုယ် ကြည့်နေလို့ ရတယ်။ အပြင်
 လူ ရောက်လာရင် ပြဿနာ။ နေရာ လုလိမ့်မယ်။ ဒါ ငါ့ နေရာ၊
 ငါ့ နယ်မြေ အဲသလို လုပ်လာမယ်။ အဲဒီအခါ တစ်ယောက်ယောက်
 လျှော့ရင် လျှော့၊ မလျှော့နိုင်ရင်တော့ သူသေကိုယ်သေ ချရလိမ့်မယ်။
 ဘယ်လို လုပ်မလဲ။

ကိုယ့်လိုပဲ ရိုးရိုးသားသား ဒီနယ်မြေ ဒီဒေသမှာ တခြား ဘယ်သူ
 မှ မရှိဘူး ထင်ပြီး နေလာသူ အချင်းချင်း၊ ရန်လည်း သိပ်မလို သူ
 အချင်းချင်း၊ မတော်တဆ တွေ့ကြတာ ဆိုရင် သူလည်း ရှောင်သွား
 ကိုယ်လည်း ရှောင်သွား၊ သူလည်း ဟိုဘက် နည်းနည်းရွှေ့၊ ကိုယ်လည်း
 သည်ဘက် နည်းနည်းရွှေ့နဲ့ ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်း ပြဿနာ ပြေလည်
 ချင် ပြေလည်သွားနိုင်မယ်။ မပြေလည်လို့ ချရလည်း တန်းတူ ရည်တူ
 သူတစ်ပြန် ကိုယ်တစ်ပြန်ပဲ။ ကြောက်စရာ မလိုဘူး။

ပြဿနာက ဟိုလိုလူမျိုးတွေနဲ့ တွေ့ရင် ခက်မှာ။

ကျွန်တော်တို့ သမိုင်းဦး လူသားတွေထဲမှာလည်း တချို့ ရှိတယ်။
 ကျွန်တော်တို့ ဂူနဲ့ နေတယ်ဆိုတာ အပူအအေး လုံအောင်၊ ဘေးရန်
 လုံအောင် ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက် သက်သက်နဲ့ နေတာ။ ကျွန်တော်တို့
 လို ရိုးရိုး မနေဘဲ ဂူနဲ့ရံမှာ အရပ်တွေ ရေးနေတဲ့ လူတွေ ရှိတယ်။
 ဘာ ရည်ရွယ်ချက်တွေလဲ၊ ဘာတွေ ကြံစည်နေတာလဲ။ ပြီးတော့
 ကျောက်တုံးကျောက်ဖဲ့ကို ချွန်သထက်ချွန်၊ ထက်သထက် ထက်အောင်
 နည်းမျိုးစုံ ကြံဖန်နေတဲ့ လူတွေ ရှိတယ်။ တောထဲမှာ ရှိသမျှ လူရော
 တိရစ္ဆာန်တွေပါ ကြောက်လန့်ပြီး ထွက်ပြေးကြတဲ့ မီးကို ရအောင်

ယူပြီး နည်းအမျိုးမျိုး အသုံးချဖို့ ကြိုးစားနေတဲ့ လူတွေ ရှိတယ်။

သမိုင်းဦး လူလယ်တွေ၊ ဉာဏ်များတဲ့ အကောင်တွေ။ ဒီကောင်မျိုးတွေ ကျွန်တော် မယှဉ်နိုင်ဘူး။ သူတို့နဲ့ တွေ့ရင် ကျွန်တော် ဒုက္ခ ရောက်မယ်။ ခံရမယ်။ ဒီကောင်တွေ ကျွန်တော်တို့ မိသားစုကို ကျွန်လို ခိုင်းစေလိမ့်မယ်။ လူလူချင်း နဖားကြိုး ထိုးတာ ကျွန်တော်တို့ ခံရမယ်။ ဒီတော့ ဒီတောင်မှာ ကျား ဆင် ခြင်္သေ့ လက်က လွတ်အောင် ရုန်းနိုင်ပေမယ့် ဒီကောင်မျိုးတွေ လက်က ကျွန်တော် ပြေးလွတ်ဖို့ လွယ်မယ် မထင်ဘူး။

သားရဲတိရစ္ဆာန်ထက် ကြောက်စရာ ကောင်းတဲ့ လူတွေ။

+ + +

တော်ပါပြီ။ ဘယ်လိုမှ မအောက်မေ့ကြပါနဲ့။

ကျွန်တော် ဘယ်မှ မသွားချင်တော့ပါဘူး။

အမှန်တော့ အစကတည်းက ကျွန်တော် မရှိခဲ့ရင် အကောင်းဆုံးပါပဲဗျာ။

[မိုးဝေ။ ။ ဇန်နဝါရီ၊ ၁၉၈၈]

သူဌေးနှင့် သူဌေးစောင့်နတ်တိုင်ပင်ခန်း

ကျုပ်တော့ ငွေဆယ်သိန်း လှူဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီ။

ဘာဗျာ၊ ငွေ ဆယ်သိန်း။ ဘာဖြစ်လို့လဲဗျ။

ဘာမှ မဖြစ်ပါဘူး။ လှူချင်စိတ် ပေါက်လို့ပါ။

မဟုတ်တာဗျာ၊ အလကားနေရင်း လှူချင်စိတ် ပေါက်ရတယ်လို့။

ရည်ရွယ်ချက် တစ်ခုခု မရှိဘဲနဲ့တော့ မလုပ်နဲ့ဗျာ။ ငွေ ဆယ်သိန်း ဆိုတာ နည်းသလား။

နည်းတော့ မနည်းဘူးပေါ့ဗျာ။ ဒါပေမယ့် ကိုယ်လည်း အရမ်း ချမ်းသာနေပြီပဲ။ ပြီးတော့ နေ့စဉ်နဲ့အမျှ ငွေတွေ တရဟော ဝင်နေတာ ဆိုတော့ ငွေဆယ်သိန်း လှူလို့ ကျုပ်မှာ ဘာမှ မထိခိုက်နိုင်ပါဘူး။ ပြီးတော့

ပြီးတော့ ဘာဖြစ်လဲ။

ဒီလိုလေဗျာ။ သူများတကာတွေလည်း ဒီလိုပဲ ချမ်းသာလာတဲ့ အခါ လူကြံ တန်းကြံတယ် မဟုတ်လားဗျ။ ဘာသာတရားကလည်း အလှူဒါန အကျိုးကို ဟောတယ်။ အလှူရေစက် လက်နဲ့မကွာ စသဖြင့် ပြောကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဘာသာတင်မက တခြား ဘာသာဝင် တွေမှာလည်း မိမိ ဝင်ငွေရဲ့ ဘယ်နှစ်ပုံ တစ်ပုံကိုတော့ လှူဒါန်းရမယ် လို့ ဆိုတယ် မဟုတ်လားဗျ။

ဒါတွေကတော့ဗျာ။ ဘာသာရေး ကိစ္စတွေလည်း မပြောချင်ပါဘူး။ ဘယ်ဘာသာမဆို လူဖို့ တန်းဖို့ အကြောင်းပြောကြတာချည်းပဲဗျ။ သို့သော် သူများ ပြောတိုင်း လုပ်ရမှာလားဗျ။ ခင်ဗျားကို ဘယ်သူတွေက ဘာသာရေး အကြောင်းပြပြီး လူခိုင်းနေလို့လဲ။

တိုက်ရိုက် ပြောတဲ့ ဆိုတဲ့ သူတော့ ဘယ်ရှိမလဲဗျာ။ ဒါပေမယ့် ခင်ဗျားလည်း သိပါတယ်။ ဒီလောက် ချမ်းသာပြီး ဘာအလှူအတန်းမှ မလုပ်ဘူးလို့ စောင်းပါးရိပ်ခြည် ပြောနေကြတာတွေတော့လည်း တစ်ဆင့်စကား ကြားနေရတာပဲ မဟုတ်လား။

သူတို့ဘာသာသူတို့ ဘာပဲပြောပြောပေါ့ဗျာ။ ချမ်းသာတာ မနာလိုလို့ နည်းနည်းပါးပါး လျော့သွား ပဲ့သွားအောင် မြှောက်ပေးတာ မခံချင်အောင် ဆွပေးတာလည်း ဖြစ်နိုင်တာပဲ။ ဒါလောက်နဲ့တော့ ခင်ဗျား ပြဿနာ ဖြစ်မနေပါနဲ့။

အင်း၊ အမှန်ကတော့ ဒီလိုဗျာ။ ကိုယ့်ချင်းမို့လို့သာ ပြောရမယ်။ ကျွန်တော် ခုတလော စိတ်ထဲမှာ သိပ်မဖြောင့်ဘူးဗျ။ နည်းနည်းကြောက်သလိုလည်း ဖြစ်နေတယ်။ ခင်ဗျား သိတဲ့အတိုင်း ကျွန်တော့်ငွေတွေဟာ စဉ်းစားကြည့်ရင် မသန့်ရှင်းတဲ့ သဘောမျိုးတွေ ဖြစ်နေမလားလို့ ကျွန်တော် တွေးပြီး ကြောက်ကြောက်နေတယ်ဗျာ။

ဟာဗျာ၊ ခင်ဗျားကလည်း ဘယ်လို ဖြစ်သွားရပြန်တာလဲ။ ဒီငွေတွေဟာ ဘာလို့ မသန့်ရှင်းရမှာလဲဗျ။ ငွေရှာတယ် ဆိုတာ ဒီလိုပဲ ရှာရတာပဲ။ ရဲရဲတင်းတင်း စီးလားနင်းလား လုပ်ရတာပဲ။ အားနာနေလို့ မရဘူး။ သနားနေလို့ မရဘူး။ ကိုယ့်လိုချမ်းသာနေတဲ့ သည့်ပြင်လူတွေလည်း အားလုံး သည်လိုပဲ လုပ်ကိုင်ပြီး ချမ်းသာလာကြတာပဲ မဟုတ်လား။ ဒီမှာ၊ ဓားပြတိုက်ရင် အိမ်ရှင် သနားနေလို့ မရဘူးဗျ။ စီးပွားရေးလုပ်တဲ့ အခါလည်း ဒီလိုပဲ။ လမ်းမှာ တွေ့ရတဲ့ ခလုတ်ကန်သင်း ရှင်းတန် ရှင်းပစ်ရတာပဲ။ ဒါတွေက လုပ်ငန်းကြီး လုပ်ကိုင်လာတဲ့အခါ မလွဲမရှောင်သာ တွေ့လာ ကြိုလာရမယ့် သဘာဝတွေ။

အရေထူစမ်းပါဗျ။ ကိုယ့်ငွေ ကိုယ် သတိစမ်းပါ။ လုပ်တုန်းက ရဲရဲတင်းတင်း လုပ်လာခဲ့ပြီး အေးအေးဆေးဆေး စားရမယ့် အချိန်ကျမှ သို့လော သို့လော ဖြစ်မနေပါနဲ့ဗျာ။ နေဦး၊ ကျွန်တော် နားလည်ပြီ။ ခင်ဗျား စိတ်ကူး ကျွန်တော် သဘောပေါက်ပြီ။ ခင်ဗျား စိတ်ထဲမှာ ဒီငွေတွေဟာ မသန့်ရှင်းဘူး၊ မည်းနေတယ်။ ဒါတွေကို ဖြူသွားအောင် လျှော်ဖွပ်တဲ့ သဘောနဲ့ ဆယ်သိန်းလောက် ဖဲ့လှူပစ်ချင်တယ်။ အဲဒီလို လှူလိုက်ရရင် ခင်ဗျား ရင်ထဲ ရှင်းသွားပေါ့သွားမယ်။ ဒီသဘော မဟုတ်လား။ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောဗျာ။

အင်း၊ အဲဒီလို သဘောမျိုးပဲ ဆိုပါတော့ဗျာ။

ဒါပေါ့လေ၊ အချင်းချင်း သွေးကြောင်တယ်လို့လည်း မပြောချင်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အခုလို ကိုယ့်လုပ်ငန်းကိုယ် သံသယဝင်တဲ့ စိတ်တွေတော့ ဖျောက်ဖျက်ပစ်စေချင်တယ်။ နဂိုပုံမှန်အတိုင်း ရဲရဲတင်းတင်း နေစမ်းပါဗျ။ ခင်ဗျားလို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ကြောက်နေတယ် ဆိုတာ လူသိသွားရင် ရှက်စရာဗျာ။ သို့သော် ခင်ဗျား သည်အတိုင်း အားတင်းလို့ မရနိုင်ဘူး၊ ငွေဆယ်သိန်းလောက် ဖြုန်းလိုက်ရမှ နေသာထိုင်သာ ရှိသွားမယ် ဆိုရင်လည်း သည်တစ်ခါတော့ စိတ်အလိုလိုက်ပြီး လုပ်လိုက်ပေါ့ဗျာ။ ရပါတယ်၊ ကိုယ်သူဌေးပဲ။ ဒါနဲ့ ဒီငွေ ဆယ်သိန်းကို ခင်ဗျား ဘယ်လို လှူပစ်မယ် စိတ်ကူးသလဲ။

ကျွန်တော့် အသက် ငါးဆယ်ပြည့် မွေးနေ့မှာ ကျောင်းမှာ သံဃာ အပါး တစ်ထောင်ပြည့်အောင် ပင့်ပြီး တစ်ထောင်တန် ဆွမ်းပွဲတွေ ကပ်မယ်လို့ စိတ်ကူးထားတယ်ဗျ။

ဟား ဟား၊ ခင်ဗျား တော်တော် စိတ်ကူးယဉ်တဲ့ လူဗျာ။ ဘယ်တုန်းကများ ခင်ဗျား ခေါင်းထဲ ဒီလို စိတ်ကူးဆန်းဆန်းပြားပြားတွေ ဝင်သွားပါလိမ့်။ ဒီမှာ ကျွန်တော် ပြောမယ်။ ခင်ဗျား ကျောင်းက သံဃာတွေမှာ ဆွမ်းကွမ်း ဝေယျာဝစ္စ ဆိုတာ နည်းနည်းပါးပါး ချို့ငဲ့တယ်ဆိုတာမျိုးတောင် မရှိပါဘူး။ အားလုံး ပြည့်လျှံနေတယ်။ လူမယ့်

လူတွေ တန်းစီနေတယ်။ လူချင်ရင် အစောကြီးကတည်းက ရက်ချိန်း ယူထားရတယ်။ ပြီးတော့ သံဃာဆိုတာ တရားဘာဝနာ စီးဖြန်းနေတာ ပဲဗျာ။ ခြိုးမြဲတဲ့အကျင့်ကို ကျင့်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေပဲဗျာ။ ခင်ဗျား တစ် ထောင်တန် ဆွမ်းပွဲတွေ ဘာတွေနဲ့ ပကာသန သွားမလုပ်နဲ့ဗျာ။ ပြီးတော့ ခင်ဗျား အလှူပွဲကြီး ခြိမ်းခြိမ်းသဲ ဖြစ်အောင် သံဃာပေါင်း တစ်ထောင်က စုဝေး ကြွရောက်ပေးရမယ့် သဘော ဆိုတော့ ကိုယ်က အားမနာ လုပ်ရာ မကျဘူးလား။ အလှူအတန်း ဆိုတာလည်း မလှူတတ် ရင် အပြစ်ဖြစ်တယ်။

ဒါဆိုတော့ ကျုပ်က ဘာလုပ်ရမလဲ။

ဒါဖြင့် ဒီလိုလုပ်လေဗျာ။ ဟိုတစ်နှစ်က အာရပ်သူဌေး တစ် ယောက် အာဖဂန် ဒုက္ခသည်တွေအတွက် ငွေလှူသလိုပေါ့။ သူ့ ငွေ တစ်သန်းကို ဘယ်အဖွဲ့အစည်း လက်မှ မအပ်ဘူး။ ဒုက္ခသည် စခန်း ထိ ကိုယ်တိုင် မာစီဒီးကာကြီးနဲ့ သွားပြီး တွေ့တဲ့လူကို ဒေါ်လာ တစ်ရာတန် ငွေစက္ကူတစ်ရွက်စီ လျှောက်ဝေတယ်။ အခုလည်း ခင်ဗျား ငွေ ဆယ်သိန်းကို အဲဒီလို ပုံစံမျိုး လှူပါလား။ ဆင်းရဲသား ရပ်ကွက် ထဲ သွားပြီး တစ်အိမ်ထောင် ငွေ တစ်ထောင်စီ လှူမယ်ဆိုရင် အိမ်ထောင် စု တစ်ထောင် လှူလို့ ရနိုင်တယ်။

ဟာ၊ ရပ်ကွက်ထဲ ရုတ်ရုတ်သဲသဲနဲ့ ပြဿနာ ရှုပ်တော့ ကိုယ့် တာဝန် ဖြစ်မယ်ဗျ။

မရှုပ်ပါဘူးဗျာ။ ဒီအတိုင်း လျှောက်ပြီးတော့ မဝေနဲ့ပေါ့ဗျ။ ရပ်ကွက်လူကြီး အိမ်က ထိုင်ပြီး ဆီ စာအုပ်နဲ့ တစ်ယောက်ချင်း လာထုတ်ခိုင်းရင် ရပါတယ်။ အရှင်းလေးပဲ။

မဖြစ်ပါဘူးဗျာ။ တော်ကြာ တိုးကြံစေ့ကြနဲ့။ ဒီ ဆင်းရဲသား မျက်နှာတွေလည်း ကျွန်တော် မမြင်ချင်ဘူး၊ သူတို့ရှေ့လည်း ကျွန်တော့် မျက်နှာ မပြချင်ဘူးဗျ။ ဒီအထဲမှာ လူလည်တွေက ပါလာဦးမယ်။ ကျေးဇူး မတင်မယ့်အပြင် ငွေ တစ်ထောင် ယူပြီး ကျုပ်ကို မကြား

တကြား ဆဲဦးမယ့်ကောင်တွေ၊ သူတို့ဆီက မတရား ယူထားတာတွေ ကာလဝိပါက် နောက်ပိုးတက်မှာ စိုးလို့ စတိလာလူတယ်တို့ ဘာတို့ ပြောပြီး လူအုပ် ကြားထဲမှာ ဩဇာ ထူထောင်မယ့်အကောင်တွေ၊ ပြီးတော့ ဒီအထဲမှာ ဆီ စာအုပ် အပေါင်ခံထားတဲ့ လူတွေကလည်း တစ်ယောက်တည်း တစ်သောင်း သောင်းငါးထောင် ရသွားမှာ ရှိသေး တယ်။

ဒါလောက်တော့လည်း အသေးစိတ် လိုက်မနေနဲ့ပေါ့ဗျာ။ လူစုစု ရှိရင် ဒီထဲမှာ လည်တဲ့လူ ကျယ်တဲ့လူ တစ်ယောက် နှစ်ယောက် တော့ ရှိမှာပဲပေါ့။ ကျုပ်တို့လည်း ဒီကနေ့ ထိပ်တန်းရောက်လာ ပေမယ့် တစ်ချိန်တုန်းက အောက်ခြေမှာ ဒီလိုပဲ လုပ်ကိုင် စားသောက် လာခဲ့တာ မဟုတ်လားဗျ။ ခင်ဗျား မေ့သွားပြီလား။

မမေ့ပါဘူးဗျာ။ မမေ့လို့ ခက်နေတာပေါ့။ ခင်ဗျား စဉ်းစား ကြည့်။ ကျွန်တော်တို့က အဲသလို ကျယ်နိုင်လည်နိုင်လို့ တဖြည်းဖြည်း ချမ်းသာလာတာ။ မလည်တဲ့ မကျယ်တဲ့ လူတွေက တဖြည်းဖြည်း ဆင်းရဲလာတာ။ သူတို့များများ ဆင်းရဲမှ ကျွန်တော်တို့ များများ ချမ်းသာတာ။ ဆင်းရဲသား တစ်ထောင်၊ တစ်သောင်း၊ တစ်သိန်း အဲသလိုရှိမှ သူဌေးတစ်ယောက် ရှိလာနိုင်တာ။ အဲဒီတော့ လူတွေကို ကျုပ်က ကျုပ်ပိုက်ဆံတွေ ပြန်ပေးလိုက်မယ် ဆိုရင် ကျုပ် သောက်ရူးပေါ့ ဗျ။ ကိုယ်ထူထောင်ခဲ့တဲ့ ဘဝ ကိုယ်ပြန်ဖျက်ဆီးတာနဲ့ အတူတူပဲပေါ့ ဗျ။ ဒါမျိုး ဘယ်နည်းနဲ့မှ မလုပ်နိုင်ဘူး။ တော်ပြီဗျာ။ အလကား စာရင်းရှုပ်တယ်။ ကိုယ့်ပိုက်ဆံ ကိုယ့်လက်ထဲ သိမ်းထားတာ အကောင်း ဆုံးပဲ၊ ဘယ်မှ လှူမနေတော့ဘူး။

[ရုပ်ရှင်အမြဲတော။ ။ မတ်၊ ၁၉၈၈]

ထိုအမှု

တရားရုံးလုပ်ထားသည့် ရွာလူကြီး၏ အိမ်ရှေ့ခန်းမှာ လူတွေ ပြည့်နေသည်။ အိမ်ရှေ့ ခြံဝင်းထဲမှာလည်း စုရုံး စုရုံး။ တဟားဟား ရယ်သူတွေ ရယ်ကြ၊ စိတ်ဆိုး မာန်ဆိုး ပြောသူတွေ ပြောကြနှင့် သောသောညနေသည်။

အမှုက ပုံမှန် စစ်ဆေးနေကျ အမှုမျိုး မဟုတ်။ ခပ်ဆန်းဆန်း အမှု၊ အရေးပေါ် ခေါ်ယူစစ်ဆေးရသော အမှု ဖြစ်သည်။ တရားသူကြီးများမှာ အမှုကို ဘာပုဒ်မ တပ်ရမှန်း မသိကြသေး။ အမှု စစ်ဆေးရန် ကား နေရာထိုင်ခင်း ပြင်နေကြပြီ။ ပရိသတ်ကမူ ဆူဆူညံညံ ပြောကြဆိုကြတုန်း။

‘နည်းနည်းမှကို အရှက်မရှိတဲ့ ကောင်တွေပဲ၊ ထောင်ထဲမှာ ငါးနှစ်လောက် ထည့်ထားလိုက်ဖို့ ကောင်းတယ်။ ဟိုကျော်စိန်ဦး ဆိုတဲ့ အကောင်တော့ ငါဖြင့် သာတောင် ကြည့်လို့ မရသေးတယ်၊ လူပုံက နှုတ်ခမ်းမွေး တစ်တောင်လောက်နဲ့၊ ဘောင်းဘီစုတ်တစ်ထည် မချွတ်တမ်း ဝတ်လို့၊ သူ့ကိုယ်သူ ဘာများ အောက်မေ့နေသလဲ မသိဘူး။ နေရာတကာ လတ်လျား လတ်လျားနဲ့၊ အလုပ်ကို လက်ကြောတင်း အောင် မလုပ်ချင်ဘူး၊ အရက်ကျတော့ နေ့မှန်း ညမှန်း မသိ၊ ဘယ်အချိန် ကြည့်ကြည့် မူးနေတဲ့ အကောင်’

ဖိနပ်ချွတ်မှာ ထိုင်နေသည့် မိန်းမကြီး တစ်ယောက်က ဗျစ်တောက် ဗျစ်တောက် ပြောနေသည်။

‘ဟား ဟား၊ တယ်တော်တဲ့ ကောင်တွေကွာ၊ ရံသွင်းပြစားဖို့ တောင် ကောင်းတယ်’

အိမ်ရှေ့ ကွက်လပ်တွင် ရပ်ကြည့်နေသည့် ပုပုဝဝ လူတစ်ယောက်က အသံခပ်ကျယ်ကျယ်နှင့် ထောမနာ ပြုလိုက်သည်။

‘ဘယ်ကလာ တော်ရမှာလဲကွ၊ သက်သက်မဲ့ ရပ်ရွာကို သိက္ခာချတဲ့ ကောင်တွေ၊ တို့ကို ယဉ်ကျေးမှု မရှိတဲ့ အရိုင်းအစိုင်းတွေလို ထင်အောင် လုပ်တာ၊ ဒီကောင်မျိုးတွေကို သတ်ပစ်တာ အကောင်းဆုံးပဲ

အနီးရှိ အရပ်ရှည်ရှည် ခါးကိုင်ကိုင် အဘိုးကြီး တစ်ယောက်က မကျေမချမ်း ဆိုသည်။ အဘိုးကြီး လက်ထဲတွင် ကြိမ်လုံး ခပ်တုတ်တုတ် တစ်ချောင်းကိုင်ထားသည်။ ကြိမ်လုံးက ဘာအတွက် ယူလာမှန်း မသိရ။ သို့သော် သူ့လေသံ ဟန်ပန် ကြည့်ရသည်မှာတော့ ခုနက တရားခံ နှစ်ယောက်ကို ခင်ဗျား ကြိုက်သလို စီရင်ပါ ဆိုလျှင် တကယ်ပင် ကျောအရေပြား ကွာအောင် ဆော်မည့် ပုံမျိုး ဖြစ်သည်။

‘ကဲ စမယ်ဗျို့၊ အားလုံး တိတ်ကြပါ’

အမှုစစ်မည့် တရားသူကြီးအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင် ရွာလူကြီးက စားပွဲခုံကို ပြောင်းပြောင်းမြည်အောင် လက်ဝါးဖြင့် ပုတ်ပြီးနောက် အော်ပြောလိုက်သည်။ တရားသူကြီးမှာ အသက်ငါးဆယ်ကျော် ခြောက်ဆယ်နီးပါး ခန့်ဖြစ်၍ တုတ်ခိုင်သန်မာသော ကိုယ်ကာယ ရှိသည်။ ငယ်စဉ် ကာလသားဘဝကပင် ရပ်ရွာ ပွဲလမ်းသဘင်များတွင် ကြိမ်လုံးနှင့် ပွဲထိန်းလာခဲ့သူ ဖြစ်၍ အရှိန်ရှိသည်။ အဟန့်ကောင်းသည်။ အားလုံး ကြောက်ကြသည်။

‘ကဲ၊ ဘယ်လို ဖြစ်တယ် ဆိုတာ မောင်စံဖိုး စပြောကွာ၊ မင်းက မျက်မြင် သက်သေပဲ’

တရားသူကြီးက ပြောလိုက်သည်။ ကိုစံဖိုးမှာ တရားသူကြီးရှေ့ မလှမ်းမကမ်းတွင် ထိုင်နေသည်။ သူက ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့တွင် ပါဝင်သူ မဟုတ်သော်လည်း ရွာမှာ သာရေး နာရေး ကိစ္စရှိတိုင်း တက်တက်ကြွကြွ လုပ်တတ်သည့် လူကြီးလေးတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။

ကိုစံဖိုးမှာ မတ်တတ်ရပ်ကာ ခေါင်းတုံး ဆံတောက်ကို လက်နှင့် သပ်လိုက်ပြီး၊

‘ဒီလိုပါခင်ဗျာ၊ အခင်း ဖြစ်ပွားစ အချိန်မှာတော့ ကျွန်တော် မရှိပါဘူးခင်ဗျာ၊ ဒါပေမယ့် ပြီးပြီးချင်း ရုတ်ရုတ်သံသံ ဖြစ်နေတုန်း ကျွန်တော် ရောက်သွားပါတယ်။ အဲဒီမှာ ကိုကျော်စိန်ဦးနဲ့ သံချောင်းကို ဘိုမက လက်ညှိုးထိုးပြီး ဘိုလိုရော လက်ဟန်ခြေဟန်နဲ့ရော ဒေါသတကြီး ပြောနေပါတယ်။ အဲဒီတုန်း ဘိုမတည်းနေတဲ့ ဘန်ဂလိုက ကိုအောင်သိန်း ရောက်လာပြီး အင်္ဂလိပ်လို မေးတော့မှ ဒီလို နေ့လယ်ကြောင်တောင် ဒီလောက် လူတွေ သွားလာနေတဲ့ သဲသောင် ပြင်မှာကို ခုလို မဟားတရား လုပ်ဖို့ ကြံစည်တာ ဒီလူ ရူးနေလို့လား၊ ဖမ်းပြီး အရူးထောင်ပို့ပါ၊ သက်ဆိုင်ရာကို အကြောင်းကြားပါလို့ ပြောပြီး ဘန်ဂလိုထဲ ဝင်သွားပါတယ်။ ကျွန်တော်လဲ ကိုအောင်သိန်းကို ကျွန်တော် ရွာလူကြီးတွေကို အကြောင်းကြားပေးမယ့် အကြောင်း ပြောခဲ့ပြီး ဒီကို လာခဲ့ပါတယ်’ ဆိုပြီး ကိုစံဖိုး ထိုင်သွားသည်။

‘ကဲ ဒါဖြင့် စဖြစ်တဲ့ အချိန်က မျက်စိနဲ့ တပ်အပ်မြင်ရတာ ဘယ်သူ ရှိသလဲ’ တရားသူကြီးက မေးသည်။

‘ဟုတ်ကဲ့၊ ငါးမျှားပြီး ပြန်လာတဲ့ ဘတုတ်နဲ့ ကျော်အေး အဲဒီနားလေးတင် ရှိပါတယ်၊ သူတို့ အသေအချာ မြင်လိုက်ရတယ်လို့ ပြောပါတယ်၊ အနီးအနားက ကျောက်ဆောင်တွေမှာ ချင်းခွာနေတဲ့ ကောင်မလေး တချို့လဲ မြင်ကြပါတယ်’

ကိုစံဖိုးပင် ထ၍ ဖြေသည်။

‘ကဲ ဘယ်မှာလဲ ဘာတုတ်နဲ့ ကျော်အေး’ တရားသူကြီးက မေးမေး ပြောပြော ကြည့်ရင်း ကျော်အေးကို မြင်သွားသည်။ ‘ဟေ့ ကျော်အေး၊ ထကွာ၊ မင်းမြင်တဲ့ အတိုင်း ပြောစမ်းပါဦး’

ကျော်လျား ရှည်ရှည် လက်ပြင် ကိုင်းကိုင်းနှင့် ကျော်အေး မတ်တတ် ရပ်သည်။ သူ့ကို ကြည့်ရသည်မှာလည်း ရိုးရိုးတော့ ဟုတ်ပုံ မရ။ ငါးမျှားမသွားမီက နှစ်ကျပ်ဖိုး၊ ပြန်လာတော့ သုံးကျပ်ဖိုးလောက် သောက်ထားသည့် ပုံမျိုး ဖြစ်သည်။

ကျော်အေး ပရိသတ်ထဲ ဟိုဟိုသည်သည် ကြည့်သည်။ သူလည်း သည်ကောင်တွေနှင့် အမြဲ မဟုတ်တောင် တစ်ရွာတည်းသား ဆိုတော့ မကြာခဏ အရက်တွဲ သောက်နေကျ ဖြစ်သည်။

‘ဟုတ်ကဲ့၊ အခင်းဖြစ်ပွားတဲ့ အချိန်က ကျွန်တော် အဲဒီ နားမှာ ရှိတာတော့ မှန်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီအချိန် ကျွန်တော့်ခါးပိုက်ထဲက ငါးတွေ ထွက်ကျလို့ ကုန်းကောက်နေတာနဲ့ သေသေချာချာ မမြင်လိုက် ပါဘူး ခင်ဗျာ၊ လူတွေ ရုတ်ရုတ်သဲသဲ ဖြစ်မှ သိလိုက်ပါတယ်’

ကျော်အေးစကား ကြားရသည့်အခါ တရားခံနှစ်ယောက် ခေါင်း ငုံပြီး စပ်ဖြဲဖြဲ လုပ်နေကြသည်။

တရားသူကြီးက ‘ဟေ့ ကျော်အေး၊ အမှန်အတိုင်း ပြောပါကွ၊ မင်းနဲ့ အနီးကလေးလို့ စံဖြိုးက ပြောသွားတယ် မဟုတ်လား’

‘စံဖြိုး အဲဒီတုန်းက အနားမှာ ရှိတာ မဟုတ်ပါဘူး ခင်ဗျာ၊ နားစွန် နားဖျားနဲ့ ရမ်းပြီး ပြောနေတာ’ ကျော်အေးက ဆိုသည်။

မောင်စံဖြိုး ချက်ချင်း ထရပ်သည်။ ‘ကျွန်တော် အဲဒီနား ရောက်သွားတဲ့ အချိန်မှာ ကိုကျော်အေး အားရပါးရ ပြောနေပါတယ်၊ သူသေသေချာချာ မြင်လိုက်တာပါ၊ ‘ဖွေးနေတာပဲကွ’ တဲ့။’ ထို့နောက် ကျော်အေးဘက် လှည့်ကာ ‘ခင်ဗျား မပြောဘူးလား’ ဟု ကျော်အေး ကို စေ့စေ့ကြည့်ပြီး မေးလိုက်သည်။

လူအများ ဝိုင်းရယ်ကြသည်။

‘ကျော်အေး၊ အမှန်အတိုင်း ပြောပါကွ၊ ဒါ ကိုယ့်ရပ်ရွာကိစ္စ၊ မင်း ပြောင်ညာမနေနဲ့၊’ တရားသူကြီးက ဆိုသည်။

ကျော်အေး ဘာမှ မပြောဘဲ ပါးစပ်ကြီးဖြူကာ ဟိုလူကြည့် သည်လူကြည့်နှင့် ရူးသလို ကြောင်သလို လုပ်နေသည်။ တရားသူကြီး မျက်နှာထား တင်းလာပြီး တစ်စုံတရာ ပြောဖို့ ဟန်ပြင်သည်။ ထိုအခိုက် တရားခံ ကျော်စိန်ဦး ထိုင်နေရာက လှမ်း၍ ကျော်အေးကို ပြောလိုက် သည်။

‘ဟေ့ကောင် ကျော်အေး၊ မင်းမြင်ရင် မြင်တဲ့အတိုင်း ပြောလိုက် ကွာ၊ ရပါတယ်၊ ငါ့ကိစ္စ ငါရှင်းမယ်’

‘အေး ဟုတ်တယ်၊ ကျော်အေး ပြောဟေ့’ တရားသူကြီးက သံပြတ်နှင့် ဆိုသည်။

‘ဟုတ်ကဲ့၊ ကျွန်တော် မြင်တဲ့အတိုင်း ပြောပါမယ်၊ ကျွန်တော်တို့ ငါးမျှားရာက ပြန်လာပြီး ပြဿနာ ဖြစ်တဲ့ နေရာနားရောက်တဲ့အခါ သံချောင်းကို ရေစပ်က ကျောက်ဆောင်တစ်ခုမှာ ပုလင်းတစ်လုံး ခါးကြားထိုးပြီး ထိုင်နေတာ တွေ့ရပါတယ်၊ ကျွန်တော်လဲ သူ့ဆီက နည်းနည်း တောင်းပြီး မော့မလို့၊ အနားရောက်တော့မှ ကျော်စိန်ဦးကို ခရကောက်နေတဲ့ ဘိုမနားမှာ သွားမြင်တယ်၊ ဒါနဲ့ ဒီကောင် ဘာလုပ် နေတာပါလိမ့်လို့ ကျွန်တော် ကြည့်နေပါတယ်။ သူက ဘာတွေ ပြောသလဲ မသိဘူး၊ လက်ဟန် ခြေဟန်တွေနဲ့ နောက်တော့ ဗဲရီးဗျူတီး ဖိုးလို့ အင်္ဂလိပ်လို အကျယ်ကြီးပဲ အော်ပြောသံ ကြားလိုက်ပါတယ်၊ ဘိုမ ခရကောက်နေရာက လန့်ဖျပ်ပြီး ဘန်ဂလိုတွေဘက် လှည့်ထွက် သွားတယ်၊ အဲဒီအခါ ကျော်စိန်ဦးက ဘိုမနောက်က ဖြုန်းခနဲ ပြေး လိုက်ပြီး ဒီကောင် ဘာလုပ်သလဲ အောက်မေ့ပါတယ်၊ ဘိုမကို ပေါက် ကရ သွားလုပ်တော့တာကိုး’

ကျော်အေးက လက်ဟန် ခြေဟန်နှင့် အားရပါးရ ပြောနေသည်။ ‘စောစောက စံဖြိုးပြောသလိုပဲ၊ ဘိုမ အသားဖြူဖြူမှာ ဖွေးနေတာပဲ ဟားဟား’

နားထောင်နေသည့် လူကြီးတစ်ယောက် ဟာခနဲ အမှတ်တမဲ့ ယောင်အော်ပြီး ကူခြေနှင့် ပြန်ငြိမ်နေသည်။

‘ကမင်းမသား၊ အရှက်မရှိ ပြောနေလိုက်တာ၊ မြန်ရေ ယှက်ရေ၊ ဒီကောင်လဲ ငါးများနေလို့သာပေါ့၊ နို့မဟုတ်ရင် သူပါ ဟိုကောင်တွေ ထဲ ပါမှာ’

မိန်းမကြီး တစ်ယောက်က ခပ်ကျယ်ကျယ် မှတ်ချက်ချသည်။ ပရိသတ်က သောသောအုတ်အုတ်။

တရားသူကြီးက မဆူကြရန် ပရိသတ်ကို လက်ကာ၍ တားသည်။ ထို့နောက် ‘ကဲဟေ့၊ ကျော်စိန်ဦး ပြောစမ်းကွာ၊ မင်း ဘာဖြစ်တာလဲ၊ ဘာစိတ်ကူးနဲ့ ဒီလို လုပ်တာလဲ၊ ဒီကမ်းခြေမှာ နေ့လယ်ကြောင်တောင် လူပုံအလယ်မှာ မဟုတ်တာ လုပ်ရအောင် မင်း ရူးနေသလား၊ ငါတို့ အရူးထောင်ပို့ပေးရမှာလား’ တရားသူကြီးက ဆူသံပူသံနှင့်မေးသည်။

‘ကျွန်တော် မရူးပါဘူး ခင်ဗျာ’ ကျော်စိန်ဦး ထလာပြီး ဆိုသည်။ ‘နည်းနည်းတော့ မူးနေတာ အမှန်ပါ၊ ဒါပေမယ့် အများကြီးလဲ မမူးပါဘူး’ ဆိုပြီး နှုတ်ခမ်းမွေးကို လက်နှင့် သပ်လိုက်သည်။

သူ့နှုတ်ခမ်းမွေးက ပုစွန်ထုပ် နှုတ်ခမ်းမွေးလို ရှည်ရှည်လျားလျား စုတ်ဖွားဖွား။ ဆံပင်ကလည်း ဆံရှည်ကုပ်ဝဲ ဖရိုဖရဲနှင့်။ နေပူခံ ရေစိမ်ခံ၍လား မသိ၊ အရောင်က ဘိုဆံပင်မွေးလို နီကြန့်ကြန့် ဖြစ်နေသည်။ ကိုယ်ပေါ်၌မူ နဂိုအရောင် ဘာမှန်း မသိနိုင်သည့် ဂျာစီအင်္ကျီ ညစ်ထပ်ထပ်နှင့် ဖာရာ ထေးရာတွေ တင်းကျမ်း ပြည့်နေသည့် နက်ပြာရောင်ဘောင်းဘီရှည် တစ်ထည်ကို ဝတ်ထားသည်။

‘ကျွန်တော် သေသေချာချာ ရှင်းပြပါ့မယ် ဘကြီး’

သူက တရားသူကြီးကို တိုင်တည်ပြီးနောက် ပရိသတ်ဘက်သို့ လှည့်ပတ်ကြည့်သည်။ ထို့နောက် ခေါင်းတစ်ချက် ညိတ်လိုက်သေးသည်။ သူ့ကြည့်ရသည်မှာ ပုံပြင်နားထောင်ချင်၍ ဘေးနားမှာ ဝိုင်းနေ

သော ကလေးများကို ကြည့်ပြီး သဘောကျနေသည့် ပုံပြင် ဆရာပုံမျိုး။ စကားပြောသည့်အခါ နည်းနည်းအားလေးသလိုတော့ ရှိသည်။ သို့သော် သူပြောသည့် အတိုင်းပင် အများကြီး မူးနေသည်တော့ မဟုတ်။

‘ဖြစ်ပုံက ဒီလိုပါ၊ ဒီမနက် စောစောက သံချောင်း ကျွန်တော့်အိမ် ရောက်လာပြီး အရက်သောက်ဖို့ ခေါ်ပါတယ်’

‘အရက်သောက်ဖို့ လာခေါ်တာ မဟုတ်ပါဘူးကွ၊ ငါ့ဟာငါ အလကား လာတာပါ’

သံချောင်းက ဝင်ပြောသည်။ သံချောင်းမှာ ပါးစပ်ပြဲပြဲ၊ ဆံပင်တိုတို၊ အရပ်ပုပျပ်ပျပ်နှင့် ညစ်ထပ်ထပ် ရုပ်မျိုး ရှိသည်။ သူက ကျော်စိန်ဦးလို လူရှေ့သူရှေ့မှာ ဟန်ကျပန်ကျ ပြောတတ်ပုံမရ။ လူကြီးများဘက် လှည့်မကြည့်ဘဲ ခေါင်းအောက်ငုံ့ပြီး ပြောလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

‘ဟုတ်ပါတယ်၊ သူက အရက်သောက်ဖို့ သွားကြမယ်လို့တော့ မပြောပါဘူး’ ကျော်စိန်ဦးက ဆိုသည်။ ‘ဒါက ပြောစရာလဲ မလိုပါဘူး၊ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ သူနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ တွေ့ရင် ကိုဘိုးညွန့် ဆိုင်ကို သွားဖို့ပဲ ရှိတာကိုး၊ အရင်နေ့တွေက ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက် ပိုက်ချတာမှာ ပုစွန်ခပ်များများလေး ရတာနဲ့ ကိုဘိုးညွန့်ကို ကြွေးဟောင်းတွေ ဆပ်ပြီး ပိုတဲ့ ပိုက်ဆံပါ တစ်ခါတည်း အပ်ထားလိုက်တယ်၊ အရက် သောက်ချင်ရင်လဲ စာရင်းမှတ်ပြီး သောက်၊ ဆေးလိပ်သောက် ချင်ရင်လဲ သူ့ဆီကပဲ ယူ၊ သံချောင်းရော ကျွန်တော်ပါ အဲသလို အဆင်ပြေအောင် စီစဉ်ထားတာကိုး’

‘တိုတိုနဲ့ လိုရင်းပြောပါကွာ’ နားကြားပြင်း ကတ်လာဟန်နှင့် တရားသူကြီးက ဆိုသည်။ ‘အချိန်ကုန်တယ်ကွ’

‘ဟုတ်ကဲ့၊ ဇာတ်ရေလည်အောင် ပြောရတာပါ၊ နည်းနည်းသည်းခံပြီး နားထောင်ကြပါ’

ကျော်စိန်ဦးက အလျှော့မပေးဘဲ သူ့အစီအစဉ်အတိုင်း ဆက်ပြောသည်။

‘သူနဲ့ ကျွန်တော် ကိုဘိုးညွန့်ဆိုင်ရောက်တော့ တစ်ယောက် တစ်ခွက်၊ နှစ်ခွက်၊ သုံးခွက်၊ လေးခွက်စီလောက် သောက်ရင်း စကား ပြောကြတယ်။ တောင်ပိုင်းက ကိုသာရင်လဲ ပါတယ်။ ပင်လယ်ကမ်းခြေ မှာ ဘိုမတွေနဲ့ တချို့မြန်မာမတွေ ရေကူးဝတ်စုံ မလုံတလုံလေးနဲ့ ရေကူးကြတဲ့ အကြောင်း၊ သောင်ပြင်မှာ ပက်လက်လန်ပြီး နေပူဆာ လှတဲ့အကြောင်း၊ သူတို့ ရေကူးဝတ်စုံတွေက တဖြည်းဖြည်း သေးသေး လာလိုက်တာ အခု ဆိုရင် လက်တစ်ဝါးလောက်ရှိတဲ့ ပိတ်စကလေး တစ်စ နှစ်စကို ကြိုးသေးသေးနဲ့ တွယ်သီထားတဲ့ သဘောလောက်ပဲ ရှိတော့တဲ့ အကြောင်းတွေ ပြောကြတယ်။ ကိုသာရင်ကတောင် ပြော သေးတယ်။ ‘ငါတို့လက်နဲ့ ဆိုရင် လက်တစ်ဝါးစာတောင် ရှိမှာ မဟုတ်ဘူးကွ’ တဲ့’

‘ဟိုက်၊ ကိုသာရင်လဲ ပါတယ်ဟေ့’

တစ်ယောက်က ခပ်ကျယ်ကျယ် မှတ်ချက်ချသည်။ တရားသူ ကြီးက ထိုသူအား မျက်စောင်းထိုး ကြည့်သည်။

ကျော်စိန်ဦးက ဆက်ပြောပြန်သည်။

‘တစ်နေ့က ဆိုရင်လဲ ညဘက် လသာသာမှာ လေညင်းခံပြီးနဲ့ ရေကူးကြတာပဲ၊ ဒီနေရာမှာ အထူး ပြောနေစရာတောင် မလိုပါ ဘူး၊ တစ်ရွာလုံး သိကြတဲ့ ကိစ္စတွေပါ၊ ကျွန်တော်တို့က ဒါမျိုးတွေ မကြိုက်ဘူး၊ လက်မခံဘူး၊ ဟုတ်တယ်၊ တကယ် ပြောတာပါ၊ ကျွန် တော်တို့ အရက်သောက်ရင်း အလကား အရေမရ အဖတ်မရ လျှောက် ပြောနေကြတာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ပါးစပ်က ညစ်တီးညစ်ပတ်တွေကို အရသာခံချင်လို့ ပြောနေကြတာလဲ မဟုတ်ပါဘူး၊ ယဉ်ကျေးမှု ရှု ထောင့်က ကျွန်တော်တို့ ရပ်ရွာ အကျိုးအတွက် ဝေဖန်တဲ့ သဘောနဲ့ ပြောတာပါ’

ကျော်စိန်ဦးက ဟန်ပန် အပြည့်နှင့် မိန့်ခွန်းပြောနေသလို ဘာ လို့လို့။

‘အမယ် လာချေသေးတယ် ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်၊ ဝေဖန်သလေး ဘာလေးနဲ့’

မိန်းမကြီး တစ်ယောက်က ဆိုသည်။

ကျော်စိန်ဦးက ဘေးမှ မှတ်ချက်ကို ဂရုစိုက်မနေ၊ အေးအေး ဆေးဆေး သူ့စကား သူ ဆက်သည်။

‘ကိုဘိုးညွန့် အိမ်မှာ အဲသလိုပဲ ကျွန်တော်တို့ သောက်ရင်း စားရင်း စကားပြောရင်းနဲ့ ကျွန်တော်က သူ့အိမ်ရှေ့က ကွပ်ပျစ်မှာ ခဏတဖြုတ် လှဲနေရာက မေ့ခနဲ အိပ်ပျော်သွားတယ်၊ အမှန် ဆိုရင် တော့ အိပ်ပျော်တယ် ဆိုရင် အိပ်နေလိုက်ရုံပေါ့လေ၊ ဒါပေမယ့် ဟိုကောင် သံချောင်းက ကျွန်တော့်ကို လာနှိုးတယ်၊ ‘ဟေ့ကောင် ထ၊ ဒီမှာ အိပ်မနေနဲ့၊ ကမ်းနားဘက် သွားရအောင်’ တဲ့၊ ‘ဒီက အရက် တစ်လုံးယူသွားမယ်၊ မင်း အိပ်ချင်ရင် ကမ်းနားက ပုန်းညက် ပင်အောက်မှာ အိပ်’ တဲ့၊ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ကိုဘိုးညွန့်ဆိုင်က တစ်လုံးယူပြီး ထွက်လာခဲ့တယ်’

ပြောရင်းက ဘေးပရိသတ် ဘယ်လောက် စိတ်ဝင်စားသလဲ အကဲခတ်ဟန်ဖြင့် လှည့်ပတ် ကြည့်လိုက်သေးသည်။ ထို့နောက် စကား ကြောရှည်တယ် ပြောမှာစိုးဟန်ဖြင့် တရားသူကြီးဘက် လှည့်ကာ၊

‘ဘကြီးတို့ နည်းနည်း သည်းခံနားထောင်ကြပါ၊ ဇာတ်ရည်လည် အောင်လို့ပါ’

‘အေးပါကွာ၊ ပြောမှာသာပြောပါ’

တရားသူကြီးကား ကြိုးစားပြီး စိတ်ရှည်နေပုံ ရသည်။

‘ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက် ပုန်းညက်ပင်အောက်မှာ ကျွန်တော် က သစ်ပင်အမြစ် ခေါင်းအုံးပြီး လေညင်းခံရင်းနဲ့ တစ်ယောက် တစ်ခွက် သောက်နေကြတယ်၊ အဲဒီအချိန်မှာ သံချောင်းက ပြောတယ်။ ‘ဟေ့ ကောင်၊ ဟိုရေလယ်က ကျောက်ဆောင်ကြီးမှာ ဘိုမတစ်ယောက် ကွ’ တဲ့၊ ကျွန်တော်လဲ သူပြောလို့ လှမ်းကြည့်တော့ ဘိုမတစ်ယောက်

ကျွန်တော်တို့ဘက် ကျောခိုင်းပြီး လက်နောက်ပစ် ထိုင်နေတာ တွေ ရတယ်။ ကြည့်ရတာ ကျောပြင်က ဟာလာဟင်းလင်းကြီး ဆိုတော့ သံချောင်းကို ကျွန်တော်က ‘ဟေ့ကောင်၊ ဘာမှ ဝတ်မထားဘူးနဲ့ တူတယ်’ ဆိုတော့ သူက ‘သေသေချာချာတော့ ဘယ်ပြောနိုင်မလဲကွ’ တဲ့၊ နေရာက နည်းနည်းလဲ လှမ်းနေတာကိုး၊ ‘အနားသွားကြည့်မလား’ တဲ့၊ သူက ဆိုတယ်’

သည်အခါ သံချောင်းက ဝင်ပြောသည်။

‘မင်းပြောတာပါကွ၊ ငါပြောတာ မဟုတ်ဘူး’

‘မင်းပြောတာ မဟုတ်ဘူးလား’

ကျော်စိန်ဦး ပြန်ငြင်းသည်။

‘မင်းပဲ အဲဒီကျောက်ဆောင်နား အသာကူးသွားပြီး ချောင်းကြည့် ရအောင်လို့ ပြောတယ် မဟုတ်လား၊ ငါက ခဏနေဦး၊ အရမ်းအရမ်း မလုပ်နဲ့လို့ ပြောတယ်လေ’

‘အေးပါ အေးပါ၊ ထားပါတော့၊ တို့က တကယ်သွားတာမှ မဟုတ်ဘဲ’

ဟု ဆိုပြီး လူကြီးများဘက် လှည့်ကာ

‘ဒီလိုပါ ခင်ဗျာ၊ အဲဒီဘိုမက တခြားပါ၊ သူ့ဘာသာသူနေပူခံ နေတာပါ၊ ကျွန်တော်တို့နဲ့ ဘာမှ မဖြစ်ပါဘူး၊ ဖြစ်တာက နောက် တစ်ယောက်၊ အဲဒီ တစ်ယောက်က ကျွန်တော်ကို ပြောဆိုနေကြတုန်း ကျွန်တော်တို့ ထိုင်တဲ့ အပင်နားက ဖြတ်ပြီး ပင်လယ်ဘက် ဆင်းလာ တယ်၊ စားသောက်ပြီး အိပ်ချင်ပြေ လမ်းလျှောက်ထွက်တဲ့ ပုံမျိုး၊ ဝတ်ထားတာ အဖြူရောင် ခပ်ပါးပါး၊ ဂါဝန်ခေါ်မလား ဘာခေါ်မလဲ၊ အင်္ကျီရှည်၊ ဒူးလောက် ဒူးအထက်နားလောက်ပဲ ရှိမယ်၊ လေကလေးက တိုက်နေတော့ အောက်နားစက တဖျပ်ဖျပ် တက်ချင်နေတယ်၊ သူက ကျွန်တော်တို့ကို လူရယ်လို့တောင် အမှတ်ထားရဲ့လား မသိဘူး၊ တစ် ချက်ကလေးမှတောင် စောင်းငဲ့မကြည့်ဘူး၊ သူ့ဘာသာသူ အေးအေးဆေး

ဆေး ကျွန်တော်တို့ နားတင် ဂုံးခွံတွေ တစ်ချက်တစ်ချက် ကုန်းကောက် နေသေးတယ်၊ အဲဒီအခါ ကျွန်တော်က သံချောင်းကို ပြောတယ်၊ ‘လမ်းလျှောက်တာ တစ်မျိုးပဲ’ လို့၊ သူက ပြောတယ် ‘အေးကွ၊ ဟုတ်တယ်၊ လှုပ်တုပ်လှုပ်တုပ်နဲ့’ လို့ ပြောတယ်။ ‘မင်းမပြောဘူးလား’ သံချောင်းဘက် လှည့်မေးသည်။

‘အေး ပြောပါတယ်ကွာ’

‘ကျွန်တော်က ပြောတယ်၊ ‘ဟေ့ကောင်၊ အောက်မှာ မပါဘူး’ လို့၊ ကျွန်တော်က သူ့ထက် မျက်စိကောင်းတာကိုး၊ အဲဒါကို ဒီကောင် က ငြင်းတယ်၊ ‘အောက်မှာတော့ မပါဘဲနေမလားကွ’ တဲ့။ ‘လေတိုက် ရင် အကုန်လုံး လန်ကုန်မှာပေါ့’တဲ့။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်က ‘ဟေ့ကောင် မပါတာ သေချာတယ်၊ လန်သွားရင် မင်းမြင်ရလိမ့်မယ်၊ အသေအချာ ကြည့်နေ’ ဆိုတော့ ဒီကောင်က ငြင်းပြန်တယ်။ ‘ဘောင်းဘီတော့ ဘယ်နည်းနဲ့ မဆို ပါရမယ်ကွ’ တဲ့၊ သူက သိနေလိုက်တာ၊ ဘိုထီး ကျနေတာပဲ။ ကျွန်တော်လဲ အမြင်ကတ်လာတာနဲ့ ‘ဟေ့ကောင် လုပ် မနေနဲ့၊ မင်းနဲ့ ငါ တစ်ပုလင်းကြေးလောင်းမလား’ ဆိုတော့ ‘စိန်လိုက်’ တဲ့။ အဲဒါနဲ့ သူနဲ့ ကျွန်တော် ဘိုမနောက် မလှမ်းမကမ်းကနေ လေ တိုက်ပါစေ ဆုတောင်းပြီး ခရုကောက်သလို ဘာလိုလိုနဲ့ မယောင်မလည် လိုက်သွားကြတယ်၊ အဲဒီလို လိုက်ကြည့်တဲ့အခါ တကယ်ကတော့ သိသာပါတယ်၊ ဒီအတိုင်း မြင်နေရသလောက်ပါပဲ၊ ဒါပေမယ့် ဒီ ကောင်က သူ့ တစ်ပုလင်း ရုံးမှာ စိုးလို့ အလျှော့မပေးသေးဘူး။ အမှန်တော့ ကျွန်တော် နိုင်ရင်လဲ ဒီပုလင်း သူပဲ များများသောက် မယ့်ဟာပါ’

သံချောင်း မျက်စောင်းထိုးကြည့်သည်။ ကျော်စိန်ဦးက ဟန် မပျက် သူ့စကား သူ ဆက်ပြောသည်။

‘တစ်ကြိမ်မှာတော့ ဘိုမ ခရုကုန်းအကောက်မှာ လေတိုက် လိုက်တော့ ဖြုန်းဆို ဂါဝန်က လန်တော့ မသွားဘူး၊ ဒါပေမယ့်

အသားနဲ့ တစ်သားတည်းလို ကပ်သွားတယ်။ နီးကလဲ နီးနီးကလေး။ ကျွန်တော်က ‘ဟေ့ကောင် မင်းရှုံးပြီ၊ လာ ကိုဘိုးညွန့်ဆိုင် သွားမယ်’ ဆိုတော့ ဘယ်လောက် လူပါးဝတဲ့ အကောင်လဲ၊ ‘မင်း အသေအချာ မြင်ရတာမှ မဟုတ်ဘဲကွ’ တဲ့။ ‘အသားကပ်ပါးပါးလေး ဖြစ်နေရင် ဘယ် နှယ်လုပ်မလဲ’ တဲ့၊ ဇွတ်ငြင်းနေတယ်၊ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်က ကန်တော့ပါရဲ့၊ အမြင်က တော်တော် ကတ်လာတော့ ‘မင်း ဒီလောက် တောင် ဖြစ်နေရင် ငါသွားပြီး လှန်ပြမယ်၊ မင်းသေသေချာချာ ကြည့်နေ၊ အဲဒါမှ မမြင်သေးဘူး ဆိုရင် နားအုံပွင့်ပြီးသာမှတ်’ လို့ ပြောတော့ ‘မင်း တကယ်လှန်မလား’ တဲ့၊ ‘တကယ်လှန်ရဲရင် မင်းကို ငါ ခုနစ်ရက် တိတိ အရက်တိုက်မယ်’ တဲ့၊ မင်း ပြောသလား မပြောဘူးလား’

သူက သံချောင်းဘက် လှည့်ပြီး မေးလိုက်သည်။

‘အေး ပြောပါတယ်ကွာ၊ ငါ ကတိတည်ပါတယ်၊ မင်း သောက် ရစေမယ်၊ စိတ်ချ’

သံချောင်းက ပြောလိုက်သည်။

‘တော်တော်ဟုတ်တဲ့ ကောင်တွေကွာ’

လူကြီး တစ်ယောက် မှတ်ချက်ချသည်။

‘ဒါနဲ့ ကျွန်တော်လဲ နှစ်ကျိုက်လောက် မော့ပြီး ဘိုမအနား ကပ်သွားတယ်၊ သူက ဂရုမစိုက်ပါဘူး၊ ကျွန်တော်လဲ ဘာလုပ်ရမှန်း မသိတာနဲ့ အဲဒီနားက ခရုခွံနှစ်ခွံ ကောက်ပြီး သွားပေးတယ်၊ ပြီးတော့ ဘိုလိုလဲ ပြောရော ကျွန်တော့် မျက်နှာ တစ်ချက် ကြည့်ပြီး ဘယ်လို သဘောပေါက်သလဲတော့ မသိဘူး၊ သူ့ဘန်ဂလိုဘက် တန်းပြီး လစ် တာပဲ၊ ကျွန်တော်လဲ ရုတ်တရက်တော့ အဲဒီနားမှာ ကြောင်ပြီး ကျန်ခဲ့ တယ်။ နောက်တော့မှ ဖြန်းခနဲ ကိုယ်တာဝန် ကိုယ် သတိရတာနဲ့ ပြေးပြီးတော့ လှန်လိုက်တာ စောစောက ကျော်အေးတို့ ပြောသွားတဲ့ အတိုင်း ဖွေးနေတာပါပဲ၊ အဲဒီလို ဖြစ်ပြီးတဲ့နောက်မှာ ကျွန်တော်တို့ ထွက် ပြေးကြတာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ကျွန်တော် ရှင်းပါမယ်၊ ကျွန်တော်တို့

ကိုဘိုးညွန့်ဆိုင်ကို သွားပြီး ကျွန်တော်နိုင်တဲ့ အထိမ်းအမှတ်နဲ့ အရက် သောက်ကြတာပါ၊ ရွာထဲက လူကြီးတွေ လာခေါ်တော့ ကျွန်တော်တို့ ချက်ချင်းလိုက်လာကြပါတယ်၊ ကျွန်တော် ပြောချင်တာကတော့ ကျွန် တော်လုပ်တာဟာ ရိုင်းတာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒီလူတွေအနေနဲ့ ဒီကိစ္စအတွက် ကျွန်တော်တို့ကို အရိုင်းအစိုင်းတွေလို့ ပြောလို့ မရဘူး၊ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ တကယ်ရိုင်းတာက သူတို့ ရိုင်းနေတာ၊ လူဆိုတာ လူကြား သူကြားမှာနေရင် အဝတ်နဲ့အစားနဲ့ လုံလုံလဲလဲ နေရမယ်၊ မလုံမခြံ နေတဲ့လူသာ ရိုင်းတာ၊ လူမြင်နိုင်တဲ့ နေရာမှာ ဒီလိုနေတာထက် ရိုင်းတာ ရှိဦးမလား၊ အခု ကျွန်တော် လုပ်ပြလိုက်တာဟာ ဒီလူတွေ နောက်မရိုင်းရဲအောင် ဆုံးမလိုက်တာပဲ၊ ကျွန်တော် ဆုံးမချင်နေတာ ကြာပြီ၊ ဒီနေ့မှ လုပ်ဖြစ်တာပဲ၊ နောက်ဆိုရင် ကမ်းနားမှာ ခုလို သွားရဲတော့မှာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒါပဲ ကျွန်တော် ပြောချင်ပါတယ်၊ ကျွန်တော့် မှာ အပြစ်ရှိတယ် ထင်ရင်တော့ ကြိုက်သလို စီရင်ကြပါ’ ဟု ကျော်စိန် ဦးက ရဲရဲတောက် မိန့်ခွန်းပြောပြီး ထိုင်ချလိုက်သည်။

‘အင်း၊ သူကတောင် လူစွမ်းကောင်း ဖြစ်သွားသေးတယ်’

လူကြီး တစ်ယောက်က မှတ်ချက်ချသည်။

‘သူပြောတာလဲ ဟုတ်တော့ ဟုတ်တုတ်တုတ်ပဲ၊ သို့သော် ရပ်ရွာ အကျိုးစီးပွားက ရှိသေးတယ်၊ လူတွေ ဆိုတာ ဒီကမ်းခြေမှာ လွတ်လွတ် လပ်လပ် ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် နေချင်လို့ လာကြတာပဲ၊ ဒါကို အနှောင့် အယှက် သွားပေးရင် နောင်ဘယ်သူမှ လာကြမှာ မဟုတ်ဘူး၊ အဲဒီတော့ ကိုယ့်ရွာပဲ နှစ်နာမယ်၊ ပြီးတော့ သူ့ယဉ်ကျေးမှုနဲ့သူ၊ ဘိုမတွေ ဒီလို နေတာ အခုမှ နေတာမှ မဟုတ်ဘဲ၊ သူက ဘာလို့ မနေနိုင် မထိုင်နိုင် အဲဒီနားသွားပြီး လက်ကမြင်းရတာလဲ၊ တစ်နည်းနည်းနဲ့တော့ အရေးယူမှ ဖြစ်မယ်’

သူ့အနားမှ လူကြီး တစ်ယောက်က ပြန်ဆွေးနွေးသည်။

တရားသူကြီးအဖွဲ့ ဘယ်လို ဆုံးဖြတ်ရမှန်း မသိသေးဟန် တစ်ယောက်မျက်နှာ တစ်ယောက် ကြည့်နေကြသည်။ ထို့နောက်

တရားသူကြီး ခေါင်းဆောင်က တစ်စုံတစ်ခုကို သတိရဟန်ဖြင့် ပရိသတ်များ အသံတိတ်သွားအောင် စားပွဲခုံကို ဖြောင်းခနဲ ထုလိုက်ပြီး

‘ကဲ သံချောင်းကော၊ ဘာပြောစရာ ရှိသေးလဲ’ ဟု မေးသည်။

‘ကျွန်တော် ပြောစရာ မရှိပါဘူး၊ ကျော်စိန်ဦး ပြောသွားတဲ့ အတိုင်းပါပဲ’ သံချောင်းက ဖြေသည်။

‘ကဲ ဒါဖြင့် မင်းတို့ ဒီအတိုင်း ထိုင်နေကြဦး၊ မောင်လှဦး မင်း ဒီမှာ ခဏစောင့်ကွာ’ ဟု ပြောပြီး တရားသူကြီး အဖွဲ့ဝင်များ အပြင် အခြား ကျေးရွာလူကြီး သုံးလေးဦးပါ ခေါ်၍ အိမ်အတွင်းပိုင်း ဝင်သွားသည်။ အပြင်မှာကား တစ်ယောက်တစ်ပေါက် ပြောသံ ဆိုသံ တွေ ဆူညံလျက်။

+ + +

တရားသူကြီးအဖွဲ့ အစည်းအဝေးစသည်။ ဘယ်လို အရေးယူမလဲ၊ ဘာအမှုနဲ့ စွဲမလဲ၊ ဘယ်လို စီရင်ချက် ချမလဲ။ စဉ်းစားကြသည်။ သည်ကောင် နှစ်ကောင် ရူးကြောင် မူးကြောင်နှင့် လုပ်ကြသည့် ကိစ္စပဲ။ ဗလက္ကာရ လုပ်ဖို့ ကြံစည်တာတော့ မဟုတ်တာ သေချာသည်။ သို့သော် ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် နောက်ထပ် ဒါမျိုး မလုပ်ဝံ့အောင် သည်နှစ်ကောင်ကို သေသေချာချာ ဆုံးမဖို့ လိုလိမ့်မည်။ ဒါကလည်း မခဲယဉ်း။ သည်ကောင်တွေ အပိုးကျိုးသွားအောင် ကိုင်ဖို့ နည်းလမ်းတွေ ရှိသည်။

သို့သော် ပြဿနာက ဘိုမ ဖြစ်သည်။ သည်ဘိုမသည် ဘာဘိုမလဲ၊ ဘယ်လို ဘိုမလဲ မသိနိုင်။ သူဘာတွေ ဆက်လုပ်မည်လဲ မမှန်းဆနိုင်။ သူက ဟိုတိုင် သည်တိုင် တိုင်လာရင် အထက်က မေးလား မြန်းလား လုပ်လာရင် ခက်မည်။ စောစောစီးစီး ကြိုကြိုတင်တင် အထက်လူတွေ တင်ပြထားလျှင် ကောင်းမည်လား စဉ်းစားကြသည်။

တစ်ယောက်က အကြံပြုသည်။ ဘိုမ သဘော တိတိကျကျ သိရအောင် မေးမြန်းကြည့်ကြရင် မကောင်းဘူးလား၊ သည်လူရမ်းကား

နှစ်ယောက် ကိုယ်စား ရပ်ရွာ လူကြီးများက တောင်းပန်လျှင် မကျေနပ် နိုင်ဘူးလား။

သည်အကြံကို အားလုံး သဘောတူကြသည်။ ဘိုမ တည်း နေသည့် ဘန်ဂလို တာဝန်ခံ ကိုအောင်သိန်းကို ခေါ်ယူဆွေးနွေးကာ ဘိုမနှင့် စေ့စပ် ညှိနှိုင်းပေးရန် တာဝန်ပေးအပ်လိုက်ကြသည်။

+ + +

တရားသူကြီး တစ်ယောက် အပြင်ဘက် ထွက်လာကာ အမှုစစ်ဆေးပွဲကို နောက် တစ်နာရီအကြာတွင်မှ ပြန်လည် စတင်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ကိုယ့်အိမ် ကိုယ်ပြန်ပြီး လုပ်စရာ ရှိတာလုပ်ကြဖို့အကြောင်း ပြောပြီး အတွင်းခန်းထဲ ပြန်ဝင်သွားသည်။

သို့သော် လူစုက ချက်ချင်း ကွဲမသွားနိုင်သေး။ ကိုယ့်အိမ် ကိုယ် မပြန်နိုင်ကြသေး။ ကိုအောင်သိန်းကို ခေါ်ဆွေးနွေးပြီး ပြန်လွှတ်လိုက်တာ မြင်သဖြင့် တချို့က လိုက်ကြည့်ကြသည်။ ကိုအောင်သိန်းနှင့် ဘိုမ စကားပြောနေတာ မြင်ပြီး ဘိုမ သဘောကို တစ်စွန်းတစ်စ သိသူတွေက သိလာကာ အော်ကျယ် ဟစ်ကျယ် ပြောသူတွေက ပြောနေသည်။ မဖြစ်နိုင်ဘူးဟု ငြင်းသူကလည်း ငြင်းနေသည်။ ‘ဘာမှ မပြောနဲ့ကွာ၊ ကိုအောင်သိန်း လာရင် သိလိမ့်မယ်၊ စောင့်ကြည့်ကြ’ ဟု တစ်ယောက်က ဆိုသည်။

မကြာပါ။ ကိုအောင်သိန်း ရောက်လာသည်။ သူ့လက်ထဲမှာ လွယ်အိတ် တစ်လုံးကို အဖုထုံးပြီး ကိုင်လာသည်။ မျက်နှာထားက ခပ်တည်တည်။ သူက ဘယ်သူ့ အမေးကိုမှ ဖြေကြားမနေဘဲ လူအုပ်ကြားက တိုးဝှေ့ကာ အိမ်ပေါ် တက်သွားပြီး တရားသူကြီးအဖွဲ့ စည်းဝေးရာ အခန်းသို့ ဝင်သွားသည်။

လူကြီးအားလုံးက ကိုအောင်သိန်းကို မေးမြန်းသော မျက်လုံးများနှင့် ဝိုင်းကြည့်နေကြသည်။ ဘိုမ သဘော ဘယ်လိုတဲ့လဲဟူသော သဘော။

ကိုအောင်သိန်း စကားတစ်ခွန်းမှ မပြောဘဲ ပြုံးစိစိနှင့် လွယ်အိတ် ထဲမှ အရက်ပုလင်း တစ်လုံးကို ထုတ်ယူကာ အစည်းအဝေး စားပွဲ ပေါ် တင်လိုက်သည်။ ရှည်လျားသော လည်တံ၊ လှပသော တံဆိပ် စက္ကူပတ်နှင့် နိုင်ငံခြား အရက်ပုလင်း တစ်လုံး။

‘အိတ်လီက လုပ်တဲ့ နာမည်ကြီး ဝိုင်အရက် အကောင်းစား ခင်ဗျ’

ကိုအောင်သိန်းက ဆိုသည်။

‘ဘိုမကို ကျွန်တော်က အကျိုးအကြောင်း ရှင်းပြပါတယ်။ ဒီလူဟာ ခင်ဗျားကို အတင်း ဗလက္ကာရ လုပ်ဖို့ ကြံစည်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ သူနဲ့ သူ့သူငယ်ချင်း အရက်တိုက်ကြေး အလောင်းအစား လုပ်ပြီး သူတို့ နည်းနည်း မူးနေကြလို့ ဖြစ်သွားတဲ့ ကိစ္စပါ ဆိုပြီး ဒီအတွက် ရပ်ရွာလူကြီးများကလဲ တောင်းပန်ချင်ကြတယ် ဆိုတဲ့ အကြောင်း ပြောပြတဲ့အခါ ဘိုမက ကိစ္စမရှိပါဘူး။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်တဲ့။ သူလဲ ရုတ်တရက်တော့ လန့်ဖျပ်သွားပြီး ဒေါသလဲ ဖြစ်သွားမိတယ်။ အဲဒါကြောင့် စောစောက တိုင်ခိုင်းတော့ ခိုင်းမိတာပါတဲ့။ နောက်မှ ဘိုမမှာ ပြန်ထိုင်ပြီး စဉ်းစားတော့ ဒီလူတွေ နေ့လယ် ကြောင်တောင် လူမြင်ကွင်းမှာတော့ မဟုတ်တာ လုပ်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ဘာသဘောနဲ့ လုပ်တာလဲ မသိဘူးလို့ စဉ်းစားမရ ဖြစ်နေတာတဲ့။ ပြီးတော့ ကျွန်တော့်ကို ဒီလူတွေ ဘာကိစ္စ အလောင်းအစား လုပ်တယ် ဆိုတဲ့ အကြောင်းကို သူနားမရှင်းလို့ ပြန်ပြောစမ်းပါ ဆိုတာနဲ့ ကျွန်တော်လဲ စောစောက အမှုစစ်တုန်းက ကိုကျော်စိန်ဦး ထွက်ဆိုသွားတဲ့အတိုင်း အစအဆုံး ပြောပြတော့ ဘိုမက သဘောကျလို့ တဟားဟားနဲ့ ရယ်တာ မျက်ရည်တွေ ဘာတွေ ထွက်တယ်။ ငါ တစ်ကမ္ဘာလုံး လျှောက်လည် လာတာ ကြာပြီ။ ဒါမျိုး တစ်ခါမှ မကြုံဘူး မကြားဖူးဘူးတဲ့။ နောက်တော့ ပြောတယ်။ အခု ဒီလူတွေ ပြဿနာရဲ့ အဖြေကို သိသွားပြီ ဆိုတော့ နောက်တစ်ခါ အလောင်းအစား မလုပ်ကြပါနဲ့တော့လို့သာ ပြော

ပေးပါတဲ့။ အဲသလို ပြောပြီး ဒီပုလင်းကြီး ထုတ်လာပြီး ပေးတာပဲ။ အရက်ကြိုက်တဲ့ အလောင်းအစားသမား နှစ်ယောက်အတွက် လက်ဆောင်တဲ့ ကျွန်တော် ပြောပါသေးတယ်။ မသင့်တော်ပါဘူး။ မပေးပါနဲ့လို့။ အဲဒါ မရဘူး။ အတင်းပေးတယ်။ ယူသွားပါ ပေးလိုက်ပါတဲ့။ အရက်သမားအကြောင်း သူ သိတယ်။ အရက်သမားဆိုတာ ကိုယ့်ကို အရက်တိုက်တဲ့လူကို သိပ်ကျေးဇူးတင်တယ်။ ဘယ်တော့မှ အနှောက်အယှက် မပေးဘူးတဲ့။ သူက အဲသလို ပြောပြီး အတင်းပေးတာနဲ့ ကျွန်တော်လဲ ယူလာတာပဲ’

ကိုအောင်သိန်း စကားဆုံးတော့ ရွာလူကြီးတွေ တစ်ယောက်မျက်နှာ တစ်ယောက် ကြည့်ကြသည်။

‘အဲဒါမှ ပြဿနာပဲဟေ့။ သူပြောတဲ့အတိုင်း ဒီပုလင်း သာ ဟိုနှစ်ကောင်ကို ဆုချလိုက်ရင်တော့ နောင်ကို ကမ်းခြေရောက်လာတဲ့ နိုင်ငံခြားသား မှန်သမျှကို လိုက်ပြီး နှောင့်ယှက်နေတော့မှာပဲ’

ဟု တစ်ယောက်က ဒက်ခနဲ မှတ်ချက်ချလိုက်လေသည်။

+ + +

အမှုစစ်ဆေးပွဲအခမ်းအနား ပြန်လည် စတင်သည်။ တရားသူကြီး ခေါင်းဆောင်က စီရင်ချက်ကို နှုတ်မှပင် တိုက်ရိုက် ရွတ်ဆိုသည်။

‘ဒီအမှုမှာ ကျော်စိန်ဦးနဲ့ သံချောင်းဟာ သူတစ်ပါးကို ကိုယ်ထိလက်ရောက် စော်ကား နှောင့်ယှက်တယ်။ ရပ်ရွာမှာ ဆူဆူပူပူ ဖြစ်အောင် လုပ်တယ်။ သူတို့ လုပ်ရပ်ကြောင့် ဒီကမ်းခြေကို လာတဲ့ ဧည့်သည်တွေက ကျုပ်တို့ ရွာကို အရိုင်းအစိုင်းတွေ၊ လူရမ်းကားတွေ လို့ ထင်သွားရင် ရပ်ရွာ သိက္ခာကျမယ်။ ပြီးတော့ ဒီ ဧည့်သည်တွေ မလာရင် တစ်ရွာလုံး စီးပွားရေး ထိခိုက်မယ်။ အခုကိစ္စမှာ ကာယကံရှင် ဘိုမက ဘယ်လို သဘောထားတယ် ဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ တစ်စိတ် တစ်ပိုင်း သိတန်သလောက် သိနေကြတယ်။ သို့သော် သူ ဘာသာ

သူ ဘယ်လိုပဲ သဘောထားသည် ဖြစ်စေ ကျုပ်တို့ရွာကိစ္စမှာ ကျုပ်တို့
 တရားဥပဒေနဲ့ စီရင်ရလိမ့်မယ်၊ အဲဒီတော့ ကျော်စိန်ဦးနဲ့ သံချောင်း
 ကို စောစောက ပြောခဲ့တဲ့ ပြစ်မှုများအတွက် အခု အချိန်ကနေ
 မနက်ဖြန် ခုချိန်ထိ ၂၄ နာရီ အချုပ်ချုပ်လိုက်တယ်၊ ဒီနေ့ကစပြီး နောက်
 တစ်လတိတိ အရက်သေစာ မသောက်စားရဘူး၊ သောက်စားနေတာ၊
 သို့မဟုတ် မူးယစ်နေတာ တွေလို့ တစ်စုံတစ်ယောက်က တိုင်ကြားခဲ့
 ရင် ရမ်းကားနေတာ မဟုတ်တောင်မှ အခုလိုပဲ အချုပ်ခံရမယ်၊ တခြား
 လူငယ် ကာလသားတွေလဲ ဒီလို မဟုတ်တရုတ် အလုပ်မျိုး လုပ်ဖို့
 လုံးဝ စိတ်မကူးကြပါနဲ့၊ လုပ်လိုကတော့ နည်းနည်းမှ ညာမှာ မဟုတ်
 ဘူး၊ ကဲ အားလုံး ကိုယ့်အိမ်ကိုယ်ပြန်ကြပါ'

ဟု ခပ်ပြတ်ပြတ် စီရင်ချက်ချပြီး စစ်ဆေးပွဲ အခမ်းအနားကို
 ရုပ်သိမ်းလိုက်လေသည်။

ထို့နောက် ကျော်စိန်ဦးနှင့် သံချောင်းတို့အား ရွာအချုပ်ခန်း
 ထဲသို့ လူကြီးများ ကိုယ်တိုင် ကြပ်မတ်ထည့်သွင်းပြီး သော့ခလောက်
 ကို ချောက်ခနဲ မြည်အောင် ခတ်လိုက်သည်။

အတွင်းခန်း စားပွဲပေါ်တွင် ကျန်ရှိနေသည့် အီတလီပိုင် အရက်
 ပုလင်းကိုကား.....။

[ကံကော်မြိုင်။ ။ ဇူလိုင်၊ ၁၉၈၈]

တကယ်ရှားတဲ့လူ

သဘာဝ လောကကြီးမှာ ဆန်းကြယ်တဲ့ အရာတွေ အများကြီး ရှိတယ်။
 ဒါပေမယ့် အဆန်းတကြယ်တကာ အဆန်းကြယ်ဆုံးကတော့ လူပဲတဲ့။
 ဆိုဖို့ကလိ ဆိုတဲ့ ဂရိပညာရှိက ဆိုခဲ့တယ်။

တော်တော် စဉ်းစားပြီးမှ ပြောခဲ့တဲ့ စကား ဖြစ်မယ်။ ကိုယ်တွေ့
 ကြုံခဲ့ဖူးတဲ့ အထောက်အထားတွေ ရှိလို့ပြောတာ ဖြစ်မယ်။ ဘယ်လိုမှ
 နားလည်လို့ မရ၊ ခံစားလို့ မရ၊ ကိုယ်ချင်းစာကြည့်လို့ မရတဲ့ လူမျိုး
 တွေ တွေ့ခဲ့ဖူးတာ ဖြစ်နိုင်တယ်။

+ + +

မိတ်ဆွေတစ်ယောက် ရှိတယ်၊ တောင်ပေါ် တိုင်ရင်းသား တစ်ယောက်။
 တောင်ပေါ်ဒေသမှာပဲ နေတယ်။ မြို့ပြ သူမသိဘူး။ မြို့ကြီး ပြကြီး
 သူ မရောက်ဖူးဘူး။ မြို့ပြမှာ နေတဲ့ ကျွန်တော်က တည်ငြိမ်အေးချမ်း
 တယ် ဆိုတဲ့ တောင်ပေါ်သား ဘဝကို တဒင်္ဂ သွားရောက် ခံစားရင်း
 သူနဲ့ သိကျွမ်း ခင်မင်ခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။ မြေသားနဲ့ ဆောက်တဲ့ သူ့
 အိမ်ကလေးမှာ သူ့ရဲ့ ဧည့်ဝတ်ပြုမှုကို ခံယူရင်း အပေါင်းအသင်း
 အချို့နဲ့ အတူ ရက်အနည်းငယ် နေထိုင်ခဲ့တယ်။

ဆူသံ ပူသံ အကုသိုလ်သံတွေ ဖုံးလွှမ်းတဲ့ မြို့ပြကနေ ခဏ ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်တဲ့ ကျွန်တော်တို့အဖို့ သူတို့ နေရာလေးဟာ နိဗ္ဗာန်ဘုံကလေး တစ်ခုပဲ။ ဒီနေရာလေးမှာ ကြာကြာနေရင် အရိယာ သူတော်စင် ဖြစ်ပြီး တကယ့် နိဗ္ဗာန်အစစ်ကိုတောင် ရောက်သွားနိုင်တယ် လို့ထင်စရာ ဖြစ်တယ်။

ကျွန်တော့် မိတ်ဆွေ။

သူ့မှာ ဇနီးရှိတယ်။ သားသမီး သုံးယောက် ရှိတယ်။ တစ်ဦး ကို တစ်ဦး ချစ်ခင်ကြင်နာတဲ့ လက္ခဏာ တွေ့ရတယ်။ ဇနီးသည်က အိမ်မှု ကိစ္စကို မပြတ်တမ်း လုပ်တယ်။ မောပန်းဟန် မရှိဘူး။ ညည်းညူ တတ်ဟန် မရှိဘူး။ အမြဲ ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင်ပဲ။ အငယ်ဆုံးကလေးကို အကြီး ကလေး နှစ်ယောက်က တာဝန်ယူစောင့်ရှောက်တယ်။ မိတ်ဆွေကတော့ ကျွန်တော်တို့ ရှိစဉ်မှာ ဧည့်ခံပြုစုတဲ့ တာဝန်ကိုပဲ အချိန်ပြည့် ယူထားရ တယ်။

သူတို့ ရွာထဲ လိုက်ပြတယ်။ ရွာပတ်ဝန်းကျင် တောတောင် သဘာဝကို လိုက်ပြတယ်။ ကျွန်တော်တို့နဲ့အတူ အရက်သောက်တယ်။ ဘင်ဂျီကလေး တီးပြီး သီချင်း ဆိုတယ်။ သူတို့ တိုင်းရင်းသားအက သင်ပေးတယ်။ အတူတကွ အရက်သောက်ကြ၊ သီချင်းဆိုကြ၊ ကကြ ခုန်ကြတယ်။

စားဝတ်နေရေး။

သူ့မှာ မချို့တဲ့ဘူးလို့ ဆိုရမယ်။ မချို့တဲ့အောင်လည်း ကြိုး စား လုပ်ကိုင်ထားတာ ရှိတယ်။ သူ့မှာ သစ်သီးခြံ တစ်ခု ရှိတယ်။ သစ်တော၊ မက်မန်း၊ မက်မုံ အသီးစုံတယ်။ ရင့်မှည့်တဲ့ အခါ ခူးဆွတ် ပြီး ရွာနဲ့ ခုနစ်မိုင်လောက်ဝေးတဲ့ မြို့ကလေးမှာ သွားရောင်းတယ်။ သူ့မှာ ဝက်တစ်အုပ် မွေးထားတယ်။ အခါအားလျော်စွာ အသားပေါ်ပြီး ရွာမှာ ရောင်းတယ်။ သူ့အိမ် မီးဖိုချောင်ခန်းရဲ့ တစ်ခြမ်းဟာ အရက်ဖို ဖြစ်တယ်။ သူက ရွာမှာ ဆန်အရက်ချက် အကောင်းဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ။

နေ့စဉ် မှန်မှန် ချက်တယ်။ မြို့မှာ အရက်ရောင်းတဲ့ လူဆီ သွင်းတယ်။ ကိုယ်တိုင်လည်း မှန်မှန်သောက်တယ်။ လာသမျှ ဧည့်သည် ကိုလည်း တိုက်တယ်။ အရက်ဖိုက ကျတဲ့ ကစော်ဖတ်ကို သူ့ဝက်တွေ ကျွေး တယ်။ ညနေပိုင်း ဆိုရင် ဝက်တွေရော ဝက်ပိုင်ရှင်ပါ ခြေလှမ်း မမှန်ချင်ဘူး။

ဒါပေမယ့် ကျွန်တော့် မိတ်ဆွေ။

အင်မတန် အေးချမ်းတဲ့လူ။ စကားမများဘူး။ စကားပို မပြော ဘူး။ အရက်မမူးတဲ့ အချိန် တစ်ခွန်း နှစ်ခွန်း။ မူးတဲ့ အချိန်လည်း တစ်ခွန်း နှစ်ခွန်း။ တစ်ခုပဲ ပြောင်းလဲတယ်။ တော်တော်လေး မူးလာ ရင် ဘင်ဂျီကလေး ကောက်ကိုင်။ သီချင်းကလေး ဆို။ အခန်းထဲမှာ တစ်ယောက်တည်း ဆိုရင်း တီးရင်း ကပြတတ်တယ်။ အားလုံး ကဖို့ တိုက်တွန်းတတ်တယ်။

မှန်တယ်။ ဒီနေရာမှာ ဒီလိုပဲ ရှိမှာပဲ။ ဒီနေရာမှာ နေတဲ့ လူတစ်ယောက်ရဲ့ စိတ်ဓာတ်ဟာ ဒီလိုပဲ အေးအေးချမ်းချမ်း သိမ်သိမ် မွေ့မွေ့ တင်းတင်းတိမ်တိမ်။ ကျွန်တော် ဆိုရင်လည်း ထိုနည်းလည်း ကောင်းပဲ ဖြစ်မယ်။

တည်ငြိမ်တဲ့ ဘဝ ၊ အေးချမ်းတဲ့ ဘဝ၊ နှလုံးရောဂါ သွေးတိုး ရောဂါ အစာအိမ်ရောဂါ ညအိပ်မပျော်တဲ့ ရောဂါများနဲ့ ကင်းဝေးတဲ့ ဘဝ။ မချမ်းသာ မကြီးပွားသော်လည်း တင်းတိမ်ရောင့်ရဲလောက်တဲ့ တောင် ပေါ်ကျေးလက်သားရဲ့ ဘဝ။ အဲသလို ခံစားမိလိုက်ပါတယ်။

+ + +

ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် မှားတယ်ဗျ။

ကျွန်တော် ထင်နေတာတွေ၊ ကျွန်တော့် မိတ်ဆွေနဲ့ ဘဝကို ကျွန်တော် စိတ်ကူးနဲ့ ခဏ ဝင်ပြီး ခံစားကြည့်နေတာတွေ အားလုံး တလွဲတွေချည်း ဖြစ်နေတယ်။

ကျွန်တော့် မိတ်ဆွေဟာ မရှိမရှား သာမန် တောင်ပေါ် ကျေးလက်သား မဟုတ်ဘူး။ သူဟာ အင်မတန် ချမ်းသာတဲ့ လူတစ်ယောက်၊ သိန်းပေါင်းများစွာ ချမ်းသာတဲ့ လူတစ်ယောက်တဲ့ဗျ။ နောက်တော့မှ ကျွန်တော် သိရတယ်။

အဲဒီ ဗီရိုကြီး ကြည့်၊ အဲဒီအထဲမှာ ငွေစက္ကူတွေ အထပ်လိုက် ရှိတယ်။ ဗီရို တစ်ခုလုံး အပြည့်ပဲတဲ့။ သိတဲ့လူက အသာလက်တို့ ပြီး ပြောပြတယ်။

ဟုတ်တယ်။ ဧည့်ခန်းထဲမှာ သော့ခလောက်ကြီးကြီး ခတ်ထားတဲ့ ဗီရိုကြီး တစ်လုံး ရှိတယ်။ ဗီရိုထဲက ငွေစက္ကူတွေတော့ ကျွန်တော် မမြင်ခဲ့ရဘူး။

သူချမ်းသာပုံ ချမ်းသာနည်းက မေးမြန်းကြည့်တော့လည်း အရှင်းလေးပါပဲ။

သူတို့ ဒေသဟာ မြေကြီးက ရွှေသီးတဲ့နေရာ ဖြစ်တယ်။ ကျောက်စိမ်း ထွက်တယ်။ အကြီးအကျယ် ထွက်တယ်။ ကျွန်တော့် မိတ်ဆွေရဲ့ ဘိုးဘွားပိုင် တောင်ယာမြေထဲမှာ အဖိုးတန် အရည်ကောင်း ကျောက်စိမ်း တုံးတွေ အများကြီးပဲ တူးဖော်ရရှိခဲ့ဖူးတယ်။ ဒါကြောင့် ကျောက်စိမ်း တူးသမားတွေ သည်နေရာကို မျက်စိကျတယ်။ ကျွန်တော့် မိတ်ဆွေကတော့ ခပ်အေးအေးသမားပဲ။ လောဘတကြီး နင်လား ငါလား ကျောက်တူး မနေဘူး။ ကရိုကထ မခံ၊ စိတ်မောလူမော ခံမနေဘူး။ သူနဲ့ ခင်မင်တဲ့ လူ၊ စိတ်ချရတဲ့ လူထဲက တူးချင်ရင် လာတူး။ ကိုယ့်အစီ အစဉ်နဲ့ကိုယ် ကိုယ်စားရိတ်နဲ့ကိုယ် တူးကြ။ ပစ္စည်းရရင်တော့ သူ့ကို ထုံးစံရှိတဲ့အတိုင်း ဝေစုပေး။

ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေဟာ သူ့မိဘများရဲ့ တစ်ဦးတည်းသော သားဆိုတော့ ဘိုးစဉ်ပေါင်ဆက် ရရှိ စုဆောင်းလာခဲ့သမျှ ရွှေငွေပစ္စည်းကို ပိုင်ဆိုင်တယ်။ မြေစိုက် စပ်တူလုပ်တဲ့ တွင်းတွေကလည်း တစ်နှစ်တစ်နှစ် မရဘူး ဆိုရင် လေးငါးဆယ်သိန်းရတယ်။ ကျွန်တော့် မိတ်ဆွေ

ဟာ တစ်နေ့ တခြား ချမ်းသာလာနေတယ်။

ဒါပေမယ့် သူ ဘာလုပ်သလဲ။

ပိုက်ဆံတွေကို ဧည့်ခန်း ဗီရိုထဲမှာ အထပ်လိုက် ထည့်ပြီး သော့ခတ်ထားတယ်။ ရတနာတွေတော့ အိပ်ခန်းထဲမှာ သံသေတ္တာနဲ့ ထည့်ထားသလား၊ မြေကြီးထဲမှာပဲ အိုးနဲ့ ထည့်မြှုပ်ထားသလား မသိဘူး။

ကျွန်တော် စဉ်းစားတယ်။ ကျောက်သံပတ္တမြားကို ထားပါတော့။ ပိုက်ဆံတွေ ငွေစက္ကူတွေ ဗီရိုတစ်လုံးနဲ့အပြည့် ဘာအတွက် ထည့်ထားသလဲ။ ဒီနေရာမှာ ဒီငွေတွေနဲ့ သူ ဘာလုပ်မလဲ။

မြို့မှာသာဆိုရင်၊ ဟုတ်လား၊ ကျွန်တော်တို့ လက်ထဲမှာသာ ဆိုရင် တိုက်နဲ့ကားနဲ့၊ ခြံဝင်းကျယ်နဲ့၊ မြက်ခင်းနဲ့၊ အယ်လ်ဇေးရှင်းနဲ့၊ အစေခံတန်းလျားနဲ့၊ ဘားကောင်တာနဲ့၊ ဝိစကီနဲ့၊ ဗွီဒီယိုနဲ့၊ ချောချောလှလှ နုနုရွရွနဲ့၊ လောကစည်းစိမ်ကို အပြည့်အဝ ခံစားရမယ်။

အခုတော့ ဒီလူ့ဆီမှာ။

သူက ဘာလုပ်သလဲ၊ မနက်အိပ်ရာထ တောထဲ သွားမယ်။ ချွေးဒီးဒီးကျအောင် ထင်းခုတ်မယ်။ ပခုံးထက်မှာ အသားမာတက်အောင် ထင်းတုံးတွေ ထမ်းမယ်။ နံနံစော်စော် အော်ကလီဆန်ချင်စရာ ကောင်းတဲ့ ချက်အရက်ကို သောက်မယ်။ နေတော့ မြေတလင်း မြေကာ၊ ဝက်ချေး ဝက်သေးနဲ့ နံဟောင်တဲ့ နေရာ၊ ယင်ကောင် ခြင်ကောင်တွေ တရုန်းရုန်းနဲ့ နေရာ။

ခွကျတဲ့ လူ့ဘယ်လို သဘောလဲ။ တင်းတိမ် ရောင့်ရဲလွန်းတာလား၊ ဥစ္စာခန့် မစုံမက်တာလား။ ငွေတွင်း နား နေမိလိုသာ သည်ငွေတွေကို လက်ခံ သိမ်းဆည်းနေရပေမယ့် လောဘစိတ် ခေါင်းပါးတဲ့ ဘုရားလောင်းလို လူမျိုးလား။

ဘင်ဂျီကလေး တီးလိုက်၊ သီချင်းလေး ဆိုလိုက်၊ ကလိုက်။ ကိုယ်တိုင် ချက်တဲ့ အရက်ကလေး သောက်လိုက်။ လူ့ဘဝဆိုတာ သည်လိုချည်းပဲလည်း နေလို့ ဖြစ်သလား။ ဒါမှမဟုတ် သည်လို

တစ်မျိုးတည်းပဲ နေတတ်သလား။ သည့်ထက်မက ဘာမှ မလုပ်
တတ်တော့ဘူးလား။

စဉ်းစားကြည့်တယ်။ သည်နားမှာ ရတနာသိုက်ရှိလို့ သည်နေရာ
ကို မစွန့်ခွာနိုင် ဖြစ်နေတယ် ဆိုရင်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ မြို့ပြသွား
စည်းစိမ်ခံလိုက်၊ သုံးလိုက် ဖြုန်းလိုက်၊ သည်နေရာ ခဏ ပြန်လာ
နားလိုက်။ ပြီး သည်နေရာမှာလည်း သည့်ထက် ဖိမ်ကျအောင် နေလို့
ရပါတယ်။

မနေဘူး၊ ဘာ သဘောလဲ။

အင်းလေ၊ ထားပါတော့၊ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် သူသဘောကောင်းတယ်၊
ခင်မင်တတ်တယ်၊ စေတနာ ကောင်းတယ်၊ ဧည့်ဝတ် ကျေပွန်တယ်။
စကားနည်းနည်းပဲ ပြောတယ်။ အနေအထိုင် ရိုးတယ်။ စိတ်နေရိုး
တယ်။ စိတ်မှန်တယ်။ လူကောင်းပဲ။

သူ့ပိုက်ဆံ သူမသုံးတာတော့ သူ့သဘောပေါ့။

+ + +

တောင်ပေါ်ဒေသကို ကျွန်တော် သဘောကျတယ်။ ကျွန်တော့် မိတ်
ဆွေတို့ တောင်ပေါ်ရွာကလေးကို ကျွန်တော် မကြာခဏ သတိရတယ်။
ထူးဆန်းတဲ့ ကျွန်တော့် မိတ်ဆွေကိုလည်း သတိရတာပဲပေါ့။

သုံးလေးနှစ်လောက် ကြာသွားတယ်။

တစ်နေ့ တောင်ပေါ်ဒေသကို သွားလိုက် ပြန်လိုက် လုပ်နေတဲ့
အပေါင်းအသင်း တစ်ယောက်နဲ့ တွေ့လို့ ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေ အကြောင်း
ကြားသိရတယ်။

ဦးနောက် ထိခိုက်သွားတယ်။ ရူးသွားတယ်။

ဘယ်လို ဖြစ်တာလဲ၊ ဘယ်လိုကြောင့်လဲ။ ထင်းခုတ်တုန်းမှာ
သစ်တုံးနဲ့ ဦးခေါင်း ဆောင့်မိလို့လား။ ချောက်ကမ်းပါးက လိမ့်ကျပြီး
ကျောက်တုံးနဲ့ ဘာနဲ့ ဆောင့်မိတာလား။

မဟုတ်ဘူး။ သူ့အိမ် ဧည့်ခန်းက သော့ခလောက် ခတ်ထား
တဲ့ ဗီရိုကြီး သိတယ် မဟုတ်လား။ အဲဒါကြီး မီးလောင်သွားတယ်။
ဟာ ဘယ်လို ဖြစ်တာလဲ၊ ဗီရို တစ်လုံးတည်း လောင်တာလား။
ဟုတ်တယ်။

ဖြစ်ပုံက

ဗီရိုခြေထောက်လေးချောင်းကို ရေနံဆီခွက်ထဲ ထည့်ထားတာ
သတိထားမိတယ် မဟုတ်လား။ ခြေမတက်အောင်လို့လေ။ အခုတော့
ခြေမစား မီး စားသွားတယ်။ ခွက်တွေထဲမှာ ရေနံဆီ နည်းနေတယ်
ဆိုပြီး ရေနံဆီ အသစ် ထပ်ဖြည့်တယ်တဲ့။ ရေနံဆီက မသန့်ဘူး။
မီးလိုက်တဲ့ ရေနံဆီတွေ ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒါ လူကြီးတွေ မရှိတဲ့
အချိန် ကလေးတွေ မီးခြစ်နဲ့ ဆော့ရာက ရေနံဆီခွက်က ထလောင်တာ
ပဲတဲ့။ တစ်ဗီရိုလုံး လောင်တယ်။ ပြာနဲ့ မီးသွေးပဲ ရလိုက်တယ်လို့
ပြောတယ်။

အဲဒါမှာ စိတ်ထိခိုက်ပြီး ရူးသတဲ့လား။ နှမြောစရာကတော့
နှမြောစရာပေါ့လေ၊ ဒါပေမယ့် ဒီလူမှာ ဘိုးစဉ်ပေါင်ဆက်က အဖိုး
တန် ကျောက်သံ ပတ္တမြားတွေလည်း အများကြီး ရှိတာပဲ။ ဒါတွေကို
ငွေနဲ့လဲလိုက်ရင် ဗီရိုအလုံးပေါင်း မြောက်မြားစွာ ရနိုင်တာ၊ အခုလဲ
တစ်နှစ်တစ်နှစ် သိန်းနဲ့ချီပြီး ရနေတာပဲ။ ပြီးတော့ သူ့ရွာမှာ သုံးစရာ
စွဲစရာ မရှိ။ သူ့ကိုယ်တိုင်လဲ သုံးဖို့ စွဲဖို့ ဝါသနာမပါ။ ဒီငွေတွေ
မီးမလောင်ရင်လည်း ဒီဗီရိုထဲမှာ အလဟဿ ဖြစ်နေတာပဲ မဟုတ်
လား။ ဒါနဲ့ပဲ ရူးရသလားဗျာ။

ကျွန်တော်တို့နဲ့ သဘာဝချင်း မတူဘူးလေဗျာ။ ကိုယ်ချင်းစာ
ကြည့်လို့ နားမလည်နိုင်ဘူး။ သူ့မိန်းမက ကျုပ်ကို ပြောတယ်။ သူ့
ယောက်ျားဟာ အင်မတန် ငွေမက်တဲ့ လူတဲ့။ မြေကြီးထဲက ထွက်တဲ့
ကျောက်စိမ်းတုံး ဆိုတာ အလကားနေရင်း သူ့မြေ သူ့ခြံမှာ ဟော
တစ်တုံး၊ ဟောတစ်တုံး ဆိုသလို ကောက်ရတာမျိုး ဖြစ်တော့ သူ့စိတ်မှာ

သိပ်တန်ဖိုး မရှိဘူး။ အရောင်ကလေး နည်းနည်းလက်တာက လွဲရင်
 ကျောက်ခဲကျောက်ခဲပဲတဲ့။ မြို့ကလူတွေက ဒီ ကျောက်တုံး အပဲအရွဲ့တွေ
 ကို သိန်းချီပေးဝယ်နေတာကို သူ ဒီနေ့ထိ အံ့သြ မဆုံး နိုင်သေးဘူး။
 သူတကယ် တန်ဖိုးထားတာ တကယ် မက်မောတာက ငွေ ဘယ်နှစ်
 ကျပ်တန်လို့ တန်ဖိုး သတ်မှတ်ရိုက်နှိပ်ထားတဲ့ အရုပ်ပါတဲ့ စက္ကူတွေတဲ့
 ဗျ။ ကျုပ်တို့က ကျောက်ခဲတွေနဲ့ ရူးနေတဲ့အချိန်မှာ သူက ငွေစက္ကူစုတ်
 တွေနဲ့ ရူးနေတယ်။ သူ့ယောက်ျားဟာ နေ့အခါ သူများတကာတွေနဲ့
 ရောနှောနေတဲ့ အခါမျိုးမှာ လူကောင်း တစ်ယောက်၊ အင်မတန်
 အေးချမ်းတဲ့ လူတစ်ယောက်၊ အင်မတန် တင်းတိမ်ရောင်ရဲတဲ့ လူတစ်
 ယောက်လို့ ထင်ရပေမယ့် ညဘက် လူခြေတိတ်တဲ့ အချိန်၊ အိမ်မှာ
 ဧည့်သည်လူ စိမ်း မရှိတဲ့ အချိန်ကျရင် ဗီရိုကြီး ဖွင့်ပြီး ငွေစက္ကူတွေ
 လက်နှိပ်ဓာတ်မီးနဲ့ ထိုးကြည့်လိုက်၊ မီးအိမ်ကြီး ထွန်းပြီး ကြည့်လိုက်၊
 ကိုင်တွယ်ပွတ်သပ်လိုက်၊ ပွေ့ဖက် နမ်းရှုပ်လိုက်နဲ့ အရူးတစ်ယောက်ပါ
 ပဲတဲ့။ ဘယ်နေ့မှာများ လူသိရှင်ကြား ရူးသွပ်သွားလေမလဲလို့ သူ
 တစ်ယောက်တည်း ကျိတ်ပြီး စိုးရိမ် နေရတာ ကြာခဲ့ပါပြီတဲ့။ အဲဒီလို
 ပြောတယ်။

အင်း၊ လူတွေမှာလည်း အမျိုးမျိုးပါလားဗျာ။

+ + +

တောင်ပေါ် ဒေသကို ကျွန်တော် ဒုတိယအကြိမ်မြောက် အလည်
 ရောက်တယ်။ ဒီတစ်ခါတော့ ကျွန်တော့် မိတ်ဆွေ အိမ်မှာ တည်းခို
 ဖို့ မဖြစ်နိုင်တာမို့ နောက်တစ်နေရာ နောက်တစ်ရွာမှာ စတည်းချဖို့
 ဆုံးဖြတ်ကြတယ်။

ကျွန်တော့် မိတ်ဆွေ အိမ်ကိုတော့ ခရီးကြို လမ်းကြို ခဏ
 တဖြုတ် နှုတ်ဆက်ဖို့ ဝင်ကြတယ်။

မတွေ့ရတာ လေးငါးနှစ် ကြာပြီ ဖြစ်ပေမယ့် သူကျွန်တော့်

ကို ကောင်းကောင်း မှတ်မိတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကို ရုတ်တရက် ထ
 နှုတ်ဆက်လိုက်ပြီးတဲ့နောက် သူကွပ်ပျစ်ပေါ်မှာ ငြိမ်ငြိမ်လေး ပြန်ထိုင်
 တယ်။ ကျွန်တော့်တို့ကို မြင်သလို မမြင်သလို မျက်နှာမျိုးနဲ့ ကြည့်
 တယ်။ သူ့ဇနီးက ကျွန်တော်တို့အနား ချဉ်းကပ်ပြီး သူ့ ကျန်းမာရေး
 အခြေအနေ အဆိုးရွားကြီး မဟုတ်ပေမယ့် သိပ်တိုးတက်မှု မရှိကြောင်း
 ခပ်တိုးတိုး ပြောပြနေတယ်။ သူက ကျွန်တော်တို့ဘက် ကြည့်သလို
 မကြည့်သလို၊ ကျွန်တော်တို့ကလည်း သူ့ကို ကြည့်သလို မကြည့်သလို၊
 အခန်းထဲမှာ သူ ရှိသလို မရှိသလိုနဲ့။ သူနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ကြားမှာ
 အနေရ အထိုင်ရ ခက်တဲ့ အတားအဆီးကြီး တစ်ခု ခြားနေတယ်။

ခဏနေတော့ ကျွန်တော်တို့လည်း နှုတ်ဆက်ပြီး ပြန်ဖို့ ထကြ
 တယ်။ ကျွန်တော် သူ့အနား သွားပြီး ကို...ကျွန်တော်တို့ သွားဦးမယ်လို့
 နှုတ်ဆက်တော့ သူက ရုတ်တရက် ပြုံးပြီး ကျွန်တော့် လက်ကို ဆုပ်ကိုင်
 ပြီး ဆွဲခေါ်သွားတယ်။

အခန်းထဲမှာ အလျင်နေရာမှာ အလျင်ပုံစံမျိုး ဗီရိုအသစ်ကြီး
 တစ်လုံး ရှိနေတယ်။ ဗီရိုရှေ့ ရောက်တော့ သူက ခါးကြားက သော့
 ကို ထုတ်ယူပြီး သော့ခလောက်ကို ဖွင့်တယ်။ ပြီးတော့ ဗီရိုတံခါးခွက်
 နှစ်ခုလုံးကို ကျယ်ကျယ်ကြီး ဖွင့်လိုက်တယ်။

ဗီရိုထဲမှာ ငွေစက္ကူတွေ အထပ်လိုက် အထပ်လိုက်၊ ဗီရိုလေး
 ဆင့်လုံး အပြည့်ပဲ။

ကျွန်တော့် မိတ်ဆွေကို လှည့်ကြည့်လိုက်တော့ တစ္ဆေ တစ်
 ကောင် အနီးကပ် တွေ့လိုက်ရသလို ကျောထဲ ဖြန်းခနဲ ဖြစ်ပြီး
 ကြက်သီး ထသွားတယ်။ သူ့မျက်နှာက ပြုံးပြုံးကြီး။ ကျေနပ်အားရမှု၊
 လောဘဇောတက်မှုနဲ့ ရူးသွပ်မှုတွေ ပေါင်းစပ်ထားတဲ့ ချောက်ချောက်
 ချားချား ပြုံးပုံကြီး။

ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင်တောင် ရုတ်တရက် စိတ်ဖောက်ပြန်သွား

သလို သူ့မျက်နှာကြီးကို ကြောင်တောင် ငေးကြည့်နေမိတယ်။ နောက်
တော့မှ သတိရပြီး ကမန်းကတန်း လှည့်ထွက်လာခဲ့တယ်။

ရှောဂါကူးသလား မသိဘူးဗျာ။ ဒီလူနဲ့ တွေ့ပြီးတဲ့နောက်
တောင်ပေါ်ရွာတွေလည်း မသာယာတော့ဘူး။ နဂိုက ရည်ရွယ်ထား
သလောက် ကြာကြာ မနေတော့ဘဲ ခပ်မြန်မြန်ပဲ ပြန်လာခဲ့တယ်။

ကျွန်တော် စဉ်းစားကြည့်တယ်။

လူတွေ ရူးကြသမျှထဲမှာ ဒီလူရူးတာ အဓိပ္ပာယ် မရှိဆုံးပဲ။

[အိပ်မက်ဖူး။ ။ စက်တင်ဘာ၊ ၁၉၈၈]

အဟောသိကံ

ယခုတော့ ဒေါ်မြစိန် တကယ်ပင် သေဆုံးခဲ့လေပြီ။

နှစ်ပေါင်း များစွာ ကျိတ်၍ ဆုတောင်းခဲ့သော ဦးဘမောင်၏
ဆန္ဒ ပြည့်ဝခဲ့ပြီ။

* * *

ညဉ့်သန်းခေါင်ကျော်လောက်တွင် ဒေါ်မြစိန် ကွယ်လွန်သည်။ အိမ်မှာ
ဦးဘမောင်အပြင် တခြား မည်သူတစ်စုံတစ်ယောက်မျှ မရှိ။ ဦးဘမောင်
ညဦးပိုင်းက မေ့ခနဲ တစ်ချက် အိပ်ပျော်သွားပြီး လန်အနီး သတိရ၍
သွားကြည့်လိုက်သည့်အခါ ဒေါ်မြစိန် အသက်မရှူတော့တာ တွေ့ရ
သည်။ ရုတ်တရက် ဦးဘမောင် ဝမ်းသာအံ့သြသလို ဖြစ်ကာ ရင်
တဒိတ်ဒိတ် ခုန်သွားသည်။ ထိုနောက်မှ တကယ် သေမသေ မသေချာ
ဖြစ်လာသည်။ နည်းနည်း ပိုလင်းသွားအောင် မှန်အိမ်ကို မီးစာမြှင့်ပေး
သည်။ ထို့နောက် ဒေါ်မြစိန်အနီး ချဉ်းကပ်ကာ ခန္ဓာကိုယ်ကို ဘေး
တိုက် အနေအထားမှ နေ၍ အတော်ကြီး ကြာအောင် စောင့်ကြည့်နေ
သည်။ မလှုပ်။ ရင်ဘတ်က ဖိုလှိုက်ခြင်းမရှိ။ နိမ့်ခြင်း မြင့်ခြင်း မရှိ။
ပကတိ ငြိမ်သက် နေသည်။ သေတာ သေချာလောက်ပြီ။ သို့သော်

မေ့မျောနေတာများလား။ ရင်ဘတ် မလှုပ်ဘဲ မသိမသာ မျှင်မျှင်ကလေး
အသက်ရှူနေတာများလား။

ဦးဘမောင် တခြား နေရာများတွင် မြင်ဖူးတွေ့ဖူးသည်များကို
သတိရပြီး လက်တွေ့ စမ်းသပ်ကြည့်သည်။ ဂွမ်းဖတ်ကလေး တစ်ဖတ်
ရှာပြီး နှာခေါင်းဝမှာ တင်ထားကြည့်သည်။ မလှုပ်ဘူးလား။ သေသေ
ချာချာ ကြည့်တော့ ဂွမ်းဖတ်က နည်းနည်း လှုပ်သလိုလို။ ဒုက္ခပဲ။
ဦးဘမောင် အကြီးအကျယ် တုန်လှုပ်သွားသည်။ ဇောချွေး ပြန်လာ
သည်။ ငွေ့ငွေ့ကလေး ရှူနေသေးသလား။ မသေသေးဘူးလား။ စိမ့်
ခနဲ တစ်ချက် အေးသွားပြီး လေတိုးငွေ့သည်ကို ခံစားရသည်။ ဂွမ်းဖတ်
ကလေး ဘေးသို့ လွင့်ကျသည်။ ဦးဘမောင် ရင်ထဲမှာ ဒီန်းခနဲ ဖြစ်
သွားသည်။ သို့သော် ရုတ်တရက် သတိရသည်။ အပြင်က လေတိုက်
တာပဲ။ ပြတင်းစံခါး ညကတည်းက မပိတ်မိခဲ့ပဲကိုး။ ဦးဘမောင်
ပြတင်းပေါက်ကို ထပ်တင်သည်။ ထို့နောက် မှန်ကို သတိရကာ စားပွဲတင်
မှန်ကလေးကို သွားယူသည်။ မှန်ကို ပြောင်စင်အောင် အဝတ်နှင့်
ပွတ်တိုက်ပြီးနောက် ဒေါ်မြစိန် မျက်နှာနား အတန်ကြာအောင် ကပ်
ထားကြည့်သည်။ မီးအိမ်အလင်းရောင်မှာ မှန်ကို သေသေချာချာ ထောင်
၍ ကြည့်သည်။ ရေခိုးရေငွေ့ မတွေ့ရ။ အသက်ရှူငွေ့ မတွေ့ရ။
သေတာ သေချာလောက်ပါပြီ။ သို့သော် စိတ်မချနိုင်သေး။ လက်ဖျား
ခြေဖျား များ စမ်းသပ် ကြည့်သည်။ အေးသလို မအေးသလို။ ဘေးနား
က ခွေးခြေမှာ ထိုင်ပြီး စောင့်ကြည့်နေသည်။ ဆယ်မိနစ်၊ ဆယ်ငါးမိနစ်၊
နာရီဝက်၊ တစ်နာရီ။ ဒေါ်မြစိန် လှုပ်ရှားမှု လုံးဝမရှိ။ မိမိက အသက်
ပြင်းစွာ ရှူနေသည်။ ကိုယ့်အသက်ရှူသံကိုပင် ကိုယ်ပြန်ကြားနေရသည်။
ဒေါ်မြစိန်ထံက ဘာသံမှ မထွက်။ ငြိမ်နေသည်။ တိတ်ဆိတ်နေသည်။
မျက်နှာက ချောင်ကျနေသည်။ ကြည့်ရင်း ကြည့်ရင်း မသာရပ်ပေါက်
လာသည်။

သေပါပြီ။

ယခုတော့ တကယ်ပင် သေပါပြီ။

ကနေ့ သေတော့မလို၊ မနက်ဖြန် သေတော့မလို၊ မိုးမကုန်မီ
သေမလို၊ ဆောင်းကုန်သည်အထိ မခံတော့သလိုနှင့် နှစ်ပေါင်း များစွာ
ကြာအောင် အသက်တင်ငင် နေလာခဲ့သည့် မိန်းမ။ မသေခင် စပ်ကြား
နည်းမျိုးစုံဖြင့် နှိပ်စက်သွားသော မိန်းမ။ မိမိ သက်တမ်း တစ်လျှောက်
လုံး အချုပ်အနှောင် အထုပ်အပိုးကြီးလို ဖြစ်ခဲ့သည့် မိန်းမ။ ယခုမှပဲ
မိမိကို လွတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့် ပေးတော့သည်။

ဦးဘမောင် ခွေးခြေမှထလာသည်။ အိမ်နီးချင်းတွေ အသိပေး
အကြောင်းကြားလိုက်ရမလား။ ညဉ့်သန်းခေါင် အားနာစရာတော့
ကောင်းသည်။ မိမိ တစ်ယောက်တည်း နေချင်သေးသည်။ ပေါ့ပါး
လွတ်လပ်သွားသည့် အရသာကို ခံစားချင်သေးသည်။ အသာပြန်ထိုင်
သည်။

ယခင်ကတော့ ဒေါ်မြစိန် မရှိတော့လျှင် မိမိ ဘယ်လို ပျော်
ရွှင် လွတ်လပ်လိုက်မည် ဆိုတာတွေ ကြိမ်ဖန်များစွာ တွေးတောခဲ့ဖူး
သည်။ အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ စိတ်ကူးယဉ်ဖူး ကြည့်နူးခဲ့ဖူးသည်။ ယခု
တကယ် လွတ်လပ်ပြီ ဆိုသည့် အခါတွင်တော့ ဟက်ဟက်ပက်ပက်
မရှိပါကလား။ ဘယ်လိုလဲ။ အရင်တုန်းက စိတ်ကူးထဲမှာ တစ်ယောက်
တည်း ပျော်ကြည့်ဖူးတာ၊ လွတ်လပ်ကြည့်ဖူးတာတွေ သတိရသမျှ
တစ်ခုပြီး တစ်ခု ကမန်းကတန်း ပြန်စဉ်းစားကြည့်သည်။ သိပ် အရသာ
မတွေ့ချင်။ စာအုပ်ဟောင်းကို ပြန်ဖတ်ရသလို ဖွယ်တယ်တယ် ဖြစ်
နေသည်။

ရုတ်တရက်မို့လား။ ဒါမှမဟုတ် နှစ်ပေါင်းများစွာ မခံစားခဲ့ရ
သည်မို့ ပျော်ရွှင်ခြင်း လွတ်လပ်ခြင်း ဆိုတာတွေ မိမိရင်က မခံစားတတ်
တော့ပဲ ရှိလေသည်လား။

ဦးဘမောင် ဝမ်းနည်း အားငယ်သလို ခံစားလာရသည်။

+ + +

စင်စစ် ဦးဘမောင်၏ ဘဝမှာ ပျော်ရွှင်ခြင်း၊ လွတ်လပ်ခြင်း ဆိုသည်များကို ကောင်းစွာ ခံစားခဲ့ရဖူးပါ၏။ သူ့မိဘတွေသည် သည်မြို့ကလေးမှာ ထိပ်ထိပ်ကျဲ မဟုတ်သော်လည်း အတော်ပင် ပြည့်စုံကုန်လှသည့် အတန်းအစားထဲက ဖြစ်သည်။ လယ်ရှိသည်၊ ဥယျာဉ်ရှိသည်။ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းရှိသည်။ ကုန်စုံဆိုင်ရှိသည်။ ပြီး သားသမီးဟူ၍ ဦးဘမောင် တစ်ယောက်တည်းသာ ရှိသည်။

ထို့ကြောင့် ဦးဘမောင်၏ ကလေးသူငယ်ဘဝ၊ ဟိုက်စကူးကျောင်းသားဘဝ၊ ထို့နောက် လူပျိုလူလွတ်ဘဝ အထိသည် အလွန်ပင် ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့ဖွယ် ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

လူပျိုလူလွတ်ဘဝက အပေါင်းအဖော်များနှင့် ပျော်ခဲ့ဖူးသည်များကို သတိရသည်။ ထိုစဉ်ကတော့ စိတ်သွားတိုင်း ကိုယ်ပါသည့် ဘဝ။ သို့သော် သေသေချာချာ ပြန်စဉ်းစားကြည့်လျှင် ထင်တိုင်းသောင်းကျန်းခဲ့သည်တော့လည်း မဟုတ်။ အပျော်ကြီးပျော် အလွတ်ကြီး လွတ်ခဲ့သည်လည်း မဟုတ်။ သူများတကာ လူငယ်များလိုပဲ သည်အသက်အရွယ်မှာ ပျော်တန်သလောက်၊ ပျော်လို့ ရသလောက် ပျော်ခဲ့ပါးခဲ့မိခြင်းသာပဲ ဖြစ်သည်။ ဆိုးသွမ်းခဲ့သည်ဟု အပြစ်ဆိုစရာ အကြောင်း စဉ်းစားလို့ပင် မရခဲ့။

သို့သော် လူကြီးမိဘတွေ၏ အယူအဆ ဆိုသည်က အလွန်ခွကျသည်။

ကိုယ့်သားသမီး လွတ်လပ် ပျော်ရွှင်စွာ နေထိုင်တာကို အဘယ်ကြောင့် ကြည့်မနေနိုင်ကြသနည်း။ မချစ်ကြသည်လည်း မဟုတ်။ သူတို့က စေတနာလို ဆိုသည်။ ကောင်းစေချင်လို့ဟု ဆိုသည်။ သည်အတိုင်းလည်း ကောင်းနေသည်ပဲ မဟုတ်လား။

ခက်သည်က ဘေး အသိုင်းအဝိုင်းနှင့်လည်း ဆိုင်သည်။ စောစောက ပြောသလို မိဘကိုယ်တိုင် ပါနေတာလည်း ဆိုင်သည်ပေါ့။

ဘမောင်ကို မိန်းမ မြန်မြန် ပေးစားမှ၊ မဟုတ်ရင် သည်ကောင်ပျက်စီးလိမ့်မယ်။ အဲသလို ဆိုကြသည်။

ဘယ်လို ပျက်စီးမည်လဲ၊ ပျက်စီးစရာ အကြောင်းလည်း စဉ်းစား၍ပင် မရ။ သို့သော် ဘာပဲပြောပြော မောင်ဘမောင် တစ်ဦးတည်းသော သားကလေး၊ ရပ်ကလည်းချော၊ ပစ္စည်းဥစ္စာကလည်း ပေါ၊ သည်ကောင်လေး ပျက်စီးသွားမှာ၊ မိန်းမလည် တစ်ယောက်နှင့် တွေ့သွားမှာ၊ မိဘက အကြီးအကျယ် ပူပန်ခဲ့သည်။

မင်းကို မိန်းမ ပေးစားရမယ်၊ မင်းစိတ်ထဲက ရည်မှန်းထားတဲ့ လူ ရှိသလား။ မိဘများ မေးသည့်အခါ မရှိပါဟုဘဲ ခပ်လွယ်လွယ် ဖြေကြားခဲ့သည်။ ရှိလည်း မရှိဘဲ ကိုး။ မိမိဘဝ၏ တန်ဖိုးအရှိဆုံး အသက်အရွယ် အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုလုံးကို သည်စကား တစ်ခွန်းဖြင့်ပင် စွန့်လွှတ်လိုက်ရမည့် အကြောင်းလည်း ထိုစဉ်က သဘောမပေါက်ခဲ့ဘဲ ကိုး။ ထို့ကြောင့် မိဘများ သဘောကျ နှစ်သက်သည့် မမြစိန်ကို လိုလားသည် မဟုတ်၊ မလိုလားသည်လည်း မဟုတ်ဘဲ ကိုဘမောင် လက်ထပ် ထိမ်းမြားခဲ့သည်။

+ + +

မမြစိန်နှင့် လက်ထပ်သောနေ့မှာ ကိုဘမောင် လွတ်လပ်ရေး စတင်ဆုံးရှုံးသောနေ့ ဖြစ်လေသည်။

စဉ်းစားကြည့်လျှင် နှစ်ပေါင်း သုံးဆယ်ကျော်မျှ ကြာခဲ့ပြီ။ မလွတ်လပ်ခဲ့သော ဘဝ။ ပျော်ရွှင်မှု ဆိတ်သုဉ်းခဲ့သည့် ဘဝ။

မမြစိန်ဆိုသည့် မိန်းမက သူ့အိမ်မှာ သမီးအကြီး ဖြစ်ခဲ့၍လား၊ ဒါမှမဟုတ် နဂိုကပင် အကျင့်ဆိုးရှိသည်လား မပြောတတ်။ နေရာတကာ ပါချင်သည်။ လင်ကို ကွပ်ကဲနိုင်သည်ဟူသော အပေါက်မျိုး ချိုးပြချင်သည်။ ဒါကိုပင် ကိုဘမောင်မိဘတွေက သဘောကျကြသည်။ ဘမောင် တစ်ယောက်တော့ မမြစိန်နဲ့ကျမှ အပိုးကျိုးသွားတော့တယ်ဟု

လူရှေ့ သူရှေ့မှာ ချွေးမကို ချီးမွမ်းကြသည်။ အားပေးအားမြှောက်ပြုကြသည်။

ကိုဘမောင်မှာ ပင်ကိုကပင် စိတ်ထားပျော့ပျောင်းတာ၊ လူရှေ့ သူရှေ့မှာ ခိုက်ရန်ဒေါသ မဖြစ်ချင်တာ၊ သည်အာကျယ်စွာကျယ် မိန်းမနှင့် ဖက်ပြိုင်မပြောနိုင်တာ၊ ပြီး မိဘတွေကပင် တစ်ဖက်က ပါနေကြတာတွေကြောင့် တဖြည်းဖြည်း ဟိုဟာလေး လျော့ပေး၊ သည်ဟာလေး သူ့အလိုကျ လိုက်လုပ်ပေးနှင့် ကာလများစွာ မကြာမြင့်မီမှာပင် မမြစိန်၏ လက်အောက်ခံလုံးလုံး ဖြစ်သွားခဲ့လေသည်။

ကိုဘမောင်၏ နဂိုမူလ နေထိုင်မှု ပုံစံ အားလုံးကို မမြစိန်၏ ညွှန်ကြားချက်များနှင့် အညီ ပြုပြင် ပြောင်းလဲလိုက်ရသည်။ အရက် မသောက်ရ။ အရက်သောက်သည့် အပေါင်းအသင်းများနှင့် မဆက်ဆံရ။ စီးကရက် မသောက်ရ။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် မထိုင်ရ။ အိမ်မလည်ရ။ ညဘက် အပြင်မထွက်ရ။

လူတွေက ပြောသည်။ သူငယ်ချင်း အပေါင်းအသင်း တချို့က အမုန်းခံပြီး ပြောသည်။ မင်းမိန်းမကို သည်လောက် အလိုမလိုက်နဲ့၊ သည်လောက် ကြောက်မနေနဲ့၊ အိမ်ထောင်တစ်ခုမှာ ယောက်ျားက ဦးဆောင်မှ တိုးတက်တာ၊ စီးပွားဆိုရင်လည်း ယောက်ျားက ထထကြွကြွ စီးစီးနင်းနင်းလုပ်မှ ဖြစ်မြောက်တာ၊ သာရေး နာရေး လူမှုရေး အပိုင်းမှာလည်း ဒီလိုပဲ၊ မိန်းမက သွားဆိုမှ သွား၊ မိန်းမက လုပ်ဆိုမှ လုပ်၊ ဒီလူ ဒီလောက် ပေးဆိုပေး၊ မပေးနဲ့ဆို မပေးနဲ့၊ အဲသလို နေရင် တဖြည်းဖြည်း လူရာမဝင် ဖြစ်လာမယ်၊ လူတောထဲ မတိုးနိုင် ဖြစ်လာမယ်။

ပြောပါ များသည့်အခါ တစ်ခါတစ်ရံ ဆိုသလို မမြစိန်ကို မရဲတရဲ ဝေဖန်ကြည့် ကန့်ကွက်ကြည့်မိသည်။ အကြံပြုတင်ပြကြည့် မိသည်။ ကိုဘမောင် ပါးစပ်က ထော့တီးထော့နဲ့နှင့် တစ်ခွန်းစ နှစ်ခွန်းစ ထွက်လာရုံသာ ရှိသေးသည်။ မမြစိန်ထံက ရေတံခွန်လို တရဟော

သွန်၍ ဆင်းလာသည်။ ကိုဘမောင် တင်ပြချက်ကို ငြင်းဆန်ရုံသာမက အပြင်းအထန် ဆူပူခြင်း၊ ပြစ်တင်ခြင်း၊ ကြိမ်းမောင်းခြင်း၊ ပုတ်ခတ်ခြင်းများပါ အဆက်မပြတ် ပေါ်ထွက်လာသည်။ ရှင်ဘာသိသလဲ။ ရှင် ဘာနားလည် သလဲ။ ရှင်က လူတွေနဲ့ ဆက်ဆံရတာ မဟုတ်ဘူး။ ကျုပ်က လူတကာနဲ့ ဆက်ဆံနေရတာ။ ရှင်လုပ်လို့ ဘာ တစ်ခု ဖြစ်မြောက်ဖူးတာ ရှိသလဲ။ ကျုပ်ပဲ အစစ စီမံခန့်ခွဲပေးနေရတာ မဟုတ်လား။

မမြစိန်ပါးစပ်က ရပ်သည် မရှိတော့။

ကိုဘမောင် နဂိုပုံမှန်အနေမှာပဲ ငြိမ်ဝပ်စွာ ပြန်နေလိုက်ရသည်။

သည်လိုဖြင့် ကိုဘမောင် ဒေါ်မြစိန်၏ လက်အောက်ခံ ဘဝမှာ ရှိကျိုးစွာ နေထိုင်လာခဲ့သည်။

နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာညောင်းခဲ့သည်။

မူလက သူငယ်ချင်း အပေါင်းအသင်းများနှင့် လွတ်လွတ်လပ်လပ် ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် နေခဲ့ဖူးသော ကိုဘမောင်ကို လူတွေ မသိကြတော့။ မျက်နှာသေကြီးနှင့် ငူငူငိုငို ထိုင်ကာ မိန်းမခိုင်းတာလုပ်၊ မိန်းမပြောစကား နားထောင်တတ်သည့် ဦးဘမောင်အဖြစ်သာ တစ်မြို့လုံး သိခဲ့ကြတော့သည်။

သို့သော် မျက်နှာပုံး စွပ်ထားသလို သေနေသော မျက်နှာကြီး၏ နောက်ကွယ်ရှိ ဦးဘမောင်၏ ဦးနှောက်ထဲတွင် အမြဲ ရှင်သန် လှုပ်ရှားနေသည့် အတွေးတစ်ခုက ရှိနေသည်။

ပြင်၍ မရနိုင်သည့် အမှားတစ်ခုအတွက် အကြီးအကျယ် နောင်တရနေခြင်း၊ မိမိကိုယ်ကို အပြစ်တင် မဆုံးနိုင်ဖြစ်နေခြင်း။

သည်မိန်းမကို မငြင်းမဆန် လက်ခံခဲ့မိခြင်းသည် မိမိအတွက် အလွန်တရာ ကြီးမားသော အမှား။ အိမ်ထောင်မှု ဘုရားတည် ဆိုသော စကားကို ထည့်သွင်း မစဉ်းစားခဲ့မိသည့် မိမိ၏အမှား။ သည်အမှားကို ပြင်ဖို့ မလွယ်တော့။ သည်မိန်းမ မရှိတော့မှဘဲ သည်ကိစ္စ ပြီးတော့မည်။ သည်မိန်းမ သူ့ အကုသိုလ်နှင့် သူ သေဆုံးခဲ့လျှင်.....

ဦးဘမောင်၏ စိတ်သည် ပစ္စုပ္ပန်၌ မနေ။ အတိတ်နှင့် အနာဂတ် ကြားတွင်သာ လူးလာဆန်ခတ် ရှိနေချေသည်။

ငယ်ရွယ်စဉ်က သူလက်ထပ်ထိမ်းမြားမည့် ဆိုလျှင် ဖြစ်နိုင်သည့် မိန်းမများကို သတိရသည်။ မိမိကို ကြင်နာမြတ်နိုးမည့် မိန်းမ၊ ရိုသေကျိုးနွဲ့မည့် မိန်းမ၊ အိမ်ဦးနတ်ဟူ၍ နေရာပေး ကိုးကွယ်မည့် မိန်းမ။ ယခုတော့ သူတို့နှင့် မဖြစ်နိုင်တော့။ အသစ်အသစ်ကိုသာ စဉ်းစားရတော့မည်။

အကြင်နာ တရားရှိ၍ သဘောကောင်းသည့် မုဆိုးဖို တစ်ဦး၊ ပထမအိမ်ထောင်နှင့် သားသမီး မထွန်းကားခဲ့သည့် မုဆိုးဖို တစ်ဦးအနေနှင့် တောင်းရမ်းရနိုင်မည့် မိမိထက် များစွာ ပျိုမျစ်သော မိန်းကလေးများကို စိတ်ကူးယဉ်မိသည်။ လမ်းမှာ တွေ့သော မိန်းကလေး၊ အိမ်မှာ တွေ့သော မိန်းကလေး၊ မြို့ပေါ်က မိန်းကလေး၊ ရွာနီးချုပ်စပ်က မိန်းကလေး၊ နားစွန်နားဖျား သူများ ပြောသံ ကြားသော မိန်းကလေး၊ ဦးဘမောင် စိတ်ကူးထဲ၌ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ သည်မိန်းကလေးများနှင့် အိမ်ထောင် အသစ်အသစ် ကျ၍နေသည်။ ထိုအတူ ဒေါ်မြစိန်သည်လည်း ဦးဘမောင်၏ စိတ်ကူးထဲတွင် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ နည်းမျိုးစုံနှင့် သေဆုံးလျက် ရှိနေလေသည်။

ဦးဘမောင်အတွက် မျှော်လင့်ချက် ရောင်ခြည် သန်းလာသည်။ ဒေါ်မြစိန် သွေးဆုံးချိန်က စပြီး ကျန်းမာရေး မကောင်းချင်။ ဟိုရောဂါဝင်ချင်သလို၊ သည်ရောဂါ ဝင်ချင်သလို။ မာချာသည် ဟူ၍ မရှိ။

မီးယပ်လား၊ နှလုံးရောဂါလား၊ သွေးတိုးလား၊ ကင်ဆာလား။ သေနိုင်သည့် ရောဂါတွေချည်း။ ဒေါ်မြစိန်ကလည်း သူ့အချိန်မရွေး သေသွားနိုင်သည့်အကြောင်း အမြဲပြောသည်။ သို့သော် ရောဂါအကြောင်း ပြောရင်းက ဦးဘမောင်ကို နိုင်မြဲတိုင်း နိုင်သည်။

ဘာပဲ ဖြစ်ဖြစ် ဦးဘမောင်မှာတော့ မျှော်လင့်ချက်ကလေးတွေ တစ်နေ့တခြား တိုးပွား၍ လာသည်။ သူ့စိတ်ကူးယဉ် အိပ်မက်များမှာ

ဖြစ်နိုင်ချေနှင့် နီးသည်ထက် နီး၍လာသည်။ သေတော့မလား၊ တကယ် သေတော့မလား။ သည်နှစ်ထဲပဲလား၊ အလွန်ဆုံး နောက်နှစ်လား။

တစ်သက်လုံး မိမိအပေါ် အနိုင်ယူ ဆူပူလာခဲ့သည့် မိန်းမ။ အသံမကျယ်နိုင်တော့သည့် ကာလတွင် လူကို အနားခေါ်ထားပြီး မောနေ ပန်းနေသည့် ကြားကပင် တဗျစ်တောက်တောက် ပြောဆို မြည်တွန်နေချင်တတ်သည့် မိန်းမ။ လူမမာဘဝနှင့် ဆယ့်ငါးနှစ်လောက် ကြာအောင် သက်ဆိုးရှည်ရှည် နေခဲ့ပြီး ယခုနောက်ဆုံးမှပဲ အမှန်တကယ် နိဂုံးချုပ်တော့သည်။

ကြက်တွန်သံများ ဆူညံစွာ ထွက်ပေါ်လာသည်။ အိမ်နီး အိမ်နားမှ တစ်စုံတစ်ယောက်၏ ချောင်းဟန်သံ၊ အိပ်ရာမှ နိုးထသံများ ကြားရသည်။

ဦးဘမောင် အိမ်ရှေ့ဘက် ထွက်သည်။ တံခါးဖွင့်ပြီး အောက်ဆင်းမည် ပြုသည်။ အိမ်နီးချင်းများကို အကြောင်းကြားရန်။ ဒေါ်မြစိန် သေပြီ ဆိုသော သတင်း။ မိမိအတွက် မင်္ဂလာသတင်း။

စောလွန်းသေးသည်၊ မကောင်းပါဘူးဟု လှေကားအိမ်ပေါ်ရောက်ပြီးကာမှ စဉ်းစားမိ၍ အိမ်ပေါ် ပြန်တက်လာသည်။

ခေါင်းရင်း ပြတင်းပေါက်ကို ဖွင့်သည်။

အရှေ့ဆီတွင် ရောင်နီပေါ်စ ပြုနေပြီ။ ကြည်နူးစရာ အာရုဏ် ဦး အချိန်ပါတကား။ နီ ဝါ ရွှေ ရောင်စုံအလင်းက အမှောင်ရိပ်ကို တဖြည်းဖြည်း ဖြိုခွင်းလျက် ရှိသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်၌ အလင်းဖြူက မပီသချင်သေး။

နေ့သစ်တစ်ခု အစပြုတော့မည်။

ထို့အတူ မိမိအတွက်လည်း ဘဝသစ်တစ်ခု အစပြုပေတော့မည်။

ဦးဘမောင် ရင်တွင်း၌ ဝမ်းသာခြင်း၊ တက်ကြွခြင်းများ တရကြမ်း တိုးဝေ့ ဝင်ရောက်လာသည်။ ရုတ်တရက် တစ်စုံ တစ်ရာကို

ဟစ်ကြွေးရင်ကျူးလိုက်မိတော့မလို ဖြစ်သွားသည်။ ခန္ဓာကိုယ် အတွင်းရှိ အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းတွေသည် အလိုအလျောက် ရုန်းကန် လှုပ်ရှားကာ ဦးဘမောင်ကို တစ်ခုခု လုပ်ဗျာဟု ခိုင်းစေနေသလို ရှိသည်။ သူ့ တစ်ကိုယ်လုံးသည် မရိုးမရွ နေမထိ ထိုင်မသာ ဖြစ်လာသည်။

ဦးဘမောင် ပြတင်းဝတွင်ပင် ရပ်ကာ လက်နှစ်ဖက်စလုံး ပြိုင် တူ တဖြောက်ဖြောက် မြည်အောင် လက်ဖျစ်တီးလိုက်သည်။ ဆယ်ချက် လောက် မြန်မြန်ကြီး လက်ဖျစ်တီးပြီးနောက် အခန်းထဲတွင် ခေါက် တဲ့ ခေါက်ပြန်လျှောက်ကာ အတန်ကြာအောင် လေချွန်လိုက်၊ လက်ဖျစ် တီးလိုက် လုပ်နေသည်။

ထို့နောက် အိပ်ခန်းတွင်း ပြန်ဝင်ကာ ခုတင်ပေါ်၌ လုံးဝ ငြိမ်သက်၍နေသော ဒေါ်မြစိန်ကို ရပ်၍ ကြည့်နေသည်။

ဒေါ်မြစိန်ကား ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီ။ မိမိဘဝ အသစ်တစ်ခု ပြန်လည် စတင်ဖို့ အခွင့်အရေး ရခဲ့ပြီ။ သို့သော် မိန်းမသေပြီးစ ပူပူနွေးနွေး နောက်မိန်းမ တစ်ယောက် ယူလိုတော့ သင့်တော်မည် မဟုတ်။ သုံးလေး ငါးလ တန်သည် စောင့်ဆိုင်းရဦးမည်။ ဘေးလူတွေက ဘာပြောကြမလဲ၊ ဦးဘမောင် နောက်မိန်းမ လိုချင်လို့၊ မိန်းမသေပါစေ ဆုတောင်းလွန်း လို့ ဒေါ်မြစိန် မြန်မြန် သေသွားတာလို့ ဆိုကြမည်လား။ အင်း၊ နှစ်လည်အောင်တော့ စောင့်မှ တော်လိမ့်မည် ထင်သည်။

သို့သော် အချိန်က ဆိုင်းသည် မဟုတ်။ အသက်အရွယ်က ရှိသေးသည်။ မမြစိန် ဖြုန်းတီးသွားသည်က နည်းသည့်အချိန်တွေ မဟုတ်။ နှစ်ပေါင်း သုံးဆယ်။ မိမိ၏ အကောင်းဆုံး အသက်အရွယ် တွေကို သူသေရာ ယူငင်သွားခဲ့ပြီ မဟုတ်လား။

စားပွဲပေါ်မှာ မှောက်ထားသော မှန်ကလေးကို ကောက်ကိုင်မိ သည်။ ဦးဘမောင် မှန်မကြည့်ဘူးတာ ကာလကြာခဲ့ပြီ။ ခုတော့ ဘယ်လို စိတ်ကူးလဲ။ ဦးဘမောင် မှန်ကလေး ကိုင်ကာ စောစောက အရုဏ်ဦး ကို ရှုစားခဲ့သည့် ပြတင်းဝဆီ လာပြီး မှန်ထဲက သူ့ပုံရိပ်ကို ကြည့်သည်။

ရုတ်တရက် ဦးဘမောင် မျက်နှာပျက်သွားသည်။ မိမိ မျက်နှာ ပျက်သည်ကို မိမိဘာသာ မြင်လိုက်ရသည်။ အိုမင်းသော မျက်နှာနှင့် ထိတ်လန့် တုန်လှုပ်သွားသော အမူအရာ။ ပျက်နေသော မျက်နှာကို ပြင်ဖို့ ကြိုးစားသည်။ ရုတ်တရက် အတင်းပြုံးကြည့်သည်။ သွားကျိုး ကျဲ့တို့ အရုပ်ဆိုးစွာ ပေါ်လာသည်။ သည်ရုပ်ရည်နှင့် မိန်းမ အသစ် တစ်ယောက် မည်သို့ ရနိုင်မည်လဲ။

ဦးဘမောင် ခြေထောက်တွေ ညောင်းညာလာသည်။ အားအင် ကုန်ခန်းကာ ကတုန်ကယင် ဖြစ်ချင်လာသည်။ မှန်ကို ချခဲ့ပြီး နီးရာ ကုလားထိုင်မှာ ဝင်ထိုင်သည်။

သွားပြီ၊ သွားပြီ။ အလဟဿပဲ။ ဘဝ တစ်ခုလုံး အလဟဿ ပြုန်းတီးခဲ့ရပြီပဲ။

ရုတ်တရက် ဦးလှမင်းကို ပြေးသတိရသည်။

သူ့စိတ်ထဲက ကျိတ်ပြီး အားကျနေခဲ့သည့် ဦးလှမင်း။ မိမိထက် အသက် ငါးနှစ်မက ကြီး၍ သိသိသာသာလည်း အိုစာခဲ့သည့် ဦးလှမင်း။ ပြီးခဲ့သော တစ်နှစ်ကျော်လောက်ကမှ တောရွာ တစ်ခုက ဆွေရိပ်မျိုး ရိပ် မကင်းသည့် မိန်းမပျိုကလေး တစ်ယောက်နှင့် လက်ထပ်ခဲ့သည်။ နုနယ်ပျိုမြစ်မှုတွေက ကူးစက်သည်လား မသိ။ မိန်းမယူပြီးသည့်နောက် တွင်မှ ဦးလှမင်း ယခင်ကထက် တက်ကြွလန်းဆန်းနေသည်ကို မနာလို ချင်စရာ မြင်တွေ့နေရသည်။

ဦးဘမောင် အခိုက်အတန့်အဖို့ အားပြန်တက်တော့မလို။ သို့ သော် သူသိသည်။ ဦးလှမင်းနှင့် သူနှင့်ကြားမှာ ကွာခြားလွန်းသည့် အနေအထားတွေ ရှိနေသည်။

ဦးလှမင်းသည် သည်ကလေးမလေးကို အလကား ရခဲ့သည် မဟုတ်။ ရွှေတစ်ဆယ်သားနှင့် ငွေကျပ်နှစ်သောင်း တင်တောင်းခဲ့ရ သည်။ ဒါတောင်ပင် ယောက်ဖလောင်း အရက်သမားက သည်နွားအို ကြီးနှင့် သူ့နမကို မပေးစားနိုင်ဟူ၍ တုတ်တပြက် ဓားတပြက် လုပ်ခဲ့ သေးသည်။ ထားပါတော့။

မိမိမှာက ဖြစ်သမျှအကြောင်း သည်မိန်းမကြောင့်ချည်းပါပဲ။
ယခုတော့ သေလိုလည်း သွားပါပြီ။ တစ်သက်လုံး မိမိကို အနိုင်ယူ
စိုးမိုးခဲ့ရုံဖြင့် မကျေနပ်။ မသေခင် ဆယ့်ငါးနှစ်လောက် ရောဂါမျိုး
ပေါင်းစုံဖြစ်ကာ ရှိသမျှ ဥစ္စာတွေ မကုန်ကုန်အောင် ဖြုန်းတီးသွားခဲ့
သည်။

ဘာဆို ဘာမှ မရှိတော့ပါ။ လယ်တွေ၊ မြေတွေ၊ အတွင်းပစ္စည်း
ဆိုတာတွေ၊ သေတ္တာဖွင့်ကြည့်စရာ မလို။ ရွှေဆိုတာ မမြစိန်က ရွှေ
မရှိရင် မနေတတ်ဆို၍ သူ့နားက မချွတ်ဘဲ ထားသည့် နားကပ်တစ်ရံ
က လွဲပြီး ဘာမျှ မကျန်တော့။ သည်အိမ်သည်ပင် မိမိငယ်စဉ်ကတည်း
က မိဘက ဆောက်ပေးခဲ့သည့် အိမ်မို့ အိုလှမင်းလှပြီ။ ပြိုကျ ပျက်ကျ
ချင်နေပြီ။

သွားပါပြီ။ မိမိအိပ်မက်တွေ ဒေါ်မြစိန်နှင့်အတူ ပါသွားခဲ့ပြီ။

ဦးဘမောင် ကုလားထိုင်မှာ ငုတ်တုတ်ထိုင်ရင်း မျက်ရည်တွေ
တွေ စီးကျလာသည်။

အိမ်ရှေ့တံခါး တွန်းဖွင့်သံ ကြားရပြီး နံဘေးအိမ်မှ မောင်အောင်
ဖြိုးတို့ လင်မယား တက်လာသည်။

‘ဦးလေး’

ဦးဘမောင် ထိုင်ရာက မထ။ အိပ်ခန်းထဲဘက် လက်ညှိုး
ထိုးပြလိုက်သည်။ လင်မယားနှစ်ယောက် အိပ်ခန်းထဲ ဝင်သွားကြသည်။

‘ဟာ၊ ဒေါ်လေးမြစိန် ဆုံးပြီ’

မောင်အောင်ဖြိုးတို့ အိမ်ရှေ့ဘက် ပြန်ထွက်လာသည်။

ဦးဘမောင်ကား ကုလားထိုင်ထဲမှာပင် တစ်ကိုယ်လုံး တုန်ခါကာ
ရှိက်ကြီး တငင် ငိုကြွေးလျက် ရှိလေသည်။

ဒေါ်မြစိန် ဆုံးပြီး တစ်လမပြည့်မီ ဦးဘမောင် ကွယ်လွန်သည်။

ဆရာဝန်က နှလုံးရောဂါဟု ဆိုသည်။

ရပ်ရွာကမူ ဦးဘမောင် ရင်ကွဲနာကျ၍ သေသည်ဟု ပြောနေကြ
လေသည်။

[Theodore Dreiser ၏ Free ဝတ္ထုကို

ဆင့်ပွားခံစား ရေးဖွဲ့သည်။]

[ရင်ခုန်ပွင့်။ ။ ဇန်နဝါရီ၊ ၁၉၈၉]

စာကျွန်

သည်မိန်းမ အကြည့်ကို မြင်ရုံမျှနှင့် သူ ဘာတွေ ပြောချင်နေသည်ကို ကျွန်တော် သိသည်။ ပေါင်းသင်းလာခဲ့တာ နှစ်ပေါင်း များစွာ ကြာခဲ့ပြီပဲ။

သူကလည်း သူမပြောဘဲ ကျွန်တော် သိနှင့်မှန်းသိ၍ ဘာမှ မပြောတော့။

အသံမထွက်ဘဲ ပြောပြီး နားလည်ပြီး ငြင်းခုံစရာ အကြောင်းလည်း မရှိတော့သည့် ကိစ္စမှာ ကိုယ့်တာဝန် ကိုယ်ကျေပွန်အောင် လုပ်တာပဲ အကောင်းဆုံး ဖြစ်လိမ့်မည်။ ကျွန်တော် စားပွဲခုံ မီးကို ဖွင့်ကာ စာရေးစားပွဲမှာ ထိုင်သည်။

စားပွဲခုံပေါ်မှာ စာအုပ်တွေ ရှိသည်။ စားပွဲခုံ နံဘေး စာအုပ်စင်များမှာ စာအုပ်တွေ ရှိသည်။

မိန်းမက မသိမသာ လှမ်းကြည့်သည်။ သူဘာကြည့်သလဲ ကျွန်တော် သိသည်။

ကျွန်တော် စားပွဲအံ့ဆွဲကို ဆွဲထုတ်ကာ ချောချောမွတ်မွတ် ရေး၍ရသော ဘောလ်ပင် တစ်ချောင်း ရွေးသည်။ ထို့နောက် စာမူအကြမ်း ရေး၍ရမည့် ဗလာစာအုပ် တစ်အုပ်ကို လိုက်ရှာသည်။ ပြီး စားပွဲခုံတွင် နေရာတကျ ထိုင်ကာ ဝတ္ထုခေါင်းစဉ်ကို အရင်ဆုံး ချရေးသည်။

သည်ခေါင်းစဉ်ကို ကျွန်တော် စိတ်တိုင်းမကျပါ။ သို့သော် ခေါင်းထဲ အရင်ဆုံးပေါ်လာတာ ဖြစ်၍ ကျွန်တော် ချရေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ခေါင်းစဉ်အထက်မှာ စာမျက်နှာနံပါတ် (၁) ဟူ၍ ရေးထိုး လိုက်သည်။ ပြီးလျှင် စောစောက ရေးသည့် ခေါင်းစဉ်ကို ခြစ်ပစ် သည်။ သူ့အောက်တွင် နောက်ခေါင်းစဉ် တစ်ခု ရေးသည်။ ခြစ်ပစ် သည်။ နောက်တစ်ခု။ ခြစ်ပစ်သည်။ ပြန်စဉ်းစားပြီးသည့်အခါ စောစော က ခြစ်ထားသည့် ဒုတိယ ခေါင်းစဉ် စာလုံးများ နံဘေးတွင် အမှန် အမှတ်အသားကလေး ခြစ်ထားလိုက်သည်။

သည် ခေါင်းစဉ်ကို ယာယီအားဖြင့် ကျွန်တော် ရွေးချယ်ထား လိုက်သည့် သဘော။

မိန်းမ အိပ်ခန်းထဲတွင် သူလုပ်စရာ ရှိသည့် တိုလီမိုလီ ကလေး တွေ လုပ်နေရာက မသိမသာ အကဲခတ်နေသည်။ ကျွန်တော် ဘာလုပ် နေသလဲ သူမြင်သည်။ ကျွန်တော့် စာရေးပုံ ရေးနည်း သူ သိသည်။ စာတစ်ကြောင်း ခပ်မြန်မြန် ပြီးအောင် ရေးပြီးတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် ဂျီခနဲ အစအဆုံး ဆွဲခြစ်ပစ်တတ်သော ကျွန်တော့်အကျင့်ကို သူ သိ သည်။

ယခု စာကြောင်းတိုတို သုံးကြောင်း ရေးသည်။ သုံးကြောင်းလုံး ခြစ်ပစ်သည်။ သို့သော် တစ်ကြောင်းကိုတော့ အမှန် အမှတ်အသား ပြပြီး စောစောက ခြစ်တာကို ပြန်လည် ပယ်ဖျက်ကြောင်း သူသိလိုက် သည်။

ဘာပဲပြောပြော စားပွဲမှာ ထိုင်ရုံရှိသေး၊ စာတစ်ကြောင်း အဖတ် တင်နေပြီ ဆိုလျှင် သည်ည ကျွန်တော် ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်၏ တစ်စိတ် တစ်ဒေသ ဖြစ်စေ၊ တစ်ဝက်တစ်ပျက် ဖြစ်စေ ရေးပြီးလိမ့်မည်။ ဒါမှမဟုတ် အနည်းဆုံး ဒီ တစ်ည စာရေးဖြစ်ပြန်ပြီလို့တော့ ဆိုရလိမ့် မည်။ မိန်းမ စိတ်ချလက်ချ အိပ်ရာဝင်သွားသည်။

+ + +

သည်ဝတ္ထု ကျွန်တော့်ခေါင်းထဲမှာ ရှိနေတာ ကြာပြီ။ စင်စစ် သည် တစ်ပုဒ်တည်း မဟုတ်၊ အများအပြားပင် ရှိနေသည်။ သို့သော် သည် တစ်ပုဒ်က အပြင်ဘက် ထွက်ချင်လွန်း၍ ရွစ် ရွစ် ဖြစ်နေသည်။ သည်အကောင်ကို ကျွန်တော်က အပြင် ထွက်ခွင့် မပေးဘဲ မေ့သလို၊ လျော့သလို၊ မအားသေးသလို၊ အပြင်ဘက် ထုတ်ပေးလောက်အောင် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ မဖြစ်သေးသလို အချိန်ဆွဲထား ဆိုင်းငံ့ထားသည်။

သည်တစ်ကောင် ထွက်ခွင့်ပေးလိုက်ပြီးလျှင် နောက် တစ်ကောင် ရွစ် ရွစ် ဖြစ်လာပြန်ဦးမည်။ သူတို့ ကိစ္စတွေ လိုက်ရှင်းနေလျှင် ကျွန်တော် ဘယ်တော့မျှ အားရမည် မဟုတ်တော့။

ကျွန်တော့်မှာ ဖတ်ရမည့် စာ၊ ဖတ်ရမည့် စာအုပ်တွေက အများကြီး ရှိနေသေးသည်။ စာရေးစားပွဲထိုင်လိုက်လျှင် ဘေးပတ်လည် မှာ လှန်လှောကြည့်ချင်စရာ စာအုပ်တွေ ဝိုင်းနေသည်။ သည် စာအုပ် တွေကို ကိုင်မကြည့် လှန်မကြည့်ဘဲ မနေနိုင်။ တကယ်တော့ ကျွန် တော်က စာဖတ်သမား ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ စားဝတ်နေရေးအတွက် သာ ပူစရာ မလိုဘူးဆိုလျှင် ကျွန်တော်သည် တစ်နေ့တစ်နေ့ စာတွေ ဖတ်၊ ကိုယ့်လိုပင် ဘာမှ မလုပ်ဘဲ စာချည်း ဖတ်နေသူချင်း စုဝေးကာ စာအုပ်အကြောင်း၊ စာအကြောင်းတွေ ပြောနှင့်ပင် အချိန်ကုန်လွန်လိမ့် မည် ထင်သည်။ သည်လိုဆိုလျှင် ကျွန်တော်၏ ဘဝသည် အလွန် သာယာ ချမ်းမြေ့ဖွယ်ကောင်းသော ဘဝ၊ ကျွန်တော့်အတွက် စိတ်တိုင်း ကျ ဘဝ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

သို့သော် ယခုတော့ သည်လို မဖြစ်နိုင်။

+ + +

ပြဿနာက မိန်းမနှင့် ဆိုင်သည်။

သို့သော် သည်မိန်းမ ဆိုသည်ကလည်း စင်စစ် ကျွန်တော် စီမံလေ့ကျင့်ထားသည့် မိန်းမပါပဲ။

ကျွန်တော်က စောစောက ညွှန်းခဲ့သည့်အတိုင်း စာသမား။
 ငယ်ငယ်လေးကတည်းက စာအုပ်စာတမ်း ကျမ်းကြီးကျမ်းခိုင်တွေ
 ဖတ်ရှုလာသည့်အကောင်။ မဟော်သဇာဇာတ်တော်ကြီး ဝတ္ထုဆိုတာ
 ကတော့ ကျောင်းသင်ခန်းစာလည်း ဖြစ်၍ ကောင်းကောင်း ကျေခဲ့
 သည်။ ထို့ကြောင့် လျှို့ဝှက်အပ်သော အမှုကို ဘယ်သူ့အားမျှ မပြော
 လေနဲ့ဟု မဟော်သဇာက သင်ကြားပေးခဲ့တာ ကျွန်တော် သိသည်။

သို့သော် လျှို့ဝှက်အပ်သော အမှု ဆိုသည်မှာ အတိုင်းအတာ
 ရှိသည်။ ရှိသမျှ အားလုံးကို လျှို့ဝှက်နေဖို့တော့ မလို။ တချို့ တစ်ဝက်
 ကိုတော့ လူတချို့အား ဖြစ်စေ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သော အထူးပုဂ္ဂိုလ်
 အား ဖြစ်စေ ပြောသင့် ပြောထိုက်နိုင်သည်ဟု ကျွန်တော် သဘောရခဲ့
 သည်။ ဥပမာ မိန်းမ ဆိုပါတော့။

လူဆိုသည်မှာ မိန်းမနှင့် နှစ်ယောက်တည်း နေသည့်အခါ
 သူများတကာကို ပြောပြီးသား စကားတွေချည်း ထပ်ပြန်ပြောမနေနိုင်။
 သူ့ကို အထူးပြောရသည်များ ရှိလာသည်။

ပြီး ကျွန်တော်တို့ စာသမား ဆိုသည်မှာ အိမ်က သားမယား
 အား စာအကြောင်း ပေအကြောင်း၊ စာထဲ ပေထဲက ဗဟုသုတ
 အကြောင်းများနှင့် မိမိ၏ အတွေးအခေါ် အထင်အမြင် အယူအဆများ
 ကို အခါအားလျော်စွာ ပြောကြားဖို့ လိုသည်။ ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ
 ဆရာ ကိုယ်တိုင် ကလည်း မှတ်ဖွယ်မှတ်ရာ၊ ထိုထိုစာကို၊ ရှာ၍မပြတ်၊
 အိမ်တွင်ဖတ်၊ ဖတ်ပြန်သော်ကား၊ ဖတ်ပါများက၊ သားမယားပင်၊
 မိုက်မှားခဲ့စွာ၊ မလိမ္မာလည်း၊ စာပေစကား၊ နေ့တိုင်းကြားက၊ ထူးခြား
 လိမ္မာ၊ ရှိသည်သာတည်း ဟူ၍ မိန့်ဆိုခဲ့သည် မဟုတ်လား။

ထို့ကြောင့် မိန်းမကို ကျွန်တော် စကား ခပ်များများ ပြောခဲ့
 မိသည်။ သည် စကားတွေထဲမှာ ကျွန်တော် နှစ်ပေါင်းများစွာ ဖတ်ရှု
 ဆည်းပူးခဲ့သည့် စာပေ ကျမ်းဂန်များထဲမှ အတွေးအခေါ် အဆီအနှစ်
 တွေပါသကဲ့သို့ ကျွန်တော် ယုံကြည်ချက်များ၊ ကြီးမားသော ကျွန်တော်
 ရည်မှန်းချက်များလည်း ပါဝင်ခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် သည်မိန်းမသည် စာပေဗဟုသုတ ပြည့်ဝနေသလို
 ကျွန်တော်အကြောင်း၊ ကျွန်တော် အတွင်းရေး၊ ကျွန်တော်အတွင်းစိတ်
 တွေပါ မကျန် အားလုံး သိနေသည်။ သည်မိန်းမသည် မလွယ်တော့။

ယနေ့ည ဝတ္ထုရေးရတာ အတော်လက်တွေ့သည်။ သွန်ချသလို
 တရဟော စီးဆင်းနေသည်။ ခေါင်းထဲက ထွက်ချင်လွန်းလို့ ရွစိတက်
 နေသည့် ဝတ္ထုပဲ၊ မစီးဆင်းဘဲ နေပါ့မလား။ လေးမျက်နှာခန့် ရှိသွား
 ပြီ။ သုံးပုံတစ်ပုံလောက်တော့ ခရီးရောက်ပြီ။ သည်အချိန်မှာ ပြဿနာ
 ပေါ်လာသည်။

ပြဿနာက စကားတစ်လုံး။ သည်စကားသည် ဒေသသုံး
 စကားလား၊ အများသုံး စကားလား။ ကျွန်တော်တို့ နယ်မှာနဲ့ ကွဲလွဲနေ
 နိုင်သလား။ သည်အတွက် စာဖတ်သူ အဓိပ္ပာယ်ကောက် လွဲသွားနိုင်
 သလား။ ကျွန်တော် မသေချာ။ မသေချာလျှင် အဘိဓာန်ရှိသည်ပဲ၊
 မြန်မာအဘိဓာန်။

စာအုပ်စင်ဘက် လက်လှမ်းမည် လုပ်ပြီးမှ မိန်းမကို သတိရ
 သည်။ စာရေးသလိုနဲ့ စာဖတ်နေပြန်ပြီ ထင်လေမလား။ အိပ်ရာဘက်
 လှည့်ကြည့်သည်။ မိန်းမ အိပ်ပျော်နေပြီ။ တကယ် အိပ်ပျော်နေတာ
 ဟုတ် မဟုတ် သေချာအောင် အတန်ကြာ စောင့်ကြည့်သည်။ ပြီးမှ
 အဘိဓာန် ငါးတွဲထဲက သက်ဆိုင်ရာအတွဲကို အသံမမြည်အောင် အသာ
 ဆွဲထုတ်ရသည်။ စာအုပ်ကိုလှန်၊ သက်ဆိုင်ရာ စာမျက်နှာ ရောက်အောင်
 လှန်၊ ဖျပ်ဖျပ် ဖျပ်ဖျပ်။ ခုတင်ပေါ်မှာ မိန်းမလှုပ်ရှားသည်။ နိုးလာသ
 လား။ အစကတည်းက အိပ်မပျော်သေးတာလား။ အသာ ငြိမ်ပြီး
 အကဲခတ်သည်။ မိန်းမ အသက်ရှူသံ မှန်မှန်ထွက်ပေါ်နေသည်။ အိပ်
 ပျော်နေတာပဲ။

အဘိဓာန်ထဲမှာ စောစောက ဝေါဟာရ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို
 ကြည့်ပြီးနောက် သူ့နေရာမှာ အသာလေး ပြန်ထားလိုက်သည်။
 အဓိပ္ပာယ်က မကွဲလွဲပါ။

ရေးပြီးသား စာမျက်နှာတွေ ပြန်လှန်ကြည့်သည်။ ဘောလံပင်ကို ကောက်ကိုင်ပြီး ပြန်ချထားလိုက်သည်။ လက်ဝဲဘက်က စာအုပ်စင်ကို ကြည့်မိသည်။

ဆရာဝန် စာရေးဆရာကြီး အက်ဇဲလ်မွန်သေး၏ ဆန်မီရှေး ပုံပြင်။ လက်က လှမ်းဆွဲလိုက်သည်။ မိန်းမ နီးလာရင် စိတ်ဆိုးမှာပဲ။ ကိစ္စမရှိ။ မိန်းမက အသက်ရှူသံ မှန်မှန်ပေး၍ အိပ်ပျော်နေသည်။

မွန်သေး၏ ဘဝမှတ်တမ်း သို့မဟုတ် ဝတ္ထုဟန် အတ္ထုပ္ပတ္တိ သို့မဟုတ် ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ် စာအုပ်။ ပထမအကြိမ်ထုတ်ဝေခြင်း ၁၉၂၉။ ကျွန်တော့်စာအုပ်က ၁၉၆၈ ထုတ်၊ ၈၃ ကြိမ်မြောက် ပုံနှိပ်ခြင်း။ ဖတ်ဖူးလှပြီ။ စာအုပ်ကို လျှောက်လှန်လိုက်လျှင် ကျွန်တော် သိနေသည်။ သူတို့ခေတ်က ဆရာဝန် ဘဝ၊ ဟိုးအဝေးဆီက အကြောင်းများ။ လွမ်းစရာ ကြည်နူးစရာ။ သို့သော် ဆရာဝန်တွေ လူတွေရဲ့ သဘောသဘာဝက ပြောင်းသလား။ စေတနာ၊ ကရုဏာ၊ အကြင်နာ၊ အသပြာ၊ ဂုဏ်ပကာသန၊ အလိမ်အညာကို အထင်ကြီးမှု၊ ရမ်းကု၊ ပါရဂူ။ သိပ်တော့ မကွာခြားကြ။ သို့သော် ဟိုအဝေးက အကြောင်းများနှင့် သူ့အရေးအသားက လွမ်းစရာ၊ ကြည်နူးစရာ။

မိုပါဆွန်းနှင့် တွေ့သည့် အခန်းကို လှန်လှော၍ ဖတ်ကြည့်သည်။ ကောင်းတာပဲ။ အစအဆုံး တစ်ခေါက်တော့ ပြန်ဖတ်ရဦးမည်။ သူ့နံဘေးမှာ ဘားနဒ်ရှော၏ ပြဇာတ်များ၊ သူရဲ့ နီဒါန်းရှည်ကြီးများ။ လှန်လိုက် ကျော်သွားလိုက်၊ ဟိုနည်းနည်း သည်နည်းနည်း ဖတ်ကြည့်လိုက်နှင့် တစ်ခါမျှ တစ်ပုဒ်ဆုံးအောင် မဖတ်ဖြစ်။ ဂျိမ်းဂျွိုက်စ်ရဲ့ ဒပ်ဗလင်နားစ် ဝတ္ထုတိုများ။ တစ်ပုဒ်ဖတ်ပြီးရင် အားကုန်သွားသလား၊ နောက်တစ်ပုဒ် ဆက်ဖတ်ရမှာ နှမြောသလား၊ ကြောက်သလား။ ခုထိ အပုဒ် မစေ့သေး။ ဖတ်ပြီးသားသာ ပြန်ဖတ်မိသည်။ လေးပုဒ်လောက်က လုံးဝ မဖတ်ရသေးဘဲ ကျန်နေသည်။ စာရေးဆရာ လုပ်စားမယ့် အကောင်။ ဝတ္ထုရေးမယ့်အကောင်။ ဒပ်ဗလင်နားစ် တစ်အုပ် ကုန်အောင်တော့ ဖတ်ဖူးရလိမ့်မည်။

ရပ်ဆယ်၊ ဆရာကြီး ဘာထရန်ရပ်ဆယ်၊ အနောက်တိုင်း ဒဿနိကဗေဒ သမိုင်း။ ဆရာကြီး၏ ဦးနှောက်ကား ကြီးကျယ်လှပါ၏။ စာမျက်နှာ ၅၉၆၊ ၆၁၆။ ဂျွန်လော့ခ်၏ နိုင်ငံရေး အတွေးအခေါ်၊ မျဉ်းသားထားသော စာကြောင်းအချို့ ပြန်ဖတ်မိသည်။ သူ့နီး တစ်ယောက်ကို မည်မျှ အပြစ်ပေးမည်လဲ ဆိုသည့် အချက်တွင် လူတစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး သဘောထားချင်း တူညီချင်မှ တူညီမည် ဖြစ်သော်လည်း လူ့ဦးမိမိပိုင် ပစ္စည်းကို ကာကွယ်ပိုင်ခွင့် ရှိသည် ဟူသော အချက်ကိုကား မည်သူမျှ မငြင်းနိုင်။ ရပ်ရွာ၊ မြို့ပြ၊ အစိုးရဟူသည်များအားဖြင့် လူတို့ စုဝေးနေထိုင်ကြခြင်းသည် ဥစ္စာဓနကို ကာကွယ် နိုင်ရန်အတွက် ဖြစ်သည်။

လော့ခ်၏ အတွေးအခေါ်သည် ပုဂ္ဂလိက ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှုကို အလေးပေးလွန်းနေသည်။ သည်ကိစ္စကို ဂက်တဲလ်က မည်သို့ ရေးသနည်း။

ဝမ်လတ်စ် တည်းဖြတ်သည့် ဂက်တဲလ်၏ နိုင်ငံရေး အတွေးအခေါ် သမိုင်းကျမ်း။ အက္ခရာစဉ် အညွှန်းကို လှန်ကြည့်သည်။ လော့ခ်ဂျွန်၊ နိုင်ငံရေး သီအိုရီ၊ စာမျက်နှာ ၂၂၃-၂၂၆။

ထို့နောက် တော်စတိုင်း၊ ဆမ်းမားဆက်မွန်၊ ဥရောပ ဝတ္ထုငါးဆယ်အညွှန်း၊ အဲရစ်ဖရစ်၏ လွတ်လပ်မှုမှ ထွက်ပြေးခြင်း။

ဖတ်ရမည်။ ကျွန်တော့်မှာ ဖတ်စရာတွေ အများကြီး ရှိနေသေးသည်။ မဖတ်ရသေးတာတွေ၊ ဖတ်ပြီးသား ပြန်ဖတ်ရမည့်ဟာတွေ။

သံချောင်းနှစ်ချက် ခေါက်သည်။ မျက်လုံးများ ညောင်းလာပြီ။ ဦးနှောက်ထဲတွင် အသိဉာဏ်တွေ တိုးဝှေ့ညှပ်သပ်နေပြီ။ ကမ္ဘာ့ပညာရှင်များစွာ၏ ယုယပိုက်ထွေးမှုတွေ ကျွန်တော် ခံယူပြီးပြီ။ သည်နေ့အဖို့ ကျေနပ်လောက်ပြီ။

ဗလာစာအုပ်မှာ ကျွန်တော့်လက်ရေး လေးမျက်နှာ။ စာအုပ်ပိတ်ပြီး တခြား ဗလာစာအုပ်တွေကြား ထိုးညှပ်ထားလိုက်သည်။

အိပ်ရာထဲဝင်တော့ မိန်းမအနည်းငယ် လှုပ်ရှားသည်။ နိုးလာ
မလား။ ဘာမေးမလဲ။

မနိုး။ ဆက်၍ အိပ်ပျော်သွားသည်။

+ + +

မိန်းမနှင့် ကျွန်တော် ဘယ်ကစ ရန်ဖြစ်သည် မသိ။

မိန်းမက အကြီးအကျယ် ဆူပူနေသည်။ အလျင်က တစ်ခါမှ
မပြောခဲ့ဘူးသော စကားတွေ၊ တစ်ခါမှ မသုံးနှုန်းခဲ့ဘူးသော အသုံးအနှုန်း
တွေ သူ တရဟော ပြောနေသည်။

‘ဟုတ်တယ်၊ ရှင် ဒီလို စာအုပ်တွေချည်း ထိုင်ဖတ်နေ၊ ပိုက်ဆံ
ရမယ့်အလုပ် ဘာတစ်ခုမှ မလုပ်နဲ့၊ ရှင်စာအုပ်တွေထဲမှာ လင့်ဝတ္ထုရား
ငါးပါး ဆိုတာ မပါဘူးလား၊ ယောက်ျား ဆိုတာ ကိုယ်ယူထားတဲ့
သားမယားကို ရှာဖွေကျွေးမွေးရမယ် ဆိုတာ သွန်သင်ထားဘူးလား၊
ပထမအရွယ်မှာ ပညာ၊ ဒုတိယအရွယ်မှာ ဥစ္စာ ဆိုတာတွေ ရှင်
တစ်ခါမှ မဖတ်မိဘူးလား၊ ဒီအရွယ်မှာ ဥစ္စာမရှာရင် ဘယ်အရွယ်မှာ
သွားရှာမလဲ၊ အခုတော့ ရှင်ဟာက ဒီအရွယ်ကြီးအထိ ဒီစာပဲ တစ်စာ
တည်း စာနေတယ်၊ ဘိန်းစွဲတဲ့ လူနဲ့ ဘာထူးသေးသလဲ၊ နားမလည်တဲ့
စာအုပ်အထူးကြီးတွေ ဖတ်၊ တောင်တွေ မြောက်တွေ၊ ဝိုင်တီဝိုင်တိုင်နဲ့၊
ဝင်ငွေ မရှိလို့ လူက တစ်နေ့ တခြား စုတ်ပြတ်ပြီး ဘိန်းစားရပ်
ပေါက်လာပြီ။ စာဘိန်းစား’

ဟာ။

‘တဆိတ်ရှိ စာအုပ်၊ တဆိတ်ရှိ စာအုပ်၊ စာအုပ်ထဲ ပါရင်
ယုံပြီ၊ ပြောပြီ၊ အဟုတ်မှတ်ပြီး လိုက်လုပ်ပြီ၊ သူ့စာအုပ်တွေထဲ
ရေးထားတာတွေကလဲ အကြံကောင်း ဉာဏ်ကောင်းတွေ၊ ကျုပ်လဲ
အလွတ်ရပါတယ်၊ ပွဲလမ်းသဘင် မဆင်ယင် မကျင်းပသူ၏ ဘဝသည်
တည်းရိပ်သာ မရှိသည့် ရှည်လျားသော ခရီးကို နှင်ရသကဲ့သို့ ငြီးငွေ့

ပင်ပန်းဖွယ် ဖြစ်၏တဲ့။ အဲဒီ သူတော်ကောင်း ပညာရှိကြီးရဲ့ ဩဝါဒ
ကို လိုက်နာပြီး ရှိတဲ့ ငွေကလေး သုံးရာနဲ့ မွေးနေ့ပွဲကြီး ကျင်းပလိုက်
တာ အခု ဆန်ဝယ်ဖို့ကျတော့ ရှင်အကောင်ကြီးက လာပေးသလား၊
ကျုပ်ကတော့ ရှင်ကို ပညာတတ် ဘယ်တော့မှ ထမင်းငတ်မယ့် လူမျိုး
မဟုတ်ဘူးလို့ ယုံကြည်ပြီး ယူခဲ့တာ၊ခုတော့ ပါစင်အောင် လွဲတာပဲ။

‘ရှင်စာအုပ်တွေ ဖတ်ပြီး ရှင်ပြောတဲ့ စကားတွေထဲမှာ မှန်တာ
တစ်ခုပဲ ရှိတယ်၊ ရက်အင်ဒီးယန်းက လူဖြူတွေကို ပြောတာလေ၊
ဒီကောင်တွေမှာ ငါတို့လို ကိုယ်ပိုင် အသိဉာဏ် မရှိဘူး၊ ဘာကိုမှ
ကိုယ့်အသိနဲ့ ကိုယ်ဆုံးဖြတ်ပြီး မလုပ်တတ်ဘူး၊ ကိစ္စ တစ်ခုပေါ်လာ
ရင် စာအုပ်တွေ လှန်လှန် ကြည့်ရတယ်၊ စာအုပ်က ဘာဆိုသလဲ၊
ဘယ်လို ညွှန်ကြားသလဲ၊ အဲဒီအတိုင်း လိုက်လုပ်ရတယ် ဆိုတဲ့ဟာ၊
ရှင်လဲ ရက်အင်ဒီးယန်း ပြောတဲ့ လူဖြူတွေနဲ့ ဘာထူးသလဲ၊ တစ်နေ့
တစ်နေ့ ဖတ်လိုက် မှတ်လိုက်ရတဲ့ စာ၊ တော်ကြာလှန်ပြန်ပြီ စွယ်စုံ
ကျမ်း၊ တော်ကြာ ဘာ အဘိဓာန်၊ တော်ကြာ စာကြည့်တိုက် ခဏ
သွားလိုက်ဦးမယ်၊ ဘာ စာအုပ်မှာ ဘာရှာစရာ ရှိလို့၊ အိမ်မှာ ရှိတဲ့
စာအုပ်တင် နည်းသလား၊ ရှင်လိုလူမျိုး တစ်ယောက် မဟုတ်ဘူး၊
ဆယ်ယောက် ဖိသတ်လို့ ရတယ်၊ ဒါလဲ အားရတယ် မရှိ၊ တော်ကြာ
ဝယ်လာပြန်ပြီ စာအုပ်၊ သူများဆီက ငှားလာသလိုလို၊ အလကားပဲ
ရလာသလိုလို၊ စာရေးလို့ရတာက နှစ်ပြားတစ်ပြားပဲ၊ စာအုပ်က ဝယ်
လို့ ပြီးနိုင်တယ် မရှိဘူး၊ ဒီ ဝယ်တဲ့ အလုပ်ကို ရပ်ပါတော့၊ ဖတ်တဲ့
အလုပ်ကို တော်ပါတော့၊ ရေးပဲ ရေးစမ်းပါ၊ ရှင်လိုပဲ ကိုယ်ပိုင် ဉာဏ်
မရှိတဲ့ တခြားလူတွေ၊ တဆိတ်ရှိ စာဖတ်မှ သိတဲ့ လူတွေအတွက်
ရေးပါလား၊ ထမင်းအငတ်ခံပြီး ရှင်စာအုပ် ဝယ်ဖတ်ကြလိမ့်မယ်လေ။

‘အစကတော့ ရှင်ပဲ စာရေးချင်လှချည့်ရဲ့ ဆိုပြီး ကောင်းရောင်း
ကောင်းဝယ် အလုပ်က ထွက်လာခဲ့တာ မဟုတ်လား၊ ငါ့ခေါင်းထဲမှာ
ရေးစရာတွေ ပြည့်လျှံနေပြီ၊ ဈေးအိမ်သာ လောက်ထိုးသလို ရွစ် ရွစ်

ဖြစ်နေပြီ။ မရေးရရင် မနေနိုင်တော့ဘူးလို့ ရှင်ပြောခဲ့တယ် မဟုတ်လား။ အခု အဲဒီလောက်တွေ ဘယ်ပျောက်ကုန်ပြီလဲ။ အစကတော့ စာသာ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် ရေးလိုက်ရရင် ချက်ကော့တို့ တော်စတိုင်း တို့လို ကမ္ဘာပဲ ကျော်သွားမလိုလို၊ အာသာဟေလီတို့ ဟာရီးရော်ဘင် တို့လို လက်ဖျားငွေသီးတော့မလိုလို၊ မိုးလားကဲလားနဲ့၊ အခု ဘာအလုပ် မှ မလုပ်ဘဲ စာထိုင်ရေးပါ ဆိုတော့ ရှင် မရေးနိုင်ပါလား။ ဘာမှ မရေးတတ်တော့ဘူးလား။ တိုက်မဆောက် ကားမစီးရတောင် နာမည် ကြီး ထမင်းငတ် ဆိုတာမျိုးတောင် ရှင် ဖြစ်မလာပါလား။’

မိန်းမက တစ်ယောက်တည်း ဒေါသတကြီး ပြောနေသည်။ ကျွန်တော် ငြင်းလည်း မငြင်း၊ တားလည်း မတားဆီးပါ။ ငြင်းနေ တားနေလျှင် သူ ဒေါသ ပိုကြီးလာမည်။ တရားလွန်တွေ ပိုပြီး ပြော လာမည်။ သူများ ကြားလျှင် ရှက်စရာ။ ကျွန်တော် အသာပဲ ငြိမ်ကုပ် နေသည်။

သို့သော် ကျွန်တော့်ဘက်က ဘာမှ မတုံ့ပြန်သည့်အခါ မိန်းမ ပို၍ မကျေမချမ်း ဖြစ်လာသည်။

‘ဒီနေ့စပြီး ရှင့်ဘာသာရှင် အရင်တစ်ခါ ကတိပေးထားသလို တစ်ရက်ကို အနည်းဆုံး စာဆယ်မျက်နှာ ရေးနိုင်ရင်ရေး၊ မရေးနိုင်ရင် တော့ ကျုပ် ဒီစာအုပ်တွေ အားလုံး ပိသာချိန်နဲ့ ရောင်းစားပစ်မယ်၊ ဟောဒီ ဟာမျိုးတွေ ဆိုရင် ငရုတ်သီးခြောက် ရောင်းတဲ့ မိန်းမတွေက ကြိုက်လွန်းလို့ လုတောင် ဝယ်ဦးမယ်၊ စက္ကူက အလေးစီးလွန်းလို့’

ပြောပြောဆိုဆို နေရှင်နယ် ဂျော်ဂရပ်ဖစ် မဂ္ဂဇင်းစာအုပ်ကြီး တစ်ထပ် စာအုပ်စင်ပေါ်က ဆွဲကာ ကြမ်းပြင်ပေါ်သို့ ဖြောင်းခနဲ ပစ်ချလိုက်သည်။

‘ဟေ့ ဟေ့ အရမ်း မလုပ်နဲ့ကွ၊ စာအုပ်တွေ အကုန်လုံး စုတ်ပြီကုန်မယ်’ ကျွန်တော် ကမန်းကတန်း လိုက်ဆွဲသည်။

‘ရှင် ဖယ်ပါ၊ ကျုပ်ကို မဆွဲပါနဲ့’ မိန်းမက ကျွန်တော့် ရင်ဘတ် ကို ဆောင့်တွန်းလိုက်သည်။

+ + +

ရုတ်တရက် ရင်ဘတ်က နာသွားပြီး ကျွန်တော် အိပ်ရာမှ နိုးလာသည်။ ကျွန်တော့် ရင်ဘတ်ပေါ် မိန်းမလက် ရောက်နေတာ တွေ့ရသည်။ အိပ်နေတုန်း မတော်တဆလိုလိုနဲ့ ဒီမိန်းမ တမင်များ ရိုက်လိုက်သလား။ ခေါင်းရင်းက ခလုတ်ကို လှမ်းနှိပ်ကာ မီးဖွင့်သည်။ မိန်းမက တကယ်ပင် အသက်မှန်မှန်ရှူ၍ အိပ်ပျော်နေသည်။ သူ့မျက်နှာမှာ မကောင်းသော အကြံအစည် တစ်စုံတစ်ရာ မတွေ့ရ။ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ငြိမ်းငြိမ်း ချမ်းချမ်းသာပဲ ဖြစ်သည်။ ဒါဖြင့် သည်မိန်းမ စိတ်ချမ်းသာနေသလား။ အိပ်မက်ထဲမှာ စိတ်ချမ်းသာစရာ တွေ့နေလေသလား။ ဟင့်အင်း၊ ပျော်ရွှင်သည့် လက္ခဏာမျိုးတော့ မတွေ့ရ။ သေသေချာချာ ကြည့်သည့် အခါ သူ့မျက်နှာမှာ ညှိုးလျလျအသွင်ကိုသာ မြင်ရသည်ဟု ကျွန်တော် ထင်မိသည်။

ကျွန်တော့် အပြစ်ချည်းပါပဲ။

ခုတင်စောင်းမှာ ထိုင်ရင်း ကျွန်တော် စဉ်းစားသည်။ တစ်အိမ် လုံး အိပ်မောကျနေသည်။ နေ့အခါ တိတ်ဆိတ်သည့် စားပွဲတင်နာရီသာ တစ်ချက်ချက် အသံမြည်လျက် မနေမနား ရွှေ့လျားနေသည်။

လေးနာရီ။ အိပ်ချိန်နှစ်နာရီပဲ ရှိသေးသည်။ သည်နှစ်နာရီ လုံးလုံး အိပ်မက်ထဲတွင် မိန်းမနှင့် ရန်ဖြစ်နေခဲ့သည်။ သို့မဟုတ် မိန်းမ၏ တစ်ဖက်သတ် ရန်တွေ့ခြင်းကို ခံနေခဲ့ရသည်။

ဘာကြောင့်လဲ။ သည်မိန်းမသည် ကျွန်တော့်အား စိတ်ပျက်သည့် အကြည့်၊ အလွန်ဆုံး မကျေနပ်သည့် အကြည့်မျိုးဖြင့် ကြည့်ခဲ့သည် တော့ ရှိသည်။ သို့သော် ဘယ်တုန်းကမှ မဆူပူခဲ့၊ မြည်တွန်တောက် တီး မလုပ်ခဲ့။ စာဖတ်သော အလုပ်ကို သည်လို ပြစ်တင် ရုတ်ချခြင်း၊

ကဲ့ရဲ့ အပုပ်ချခြင်းမျိုးလည်း မလုပ်ခဲ့။ ယခုဘာကြောင့် သည် အိပ်
မက်မျိုး ကျွန်တော် မက်ရသနည်း။ ကျွန်တော့်မှာ ဘယ်လို အစွဲအလမ်း
တွေ တွယ်ငြိနေသနည်း။ ကျွန်တော့် မသိစိတ်ထဲမှာ ဘယ်လို အတွေး
အခေါ် အယူအဆတွေ ကိန်းအောင်းနေပါသနည်း။

ကျွန်တော် ခုတင်မှ ထလာကာ စာအုပ်စင်မှာ လိုက်ရှာသည်။
ဆစ်ဂမ္မန်ဖရိုက်၏ အိပ်မက် တိတ္ထိကျမ်း။ ဘယ်မှာလဲ။ ဘယ်ကြား
ညပ်နေသလဲ။ သည် စာအုပ် မဖတ်ဖြစ်တာ ကြာပြီ။

တွေ့ပြီ။ ဆွဲထုတ်လိုက်သည့်အခါ သူ့အနား ကပ်နေသည့်
စာအုပ်က ကြမ်းပြင်ပေါ် ဘုတ်ခနဲ ပြုတ်ကျသည်။

စာအုပ်ကို ကုန်းအကောက်။

‘ဘယ်အချိန် ရှိပြီလဲ၊ ခုထက်ထိ စာဖတ်တုန်းလား’

ကျောထဲက ဖြန်းခနဲ ဖြစ်သွားပြီး တစ်ကိုယ်လုံး ကြက်သီး
မွေးညင်း ထသွားသည်။ စာအုပ်ကို အသာ ပြန်တင်ပြီး နောက်ဘက်
လှည့်ကြည့်သည်။

ဆံပင်ဖရိုဖရဲနှင့် အိပ်ရာက ထလာသည့် မိန်းမသည် ရုပ်ရှင်
ထဲမှာ မြင်တွေ့ဖူးသည့် ရက်အင်ဒီးယန်းမ တစ်ယောက်နှင့် တူနေလေ
သည်။

[ရင်ခုန်ပွင့်။ ။ မတ် ၁၉၈၉]

MYANMAR BOOKS

ထူးခြားအောင်မြင်သော ဘဝအသီးသီးတည်ဆောက်ရန်
ကိုယ်အားကိုယ်ကိုး ကြိုးစားနေကြသည့်
လူငယ်လူရွယ်များအတွက်
စူးရှထက်မြက်သည့် အတွေးအမြင်နှင့်
စိတ်ဓာတ်အင်အားများ မပြတ် ဖြည့်တင်းပေးမည့်

ဖေမြင့်

ကိုယ်ထူးကိုယ်ချွန်သမားအတွက်
လက်စွဲစကားများ

[ဘဝကို နားလည်၊ ကျွမ်းကျင် အောင်မြင်စွာ နေထိုင်နိုင်ခဲ့ကြသည့်
ပုဂ္ဂိုလ်ပေါင်း မြောက်မြားစွာတို့
အလေးအနက် ပြောကြားမှုဝေခွဲသည့် ဘဝလမ်းညွှန်စကားများ။
အဆိုအမိန့်များ၊ ဩဝါဒများ။ လက်တွေ့နည်းနာများ။]